مرکز رصد فرهنگی کشور
www.ircud.ir

بسم الله الرحمن الرحیم

مرکز رصد فرهنگی کشور
www.ircud.ir

یافته‌های طرح پژوهشی فعالیت و مصرف کالاهای فرهنگی در
۲۸ شهر مرکز استان

رفتارهای فرهنگی ایرانیان

مرکز رصد فرهنگی کشور
www.ircud.ir

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
دفتر طرح‌های ملی
تابستان ۱۳۸۱

سازمان طرح

رئیس شورای سیاستگذاری پژوهش‌های ملی

● احمد مسجد جامعی

مدیر علمی

● دکتر احمد رجب زاده

ناظران طرح

● دکتر سعید مجید فر ● فرامرز حق شناس

مجریان استانی

● علی آقابابا (اراک) ● سید هادی مرجایی (اردبیل) ● سیدهای مرجایی (ارومیه) ● رضا اسماعیلی (اصفهان)

● علی فیض اللهی (ایلام) ● قدرت الله شاکری نژاد (اهواز) ● محمد حسین وجیهی نژاد (بندرعباس)

● سید نصرالله بصری (بوشهر) ● سید هادی مرجایی (تبریز) ● نعمت الله کرم‌اللهی (تهران)

● محمود رضا اکبری (خرم آباد) ● علی وارسته (رشت) ● امیر حمزه شهبازی (زاهدان)

● کریم رقاهی (زنجان) ● محمود شارع پور (ساری) ● علی بنی اسدی (سمنان) ● سید یدالله سبحانی (سنندج)

● سید محسن صالحی (شهر کرد) ● علی اصغر مقدس (شیراز) ● مسعود گلچین (قزوین)

● محمد تقی شریفی قادری (قم) ● سیامک زند رضوی (کرمان) ● یاور محمدی (کرمانشاه)

● محمود شارع پور (گرگان) ● عزیز الله رحیمی (مشهد) ● نور محمد حسینی (یاسوج)

● محمد تقی حشمت یغمایی (یزد) ● رضا قمریان (همدان)

ناظران استانی

● قاسم سروش (اراک) ● مهدی فرجی (اردبیل) ● سلیمان پاک سرشت (ارومیه) ● محمد شریف متولی الموتی (اصفهان)

● فرهاد نصرتی نژاد (اهواز) ● ضیاءالدین علیمرادیان (ایلام)

● محمد رضایی (بندرعباس) ● مهدی فرجی (بوشهر) ● سلیمان پاک سرشت (تبریز)

● منیر اشعریون (تهران) ● قاسم سروش (خرم آباد) ● فردین علی خواه (رشت) ● حسین احمدی (زنجان)

● محمد رضایی (ساری) ● مهدی فرجی (سمنان) ● کاوه تیموری (شهرکرد) ● عباس هومن (شیراز)

● فرشته سیدی (قزوین) ● ضیاء الدین علیمرادیان (قم) ● محمد رضایی (گرگان) ● فرشته سیدی (مشهد)

● عباس هومن (یاسوج) ● ضیاء الدین علیمرادیان (همدان)

مدیر گروه استخراج و پردازش داده‌ها

● هما حسن زاده تبریزی

تهیه نقشه بلوک‌های نمونه

● شرکت شاخص نگار مرکز آمار

گروه گردآوری داده‌ها

اراک

● کبری شعبانی ● زهرا باقری ● معصومه هاشمی ● زهرا بیات ● پریسا هروی ● منصوره حیدر دوست

● مائده محمدی ● زهره خان احمدی ● محبوبه نظام آبادی ● شهرزاد بذرافشان ● لیلا محمدی ● مهرنوش آباده‌ای

● فاطمه صادقی ● ربابه کثیر ● نرگس غریبی ● مریم خازن چین ● مهناز خازن چین ● نهضت حسنی

● مهری علی محمدی ● آذر برادران ● معصومه زرد چقایی ● مهناز آشوری ● احترام کریم خان زند

● علی آقا ایرجی ● علی باصری ● عباس آشوری ● احمد رضا محمدی ● محمد حسن غریب

● علی رضا رحمتی ● امید علی بهزادیان

اردبیل

● گلی بهبودیان ● زهرا حسینی ● خدیجه قهرمان زادگان ● زهرا خامه چی ● سیمین اسمعیل زاده ● ثریا اسمعیل زاده

● شهلا عیوض پور ● اعظم فرهنگی ● ناهید کهن سال ● آرام نوذری ● عریزه جوان ● سیمین عباسوند ● سارا سیفی

● رحیده سیفی اللهی ● فهمیه عینی ● ناهید پیری خواه ● فرانک علایی ● سکینه رمزی ● فرحناز اسماعیلی ● ژیلا بشیری

● فریده عباس پور ● لیدا بهار ● رزیتا بهار ● رویا الله قلی پور ● ثریا زمانپور ● مریم بهرو ● رباب صمدی

● وحیده علی پور ● سهیلا غفارزاده ● فریده شایگان ● رویا نعیمی ● مهتاب شرافت

● معرفت خانی ● مرتضی شیخ فیاض ● علی ابراهیمی ● رضا کاظمی ● بهنام خانی زاده

● عظیم علی پور ● محمود روائی

ارومیه

● افسانه محمدی ● اکرم حسینی اقدم ● اقدس مریم سرای دار آذر ● مریم فلاح قوی بنیه ● رقیه جعفری ● اقدس پیشرو

● لیلا پور علی ● خدیجه حاجی حمزه لو ● زهرا علی نژاد ● ناهید اسماعیلو ● لیلا سرباز ● شبنم رمضانی ● صغری میر قلیچ

●مهری شاهی ● مهری یوسفی ● نرگس پور محمد ● مدینه رمضانی گرامی ● اعظم پور علی ● اشرف پور علی

● اعظم جعفری ● مهناز درویش ● آرزو زرین تاج ● شعله پاک نیا ● نسرین ایمانی ● شبنم امانی ● دل آرام صبح خیز

● فرزانه زنجانی زاده ● رقیه رسولی ● سیما علی زاده ● راحله کاظمی ● خدیجه قربان زاده ● کبری شاکر

● محمد رضا شمس ● فتاح داننده ثانی ● ابراهیم جهان سپاس ● محمد علی شیرازد ● مرتضی عبدالله نژاد

● صالح جمشید ملک آرا ● علیرضا نیک نفس ● عسگر جواد نژاد

● سلام الله قربان زاده ● احمد علی پور ● غلامعلی طنابی ● حمیرا شمس ● زینب جعفری

● سمیه شمس ● علی اشرف نظر زاده ● بایرامعلی خورشیدی ● رضا پاشایی

اصفهان

● زهره موسویان ● مهناز پور حقانی ● افسانه کشاورز ● الهام سلطان الکتابی ● مهدیه صدریان ● زهرا دیلمی ● سهیلا ایمانیان ● لیلا شکرآمیز ● مهناز طهماسبی ● نرگس یزد خواستی ● زهرا مختاری ● مریم عزیزی ● نگار کریم پور ● نرگس عطریان ● عاطفه عطریان ● مریم سلمانی زاده ● پریسا زابلی ● مریم میراحمدی ● شیوا میرآخورلو ● ویکتوریا استاد علی عسگری ● بهجت دوانی ● مهناز تونی ● پروانه شاه زمانی ● فریا رضایی زاده ● مهری قربانیان ● زهرا فولادگر ● عاطفه ناهید ● لیلا شمسی ● قصیده عامری ● فرناز مؤذن ● مهناز اصفا ● صدیقه منتظری ● لیندا پیرزاده ● منیره معصوم زاده ● محبوبه نقیان ● کبری حسینی ● آزاده گوهر منش ● بدر السادات میر ● سید محمد سلیمانی ● پیمان پاکزاد ● عبدالحسین فتاحی یگانه ● رضا همایی ● مهدی نریمان ● محمد صابری ● حمیدرضا جعفری ● سید صادق موسوی ● بهروز سلیمیان ● ذبیح‌الله هلاکویی ● وحید قاسمی ● علی حاجی زکی ● اکبر نوری زمان آبادی ● مرتضی بدریان ● سودابه اربابان ● پروین صالحی

اهواز

● زینب سلامت ● افسانه رومزی پور ● سولماز مرادی ● بلقیس سلیمانی ● فریده رومزی پور ● الهام حیائی اهوازی ● فریده حیائی اهوازی ● نسرین جعفری یزدی ● ندا عالیوند ● بدریه قادری ● مهناز کاتبی ● آرزو نصیریان ● زهره مهدی پور ● لیلا گیلاوند ● فروغ موسوی ● سیما عسگری ● امل شریفی ● عشرت نور محمدی ● فریبا حمید زاده ● هوشنگ دزفولی ● صادق دهدار زاده ● علی رضا کمالی ● قربانعلی فرهمند فر ● محمد رضا نوری زاده ● محمد رضا اقتداری ● اسدالله باعثی

ایلام

● زهرا عبداللهی ● فاطمه مرادخانی ● معصومه مهدی بیگی ● بتول رستمی ● ندا روزبه ● فریبا مهدی زاده ● مریم نظری ● مریم منصوری ● مرضیه علی دادپور ● تهمینه غلامی ● شهناز نظریان ● فریبا رستمیان ● هایده قاسمی ● لیلی مهدی زاده ● فوزیه علی دادپور ● لیلی علی دادپور ● سید خلیل باقریان ● حسین نصرت پور ● جواد مرادی ● حشمت قبادی ● خلیل کمربیگی ● خیرالله امینی ● یدالله متقی ● احمد مسعودی ● یاسان شوهانی ● همایون قیطاسی ● مختار رضایی ● نورالله خانی

بندرعباس

● معصومه ذاکری ● اکرم جلالی ● آمنه کریمی سراجی ● زهرا جاودان ● فرشته سالار پور ● محمد مرادی ● لیلا جوادی ● منیژه قلندر شعویی ● فاطمه عامری ● صدیقه رنجبری ● پروانه حسین پور ● طاهره قاسمی ● بتول مورودی ● مریم شفیعی ● مریم جوشن پور احمدی ● خاطره نجات ● الهام ستارزاده ● طاهره صابری خورگو ● فاطمه صالحی ● گلنار پورنصیری ● آمنه کریمی ● مریم رنجبر ● عین اله پاکدامن ● هوشنگ زربخش ● حبیب الله دروار ● سیروس برازنده ● عباس منتظری ● مصطفی منتظری ● شاهرخ شراعی

● نیلوفر خسروی ● خلیل راستگو ● داود خیامی زاده ● تورج هنرمندان ● محمد هاشمی ● محمد باخویش

بوشهر

● مریم علی پور ● ندا یزدان فر ● حمیده صبوری فرد ● شهین صادقی ● زهره حسن ابراهیمی ● فاطمه ندومی ● صغری بیگم فاطمی بوشهری ● هنگامه مصدق زاده ● مرضیه دشتیانه ● مهری لاوری ● طیبه احمدنیا ● فاطمه ملاح زاده ● سید معصومه بصری ● زهره ابن رومی ● نگار حسن پور ● نسرین حسن ابراهیمی ● مرضیه لاوری منفرد ● جهانگیر شاهینی ● عبدالرضا بحرینی ● داریوش کوهگرد ● محمد جواد افیسی ● آسیه زاهدی ● علی رضا بنیادی

تبریز

● فاطمه احمدی ● زینب رشیدی ● رقیه جباری ● رقیه ایرانی بابالو ● بیوک خانم زاده جلیل ● ملیحه هاتفی ● فرزانه اکبرزاده ● آذر مجدانیان ● مینا علی پور نیاز ● زکیه موسوی ● کبری بخاریان ● مریم فروغان فر ● سهیلا یزدانی ● فرشته باقری ● حکیمه نوروزی ● مهناز نعیمی ● فریده صبر علی لو ● زهرا سخاوتی ● فریبا نوری ● معصومه حسین زاده ● ربابه علی پور ● آرزو نقیلی ● زکیه عابدی ● سکینه سلمانی وند ● ناهید قویدل ● نعیمه اسماعیلی ● لیلا عبداللهی ● عذرا چوپانی ● کلثوم ارحمی ● حوریه خریدار ● فاطمه ملکیان ● سوسن صادقی

● جلیل یاری ● میر جبرئیل میرستارزاده ● شاهرخ سلیمی ● علی آقا محمدی ● یوسف محمدی ● منوچهر عباسی آذر ● محمد باقر نوری ● ابراهیم ایمانی ● حسین محدث

● محمد حسن حسین زاده ● احمد سعید زاده ● حسن حناچی ● خسرو کنعانی ● اقدس نخلستانی ● خانم بیرامی چاپانی ● راضیه ابراهیم پور ● صمد غفار پور ● رجب عبادی ● محمد علی بابایی ● صالح ابراهیم زاده

تهران

● کبری خیری ● معصومه تقی زاده ● لیلا نظری دوست ● فاطمه جوانمردی ● خدیجه قاسمی ● مریم صفری
● آزیتا میرچی ● مینا بابایی سفیر ● خیری میرفخرالدینی ● شهره رئوف ● مریم نعمتیان ● رقیه نامور ● نسرین شاهی پور
● لیلا گلشنی خجسته ● سوده مقصودی ● لیلا عرب ● ناهید سمیع ● نرگس درودی ● فرشته امیر راشد ● نسرین صفوی
● زیبا شادان پور ● زیبا شاه محمدی ● معصومه قاسمی
● مسعود شریفیان بادی ● حسن فتحی ● جعفر خرسندی ● مسعود دقیقی ● شکر الله زارع
● امیر سیاه پوش ● علی عقیقی

خرم آباد

● پروین چگینی ● نوشین خوشکلام ● شهره دارابی ● زلیخا پور قبادی ● فاطمه رضایی ● زینب منوچهر آبادی ● زرافشان
رشیدی ● لیلا غلامی ● آزیتا سپهوند ● اعظم نقدی ● بتول مرادی ● مژگان محمودی ● بهجت آشوری ● محسن حیدری
● حمید پوررنگ ● علی رضا طهماسبیان ● محمد رضا اکبری

رشت

● سیده مریم رضا طبع ● لیلا سیف نیا ● سیده فاطمه عابدی ● مهری حسن پور ● ساره توکلی ● سیده شرف فاطمی
● زینب گل محمدی ● فرحناز امام پور ● مرضیه برومند ● زهرا محمدی ● مریم افضلی ● فریبا نصیری
● قاسم ندیمی ● ولی پور قلی ● شهرام صفری ● سید احمد ذبیحی
● معصومه ابوالحسنی ● آمنه اکبری ● سیده خدیجه رضا طبع ● مینا چینی کار

زاهدان

● عصمت کوهیان ● افسانه صفایی ● نسرین مالکی ● زهره شهرکی ● حمیده دلیری ● صالحه جامعی
● فاطمه نیکبخت ● راحله افروزه ● بتول بندانی ● ناهید مهدیار ● شهین گنگوزهی ● سپاهی ● گرگیج ● آزاده حسن پور
● یعقوبیان ● مینا ستاری ● ام البنین حسینی ● مریم بشری ● حمیده جاویدی مقدم ● سارا ریگی ● مهناز سارانی ملاک
● سارا اکبری ● مریم سرابندی ● سیما سرابندی ● زهرا سرگزی ● پور خسروی ● مریم رخشانی
● محمد هادی اوین ● شیروانی ● سرفراز رئیسی ● عبدالقادر براهویی ● کریم بخش رئیسی ● محمد شهلی بر
● حمید رضا کمالی ● زینب سرگزی ● حمید اسماعیلی ● علی اکبر آبادی ● علی سندگل ● ارسلان تابش قراز
● محسن خلیلی ● محسن میرزایی ● بهنام پناهی ● محمد تقی سرگزی

زنجان

● عالم رضایی ● مهناز تقی لو ● لیلا ابراهیم خانی ● اعظم حیدری ● لیلا دانشیار ● شهلا مهدیخالو ● ملک نساء رستمی ● فاطمه محمدی ● بهناز بلوری ● صغری بیگدلی ● اختر حسینی ● لیلاگرمرودی ● فریبا قائری ● آسیه امیرخانی ● رقیه حسینی ● فرح عباسی ● لیلا مهاجری ● نوشین فرد ابراهیم نیا ● شمسی محمدی ● اکرم نجفی ● رقیه شهبازی ● خدیجه حیدری ● زهره کردلو ● الهام حیدری ● سمیده عابدیه ● مینا میثاقی ● مریم کبیری ● معصومه سلطان محمدی ● شعبان کرمی ● افشین سلمانیان ● محمد رفیعی ● طیب شکوری ● عباس اکبری ● قاسم داداشی ● احسان پیشکاری ● رسول تاره

ساری

● آسیه احمدی ● فاطمه فلاح ● لیلا حسامی ● آرزو ذوالعلی ● فرنگیس زرولی ● منیره السادات حسن تبار ● فاطمه حسامی راد ● کلثوم علی خانی ● فاطمه اصغری زاده ● فاطمه رحیمی ● عاطفه توتونی کاشانی ● فاطمه غلامی ● انیسه جوکار ● محمد گویا ● قربان قربانی ● سید رضا حسینی ● مهدی نوروزی ● جواد ذاکری ● محمد حسین محمد بابویی ● خانم کمالی ● عزت السادات حسینی

سمنان

● اعظم خوشبین ● مژگان واعظیان ● سودابه ذوالفقار خانی ● اعظم محمدی خوشنود ● مریم محمدیان ● لیلا احمدی ● مریم عامری ● ناهید تیمورپور ● زهرا دانائی ● ناهید قادر زاده ● مرضیه لشگری ● معصومه قرنی ● محبوبه دربندی ● نیره باقری ● رودابه خدایار ● راضیه صداقت ● زهرا کسانیان ● فاطمه طالب زاده ● صدیقه مومن آبادی ● سیده معصومه حسینی کیا ● صغری همتیان ● کوکب بنی اسدی ● زهرا رستمیان ● پروین درویش ● ریحانه رقمت ● ایرج خورسی ● مرتضی زنگیان ● غلامرضا دلفانی ● روح الله کاتبی ● حمیدرضا فلاحت کار ● کمال دوست محمدی ● حمید رضا خسروی ● محمد خالصی پور

سنندج

● بهاره حقیقیان ● بیان گلبندی ● مهناز فدکی ● نسرین زارعی ● الهه محمدی ● پروا علافی ● شیرین احمدی ● نوشین میلادی ● مهناز بدری ● شعله عزیزی ● کژال کریمی ● فرح کریمی ● زهرا جعفری ● طوبی امانی ● شهناز مفاخری ● پرشنگ افضلی ● هیوا یهفورد ● کژال مهرزاد ● الهام شمس قریشی ● لیلا میر کیج ● توفیق حمیدی ● امید مهتاب ● بیژن سالمی ● حبیب اله حجاشیان ● عدنان صبا ● نصراله عرفانی ● سهیلا محمدی ● محمد کریم کریمی ● علاءالدین عثمانی ● سید عباس حسینی

شهر کرد

● اعظم محمدیان ● عفت مدنی ● آزیتا ریاحی ● مریم اولادی ● زهرا ترکی ● نرگس کریمیان ● لیلا کحمی ● دلیله نوید

● لیلا اعتدالی ● معصومه رامیار ● بهجت کاویانی ● اعظم میرزائیان ● فهمیه موجودی

● مجید خرسندی ● هرمز کامکار ● منوچهر اعتدال پور ● محمد جواد فیاض

● اکبر شفیعی ● منصور احمدی ● گیتی صالحی ● لیلا شاهقلی ● خدیجه مختاریان ● لیلا موسویان ● مهری پور کاوه

● فریبا خاکسار حقانی ● سید مرتضی حسینی ● زهرا دهقانیان ● اعظم شایسته

شیراز

● لیلا حافظی پور ● فاطمه جمالی ● آسیه تقی زاده ● سودابه روانشاد ● بهناز خواستگار ● شراره کلائی ● لیلا نامدار

● خدیجه اژدری ● شراره نیرومند ● فرانک رشیدی ● فروغ طاهری ● لیلا آقاجری ● سارا چراغی ● مهتاب آذرنوش

● لیلا محمدی پور ● روح‌انگیز وزیری ● زهرا زارع دشتکی ● مرضیه پندش ● پروانه جابری ● زهرا مهدوی

● ابراهیم رشیدی ● صمد عابدینی ● عطی عظیمی ● حیدر فتح زاده

● بیژن خواجه نوری ● نیلوفر حریرچی

قزوین

● شهین محمدی نژاد ● آمنه رسول پور ● زهرا عبدی ● فریده ترکی ● شفیقه طالبی ● طاهره سبزی

● محترم خواجه صالحانی ● معصومه قربانی ● مهین بروغنی ● شهری کارجو سادات ● عالمه ملاحی ● مهری گرگانی

● مرضیه عبدالکریمی ● اعظم نیکی ملکی ● زهرا دشتستانی ● ناهید امیری ● مهتاب سرخیل ● سمانه تورانلو

● زهرا نظری ● زهرا بیات ● زهرا احدی ● رقیه نیک خواه ● مریم گنج خانلو ● فرشته فراهانی ● زلیخا اسلامی

● افسانه طباطبایی ● فرانک پور صادقی ● محبوبه طاهر نژاد ● فاطمه پور عباسی ● پریسا بهاری ● فرانک گوشبر

● اعظم بهرامی ● حسن امینی ● نادر طهماسبی ● حسن قلی زاده ● محمد رضا نشاط ● محمود بنجویی

● عباس خواجه ● ابراهیم فتحی ● اسفندیار یعقوبی ● علی جهانی ● حسین پارسا ● فرشته سیدی ● احمد الفتی

قم

● وحید فرجی ● طاهره وجدانی

● مهدی وجدانی ● یوسف فرج اللهی ● علی شریفی ● مصطفی سیاهپوش

● نرجس نیازمند ● ملیحه کلهرپور ● انسیه عبداللهی ● افروز دوخت صالح ● نفیسه زرین اقبال

● راضیه سلطانی ● فریده جلالی ● شمسی شریفی ● مریم مهرابی ● صفورالسادات وحیدی

● طاهره جمفری ● فاطمه حسنی ● فاطمه شاطریان

کرمان

● زهره طاهر نژاد ● شکوهمند ● مهتاب نجفی ● فاطمه خدری ● مهدیه پور باقری ● صفورا شاهرخی

● محبوبه کیومرث ● زهرا قلی زاده ● مرضیه حسن پور ● زهرا جلال آبادی ● سوده مقصودی ● مرضیه احمدی

● حلیمه اسدیان ● مریم احمدی ● کلثوم مریدی ● لیلا شفاهی ● ناهید نادری ● طیب شاهی مریدی ● مرضیه مهدوی

کمال آبادی ● شهربان افضلی ● یدالله پور ● طاهره سلطانی ● مهدیه گواشیری ● فاطمه پور اسماعیل

● زهرا ترقینی ● فاطمه قاسم زاده ● حکیمه اسدی خانوکی ● بنفشه افخمی ● سیمین فروغ زاده

● ملیحه بیدی ● لیلا سریدیان ● هاجر بهروزی ● احمد مرادی ● رضا فیروزی فر ● اله وردی ممی پور

● حسن اکبری ● غلامعباس سالاری ● علی ویسه

● رویا اخلاص پور ● نسیم میلادی

کرمانشاه

● رویا بهمنی ● مریم حسینی ● صدیقه خسروی ● فریبا پروین ● زهرا میرزایی ● پروانه فتحی نژاد ● مستانه چهری

● شهناز امیریان ● ندا جعفری گل نسانی ● زهرا قهرمان پور ● صغری محسنی پور ● ام فروه طاهر آبادی ● نگار رازداران

● لیلا عبدالملکی ● صدیقه آزاد بخت ● توران ولی زاده ● سکینه حسینی ● زیبا فلاحی ● کوکب فلاحی ● آزیتا مرادی

● بهروز شریفی مهر ● کیومرث غلامی ● مصطفی عزیزی ارشد ● یوسف مرادی ● حبیب مرادی نژاد

● محسن پاشایی ● رضا معمر ● کیومرث مرقوفه

گرگان

● معصومه احمدی ● اکرم احمدی ● منصوره احمدی ● حلیمه ایستگلای ● فاطمه بزرعلی ● مریم پاطلا

● آرزو حسینی ● رقیه درویشی ● معصومه رضا نژاد ● صدیقه زارعی ● شباهنگ شولی ● محدثه گرزین

● صدیقه مهدوی ● لیلا خدری ● فاطمه صغری عرب ● مژگان دهناد ● لیلا روحانی ● نعمت الله حاجی زاده

● محمد سبزه ● قربان عباسی ● غلام رضا خوش فر ● احمد علی زاده ● سوسن زارعی ● سیما زارعی ● ابوالقاسم مهاجر

مشهد

● مریم داوودی ● یوکابه شاعی مقدم ● معصومه حاجیان ● معصومه بالش آبادی ● فاطمه انتظار یزدی

● صدیقه حمزه‌ای ● زهرا ابراهیمی کیا ● اشرف ضرغام ● نرگس اصفهانی ● زهره واعظ زاده ● ساجده واعظ زاده

● فرخنده پیرنهاد ● معصومه اسلامی ● عصمت صابری راد ● محبوبه بیات ● مریم اصیل ● مرضیه عباسی تکلو

● صدیقه رحمانی ● ستاره اسکندریان ● نسرین ابراهیم زاده

● عبدالرضا هاشمی ● ابوالفضل شرفی ● حسینعلی مظلوم ● علی کاظمی ● محسن قربانی

● ابوالحسن هاجری ● مرضیه قاسم زاده ● ناطمه جلایی

● صدیقه رحمانی

همدان

● وحیده محمدی ● انسیه رحیمی جاوید ● فاطمه غلامی ● نرگس بادامی ● مریم یوسفی صفت ● حمیده تهران دوست

● فاطمه مرادیان ● مریم قاسم پناه ● راحله همتی ● سیده راحله حسینی ● پروین رحیمی عاصم

● لیلا یوسفی ساکت ● طاهره عرفانی آداب ● مهین ترکاشوند ● طیبه فرمانفرما ● بهاره قرایی ● سهیلا حیدری

● صغری سمقانی ● مهری بهرامی ● اعظم شهابی ● سیده مژگان جواهری ● نسترن رنجبر ● لیلا غلامی

● کبری خسروی ● فخری حسینی ● روح الله مولایی یزدان نیکو ● عباس دزفولیان ● حسن فرزاد

● رضا شمخانی ● محمد تقی اصفهانی ● مجید کلهر ● لیلا شهمرادی ● مهناز کرمی ● مهدی اخوان

یاسوج

● فاطمه موسویان ● مریم حاج هاشمی ● فاطمه حبیبی ● آفرین هنرمند ● عهدیه جوزاریان ● عزت احمدی ● پری احمدی

● پریدخت احمدی ● ماهرخ علوی ● سهیلا رحیمی ● پریزاد حسینی ● حلیمه نوری ● پریناز احمدی خسروی

● فوزه برج ثریا ● نوش آفرین حسن پور ● مرضیه علی پور ● راضیه صفدری ● پریوش زارعی ● اعظم اردشیری

● سارا علیزاده ● لیلا عطار زاده ● محمد رضا درغال ● فرشید فلاحت

● عبدالکریم عزیزی ● ابوالفتح بهنامیان ● خیراله زینی پور ● محمد حسن حسینی ● وحید علویان

● آزیتا افرازیان ● رحمت افرازیان

یزد

● زهرا آسایش ● فاطمه آسایش ● شمس الملوک اشرافی بفرویی ● بی‌بی بتول افتخاری بافقی ● طاهره برزگر

● ثریا پدر ● سیده الهام پورالحسینی ● مهری ترک یزدی ● مینا ترک یزدی ● نسرین ترک یزدی ● منیژه تقدیر

● شایسته حریر فروش ● منصوره خادم نیا ● بهاره خضری ● مجیده دهقانی ● بهیه ربیعی ● فاطمه پاک نیا

● اعظم رحیمیان ● طاهره رنجبر فخر آبادی ● فرزانه زارع هرفته ● خدیجه زید آبادی نژاد ● ربابه زیدآبادی نژاد

● طاهره شکوهی ● مریم ورزی ● محسن بیکی فیروز آبادی ● جلال حسینی عزآبادی ● ولی الله خاکی

● علی خانی ● محسن فیروزی ● اکبر یزدانی ● بامشاد یغمایی ● محسن یغمایی

مرکز رصد فرهنگی کشور
www.ircud.ir

فهرست مطالب

پیشگفتار / احمد مسجد جامعی | الف
مقدمه | ۱

فصل اول : ویژگی های نمونه

ویژگی‌های فردی | ۱۷
ویژگی‌های خانواده | ۲۲

فصل دوم : زمان فراغت ایام هفته

فصل سوم : کتاب و کتاب‌خوانی

مطالعه کتاب | ۳۹
نوع کتاب | ۳۹
زمان مطالعه | ٤۳
امانت کتاب | ٤٥
موجودی کتاب | ٤٦
خرید کتاب | ٤٦
پایگاه اقتصادی اجتماعی خانواده و کتاب‌خوانی | ٥۲
ویژگی‌های فردی و مطالعه کتاب | ٥۳

فصل چهارم : روزنامه و مجله خوانی

مطالعه روزنامه و مجله	٦٥
نام نشریه	٦٩
دوره انتشار	٧١
گستره توزیع	٧٣
سابقه مطالعه	٧٦
زمان مطالعه	٧٩
محل مطالعه	٨٠
خریداری نشریه	٨٠
پایگاه اقتصادی اجتماعی خانواده و مطبوعه‌خوانی	٨٤
ویژگی‌های فردی و مطالعه مطبوعه	٨٧

فصل پنجم : استفاده از رادیو

رادیو داخلی	٩١
رادیو خارجی	٩٢
پایگاه اقتصادی- اجتماعی و استفاده از رادیو	٩٧
ویژگی‌های فردی و استفاده از رادیو	٩٨

فصل ششم : استفاده از تلویزیون

تلویزیون داخلی	١٠٣
پایگاه اقتصادی- اجتماعی و استفاده از تلویزیون	١٠٦
ویژگی‌های فردی و استفاده از تلویزیون	١٠٦

فصل هفتم : استفاده از ویدئو

تماشای ویدئو	۱۱۱
نحوه تهیه نوار ویدئویی	۱۱۶
پایگاه اقتصادی- اجتماعی و استفاده از ویدئو	۱۱۸
ویژگی‌های فردی و استفاده از ویدئو	۱۱۹

فصل هشتم : استفاده از ضبط صوت

نوار صوتی	۱۲۵
پایگاه اقتصادی- اجتماعی و استفاده از ضبط صوت	۱۴۰
ویژگی‌های فردی و استفاده از ضبط صوت	۱۴۱

فصل نهم : رفتن به سینما و تئاتر

رفتن به سینما	۱۴۷
تئاتر	۱۵۲
پایگاه اقتصادی اجتماعی و رفتن اعضا به سینما و تئاتر	۱۵۵
ویژگی‌های فردی و رفتن به سینما	۱۵۶

فصل دهم : فعالیت مذهبی

انجام فعالیت مذهبی	۱۶۱
برگزاری مراسم و مجالس مذهبی در خانه	۱۷۳
پایگاه اقتصادی- اجتماعی خانواده و انجام فعالیت مذهبی	۱۷۷
ویژگی‌های فردی و انجام فعالیت مذهبی	۱۷۹

فصل یازدهم : فعالیت اجتماعی

رفت‌وآمد	۱۹۱
مشارکت اجتماعی	۱۹۸
برگزاری جشن تولد	۱۹۹
پایگاه اقتصادی- اجتماعی و رفت‌وآمد خانواده	۲۰٤
پایگاه اقتصادی- اجتماعی و مشارکت اجتماعی در خانواده	۲۰٦
پایگاه اقتصادی- اجتماعی و برگزاری جشن تولد	۲۰۷
ویژگی‌های فردی و مشارکت اجتماعی	۲۰۸

فصل دوازدهم : فعالیت هنری و دستی

انجام فعالیت	۲۱۳
پایگاه اقتصادی- اجتماعی و انجام فعالیت‌های هنری و دستی	۲۲۸
ویژگی‌های فردی و انجام فعالیت هنری و دستی	۲۳۰

فصل سیزدهم : گردش و تفریح

انجام فعالیت	۲۳۹
پایگاه اقتصادی- اجتماعی و گردش و تفریح	۲٤۸
ویژگی‌های فردی و گردش و تفریح	۲٤۸

فصل چهاردهم : مسافرت

تعطیلات سالانه	۲۵۵
مسافرت در سال گذشته	۲۵۵
پایگاه اقتصادی- اجتماعی و انجام مسافرت	۲٦۵

فصل پانزدهم : ورزش

انجام ورزش	۲۶۹
عضویت در تشکل ورزشی	۲۷۲
تماشای ورزش	۲۷۲
پایگاه اقتصادی- اجتماعی و انجام ورزش در خانواده	۲۷۸
ویژگی‌های فردی و انجام ورزش	۲۸۱

فصل شانزدهم : بازی

انجام بازی	۲۹۱
پایگاه اقتصادی- اجتماعی و انجام بازی	۲۹۷
ویژگی‌های فردی و بازی	۲۹۸

فصل هفدهم : تسهیلات فرهنگی

فاصله خانواده‌ها تا مراکز فرهنگی	۳۰۵

فصل هجدهم : تقاضای فرهنگی

نوع فعالیت مورد انتظار برای زمان فراغت ایام هفته | ۳۱۷
فعالیت مورد انتظار برای تعطیلات سالانه | ۳۲۳

فهرست منابع | ۳۲۹

پیشگفتار

یکی از دشواری‌هایی که سیاست‌گذار فرهنگی با آن روبرو است، کمبود اطلاعات از فعالیت‌های فرهنگی است. دامنه گسترده فرهنگ، در کنار انتظارات وسیع و فزاینده از سیاست‌گذارفرهنگی، افقی متنوع از فعالیت را رقم می‌زند. آنان که قدم به عرصه فرهنگ می‌نهند، از یک سو با گرایش‌ها و ارزش‌های اجتماعی و از سوی دیگر با کالاهای فرهنگی سر و کار دارند. ناگفته پیداست که در این هر دو عرصه، تا چه حد کمبود اطلاعات و آمار مانعی اساسی در برابر سیاست‌گذار است.

نخستین ایده‌های تهیه اطلاعات و آمار از فعالیت‌های فرهنگی از سال‌های ۱۳۷٤ مطرح شد. با این حال چند سالی می‌باید می‌گذشت تا این فعالیت خصلتی فراگیر و ملی بیابد. اطلاعات هنگامی می‌تواند نقشی مؤثر در سیاست‌گذاری ایفا کند، که با روشی قابل اعتماد گردآوری شود و فراگیر باشد؛ بدین معنا که داده‌ها تنها به چند شهر اصلی کشور محدود نشود و به عبارتی تصویری جامع از وضعیت فرهنگی کشور ترسیم کند، و سرانجام آن که در طول زمان استمرار یابد تا تحولات و تغییرات فرهنگی را بتوان شناخت.

ایده انجام پژوهش‌های ملی با چنین رویکردی در سال ۱۳۷۸ پذیرفته شد و در مفاد قانون برنامه گنجانده شد. این پژوهش‌ها در سه عرصه، وظیفه گردآوری داده‌های فرهنگی را عهده‌دار شدند.

طرح جامع آمارگیری فرهنگی با هدف گردآوری اطلاعاتی در زمینه امکانات فیزیکی و انسانی به اجرا در آمد. طرح پیمایش ارزش‌ها و نگرش‌ها با هدف شناخت نگرش‌های مردم به محیط اجتماعی و فرهنگی اجرا شد. و سرانجام هدف طرح فعالیت و مصرف کالاهای فرهنگی به رفتار خانوار در زمینه مصرف فرهنگ تجسم یافته پرداخت.

طرح مصرف کالاها و فعالیت‌های فرهنگی از نخستین پژوهش‌های ملی در عرصه فرهنگ است که مطالعات اولیه آن در سال ۱۳۷٤ در چند شهر کشور اجرا شد و بر اساس تجربیات به دست آمده به صورتی ملی در سطح مراکز استان‌ها انجام شد.

در پایان جا دارد که از تلاش افرادی که در این تحقیق گسترده نقش داشته‌اند تشکر کنم. کاری چنین بزرگ تنها در سایه همت مجموعه‌ای وسیع از افراد میسر است. از آقای دکتر احمد رجب‌زاده که در این سال‌ها با حوصله و دقت علمی در خور، این پژوهش مهم را به پیش برده‌اند، تشکر می‌کنم. امید است کاربرد نتایج پژوهش‌ها در عرصه عمل، سیاست فرهنگی را هر چه بیشتر به سوی تدبیر و کارایی سوق دهد.

احمد مسجد جامعی

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

مقدمه

این نوشته، گزارش تحقیقی است در خصوص فعالیت و مصرف کالاهای فرهنگی خانواده در ۲۸ شهر مرکز استان که در آن «فعالیت»، «کالای فرهنگی»، «تقاضا و مصرف آن»، «تسهیلات (امکانات) فرهنگی» و «زمان فراغت» از مناهیم اصلی هستند. در مقدمه در خصوص مفاهیم فوق توضیح مختصری داده می‌شود. سپس در مورد طرح تحقیق و نحوه انجام آن مطالبی ارائه می‌شود.

حیات فرهنگی

فرهنگ در بستر حیات بشری و در رابطه تنگاتنگ با وجود و زیست درونی و روحی انسان‌ها شکل می‌گیرد و تحول می‌یابد. در خصوص آن می‌توان به انحاء مختلف بحث نمود. گاه فرهنگ به عنوان حوزه نمادی حیات بشری موضوع تحلیل منطقی قرار می‌گیرد. از بعدی دیگر، رابطه میان عقاید، ارزش‌ها و صور مختلف آن‌ها، قواعد حاکم بر ساخت، تحول و تغییر و رابطه آن‌ها با حیات اجتماعی و تعامل افراد، نهادها و تاثیر متقابل فرهنگ و حیات اجتماعی مورد بررسی قرار می‌گیرد. رابطه فرهنگ و فرد، بحث در چگونگی تاثیر فرهنگ در شکل دادن به شخصیت و متقابلا تاثیرپذیری فرهنگ از خلاقیت و استعدادها و نیازهای آحاد افراد، ارتباط و رسانه‌ها و انتقال فرهنگ، ابعاد دیگری از مباحث مربوط به فرهنگ است.

اگر فرهنگ را در کلیت زیسته و متحول آن در تعامل با همه اجزایی که برآن اثر می‌گذارند و از آن تاثیر می‌پذیرند در نظر بگیریم، برای مفهومی نمودن آن می‌توان از مفهوم حیات فرهنگی در مقابل حیات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی سود جست.

برخلاف مفهوم فرهنگ که اطلاق به صورت‌های شکل گرفته و تثبیت شده (تولید شده) دارد (هنر، اخلاق و...)، حیات فرهنگی ضمن لحاظ نمودن این‌صورت‌ها، به جریان تولید فرهنگ و پیوند آن با حیات معنوی آحاد بشر اشاره دارد.

انتقال فرهنگ از طریق رسانه‌ها در عصر حاضر، تاثیر رسانه‌ها بر رشد و توسعه صورت‌های مشخصی از فرهنگ، عدم کفایت آن‌ها در انتقال بعضی از صور فرهنگی، محدودیت‌هایی که اعمال می‌کنند و تاثیرپذیری خلاقیت فرهنگی در عصر توسعه صنعت فرهنگی از عوامل دست‌اندرکار آن، وجوه دیگری از حیات فرهنگی جوامع است.

حیات فرهنگی، فعالیت فرهنگی افراد و مشارکت آن‌ها، نهادها، سازمان‌ها، تشکل‌ها، انگاره‌ها، روندها و تسهیلات فرهنگی را هم شامل می‌شود.

با توجه به این نکات، در بحث از فرهنگ اجتماعات مختلف، مفهوم حیات فرهنگی در توصیف ابعاد مختلف مرتبط با فرهنگ، رسایی بیشتری دارد تا مفهوم فرهنگ. از این رو در توصیف وضعیت فرهنگ در یک شهر، روستا و یک جامعه، مفهومی‌است رسا که گستره وسیعی از صور نمادین، انگاره‌ها، فعالیت‌ها و روندهای مرتبط با آن را شامل می‌شود.

فعالیت فرهنگی- فعالیت فرهنگی یکی از مفاهیم کلیدی مرتبط با حیات فرهنگی است. این مفهوم در مقابل مفهوم فعالیت سیاسی، فعالیت اقتصادی و تا حدی فعالیت اجتماعی قرار دارد.

فعالیت فرهنگی فعالیتی است که حول تولید، به کارگیری، انتقال، استفاده و مصرف معانی و نمادها و شکل دادن، تغییر و ارتقای حیات روحی و معنوی افراد شکل می‌گیرد.

اگر آن را به نحو سلبی تعریف کنیم، می‌توان به فعالیت غیر اقتصادی و سیاسی تعریف کرد. چنان که در درک معمول هم چنین تلقی وجود دارد و به طور ضمنی فعالیت اجتماعی اختیاری را هم شامل می‌شود. مفهوم زمان فراغت هم که با فعالیت فرهنگی همبسته است، به زمانی اشاره دارد که فرد درگیر فعالیت اقتصادی و رسمی‌در نظام تقسیم کار نیست.

این فعالیت در اشکال ناب و خلاق آن، به آفرینش و خلق فرهنگی منجر می‌شود. کاری که هنرمندان، شعرا، فلاسفه، اندیشمندان و پدیدآورندگان صور مکتوب، صوتی و تصویری و ... انجام می‌دهند. اما در اشکال معمول و مرسوم آن فعالیتی را شامل می‌شود که در آن فرد با مصرف و استفاده از آن چه پدید آمده است، با امر فرهنگی آشنا می‌شود و با استفاده از آن به رشد و شکوفایی وجود خود کمک می‌رساند. آن چه به عنوان فرهیختگی از آن یاد می‌شود، می‌تواند نتیجه فعالیت فرهنگی از این نوع باشد. آن چه در اینجا مورد بررسی قرار می‌گیرد همین بعد از فعالیت فرهنگی است (یعنی بعد مصرفی آن است تا تولیدی و ایجادی آن). این شکل از فعالیت، رابطه تنگاتنگی با زمان فراغت و امکانات فرهنگی دارد. از این رو می‌توان آن را به شکل «بررسی اوقات فراغت و نحوه گذراندن آن» هم دید.

مصرف کالاهای فرهنگی- مصرف کالاهای فرهنگی، بعدی است از حیات فرهنگی که عمدتا با توسعه صنعت فرهنگ مرتبط است و در خصوص جوامع جدید بیشتر کاربرد دارد تا جوامع سنتی و بر استفاده از رسانه‌ها و وسایل فرهنگی (وسایلی که با آن فعالیتی فرهنگی انجام می‌شود) متمرکز می‌شود.

تسهیلات (امکانات) فرهنگی- فعالیت فرهنگی همان‌قدر که با زمان فراغت همبسته است، با امکانات یا تسهیلات فرهنگی نیز همبسته است. از این رو بررسی فعالیت فرهنگی مستلزم

اطلاع از امکانات و تسهیلاتی مانند کتابخانه، کتاب‌فروشی، سینما، موزه و ... خواهد بود.

تقاضای فرهنگی- مفهوم دیگری که با فعالیت و مصرف کالاهای فرهنگی مرتبط است، تقاضای فرهنگی است. منظور از تقاضای فرهنگی، انتظاراتی است که افراد در خصوص گذران اوقات فراغت خود دارند و صورت‌هایی از کالاها و فعالیت‌های فرهنگی است که طالب آنند. هرچند ممکن است به دلیل موانعی که وجود دارد، برآورده نشود.

اوقات فراغت- در فعالیت فرهنگی از هر نوع آن، یکی از عوامل عمده، زمان فراغت است. به بیان دیگر، با فرض وجود زمان فراغت است که فعالیت فرهنگی امکان‌پذیر است. فعالیتی که اعضای جامعه فارغ از اجبارهای محیط کار و الزامات زندگی، از طریق آن استعدادهای خود را توسعه بخشیده و شخصیت خود را گسترش می‌دهند. فعالیت‌هایی که هدف اقتصادی ندارند و بیشتر در راستای پیوند با دیگران (نفس رابطه اجتماعی)، تحقق امری اخلاقی، هنری، عام‌المنفعه، دینی و ... به صورت اختیاری انجام می‌شود. اوقات فراغت در مقابل زمانی قرار می‌گیرد که فرد در الزامات اجتماعی نظام تقسیم کار درگیر است.

مقولات مورد بررسی

تحقیق حاضر با توجه به نکات فوق سازمان یافته و فعالیت، مصرف و تقاضای فرهنگی را در قالب مقولات ذیل مورد بررسی قرار داده است.

۱- فعالیت مذهبی- یکی از ابعاد وجود انسان گرایش به امر مقدس و ماوراء است که او را به فعالیت دینی و مذهبی می‌کشاند. از این رو یکی از انواع فعالیت زمان فراغت را می‌توان فعالیت مذهبی دانست. این نوع فعالیت شاخصی است که با آن می‌توان عرصه رفتاری دینداری و به عبارت دیگر عرصه مناسکی دین را تا حد زیادی سنجید. حول همین نوع فعالیت شبکه‌ای از روابط در جامعه پدید می‌آید که از آن می‌توان به «اجتماع دینی» یاد کرد.

فعالیت مذهبی در چند محور مورد پرسش قرار گرفته است:

الف- انجام اعمال مذهبی (مستحب) یا سنت که با پرسش از: ۱) شرکت در مجالس جشن و سرور مذهبی (مولودی)، ۲) رفتن به مجالس روضه و عزاداری، ۳) شرکت در مجالس سخنرانی دینی، ٤) شرکت در جلسه دعا (ذکر)، ٥) رفتن به جلسه قرآن، ٦) شرکت در نماز جماعت مسجد و حسینیه، ۷) شرکت در نماز جماعت محل کار و تحصیل، ۸) زیارت اهل قبور، ۹) رفتن به زیارتگاه‌ها، ۱۰) خواندن قرآن در منزل، ۱۱) انجام اعمال مستحبی (سنت) در منزل، ۱۲) شرکت در مراسم اعتکاف و ۱۳) عیادت از بیماران، انجام شده است.

ب – متوسط زمان فعالیت مذهبی در روز، هفته و ماه متناسب با میزان فعالیت. به این نحو که برای کسانی که دارای فعالیت مذهبی زیادی هستند، به روز و برای کسانی که دارای میزان فعالیت مذهبی محدود بوده، به هفته و ماه سؤال شده است.

ج – برگزاری مراسم و مجالس مذهبی در منزل که علاوه بر انجام آن، تعداد مراسم برگزارشده در طول سال و نوع فعالیتی که در این مراسم انجام می‌شود مورد پرسش قرار گرفته است.

د – مطالعه قرآن و کتب دینی به صورت مطلق ذیل مقوله کتاب‌خوانی.

ه – استفاده از انواع نوارهای صوتی مذهبی: ۱) قرآن، ۲) نوحه، روضه و عزاداری و ۳) تواشیح.

و – مسافرت به قصد زیارت فعالیت دیگری است که اگر چه در آن وجه تفریحی هم ممکن است مد نظر افراد باشد، اما می‌توان آن را به عنوان نوعی فعالیت مذهبی به حساب آورد.

۲- **فعالیت اجتماعی**- گرایش به دیگران و اجتماع وجه دیگری از حیات انسانی است که در برابر نیازهای مادی و اقتصادی، برقراری رابطه با دیگران را به عنوان هدف رابطه در پی دارد و آن چه را از آن به عنوان «اجتماع جامعه‌ای» یاد می‌شود قوام می‌بخشد. این نوع فعالیت را که محور آن تعامل و رابطه با دیگران است فعالیت اجتماعی می‌نامیم.

فعالیت اجتماعی در چند مقوله مورد پرسش واقع شده است:

الف- مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی و اجتماعات مدنی که ذیل آن شرکت یا عضویت در ۱) انجمن‌های علمی و فرهنگی، ۲) انجمن خانه و مدرسه، ۳) اتحادیه صنفی، ٤) انجمن اسلامی، ٥) بسیج، ٦) شورای محله، ۷) هیات امنای مسجد، ۸) تشکل‌های سیاسی، ۹)کانون‌های فرهنگی،۱۰) انجمن‌های خیریه و۱۱) صندوق‌های قرض‌الحسنه سؤال شده است.

ب- رفت‌وآمد با: ۱) اقوام و خویشان، ۲) همسایگان، ۳) دوستان و آشنایان و ٤) همکاران از سوی اعضای خانواده، به اضافه تعداد موارد رفت‌وآمد.

مؤلفه‌های مختلفی که ذیل این مقوله مورد پرسش قرار گرفته، علاوه بر این که حجم رابطه و به بیانی تراکم اخلاقی موجود در جمعیت نمونه را ارزیابی می‌کند، نوع رابطه و تغییر آن از اشکال سنتی به جدید را هم تا حد زیادی می‌سنجد. علاوه بر این، نوع رابطه و حجم آن، می‌تواند از حضور اجتماع محله‌ای، صنفی و پایداری روابط خویشاوندی در جامعه خبر دهد.

ج – برگزاری جشن تولد در خانواده، مقوله دیگری است که از آن به عنوان فعالیت

اجتماعی می‌توان یاد کرد. در بررسی‌های قبلی این نکته مشخص شده که برگزاری جشن تولد در منازل را می‌توان به عنوان شاخصی برای تعلق به بخش‌های سنتی و جدید در نظر گرفت.[۱] به همین جهت به عنوان یک مقوله مستقل، به اضافه تعداد موارد برگزاری و دعوت دیگران به این مراسم و متقابلا دعوت اعضا به جشن تولد، مورد پرسش قرار گرفته است.

د – رفتن به قهوه‌خانه و کافه، مقوله دیگری است که می‌توان آن را ذیل فعالیت اجتماعی فهرست کرد. زیرا صرف‌نظر از شکل جدید غذاخوری‌ها که به عنوان رستوران از آن یاد می‌شود، قهوه‌خانه‌ها و تا حدی کافه‌ها به لحاظ تاریخی یکی از مراکزی است که در آن گذران اوقات فراغت با نوعی تعامل افراد یک صنف با یکدیگر و تبدیل آن به نوعی پاتوق، محلی برای رد و بدل اخبار، محلی برای نوعی فعالیت فرهنگی از نوع نقالی هم، همراه بوده است. از این‌رو می‌توان مراجعه مداوم به آن را نوعی فعالیت اجتماعی با هدف برقراری رابطه با دیگران به حساب آورد.

ه – مسافرت به قصد دیدن اقوام و خویشان مقوله دیگر مورد پرسش است.

قابل ذکر است که ذیل مقوله فعالیت اجتماعی عملا فعالیت دینی صله رحم و توجه به دو وجه می‌توان مورد توجه قرار داد. اول به عنوان نوعی فعالیت فردی و در خدمت بازتولید انرژی هدر رفته در زمان کار و ضامن سلامتی جسم و روان و دوم به عنوان نوعی فعالیت که در آن مجموعه‌ای از روابط و تعامل‌ها شکل می‌گیرد. زیرا از طریق بازی‌های جمعی از یک سو افراد به نوعی برای زندگی در جامعه آماده می‌شوند و با مقولاتی چون تقسیم کار، همکاری، رقابت و نظایر آن آشنا می‌شوند. از سوی دیگر از طریق شکل‌دهی به نوعی «اجتماع ورزشی» که در آن افراد صرف‌نظر از این که خود ورزشکار باشند یا نباشند، با احساس تعلق به مقوله ورزش، با مجموعه افرادی که درگیر با امر ورزشی هستند به صورت «تماشاچی» یا «خواننده نشریه ورزشی»، درگیر می‌شوند و به عنوان یک اشتغال ذهنی مستمر نسبت به این مقوله

---

۱ – مراجعه شود به تحقیق انجام شده در شهرهای اراک، همدان، بوشهر و اهواز با عنوان «مصرف کالاهای فرهنگی خانوار» که به سفارش مرکز پژوهش‌های بنیادی در سال‌های ۷۴ تا ۷۷ انجام شده است.

حساس هستند و در تعامل‌های خود با دیگران یکی از محورهای پیوند آن‌ها ورزش است. در این نگاه، در کنار اجتماع دینی و عرصه فعالیت‌های اجتماعی که اجتماع جامعه‌ای را شکل می‌دهد، می‌توان از اجتماع ورزشی یاد کرد که نهادهای ویژه خود را دارد و تعامل‌های ویژه خود را شکل می‌دهد.

فعالیت ورزشی در محور اول با پرسش از: ۱) ورزش اعضا در خارج و داخل منزل، ۲) نوع ورزش، ۳) محل ورزش، ٤) متوسط زمان ورزش، و در محور دوم با پرسش از: ۱) عضویت افراد در باشگاه، کلوپ یا تیم ورزشی، ۲) تماشای ورزش در اماکن ورزشی و ۳) متوسط تماشای ورزش در این اماکن مورد بررسی قرار می‌گیرد. به این مجموعه می‌توان مطالعه نشریات ورزشی و استفاده از رادیو و تلویزیون برای تماشای ورزش را افزود.

٤ – **فعالیت تفریحی**– زمانی که از اوقات فراغت صحبت می‌شود، اولین فعالیتی که به ذهن متبادر می‌شود، استراحت و تفریح و گردش است. در این زمینه: ۱) رفتن به پارک و مراکز تفریحی، ۲) گردش در بازار و خیابان، ۳) قدم زدن در خیابان و ٤) استراحت در منزل، مورد پرسش واقع شده است. علاوه بر این مسافرت به عنوان یک فعالیت مهم اوقات فراغت با هدف گردش و تفریح مورد بررسی قرار گرفته است.

۵– **بازی**– بازی فعالیتی است که اگرچه می‌توان آن را ذیل فعالیت تفریحی آورد، اما مقوله‌ای است که به جهت پی‌آمدهای روانی و جامعه‌پذیرانه آن، در خور توجه جداگانه‌ای است. زیرا بازی به ویژه در سنین کودکی و نوجوانی از مؤلفه‌های عمده شکل‌دهنده به شخصیت افراد می‌باشد و در دوره جدید با گسترش صنعت، اسباب‌بازی وسیله‌ای است که از طریق آن می‌توان اهداف مختلف تربیتی، اجتماعی و فرهنگی را پی گرفت.

بازی با سؤالات ذیل مورد بررسی قرار گرفته است: ۱) وسایل بازی مورد استفاده اعضا، ۲) متوسط زمان بازی در هفته، ۳) استفاده از کامپیوتر برای بازی، ٤) نوع بازی‌های کامپیوتری، ۵) مراجعه به مراکز بازی بیرون از منزل و ٦) رفتن به شهربازی، به عنوان شکل جدیدی از سرگرمی.

٦ – **فعالیت هنری و دستی**– گرایش به هنر، بعد دیگری از حیات روحی انسان است که در فعالیت‌های هنری پرورش می‌یابد. این نوع فعالیت از جهت ایجادی و تولیدی آن با سؤال از: ۱) ۲٤ مورد فعالیت هنری و دستی، ۲) زمان صرف شده برای انجام فعالیت‌ها و ۳) هدف انجام فعالیت هنری، و از جهت فراگیری با سؤال از: ٤) نحوه یادگیری فعالیت، مورد پرسش

قرار گرفته است.

۷ – **کتاب و کتاب‌خوانی**– ذیل مقوله کتاب از: ۱) مطالعه انواع کتاب، ۲) متوسط زمان مطالعه در هفته،۳) رفتن به کتابخانه، ٤) امانت کتاب، ٥) محل امانت، ٦) میزان امانت کتاب، ۷) تعداد تقریبی کتب غیر درسی موجود در منزل و ۸) خرید کتاب در یک سال گذشته، سؤال گردیده است.

۸ – **روزنامه و مجله‌خوانی**– از اعضای خانواده در خصوص: ۱) نوع مجله و روزنامه، ۲) میزان مطالعه، ۳) متوسط زمان مطالعه، و از خانواده در خصوص: ٤) سابقه مطالعه نشریه، ٥) نحوه تهیه، ٦) محل مطالعه نشریه و ۷) هزینه پرداختی بابت خرید روزنامه و مجله، سؤال شده است.

۹ – **استفاده از رادیو و تلویزیون**– در این زمینه: ۱) داشتن رادیو و تلویزیون، ۲) مدت زمان روشن بودن آن در شبانه‌روز، ۳) مهم‌ترین برنامه‌های مورد استفاده خانواده، ٤) متوسط زمان استفاده، ٥) استفاده از ایستگاه‌های رادیویی و تلویزیونی خارجی، ٦) نوع برنامه مورد استفاده از رادیو و تلویزیون خارجی و ۷) مدت زمان استفاده، سؤال شده است.

۱۰ – **ویدئو و ضبط صوت**– در خصوص ویدئو از: ۱) تماشای ویدئو، ۲) نوع برنامه ویدئویی، ۳) متوسط زمان استفاده، ٤) آخرین برنامه مورد استفاده و ٥) نحوه تهیه نوار ویدئویی، و در مورد ضبط از ۱) داشتن ضبط صوت، ۲) نوع نوار، ۳) زبان نوار مورد استفاده، ٤) متوسط زمان استفاده، ٥) تعداد نوار موجود در منزل و ٦) نحوه تهیه آن، سؤال شده است.

۱۱ – **سینما و تئاتر** – ۱) رفتن به سینما، ۲) تعداد فیلم، ۳) تماشای فیلم در مراکزی غیراز سینما، ٤) رفتن به تئاتر، ٥) متوسط تماشای تئاتر در سال و ٦) محل تماشای تئاتر، ذیل این مقوله مورد بررسی قرار گرفته است.

۱۲ – **تسهیلات (امکانات) فرهنگی**– در این زمینه، در خصوص فاصله خانواده تا: ۱) کتابفروشی، ۲) دکه مطبوعاتی، ۳) ویدئوکلوپ و فروشگاه عرضه محصولات فرهنگی، ٤) پارک و فضای سبز، ٥) سالن و زمین ورزشی و ٦) مسجد و حسینیه و زیارتگاه، اطلاعاتی از طریق مراجعه به افراد آشنا در محل جمع‌آوری شده است.

۱۳ – **زمان فراغت**– زمان فراغت اعضا در: ۱) روزهای معمول هفته و ۲) روزهای تعطیل هفته، دو مقوله مورد پرسش در این زمینه است.

۱٤ – **تقاضای فرهنگی**– ۱) نوع فعالیت مورد انتظار برای روزهای معمول و تعطیل آخر

هفته، ۲) نوع فعالیت مورد انتظار برای تعطیلات سالانه و ۳) موانعی که افراد و خانواده برای تحقق این فعالیت‌ها بر سر راه خود دارند، ذیل مقوله تقاضای فرهنگی قرار می‌گیرد.

۱۵ – در راستای تحلیل عمیق‌تر فعالیت و مصرف کالاهای فرهنگی، مجموعه‌ای از متغیرهای فردی چون : ۱) سن، ۲) جنس، ۳) دین، ٤) زبان، ٥) محل تولد، ٦) تحصیلات، ۷) مدت اقامت، ۸) وضع تاهل، ۹) وضع فعالیت و ۱۰) شغل، در مورد اعضای خانواده و در سطح خانواده اطلاعاتی مربوط به محل سکونت خانواده به عنوان شاخصی برای شناخت تقریبی پایگاه اقتصادی- اجتماعی خانواده، از جمله: ۱) نوع ملک، ۲) نوع مالکیت، ۳) متراژ زمین و بنا، ٤) تعداد اتاق، ٥) قیمت زمین و بنا در محل (در سؤال از بنگاه معاملاتی و افراد آشنا) و ٦) ارزیابی منطقه سکونت در عرف محل به لحاظ طبقه‌بندی آن به منطقه بالا و پایین مورد پرسش قرار گرفته است.

پرسشنامه به نحوی سازمان‌دهی شده که هم اطلاعات مربوط به خانواده و هم اعضای شش سال و بیشتر، توسط مصاحبه‌گر در آن درج گردیده است. علاوه بر این، در مورد هر بلوک پرسشنامه‌ای تدوین شده که در آن اطلاعات مربوط به تسهیلات فرهنگی، قیمت زمین و بنا در محل و جایگاه محل در شهر به لحاظ بالا و پایین بودن منطقه مسکونی با مراجعه به بنگاه معاملاتی و افراد آشنا در محل توسط سرپرسشگر تکمیل شده است.

تعریف مفاهیم

در این قسمت تعریف بعضی از مقولات ارائه می‌شود.

خانواده: افرادی که با هم در یک اقامتگاه زندگی می‌کنند، با یکدیگر هم‌خرج هستند و معمولا با هم غذا می‌خورند و دارای رابطه سببی یا نسبی هستند.

سن: تعداد سال‌های کامل است که از زمان تولد فرد گذشته است.

زبان مادری: زبانی است که کودک با آن صحبت کردن را یاد گرفته است. ممکن است فردی بیش از یک زبان یا لهجه مادری داشته باشد.

وضع فعالیت: منظور از شاغل فردی است که در شش ماه گذشته دارای شغلی بوده و به منظور کسب درآمد (نقدی و غیر نقدی) کار می‌کرده است. کسی که قبلا ٤ ماه از این مدت را دنبال کار بوده و بقیه را جسته و گریخته کار می‌کرده و در حال حاضر هم بلاتکلیف است، بیکار جویای کار محسوب می‌شود. در صورتی که فرد به عللی از قبیل مرخصی، بیماری،

تعطیل موقت کار در زمان پرسشگری کار نمی‌کرده، اما بعد از رفع علت به کار خود ادامه می‌دهد شاغل محسوب می‌شود.

کسانی که تحت عنوان کارآموز به کار اشتغال دارند و افرادی که برای یکی از اعضای خانواده خود کار می‌کنند، اما مزد و حقوقی دریافت نمی‌کنند شاغل محسوب می‌شوند. افرادی که به انجام خدمت وظیفه مشغول هستند در زمان پرسشگری شاغل محسوب شدند، اما بعدا بر اساس نوع فعالیت خود (سربازی) به صورت یک گروه جدا طبقه‌بندی شدند و جزء شاغلان محسوب نمی‌شوند. زنانی که در بیرون منزل شغلی دارند، اگر چه خانه‌دار باشند شاغل محسوب می‌شوند. محصلانی که در تعطیلات سالانه به کار مشغول بوده و پشت کنکوری‌ها، محصل محسوب می‌شوند. افرادی که شاغل، محصل، بیکار و خانه‌دار نیستند و دارای درآمدهایی چون حقوق بازنشستگی، درآمد املاک و مستغلات، سود سهام و نظایر آن هستند در زمره افراد دارای درآمد بدون کار محسوب می‌شوند.

افرادی که دارای دو وضع فعالیت هستند، وضعیت اصلی آن‌ها وضعیتی است که خانواده آن‌ها را به آن می‌شناسد.

اتاق: منظور از اتاق فضای مسقفی است که حداقل ٤ متر مربع مساحت و ۲ متر ارتفاع داشته باشد (تعریف مرکز آمار).

زمان فراغت: زمانی است که فرد ۱) مشغول یکی از فعالیت‌های شغل، خانه‌داری و تحصیل، ۲) در رفت‌وآمد به محل تحصیل و کار و ۳) در حال خواب نیست. بعد از توضیح فوق برای پاسخگو، زمانی را که فرد به عنوان زمان فراغت مشخص کرده در پرسشنامه قید شده است. زمان فراغت افراد در روزهای معمول هفته و تعطیل آخر هفته وقت آزاد در یک روز معمول است و نه جمع زمان فراغت در ایام هفته یا روزهای تعطیل. یک ربع ساعت نوشته نشده، سه ربع ساعت یک ساعت محسوب شده و نیم ساعت به یک ساعت روند شده است.

استراحت: منظور از استراحت زمانی است که فرد خواب نیست، اما فعالیت مفیدی هم انجام نمی‌دهد و بیشتر رفع خستگی می‌کند.

فعالیت‌های مورد انتظار: فعالیت‌هایی است که فرد آرزو دارد در زمان فراغت ایام هفته یا تعطیلات سالانه به انجام آن بپردازد، اما به عللی قادر به انجام آن نیست. بنابراین با مشاغل و آرزوهایی که فرد برای آینده خود دارد تفاوت دارد.

کتاب درسی: منظور از کتاب درسی همه کتاب‌هایی است که از سوی وزارت آموزش و

پرورش برای دوره آموزش عمومی به عنوان کتاب درسی چاپ می‌شود. به همین جهت شامل کتب کمک درسی، تست‌ها، آزمون‌ها و نظایر آن نمی‌شود. بر این اساس کتب درسی دانشجویان و مراکز تربیت معلم هم کتاب درسی محسوب نمی‌شود. قرآن و کتب ادعیه جزء کتب غیر درسی محسوب می‌شود.

انواع کتاب: کتب درسی مورد مطالعه دانشجویان رشته‌های مهندسی، ریاضی، پزشکی، کشاورزی و کلا غیر از علوم انسانی و هنر جزء کتب تخصصی، کتب درسی طلاب و روحانیون در ردیف کتب دینی، دایرةالمعارف، کتب لغت، فهرست‌ها جزء مقوله کتب مرجع، کتب مربوط به انواع هنرها و فعالیت‌های دستی و فراگیری مهارت‌ها، هم‌چون خیاطی، جزء مقوله هنر و حرفه محسوب می‌شود.

فعالیت مذهبی: منظور از فعالیت مذهبی انجام اعمال مستحبی (سنت) در اوقات فراغت است.

جمعیت آماری

در این تحقیق، جمعیت آماری، خانواده‌های ۲۸ شهر مرکز استان در کشور بوده است. اطلاعات جمعیت آماری از سرشماری سال ۱۳۷۵ مرکز آمار ایران به دست آمده است. در سال ۱۳۷۵، در ۲۸ شهر، تعداد ٤٤٥٥٩٦٥ خانوار (حدود ٤/٥ میلیون) با جمعیت ۱۹۸۵۵۱۸۱ نفر (حدود ۲۰ میلیون) زندگی می‌کرده‌اند که ۱۷٦۸۷۷٤٥ نفر آن‌ها ٦ سال و بیشتر سن داشته‌اند. تعداد نمونه منتخب در هر شهر ۵۰۰ خانواده بوده که در بعضی شهرها به بیش از این تعداد افزایش یافته است. شیوه نمونه‌گیری دو مرحله‌ای بوده است. در مرحله اول از تعداد بلوک‌های هر شهر، بین ۱۲۵ تا ۱۳٤ بلوک با احتمال متناسب با حجم خوشه (P.P.S) انتخاب و در مرحله دوم، در هر بلوک ٤ خانواده به صورت تصادفی ساده انتخاب شده است[1].

۱- بلوک‌های نمونه‌ای که در مناطق ممنوعه نظامی قرار داشته‌اند، به جهت محدودیت‌های موجود، خانوارهای دسته جمعی (مانند خوابگاه‌های دانشجویی) و خانوارهایی که از چند نفر سفره تشکیل می‌شده و شکل خانواده نداشته از نمونه کنار گذاشته شده‌اند. به عبارت دیگر در این تحقیق واحد نمونه، خانواده است و نه خانوار. علاوه براین، خانواده‌هایی که دارای تابعیت ایرانی نبوده‌اند، از نمونه خارج شده‌اند. علت انتخاب تعداد بلوک بیش از ۱۲۵ هم این بوده که بعضی بلوک‌ها کمتر از ٤ خانواده جمعیت داشته‌اند.

جدول ۰-۱. جمعیت آماری و نمونه در ۲۸ شهر

نام شهر	جمعیت آماری		نمونه	
	خانوار	افراد ٦ ساله و بیشتر	خانواده	افراد ٦ ساله و بیشتر
اراک	۸٤٤۸۱	۳۳٤٦۷۹	٤۹۹	۲۱٥٥
اردبیل	٦۷۱۷٥	۲۹۷۹۷٦	٥۰۰	۲٥۰٥
ارومیه	۹۸٦۳٦	۳۸٤۳۹۷	٥۰۳	۲۱۷۱
اصفهان	۲۹۷٥٤۰	۱۱٤۰٦۰۹	٥۰۰	۲۱۸۰
اهواز	۱٤۷۹٤۹	٦۹۷٤۱٤	٥۰۰	۲٦۰۸
ایلام	۲۲۷۳۲	۱۰۸٦٦۱	٥۰۰	۲۷٤۱
بندرعباس	٥۲۸٤۹	۲۳٥٥٥۰	٥۰٤	۲٤۹۳
بوشهر	۲۸۰۸۱	۱۲٦۸۸۰	٥۰۰	۲۳۸۹
تبریز	۲٦۸۹۱٥	۱۰۷۱۸٤۷	٥۰۰	۲۲٤۲
تهران	۱٦٦۰٤٥۰	٦۱٤۲۹٥٦	٤۸۳	۱۹٤۷
خرم‌آباد	٥۰۹۷٦	۲۳۷۹۲۷	٤۹۹	۲٥٦۷
رشت	۱۰۰۳۹۹	۳۷٤۸۳۸	٥۰۰	۲۰۲۷
زاهدان	۷۰٤۰۱	۳٤۰۱۰۳	٤۸٤	۲۷۷٤
زنجان	٦۰۰٥۰	۲٥۳٤۹۸	٤۹۹	۲۳۳۹
ساری	٤٤۲۸۰	۱۷٥۲۰۳	٥۰۲	۲۲۹۸
سمنان	۲۲۳٤۷	۸۰۳۳٦	٥۰۰	۲۱۳۷
سنندج	٥۹۳٥۷	۲٤۳۸۸٤	٥۰۸	۲۳۹۳
شهرکرد	۲۰۰۲۹	۸۹۲۰۷	٥۰۰	۲۳۷۳
شیراز	۲۲٦۸۲۷	۹۳۹۱۷۷	٤۹٦	۲۲۸۸
قزوین	٦٤۷٤۳	۲٦۰٤٤۱	٥۰۰	۲۲٦۳
قم	۱٦۰٥٦٥	٦۷۲۷۳۹	٤۹٥	۲۲٦۲
کرمان	۷۹٤۸۳	۳٤۰۲۷٤	٥۰٤	۲۳٥۹
کرمانشاه	۱٤٤۲٦۸	٦۰۷۱۱۲	٥۰۰	۲٤٤۲
گرگان	٤۱٤٤۰	۱٦۷۷٥۱	٤۹۷	۲۱۸۱
مشهد	٤۰۸۳۰۲	۱٦٦۰۹۳۹	٥۰۰	۲۲۸۹
همدان	۸۸٥۹۲	۳٥٦۰۱۲	٥۰٤	۲۳۲٥
یاسوج	۱۱۸۷٦	٥۸۲۰٥	٥۰۰	۲٥۸٤
یزد	۷۳۲۲۲	۲۸۹۱۳۰	٤۹۹	۲۱۰۸
۲۸ شهر	٤٤٥٥۹٦٥	۱۷٦۸۷۷٤٥	۱۳۹۷٦	٦٥٤٤۰

نمونه‌گیری بلوک‌ها بر اساس اطلاعات سرشماری سال ۷۵ مرکز آمار و نمونه‌گیری درون بلوک در محل و بر اساس فهرست تهیه شده از پلاک منازل به صورت تصادفی ساده انجام شده است.

در بعضی از شهرها، به دلیل مشکلاتی که پیش آمده، تعدادی از پرسشنامه‌ها کنار گذاشته شده است. اما در مجموع، اطلاعات مربوط به ۱۳۹۷٦ خانواده با جمعیت ٦٥٤٤۰ نفر افراد ٦ ساله و بیشتر تحلیل شده است. جدول ۰-۱ تعداد خانواده و افراد ٦ ساله و بیشتر جمعیت آماری و نمونه شهرها را به تفکیک نشان می‌دهد.

جمع‌آوری اطلاعات

جمع‌آوری اطلاعات در شهرها، بعد از تمهید مقدمات و آموزش پرسشگران، توسط گروه‌های ۵ نفره (یک سرپرسشگر و ٤ پرسشگر)، در پاییز و اوایل زمستان ۱۳۷۸ انجام شده است (جز زاهدان که اطلاعات آن در اواخر زمستان جمع‌آوری شده است). پرسشگران دانشجو و بعضا دارای سابقه پرسشگری در طرح‌های مشابه بوده‌اند.

شیوه جمع‌آوری اطلاعات، مصاحبه همراه با پرسشنامه بوده است. در مراجعه به خانواده، بعد از ارائه کارت شناسایی و معرفی‌نامه، معرفی طرح، تقدیم هدیه‌ای به خانواده و جلب نظر آن برای پاسخگویی، پرسشنامه با حضور خانم خانه و اعضای مونث باسواد آن پر شده است. پرسشنامه بار اول در محل و بار دوم در محل ستاد هر شهر توسط سرگروه‌ها کنترل و اشکالات آن مرتفع گردیده است.

فصل اول / ویژگی‌های نمونه

ویژگی‌های فردی

ترکیب سنی- جمعیت نمونه از لحاظ سنی به ٦ گروه تقسیم شده است. ١٤/١ درصد در گروه سنی ٦-١١ ساله، ٢٦/٤ درصد ١٢-١٨، ١٥/٧ درصد ١٩-٢٥، ٢٢/٣ درصد ٢٦-٤٠، ١٨ درصد ٤١-٦٤ و ٣/٤ درصد بالای ٦٤ سال قرار دارند. میانگین آن ٢٧/٥ سال با انحراف معیار ١٦/٥٦ و اشتباه معیار ٠/٠٦ است. حداقل سن ٦ و حداکثر آن ١٢٠ سال است.

ترکیب جنسی- ٥٠/٧ درصد افراد مرد و ٤٩/٢ درصد زن می‌باشند. ٠/٢ درصد بی‌پاسخ است.

روابط سببی و نسبی- ٢١/٤ درصد سرپرست، ٢٠ درصد همسر، ٥٥/٦ درصد فرزند و ٣ درصد سایر بستگان سرپرست هستند.

وضع تاهل- ٤٢/٩ درصد نمونه دارای‌همسر، ٢/٨ درصد بدون‌همسر بر اثر فوت یا طلاق و ٥٤/٢ درصد مجرد (هرگز ازدواج نکرده) هستند. وضعیت تاهل ٠/٢ درصد هم نامشخص است.

دین و مذهب- ٩٢/٥ درصد جمعیت نمونه شیعه، ٧ درصد سنی و٠/٥ درصد نیز پیرو سایر ادیان هستند. جدول ١-١ توزیع دین و مذهب نمونه را در ٢٨ شهر نشان می‌دهد.

زبان – در مورد زبان سه سؤال مطرح شده است: فهم زبان و لهجه، صحبت کردن با یک زبان و لهجه و زبان مادری. سؤالات مربوط به فهم و صحبت کردن از آن جهت مطرح شده که مهم‌ترین ابزار در عرصه فرهنگ و مصرف آن زبان است. به همین جهت در استفاده از کالاهای مختلف می‌تواند نقش داشته باشد. زبان مادری از دو جهت سؤال شده است: از جهت اهمیت آن در درک بهتر فرهنگ مرتبط با یک زبان و هم به عنوان شاخصی برای شناخت خرده فرهنگ‌های قومی و محلی و گروه‌بندی‌های فرهنگی و اجتماعی که در یک شهر وجود دارد. زیرا زبان به عنوان یک مولفه اصلی هر فرهنگ، علاوه بر این که امکان تعامل و تفاهم را فراهم می‌آورد، در شکل دادن به هویت‌های خاص هم، نقش دارد. بنابراین می‌توان به عنوان شاخصی برای شناخت گروه‌هایی که پایه فرهنگی دارند از آن سود جست.

فهم زبان – در این مورد افراد می‌توانسته‌اند تا سه مورد، زبان‌هایی را که قادر به فهم آن بوده‌اند، برشمارند. ٩٦ درصد جمعیت نمونه قادر به فهم زبان فارسی، ٢١/٣ درصد ترکی، ١٣/١درصد کردی، ١٢/٣ درصد لری و لکی، ٤/٩ درصد عربی، ٣/١ درصد گیلکی، ٢/٥ درصد

بلوچی، ۲ درصد بندری و ۱/٦ درصد انگلیسی هستند.

صحبت کردن – در این مورد هم افراد می‌توانسته‌اند تا سه مورد را ذکر کنند. ۸۹/۸ درصد جمعیت نمونه قادرند به زبان فارسی صحبت کنند. ۱۹/۷ درصد ترکی، ۱۲/۱ درصد کردی، ۱۰/۸ درصد لری و لکی، ۳/۸ درصد عربی، ۲/۹ درصد گیلکی، ۲/٤ درصد بلوچی، ۲/۳درصد بندری و ۱/۱ درصد قادر به صحبت کردن به زبان انگلیسی هستند.

زبان مادری – زبان مادری ۵۳/۵ درصد افراد فارسی، ۱۸/۸ درصد ترکی، ۱۰/۹ درصد کردی، ۸/۱ درصد لری و لکی، ۲/۵ درصد عربی، ۲/۳ درصد گیلکی،۲/۱ درصد بلوچی و ۰/۷ درصد بندری است.

قابل ذکر است که از لهجه‌ها و زبان‌های دیگری هم در سه فقره فهم، صحبت و زبان مادری یاد شده که به خاطر نسبت محدود آن یا به خاطر آن که لهجه‌ای از لهجه‌های فارسی محسوب می‌شود، از ذکر آن خودداری شده است. جدول ۱-۲ زبان مادری جمعیت نمونه را در ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

سطح تحصیلات – در پرسشنامه سطح تحصیلات در ۸ مقوله پرسش شده است: ۱) بی‌سواد، ۲) سواد خواندن و نوشتن، ۳) تا پنجم ابتدایی که سوادآموزی در کلاس‌های نهضت را هم شامل می‌شود، ٤) تا سوم راهنمایی، ۵) تا دیپلم، ٦) تا کارشناسی، ۷) بالاتر از کارشناسی و ۸) تحصیلات حوزوی. این مقولات در یک طبقه‌بندی محدودتر به ۵ طبقه تقسیم شده است: ۱) بی‌سواد، ۲) ابتدایی (شامل مقوله ۲ و ۳)، ۳) متوسطه (شامل مقولات ٤ و ۵)، ٤) عالی (شامل مقولات ٦ و ۷) و ۵) تحصیلات حوزوی.

۱۱ درصد جمعیت نمونه بی‌سواد، ۳۰/۸ درصد دارای تحصیلات ابتدایی، ٤۹/۳ درصد متوسطه و ۸/۸ درصد دارای تحصیلات عالی‌اند. ۰/۲ درصد هم دارای تحصیلات حوزوی هستند. جدول ۱-۳ سطح تحصیلات نمونه را در ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

مقایسه سطح تحصیلات زنان و مردان نشان می‌دهد، زنان و مردان در سطح تحصیلی ابتدایی، متوسطه و عالی تفاوت چندانی با یکدیگر ندارند، زیرا تفاوت نسبت‌ها در سطح تحصیلات عالی ۳/۲ درصد و در سطح تحصیلات متوسطه ٤/۵ درصد به نفع مردان و در سطح تحصیلات ابتدایی ۱/۲ درصد به نفع زنان است. در حالی که نسبت بی‌سوادی زنان ۱٤/۵ و از آن مردان ۷/٦ درصد است.

جدول۱-۱. دین و مذهب جمعیت نمونه در ۲۸ شهر (درصد سطری)

نام شهر	دین و مذهب		
	شیعه	سنی	سایر ادیان
اراک	۹۹/۸	۰/۲	–
اردبیل	۹۹/۸	۰/۲	–
ارومیه	۸۱/۵	۱۷/٤	۱/۱
اصفهان	۹۸/۷	۰/۳	۱
اهواز	۹۹/٤	۰/۲	۰/٤
ایلام	۹۹/۵	۰/۵	۰/۰
بندرعباس	۹۰/۸	۹/۱	۰/۰
بوشهر	۱۰۰	–	–
تبریز	۱۰۰	–	–
تهران	۹۷/۲	۰/٦	۲/۲
خرم‌آباد	۹۹/۹	۰/۰	۰/۰
رشت	۹۹/۹	۰/۱	–
زاهدان	۵۰/۳	٤۹/۷	–
زنجان	۹۹/۹	۰/۱	–
ساری	۹۹	–	۱
سمنان	۹۹/۸	۰/۰	۰/۲
سنندج	۷/٦	۹۲/٤	۰/۰
شهرکرد	۱۰۰	–	–
شیراز	۹۷/۷	۱/۱	۱/۲
قزوین	۹۹/۲	۰/۵	۰/۲
قم	۱۰۰	–	–
کرمان	۹۹/۷	۰/۰	۰/۳
کرمانشاه	۸۹/۸	۸/۳	۱/۹
گرگان	۹۸	۱/۸	۰/۱
مشهد	۹۸/۸	۱/۲	۰/۰
همدان	۹۹/۲	۰/۸	۰/۰
یاسوج	۹۹/۷	۰/۱	۰/۲
یزد	۹۷/۱	۰/٤	۲/۵
۲۸ شهر	۹۲/۵	۷	۰/۵

جدول ۱-۲. زبان مادری جمعیت نمونه در ۲۸ شهر (درصد سطری)

نام شهر	زبان مادری							
	فارسی	ترکی	کردی	لری و لکی	عربی	گیلکی	بلوچی	بندری
اراک	۸۸/۷	۱۰/٤	۰/۱	۰/۵	۰/۲	–	–	–
اردبیل	۵/٦	۹٤/۹	–	–	۰/۱	–	–	–
ارومیه	۵/۳	۸۰/٦	۱۳	–	۰/۳	–	–	–
اصفهان	۹۵/٤	۳/۵	۰/۱	۲/٤	۰/٦	–	–	–
اهواز	٤٦/۵	۱/۵	۲/۳	٦/۸	٤٤/۹	–	–	–
ایلام	۳/۸	۰/۱	۹۱/۵	۲	۲/٦	–	–	–
بندرعباس	۷۷/۲	۱/۱	۰/۷	۰/٤	۲	–	۱/۷	۱۹/۱
بوشهر	۹۲/۹	۰/۸	–	۰/۱	٦/٤	–	–	–
تبریز	۲/٤	۹۷/۵	۰/۲	–	۰/۰	–	–	–
تهران	٦۸/۸	۲٦/۱	۲/۵	۲/٤	۰/۵	۰/۱	–	–
خرم‌آباد	۱۱/۳	۰/٤	۰/۵	۸۷/۷	۰/۳	–	–	–
رشت	۲۱/۸	٦/٤	۱/۱	۰/۱	۰/۵	۷۰/۷	–	–
زاهدان	۵۰/٦	۰/۸	–	۰/۳	۰/۲	–	٤۸/۱	–
زنجان	۹/٤	۹۰/٦	۰/۱	۰/۰	۰/۱	–	–	–
ساری	۷۷/۱	۲/۵	۰/٦	۰/۰	۰/۰	–	–	–
سمنان	۸۰/٤	۱/۱	۰/۲	۰/۱	–	–	–	–
سنندج	٤/٦	۰/۸	۹٤/۲	۰/۲	۰/۳	–	–	–
شهرکرد	۸۸/٦	٤/۷	۰/۰	۹/۲	۰/٤	–	–	–
شیراز	۹۹/٦	۵/۳	۰/۲	۲/۵۰	۰/۵	–	–	–
قزوین	۷۰/٦	۲٤/٤	۳/٤	۱/۲	–	۲/۱	–	–
قم	٦٤/۷	۳۰/۸	۱/۸	۰/٤	۲/۲	–	۰/۱	–
کرمان	۹٦/۹	۱/۳	۰/۳	۰/۳	۰/٦	–	۰/۷	–
کرمانشاه	۲۸/٤	۱/۱	٦۰	۱۰/٤	۰/۲	–	–	–
گرگان	۸۸/۲	٤/۷	۱/٤	–	۰/۳	–	۰/٤	–
مشهد	۹۰	٦/۹	۲/۵	۰/۱	۰/۵	–	۰/۱	–
همدان	۵٤	۳٦/۲	۹/۲	۰/۷	۰/۲	–	–	–
یاسوج	۱۸/۲	۲/۳	۰/۰	۷۹/۲	۰/۳	–	–	–
یزد	۹۸	۰/۵	۰/۱	۰/۱	۱	–	۰/۲	–
۲۸ شهر	۵۳/۵	۱۸/۸	۱۰/۹	۸/۱	۲/۵	۲/۳	۲/۱	۰/۷

جدول ۱-۳. سطح تحصیلات جمعیت نمونه در ۲۸ شهر (درصد سطری)

نام شهر	سطح تحصیلات				
	بی‌سواد	ابتدایی	متوسطه	عالی	حوزوی
اراک	۱۰/۱	۳٤/۲	٤۷/۳	۸/۲	۰/۲
اردبیل	۱٦/۹	۳۵/۲	٤۲/۵	۵/٤	–
ارومیه	۱٦/۳	۳٤/۱	٤۲	۷/۵	۰/۲
اصفهان	۷/۵	۲۹/۹	۵۰/۸	۱۱/۷	۰/۲
اهواز	۱۱/٦	۳۵	٤٦/۷	٦/٦	۰/۱
ایلام	۱۱/۸	۲٦/۵	۵۲/۷	۸/۸	۰/۱
بندرعباس	۱۰/۲	۳۳	۵۱/۲	۵/۵	–
بوشهر	۷/۷	۲٦/٤	۵٦/۸	۹/۱	–
تبریز	۱۵/۸	۳۱/۵	٤٦	٦/٦	۰/۱
تهران	٦/۵	۲۲/۹	۵٦/۵	۱٤	۰/۱
خرم‌آباد	۱۱	۳۰/۹	۵۱/۱	۷	–
رشت	۷/۸	۲٤/۹	۵۵	۱۲/۳	۰/۰
زاهدان	۲۰/٦	۳۷/۹	۳٤/۸	٦/٦	۰/۱
زنجان	۱۳/٤	۳٤/٦	٤۵/٤	٦/۵	۰/۰
ساری	۸	۲۳/٤	۵۳/۷	۱٤/۸	۰/۱
سمنان	٦/٦	۲۸/۲	۵٤/۳	۱۰/٦	۰/۲
سنندج	۱۷/٦	۳۲/۳	٤٤/۷	۵/۳	–
شهرکرد	۱۱/٤	۲٦/۵	٤۸/۸	۱۳/۳	۰/۰
شیراز	۵/۷	۲۵/٦	۵۹/۸	۸/۹	۰/۰
قزوین	۸/۸	۲۸/۸	۵۲	۱۰/۳	۰/۱
قم	۱۲	۳٦/۳	٤٤/۲	۵/٤	۲
کرمان	٦/۷	۲٦/٦	۵٦/۱	۱۰/٦	–
کرمانشاه	۱٤/۱	۳۱/٦	٤۷/۵	٦/۸	–
گرگان	۹	۲۸/۲	۵۱/۸	۱۰/۸	۰/۱
مشهد	٦/٦	۳٦/۵	٤۸/۹	۷/۷	۰/۳
همدان	۱٤/۳	۳۲/۲	٤٦/۸	٦/٦	–
یاسوج	٦/٦	۳۱	۵۱/۲	۱۱/۲	–
یزد	۸/۸	۳٤/٤	٤٦/۲	۱۰/۳	۰/۳
۲۸ شهر	۱۱	۳۰/۸	٤۹/۳	۸/۸	۰/۲

وضع فعالیت – ۲۵/۱ درصد جمعیت نمونه شاغل، ٤/۸ درصد بیکار جویای کار، ٤۰/۷درصد محصل یا دانشجو، ۲۲/۳ درصد خانه‌دار، ٤/٤ درصد دارای درآمد بدون کار و ۲/۷درصد فعالیتی غیر از موارد ذکر شده دارند. در صورتی که تعداد محصل – دانشجو را بر اساس سطح تحصیلات از یکدیگر تفکیک کنیم، نسبت محصل در جمعیت نمونه ۳۷/٦ درصد و نسبت دانشجو (که با خانواده زندگی می‌کند) ۳/۱ درصد خواهد بود.

ویژگی‌های خانواده

ارزش محل سکونت- در مراجعه به بلوک‌ها نظر اهالی محل در خصوص جایگاه محل به لحاظ بالا و پایین بودن آن در شهرها در ۵ مقوله: پایین، متوسط رو به پایین، متوسط، متوسط رو به بالا و بالا سؤال شده است.

البته باید در نظر داشت که شهرهای مختلف به لحاظ درجه توسعه‌یافتگی با هم متفاوتند. از این رو ممکن است خانواده‌هایی که در یک شهر از موقعیت بالا شهری برخوردارند، در مقایسه با شهری دیگر، در موقعیت متوسط قرار گیرند. با این حال، اگر سکونت در بالا و پایین شهر را به عنوان شاخصی در جهت تمایز اجتماعی به حساب آوریم، می‌توان در مجموع ۲۸ شهر، فعالیت و مصرف فرهنگی خانواده‌های ساکن در مناطق مختلف شهر را با هم مقایسه نمود و از این شاخص به عنوان ارزش منطقه مسکونی (به لحاظ بالا و پایین) در تحلیل فعالیت و مصرف فرهنگی سود جست.

در جمعیت خانواده‌های نمونه ۲۸ شهر، ۱۷/۲ درصد در مناطقی قرار دارند که جزء مناطق پایین شهر محسوب می‌شود. ۲۱/٤ درصد جزء مناطق متوسط رو به پایین، ۳۰/۸ درصد متوسط، ۲۱/۱ درصد متوسط رو به بالا و ۹/۵ درصد جزء مناطق بالای شهرها محسوب می‌شوند (این نسبت‌ها بر اساس ۱۳۵۵۲ خانواده که پرسشنامه بلوک در مورد آن‌ها تکمیل شده استخراج گردیده است). جدول ۱-٤، توزیع جمعیت نمونه را در مناطق پنجگانه در ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

جدول ۱-٤. توزیع جمعیت نمونه در مناطق پنجگانه در ۲۸ شهر (درصد سطری)

نام شهر	ارزش منطقه سکونت				
	پایین	متوسط-	متوسط	متوسط+	بالا
اراک	۲٦/۱	۲٤/٤	۲۸/۱	۱۹/۷	۱/۷
اردبیل	۱٦/۱	۲۷/٤	۳۳/۹	۱٦/۱	٦/٥
ارومیه	۱۷/٤	۳٤/۷	۲٥/۹	۱۳/٥	۸/٥
اصفهان	۱٦/۱	۲۷/٤	۲۹	۲۱/۸	٥/٦
اهواز	۱٤/٥	۲٥/٦	۳٦/٥	۲۱	۲/٤
ایلام	۱٦/۸	۲۰/۸	۲٥/٦	۳۰/٤	٦/٤
بندرعباس	۹/۲	۱۱/۲	۳۱/۸	۳۳/۲	۱٤/٦
بوشهر	۱٥/۲	۱۰/۲	٤۹/٤	۱٥/٦	۹/٦
تبریز	۳٥/۳	۱٦/۸	۲۸/۷	۱٥/۸	۳/۳
تهران	۱٦/۹	۲۰/٤	۳۷/۳	۱٥/۷	۹/۸
خرم‌آباد	۲۱/٦	۲٦/۷	۲٤/۲	۱۸/٦	۸/۹
رشت	٥/۸	۱٦/۷	۲٥	۳٥	۱۷/٥
زاهدان	۱۱/۷	۲۰	۳۲/۲	۲٥/۲	۱۰/۸
زنجان	۱۳/٤	۱۸/۹	۳٥/۲	۲۷/۷	٤/۸
ساری	۱۰/۹	۱۰/۷	٥٦/۳	۱٥/٤	٦/۸
سمنان	۱/٦	۲٤/٦	۸/٦	۱۹/۷	٤٥/٤
سنندج	۱٥/٥	۲۰/٤	۲۹/۳	۲٤/۲	۱۰/٦
شهرکرد	۸/٦	۲۳/۸	۲۸/٦	۳۰/۲	۸/۸
شیراز	۱۱/٥	۲٦/۷	۳۱	۲۲/٥	۸/۳
قزوین	۳٤/۷	۱۳/۷	۱۷/۷	۲٤/۲	۹/۷
قم	۱۹/٤	۳۳/۹	۳٦/۲	٥/۷	٤/۸
کرمان	۳٤/۷	۲۲/٤	۲٦/۲	۱۲/۷	٤
کرمانشاه	۱۷/۷	۲٥	۳۳/۱	۱۲/۱	۱۲/۱
گرگان	٦/٦	۲۲/٥	۳۷/۷	۲٦	۷/۲
مشهد	۲۹/۸	۲۳	۲۹/۸	۱٤/۱	۳/۳
همدان	۳٤/۸	۱٥/۹	۲۳/۹	۱۷/٥	۸
یاسوج	۱۰/۸	۱۲/۱	۲۷/۸	۲۷/٤	۲۱/۹
یزد	٥/۳	۲۰/۲	۳٥/۸	۳۲/۲	٦/٥
۲۸ شهر	۱۷/۲	۲۱/٤	۳۰/۸	۲۱/۱	۹/٥

شاخص وضع اقتصادی خانواده - علاوه بر متغیر ارزش منطقه سکونت، مجموعه‌ای از متغیرهای دیگر هم مورد پرسش قرار گرفته است که بر اساس آن می‌توان وضع اقتصادی خانواده را مشخص نمود. از جمله این متغیرها مالکیت محل مسکونی، متراژ زمین و بنا و قیمت آن‌ها است.

در سؤالی از خانواده درخصوص مالکیت محل سکونت سؤال شده است، در ۵ مقوله: ۱) ملکی، ۲) اجاره ای، ۳) رهنی، ٤) رهنی- اجاره‌ای و ۵) سازمانی و مجانی که بعدا به سه مقوله تقلیل یافته است: ۱) ملکی، ۲) اجاره‌ای - رهنی و ۳) سازمانی و مجانی. ۷۷/۹ درصد خانواده‌های نمونه در محل‌های مسکونی ملکی، ۱۸/۱ درصد اجاره‌ای- رهنی و ٤ درصد در محل‌های مسکونی مجانی زندگی می‌کنند.

در سؤال دیگری از آپارتمانی یا ویلایی بودن محل مسکونی، سؤال شده است. ۸٦/۸ درصد خانواده‌ها در خانه‌های ویلایی و ۱۳/۲ درصد در خانه‌های آپارتمانی زندگی می‌کنند.

در خصوص واحدهای مسکونی ویلایی از عرصه و اعیان و در مورد واحدهای آپارتمانی از اعیان آن سؤال شده است.

میانگین عرصه ۱۱۸۱٤ واحد مسکونی حیاط‌دار که مقدار عرصه آن‌ها ذکر شده، ۲۱۳/۵ متر و میانگین زیربنای ۱۲۹٤۹ واحد مسکونی که مقدار اعیان آن‌ها مشخص شده، ۱۳٤/۷ متر می‌باشد.

از مدت ساخت بنا در ۵ مقوله سؤال شده است: ۱) ۵ سال و کمتر، ۲) ٦-۱۰ سال، ۳) ۱۱-۱۵ سال، ٤) ۱٦-۲۰ سال و ۵) بالای ۲۰ سال. ۱۲/۱ درصد از محل‌های سکونت دارای سابقه ساخت ۵ سال و کمتر، ۱۷/۵ درصد ٦-۱۰ سال، ۱۷ درصد ۱۱-۱۵ سال، ۱۹/۲ درصد ۱٦-۲۰ سال و ۳٤/۱ درصد دارای سابقه ساختی بیش از ۲۰ سال هستند.

قیمت ملک در منطقه - علاوه بر سؤال از نظر افراد در خصوص محل سکونت، ارزش زمین و ساختمان بلوک‌های مورد مراجعه نیز، با مراجعه به بنگاه محل و افراد آشنا سؤال شده است. نوسان قیمت زمین و بنا از یک شهر تا شهر دیگر متفاوت است، اما در مقیاسی کلی، ارزش یک متر زمین در بلوک‌های مورد مراجعه در ۲۸ شهر، بین ۱۵۰۰ تا ۳۵۰۰۰۰ تومان در نوسان است و میانگین آن ۳۱۵۰۵ تومان می‌باشد. قیمت یک متر بنا بین ۷۰۰۰ تا ٤۵۰۰۰۰ تومان در نوسان است و میانگین آن ۵۵۸۸۵ تومان می‌باشد.

بر اساس مقدار زیربنا و زمین و قیمت منطقه‌ای آن شاخصی ساخته شده که تا حد زیادی

وضع اقتصادی خانواده را نشان می‌دهد. بر این اساس خانواده‌هایی که خانه گران‌قیمت‌تری دارند، پایگاه اقتصادی بهتری دارند.

مالکیت خانه را می‌توان شاخص دیگری در ارزیابی پایگاه اقتصادی وتمکن مالی خانواده‌ها به حساب آورد و فرض نمود که افراد مستاجر عمدتا قادر به تهیه محل مسکونی برای خود نبوده‌اند، مالک محل مسکونی در شرایط یکسان به لحاظ مقدار عرصه و اعیان وضع اقتصادی بهتری از افراد مستاجر و کسانی که از خانه‌های سازمانی استفاده می‌کنند، دارند. بر این اساس ارزش ۳ را برای مالکیت و ارزش ۱ را برای خانه‌های اجاره‌ای و رهنی- اجاره‌ای و سازمانی در نظر می‌گیریم.

از سوی دیگر زمانی که از ساخت محل مسکونی می‌گذرد اثر منفی بر قیمت و ارزش آن دارد. با دادن بالاترین ارزش به خانه‌های نوساز با عمر ۱-۵ سال (۱) و کمترین ارزش به خانه‌های با عمر بالای ۲۰ سال (۰/۲) می‌توان این مؤلفه را هم در ارزیابی پایگاه اقتصادی خانواده لحاظ نمود.

با توجه به ضرایب فوق شاخص اقتصادی بر اساس فرمول ذیل محاسبه شده است:

(متراژ زمین× قیمت منطقه‌ای زمین + متراژ بنا × قیمت منطقه‌ای بنا) × ضریب مدت ساخت × ضریب مالکیت.

حداکثر نمره خانواده‌ها از شاخص مذکور ۵۳۸ میلیون و حداقل آن ٤۲ هزار است. میانگین نمره ۱۲۸۱۰ خانواده که محاسبه شاخص برای آن‌ها ممکن بوده، ۱۵/٤ میلیون می‌باشد.

نوسان این شاخص در شهرهای مختلف متفاوت است که بر مبنای آن تفاوت اقتصادی خانواده‌ها در هر شهر قابل محاسبه و تحلیل است. با این حال، از این شاخص در سطح کلی و کشوری هم می‌توان سود جست که در این حالت، این شاخص، به طور ضمنی سطح اقتصادی متفاوت شهرها را هم نشان می‌دهد.

با استفاده از رویه خوشه‌بندی (با ۲۵ چرخش) خانواده‌ها بر اساس این شاخص به ۳ طبقه تقسیم شده‌اند. خوشه ۱ با مرکز ۸/۵ میلیون دارای ۱۰۷۰٦ عضو است که از شاخص مذکور کمترین نمره را گرفته‌اند و می‌توان آن‌ها را دارای وضع اقتصادی پایین به حساب آورد. خوشه ۲ با مرکز ٤٤ میلیون دارای ۱۹۹۹ عضو است و می‌توان آن‌ها را دارای وضع متوسط اقتصادی به حساب آورد. خوشه ۳ با مرکزیت ۱۷۳ میلیون دارای ۱۰۵ عضو است که آن‌ها را می‌توان دارای وضع اقتصادی بالا به حساب آورد. از این طبقه‌بندی در تحلیل فعالیت و مصرف

فرهنگی خانواده‌ها استفاده خواهد شد.

منزلت شغلی (اجتماعی)- در بحث از پایگاه اقتصادی – اجتماعی افراد و خانواده‌ها، یکی از مؤلفه‌هایی که مورد توجه قرار می‌گیرد، منزلت شغلی فرد یا سرپرست خانواده است. منزلت شغلی اشاره دارد به میزان اهمیت و احترامی که شاغل در جامعه دارد. منزلت شغلی به عنوان امری ذهنی از طریق ارزیابی مشاغل از سوی نمونه‌ای از افراد در جامعه انجام می‌شود. در ایران، نزدیک به زمان حاضر دو تحقیق انجام شده که در آن مجموعه‌ای از مشاغل (۸٦ و ۸۷ شغل) به نمونه‌ای از افراد عرضه شده و از آن‌ها خواسته شده تا نظر خود را در خصوص آن با پنج گزینه منزلت عالی تا خیلی ضعیف مشخص نمایند. سپس میانگین عددی آن‌ها محاسبه و به عنوان نمره منزلت مشخص شده است.

یکی از این تحقیقات رساله دکترای جامعه‌شناسی خانم شهلا کاظمی‌پور است با عنوان «تحرک اجتماعی و مهاجرت در شهر تهران» و دیگری تحقیقی است که توسط مرکز تحقیقات و مطالعات و سنجش برنامه‌ای صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران در سال ۷۵ انجام شده تحت عنوان «نظرسنجی از مردم تهران درباره منزلت مشاغل».

بر اساس ارقام ارائه شده در این دو تحقیق مشاغل مورد پرسش نمراتی بین ۳۳/٦ تا ۹۷/۲ در تحقیق اول و ٤٦/۲ تا ۹۵/٤ در تحقیق دوم گرفته‌اند که درباره بعضی مشاغل، اعداد به یکدیگر نزدیک و در مواردی فاصله آن‌ها زیاد است. با توجه به نوع مشاغل مورد پرسش و فهرست مشاغل که در تحقیق حاضر به دست آمده نمرات تحقیق اول مبنای نمره‌دهی به مشاغل مختلف قرار گرفته است.

در تحقیق مذکور نمره ۸۷ شغل مشخص بود. ابتدا مشاغل در ۷ گروه بالای ۹۰، ۸۹/۹-۸۰، ۷۹/۹-۷۰، ٦۹/۹-٦۰، ۵۹/۹-۵۰، ٤۹/۹-٤۰، و زیر ٤۰ طبقه‌بندی شد (در ادامه گزارش، جهت سهولت، فاصله‌های مذکور به این نحو ارائه شده است: بالای ۹۰، ۸۰-۹۰، ۷۰-۸۰، ٦۰-۷۰، ۵۰-٦۰، ٤۰-۵۰ و کمتر از ٤۰)

مشاغلی چون: پزشک، استاد دانشگاه، استاندار، دندانپزشک، قاضی دادگاه و خلبان در گروه ۱ (بالای ۹۰)، مدیرکل، کارخانه‌دار بزرگ، نماینده مجلس، فرماندار، شهردار، وکیل، افسر، تاجر بازار و جواهرفروش در گروه ۲ (۸۰-۹۰)، مهندس، روزنامه‌نگار، هنرمند، دبیر و هتلدار در گروه ۳ (۷۰-۸۰)، تکنسین، معلم دبستان، کتاب‌فروش، سرکارگر و مقاطعه‌کار در گروه ٤ (٦۰-۷۰)، مکانیک، درجه‌دار، تراشکار، کارمند دارای تحصیلات کارشناسی و خواربارفروش

در گروه ۵ (۵۰-۶۰)، راننده، ماشین‌نویس، بنا، کفاش و کارگر کارخانه در گروه ٦ (٤٠-٥٠) و چوپان، واکسی، رفتگر، عمله و پیشخدمت اداره در گروه ۷ (کمتر از ٤٠) قرار دارند.

بعد از تقسیم، متناسب با نوع مشاغلی که در هر رده قرار گرفت، به سایر مشاغلی که به لحاظ فعالیت و سطح، مشابه بودند، نمره‌ای در همان حدود اختصاص داده شد. جدول ۱-۵ منزلت شغلی سرپرستان خانواده‌های نمونه را (که شاغل بوده‌اند) نشان می‌دهد.

در این تحقیق منزلت شغلی سرپرست خانواده به عنوان نمره پایگاه منزلتی خانواده به حساب آمده و فعالیت و مصرف فرهنگی خانواده با آن تحلیل می‌شود.

جدول ۱-۵. منزلت شغلی (اجتماعی) سرپرستان خانواده در ۲۸ شهر (درصد سطری)

نام شهر	منزلت شغلی						
	+۹۰	۹۰-۸۰	۸۰-۷۰	۷۰-۶۰	۶۰-۵۰	۵۰-۴۰	۴۰-
اراک	۰/۳	۱/۳	۳/۸	۹/۹	۳۱/۴	۲۲/۳	۳۱/۱
اردبیل	-	۱	۶/۱	۸/۹	۳۰/۸	۳۴/۱	۱۹/۱
ارومیه	۰/۵	۲/۳	۷	۶/۷	۳۶/۱	۲۵/۸	۲۱/۶
اصفهان	۱/۸	۴/۴	۷	۱۴/۷	۲۹/۴	۲۹/۱	۱۳/۷
اهواز	۰/۸	۱/۸	۵/۵	۸/۲	۳۲/۵	۴۰/۴	۱۰/۸
ایلام	۰/۵	۱	۷	۱۳/۵	۲۳/۱	۳۴/۵	۲۰/۵
بندرعباس	۰/۳	۲/۴	۳	۱۵/۴	۲۱/۷	۴۴/۷	۱۲/۵
بوشهر	۰/۷	۲/۷	۶/۷	۶/۹	۳۷/۴	۳۷/۴	۸/۱
تبریز	۱/۱	۱/۳	۵/۳	۷/۴	۳۷/۸	۳۳	۱۴/۱
تهران	۲/۲	۶/۶	۶/۳	۱۶/۹	۲۷/۶	۳۲/۵	۷/۹
خرم‌آباد	۰/۵	۰/۵	۵/۴	۹/۱	۳۴	۲۵/۲	۲۵/۲
رشت	۱/۳	۳/۸	۶/۶	۷/۹	۳۱/۹	۳۰/۶	۱۷/۹
زاهدان	۰/۵	۲/۴	۶/۱	۶/۱	۳۲/۵	۲۹/۶	۲۳
زنجان	۰/۲	۲	۳/۲	۷/۴	۳۰/۲	۳۰	۲۷
ساری	۱/۲	۲/۳	۶/۷	۶/۳	۳۸/۸	۲۹/۸	۱۴/۹
سمنان	۰/۳	۱/۶	۳/۴	۷/۶	۳۵/۴	۳۹/۶	۱۲/۱
سنندج	-	۱/۵	۴/۶	۷/۲	۳۳/۲	۲۴/۷	۲۸/۶
شهرکرد	۰/۵	۰/۳	۸/۱	۸/۱	۲۹/۲	۲۸/۷	۲۵/۱
شیراز	۰/۳	۴/۹	۴/۴	۵/۵	۴۴	۲۴/۶	۱۶/۴
قزوین	۱/۴	۶	۴/۹	۵/۷	۳۱/۱	۲۰/۹	۳۰
قم	۰/۵	۱/۹	۳/۸	۶/۵	۳۵/۴	۳۰/۵	۲۱/۴
کرمان	۰/۸	۱	۶/۵	۴/۸	۳۳/۸	۴۲/۱	۱۱/۱
کرمانشاه	۱/۲	۰/۹	۴	۲/۴	۳۹/۴	۳۱/۲	۲۰/۸
گرگان	۱/۵	۲/۹	۴/۸	۱/۷	۴۷/۷	۲۹/۱	۱۲/۳
مشهد	-	۲/۳	۴/۸	۲/۵	۴۱/۲	۲۶/۴	۲۲/۹
همدان	۰/۲	۱	۵/۴	۵/۷	۳۱/۹	۳۰/۴	۲۵/۴
یاسوج	۱	۳/۸	۹	۶/۲	۴۴/۸	۲۴	۱۱/۲
یزد	۱	۲/۳	۷/۹	۵/۹	۲۷/۵	۴۷/۱	۸/۴
۲۸ شهر	۰/۷	۲/۴	۵/۷	۷/۷	۳۴	۳۱/۴	۱۸/۲

فصل دوم / زمان فراغت ایام هفته

همان‌طور که در مقدمه به آن اشاره شد، زمان فراغت به زمانی اطلاق می‌شود که فرد نه به شغل یا فعالیتی چون تحصیل و خانه‌داری مشغول است، نه در حال رفت‌وآمد به محل کار است و نه می‌خوابد و می‌تواند فعالیت فرهنگی داشته باشد. با این توضیح از پاسخگو خواسته شده تا زمان فراغت خود را مشخص نماید. در پرسشنامه زمان فراغت ایام هفته و تعطیل آخر هفته سؤال شده است (جدول ۲-۱ و ۲-۲).

زمان فراغت افراد در روزهای معمول هفته بین ۱ تا ۱۸ ساعت در نوسان و متوسط آن ٤/٦ ساعت است. متوسط زمان فراغت روزهای تعطیل ٦/۲ ساعت است (جدول ۲-۳).

متوسط زمان فراغت در روزهای معمول هفته و تعطیل در گروه‌های مختلف فعالیت، سنی، جنسی، تحصیلی و با وضع تاهل متفاوت در جدول ۲-٤ آمده است.

جدول ۲-۱. زمان فراغت ایام هفته در ۲۸ شهر (درصد سطری)

نام شهر	زمان فراغت (ساعت)							
	۱	۲	۳	٤	٥	٦	۷-۹	۹+
اراک	۱/۸	٤/٥	۹/۳	۹/۱	۸	٦/٦	۲٦/۸	۳۳/۱
اردبیل	۱۱/٦	۱۹/۸	۱٤/٥	۱۲/۹	۱۰/۸	۷/٤	۱۲/۲	۱۰/۷
ارومیه	۱۲/٦	۲٥/٥	۱۷/٥	۱٤/٤	۱۰/٤	۷/۳	۷/۱	٥/۱
اصفهان	۷/٤	۱۸/۹	۱۷/۱	۱٤/۳	۱۱/۲	۸/۷	۱۱/۷	۱۰/۷
اهواز	٤/٥	۱۳	۱۷/۸	۱۸/٥	۱۳/۷	۱۱	۱٥/۳	٦/۱
ایلام	۹/٦	۲۹	۱۹/٦	۱٥/۲	۹/۳	٦/۹	۷/۱	۳/۲
بندرعباس	۸/٦	۲۰/۹	۱۹/٤	۱۳/٥	۱٤/۲	٥/۸	۱۱/٦	٥/۹
بوشهر	٥/٤	۱٦/۱	۱۹/٤	۱۹/٦	۱٤/۸	۹	۱۱/۲	٤/٦
تبریز	۱۳/٦	۲٤/۸	۱۸/۲	۱٥/۲	۱۳/۲	٥/٤	٦/۷	۲/۹
تهران	٦/۸	۱٥	۱٦/۸	۱۳/۷	۱۲/٥	۸/٥	۱۳/۹	۱۲/۷
خرم‌آباد	۳/۳	۱۰/۱	۱٤/۸	۱۸/۷	۱٤/٤	۱۰/۷	۱۸/۸	۹/۱
رشت	۹/٤	۲۱/٦	۱۹/۱	۱٦/٦	۱۲/٤	۷/۸	۹/۱	٤
زاهدان	٦	۱٦	۱٤	۱٤/۸	۹/۷	۹/۲	۱٤/۹	۱۹/٤
زنجان	۸/۷	۱۸	۱۹/۳	۱٦/٦	۱۳/۱	۷/٤	۹/٦	۷/٤
ساری	۹/٦	۲۳/۲	۱۹/۲	۱٦/٥	۱۳/۹	٥/٤	۷/٥	٤/٦
سمنان	۸/٦	٤۹/٥	۱۸/٥	۱٥/۱	۱۳/٥	٦/٦	۱۰/۹	۷/۲
سنندج	۱۱/۹	۲۲/۸	۱۸/۳	۱٤/۷	۱۱/۲	٦/۸	۸/۸	٥/٦
شهرکرد	۹/۸	۲۱/٥	۱۷/۸	۱٦/۷	۱۱/۲	۸/۸	۷/٦	٦/٦
شیراز	۱۰/۷	۲۰/۱	۱٥/٥	۱٤/۸	۱۰/۹	۹/۳	۹/۸	۸/۹
قزوین	۱٤/۲	۲۲/۳	۲۰/۳	۱٤/٦	۱۰/٤	٥/٥	۸/۲	٤/٦
قم	۷/۷	۱۷/٥	۱۹/٥	۱۷/۹	۱٥	۷/۹	۸/۹	٥/٦
کرمان	۸/٤	۱۹/٦	۱۷/۸	۱۷/۹	۱۱/۹	٦/۸	۱۰/٥	۷/۲
کرمانشاه	۳/٥	۱۰/۹	۱۳/۳	۱٥/٦	۱٤/۳	۱۱/۹	۱٤/۸	۱٥/۸
گرگان	۹	۲۳/۸	۱۷/۹	۱٤/٦	۱۲/۱	۸/۸	۸/٤	٥/٥
مشهد	۹/٤	۲۰	۱۷/۷	۱۷/٥	۱۱/٦	۱۰/۱	۸/۹	٤/۷
همدان	۱۱	۱۹/۳	۱۹/٦	۱۳/۱	۱۱/٥	٥/۷	۱۱/۲	۸/٦
یاسوج	۱۱	۲۰/۲	۱٥/۹	۱۹/۷	۱۱/٥	۸/۱	۸/٤	٥/۳
یزد	۷/٥	۱۷/۸	۱۳/۸	۱۳/۷	۱۱/۸	۱۰/٥	۱٤	۱۰/۸
۲۸ شهر	۸/٥	۱۸/۹	۱۷/۲	۱٥/٦	۱۲/۱	۸	۱۱/۳	۸/۳

جدول ۲-۲. زمان فراغت تعطیل آخر هفته در ۲۸ شهر (درصد سطری)

نام شهر	زمان فراغت (ساعت)							
	۱	۲	۳	٤	٥	٦	۷-۹	۹+
اراک	۲	۲/۹	٤/۹	٥/۸	٦/۳	٤/۳	۱۱/۸	٦۱/۹
اردبیل	٥/۹	۱۲/۹	۱۱/۲	۱۲/۷	۱۳/۸	۱۱/۳	۱٦/۲	۱٥/۹
ارومیه	٤/۷	۱۲/٦	۱۱/٤	۱٤/۱	۱۷	۱۲/٤	۱٦/٦	۱۱/۲
اصفهان	٤/۸	۸/٤	۱۰/۲	۱۰	۱۰/۷	۸/۳	۱۸/۸	۲۸/۹
اهواز	۲/۹	۷/۷	۱۳/۱	۱۲/۸	۱٤/٤	۱۱/۹	۲۱/۸	۱٥/٥
ایلام	٥/٦	۱٤/٥	۱۸/۲	۱٦/٤	۱٤	۹	۱٥/۸	٦/٦
بندرعباس	٥/۱	۱۲/۷	۱٥/۲	۱۱/۸	۱۱/۲	۷	۱۷/٥	۱۹/٥
بوشهر	۳/٦	۹/۷	۱۳/۱	۱۸/٦	۱۸/۷	۹/۷	۱٥/۳	۱۱/٤
تبریز	۷/۸	۱۲/٤	۱٤/۹	۱۱/٥	۱۹/۳	۹/۷	۱٦/٤	۷/۹
تهران	۳/٦	٥/۷	۷/۲	۸/۲	۱۱/۳	۱۰/۳	۱۷/۸	۳٥/۹
خرم‌آباد	۲/۳	٤	۸/۱	۱۲/۲	۱۰/۷	۱۰/۲	۲٦/۷	۲٥/۷
رشت	٤/۱	۹/۹	۱۱/۹	۱٦/٦	۱٤/۹	۱۳/۷	۱۹/٥	۹/٤
زاهدان	٤/٤	۸/٦	۹/۱	۱۰/۳	۸/۹	۷/۲	۱٥/۷	۳٥/۸
زنجان	٦/٤	۹	۱۱	۱۳/۸	۱۲/۱	۱۰/۱	۲۰	۱۷/٥
ساری	٤/٦	۱۳/٥	۱۲/۷	۱٥/٦	۱٥/۹	۹/٤	۱٦/٤	۱۱/۷
سمنان	٥/٥	۱۰/٥	۱۲/۲	۱۱/٤	۱۳/٦	۱۰/٤	۱۸	۱۸/۳
سنندج	۹/۳	۱۰/۷	۱۲/٦	۱٤/٤	۱۱/٦	۹/٤	۱٦	۱٦/۱
شهرکرد	۷/۳	۱۱/۲	۱۲	۱۳	۱٤/٤	۱۱/۸	۱٤/۱	۱٦/۳
شیراز	٦/۳	۱۰/۸	۱۰/٤	۱۱/۱	۱٤/٥	۷/٦	۱۸/۳	۲۰/۹
قزوین	٦/٥	۱۲/٤	۱۳/۲	۱٤/٦	۱۳/۱	۱۰/٦	۱٦/۷	۱۲/۸
قم	۳/۷	۹/۷	۱۱	۱۱/۳	۱٤/۱	۷/۸	۱۸/۸	۲۳/٥
کرمان	٤/۳	۷/۳	۱۱/۲	۱٤/٦	۱٤/۲	۱۲/۷	۱۹/۸	۱٥/۹
کرمانشاه	۱/۹	٤/٦	۸	۹/٦	۹/۱	۱۰/۸	۲۳/۲	۳۲/۷
گرگان	۳/۱	۱۱/٦	۱٥/٦	۱٥/۹	۸/٦	۸/۹	۱۹/۹	۱٦/٥
مشهد	۳/٦	۸/۲	۸/۲	۱۲/٥	۱٥/۱	۱۱/۹	۲۰/۷	۱۹/۸
همدان	۱۲/٤	۷/٦	۹/۲	۱۰/٤	۱۲/٤	۸/۹	۱۷/٤	۲۱/۷
یاسوج	۱٦/۸	۸	۱۱/۱	۱٥/٦	۱۲/۷	۱۱/۸	۱٤/٤	۹/۷
یزد	٤/٦	۸/۸	۸/٥	۸/۲	۸/۷	۸/۷	۲۲/٥	۳۰/۱
۲۸ شهر	٥/٥	۹/٥	۱۱/۳	۱۲/۷	۱۲/۹	۹/۸	۱۸/۱	۲۰/۳

جدول ۲-۳. متوسط (میانگین) زمان فراغت در روزهای معمول هفته و تعطیل در ۲۸ شهر

نام شهر	میانگین زمان فراغت (ساعت)	
	روزهای معمول	تعطیل
اراک	۷/۷	۱۰/٦
اردبیل	٤/۷	٥/٦
ارومیه	۳/۸	٥/٤
اصفهان	٤/۸	۷
اهواز	٤/۹	٦/۲
ایلام	۳/۷	٤/۸
بندرعباس	٤/۳	٥/۸
بوشهر	٤/٥	٥/٥
تبریز	۳/٦	٤/۹
تهران	٥/۲	۸
خرم‌آباد	٥/٤	۷/٦
رشت	٤	٥/٤
زاهدان	٥/٤	۷/۳
زنجان	٤/٤	٥/۹
ساری	۳/۹	٥/۲
سمنان	٤/٤	٦
سنندج	٤	٥/٥
شهرکرد	٤/۲	٥/٦
شیراز	٤/٦	٦/۲
قزوین	۳/۸	٥/۳
قم	٤/۳	٦/٤
کرمان	٤/٤	٦
کرمانشاه	٥/۸	۷/٦
گرگان	٤/۱	٥/۷
مشهد	٤/۲	٦/٤
همدان	٤/٤	٦
یاسوج	٤/۱	٤/۸
یزد	٥	۷/۱
۲۸ شهر	٤/٦	٦/۲

جدول ۲-٤. ویژگی‌های فردی و زمان فراغت

ویژگیهای فردی		میانگین زمان فراغت (ساعت)	
		ایام معمول هفته	روز تعطیل
وضع فعالیت	شاغل	۳/٦	٦
	دانشجو	۳/٦	٥/٤
	محصل	٤/٤	٦/٤
	خانه‌دار	٤/۸	٥/٤
	دارای درآمد بدون کار	٦/۹	۷/۷
سن	٦-۱۱ ساله	٥	۷/۱
	۱۲-۱۸ ساله	٤/۳	٦/۲
	۱۹-۲٥ ساله	٤/٦	٦
	۲٦-٤۰ ساله	٤/۱	٥/٦
	٤۱-٦٤ ساله	٤/٦	٦
	بالاتر از ٦٤ سال	۷/٤	۸/۱
جنس	مرد	٤/٥	٦/٥
	زن	٤/٦	٥/۹
سطح تحصیلات	بی‌سواد	٥/۹	٦/٦
	ابتدایی	٤/۷	٦/٤
	متوسطه	٤/۳	٦/۱
	عالی	۳/۹	٥/۹
وضع تاهل	دارای‌همسر	٤/٥	٥/۹
	بدون‌همسر	٦/۳	۷
	مجرد	٤/٦	٦/٤

فصل سوم / کتاب و کتاب‌خوانی

مطالعه کتاب

در خصوص کتاب، ابتدا این سؤال مطرح شده است: «از اعضای خانواده شما کسی مطالعه هم می‌کند؟» در پاسخ به این سؤال ۸۸ درصد خانواده‌ها پاسخ مثبت و ۱۲ درصد پاسخ منفی داده‌اند.

در صورتی که پاسخ مثبت بوده، از نوع آن، درسی یا غیر درسی، سؤال شده است. در ٦٨/٥درصد خانواده‌هایی که اهل مطالعه بوده‌اند کتاب درسی و در ٨٤/١ درصد کتاب غیر درسی مطالعه می‌شود. در صورتی که نسبت‌ها را به کل جمعیت خانواده محاسبه کنیم، نسبت آن برای کتاب درسی ٦٠ درصد و برای کتاب غیر درسی ٧٣/٧ درصد خواهد بود. به عبارت دیگر، در ٧٣/٧ درصد خانواده‌های جمعیت نمونه، حداقل ١ نفر اهل مطالعه کتاب غیر درسی یا به زبان معمول اهل مطالعه کتاب است (جدول ٣-١).

نوع کتاب

سؤال بعدی در مورد نوع کتاب غیر درسی (که بعد از این از آن به عنوان کتاب یاد می‌شود) مورد مطالعه و اعضایی است که کتاب مطالعه می‌کنند. در پاسخ به این سؤال ١٣ گزینه مشخص شده است که پاسخگو می‌باید از بین آن‌ها انتخاب کند. انواع کتاب مورد پرسش عبارتند از: ١) کودکان و نوجوانان، ٢) شعر و ادب، ٣) رمان و داستان (بزرگسالان)، ٤) تاریخی، ٥) دینی، ٦) مرجع، ٧) هنر و حرفه، ٨) تخصصی (مهندسی، پزشکی، کشاورزی)، ٩) روانشناسی و تربیتی، ١٠) اجتماعی و سیاسی، ٩) علوم غریبه (هیپنوتیزم، احضار ارواح و...)، ١٢) کمک درسی (گام به گام، حل تمرین و ...) و ١٣) قرآن و کتب ادعیه (ذکر). رمان و داستان با ١٧/٧ درصد بالاترین نسبت خواننده را دارد. در مرتبه بعد باید از کتب دینی با ١٤/٤، شعر و ادب با ١٢/٨ و کمک درسی با ١٢/٧ درصد یاد کرد (جدول ٣-٢).

نسبت مطالعه کتاب- در صورتی که موارد تکراری مطالعه کتاب و مطالعه قرآن را کنار بگذاریم، نسبت افراد اهل مطالعه در جمعیت نمونه باسواد ٤٣/١ درصد است. با احتساب خواندن قرآن نسبت مذکور به ٥٥/٢ درصد افزایش می‌یابد (جدول ٣-١).

جدول ۳-۱. نسبت مطالعه کتاب در خانواده و جمعیت باسواد (درصد سطری)

شهر	مطالعه کتاب	
	خانواده	جمعیت باسواد
اراک	۷۴/۹	۴۵/۵
اردبیل	۶۹/۸	۳۳/۳
ارومیه	۶۹/۶	۴۰/۶
اصفهان	۸۵/۴	۵۶/۲
اهواز	۷۷	۴۲/۱
ایلام	۸۵	۴۸/۴
بندر عباس	۸۰/۲	۴۲/۱
بوشهر	۷۵	۴۴/۴
تبریز	۶۸/۶	۳۸/۳
تهران	۷۰/۹	۴۴/۲
خرم آباد	۷۸/۲	۴۲/۸
رشت	۷۶/۸	۴۸/۹
زاهدان	۶۳/۸	۴۲/۶
زنجان	۵۹/۳	۳۴/۴
ساری	۷۶/۱	۴۷/۹
سمنان	۷۵/۸	۴۳/۷
سنندج	۶۸/۵	۴۰
شهر کرد	۸۰/۴	۵۰/۸
شیراز	۵۴	۲۹/۷
قزوین	۸۹/۲	۵۴/۶
قم	۸۶/۱	۵۰
کرمان	۷۴/۶	۴۳/۷
کرمانشاه	۷۳/۶	۴۷/۶
گرگان	۶۲	۳۱/۸
مشهد	۷۷/۴	۴۵/۷
همدان	۶۹/۲	۳۶/۹
یاسوج	۶۷/۸	۴۱/۹
یزد	۷۳/۲	۳۹/۱
۲۸ شهر	۷۳/۳	۴۳/۱

جدول ۳-۲. مطالعه انواع کتاب در جمعیت باسواد در ۲۸ شهر (درصد سطری)

شهر	نوع کتاب					
	کودک و ...	شعر و ادب	رمان و داستان	تاریخی	دینی	کمک درسی
اراک	۱۳/۲	۱۵/۱	۱۴/۹	۱۱/۴	۲۰/۵	۱۵/۵
اردبیل	۸/۱	۹/۵	۱۵/۷	۴/۳	۶	۷/۴
ارومیه	۱۱/۷	۱۳/۹	۱۷/۴	۶/۸	۱۳/۳	۱۳
اصفهان	۱۴/۱	۱۸/۸	۲۲/۲	۱۲/۷	۲۲/۸	۱۸/۵
اهواز	۱۱	۱۲/۶	۱۹/۲	۷/۶	۱۲/۵	۱۱/۲
ایلام	۱۵/۹	۱۳/۹	۲۰/۴	۱۰/۱	۲۱/۱	۹/۹
بندرعباس	۱۰/۳	۸/۵	۲۰/۶	۶/۳	۱۲/۱	۹/۵
بوشهر	۱۲/۵	۹/۳	۲۱	۹/۵	۱۱/۷	۱۲/۳
تبریز	۸/۴	۱۴/۱	۱۸	۷/۶	۱۳	۱۲/۵
تهران	۷/۲	۱۱	۱۷/۲	۹/۲	۱۳/۷	۱۰/۹
خرم آباد	۱۰/۶	۱۵/۸	۱۹/۸	۱۱/۴	۱۵/۷	۱۲
رشت	۹/۳	۱۵/۶	۲۱/۵	۱۲/۷	۱۱/۶	۱۵/۲
زاهدان	۱۱	۹/۴	۱۳/۲	۶	۱۴/۳	۱۱/۳
زنجان	۷/۶	۱۱	۱۵/۸	۵/۵	۸/۶	۱۰/۲
ساری	۱۰/۱	۱۶/۵	۱۸/۲	۱۲/۵	۱۷/۴	۱۷/۳
سمنان	۹/۱	۱۴	۱۹/۶	۹/۲	۱۷/۳	۱۲/۳
سنندج	۸/۵	۱۱/۵	۱۶/۶	۶/۵	۱۱/۴	۱۲/۹
شهر کرد	۱۲	۱۶/۸	۱۶/۹	۹/۳	۱۲/۴	۱۴/۷
شیراز	۶/۳	۶/۸	۱۳/۱	۶/۶	۱۰/۴	۹/۵
قزوین	۱۴/۱	۱۷/۳	۲۲/۱	۱۱/۶	۱۷/۶	۱۶/۹
قم	۱۱/۱	۹/۷	۱۷/۵	۱۰/۳	۱۹/۷	۸/۶
کرمان	۱۲	۱۵/۱	۲۰/۶	۷/۵	۱۹/۵	۱۴/۵
کرمانشاه	۱۰/۴	۱۶	۱۸/۸	۱۰/۵	۱۵/۳	۱۴/۶
گرگان	۷/۴	۸/۶	۱۳/۶	۶/۵	۱۱/۲	۸/۹
مشهد	۱۴/۶	۱۳/۵	۱۶/۷	۱۰/۴	۱۸/۲	۱۵/۳
همدان	۱۰/۹	۷/۱	۱۳/۲	۵/۳	۷/۱	۸/۶
یاسوج	۱۴/۱	۱۵/۲	۱۸/۱	۱۲/۷	۱۴/۴	۱۸/۶
یزد	۱۰/۳	۱۰/۴	۱۳/۶	۶/۶	۱۱/۶	۱۲/۹
۲۸ شهر	۱۰/۹	۱۲/۸	۱۷/۷	۸/۸	۱۴/۴	۱۲/۷

ادامه جدول ۳-۲. مطالعه انواع کتاب در جمعیت باسواد در ۲۸ شهر (درصد سطری)

شهر	نوع کتاب					
	مرجع	هنر و حرفه	تخصصی	روانشناسی و تربیتی	اجتماعی و سیاسی	علوم غریبه
اراک	۵/۹	۵/۸	۵/۳	۷/۹	۵	۲/۴
اردبیل	۱/۸	۱/۹	۲/۲	۲/۵	۱/۴	۰/۷
ارومیه	۳/۹	۴/۳	۲/۷	۴/۷	۳/۱	۰/۵
اصفهان	۹/۸	۹/۲	۶/۸	۹/۶	۵/۴	۲/۴
اهواز	۴/۱	۳	۲/۴	۴/۴	۴/۵	۱/۱
ایلام	۵/۵	۴/۴	۳/۴	۶/۴	۴/۸	۱/۹
بندرعباس	۲/۸	۳/۲	۱/۸	۳/۹	۲/۶	۱
بوشهر	۲/۷	۱/۶	۲/۷	۳/۴	۱/۸	۱
تبریز	۴/۱	۴/۸	۴/۱	۴/۲	۳/۲	۲/۳
تهران	۲/۸	۴/۲	۵/۳	۵/۹	۴/۵	۱/۹
خرم آباد	۳	۴/۲	۲/۳	۶/۲	۳/۹	۱/۸
رشت	۵	۵/۴	۵/۲	۶/۷	۴/۵	۱/۶
زاهدان	۲	۲/۲	۲/۸	۲/۱	۲/۵	۱/۱
زنجان	۲/۱	۲/۳	۲/۲	۲/۴	۲	۱/۱
ساری	۶/۱	۴/۸	۴/۴	۷	۴/۹	۱/۱
سمنان	۴/۶	۴/۵	۳/۶	۶/۸	۲/۷	۱/۲
سنندج	۰/۹	۲/۲	۲/۲	۴	۲/۲	۰/۶
شهر کرد	۳/۴	۵/۵	۴/۶	۷/۲	۳/۱	۰/۸
شیراز	۱/۳	۱/۳	۱/۴	۳/۳	۱/۷	۰/۷
قزوین	۶/۵	۵/۱	۵/۴	۷/۸	۴/۳	۲/۴
قم	۱/۴	۱/۱	۲/۳	۵/۴	۳/۱	۰/۴
کرمان	۵	۴/۲	۴/۷	۵/۸	۴	۲/۳
کرمانشاه	۲	۴/۴	۲/۷	۵/۱	۳/۳	۱/۶
گرگان	۳/۲	۴/۲	۴	۴/۱	۳/۵	۱
مشهد	۴/۲	۵/۴	۴/۲	۶/۸	۳/۱	۲/۳
همدان	۱/۵	۲/۷	۲/۷	۲/۸	۱/۲	۰/۶
یاسوج	۴/۳	۳/۱	۳/۲	۴	۳/۵	۱/۳
یزد	۱/۷	۳	۴/۳	۲/۹	۲/۹	۰/۵
۲۸ شهر	۳/۶	۳/۸	۳/۵	۵/۱	۳/۳	۱/۳

زمان مطالعه

بعد از پرسش از نوع کتاب، در خصوص «متوسط مطالعه کتاب در هفته» (کتاب‌هایی که پاسخگو به مطالعه آن توسط اعضای خانواده اشاره کرده) با سؤال ذیل پرسش شده است؛ «غیر از مطالعه کتب درسی هر یک از اعضا در هفته به طور متوسط چه مدت مطالعه می‌کنند؟» پاسخ به این سؤال، یکی از گزینه‌های: ۱) هیچ، ۲) حدود نیم ساعت، ۳) حدود یک ساعت، ٤) حدود دو ساعت و ٥) بیش از دو ساعت بوده است.

در جهت تدقیق، بعد از آن سؤال دیگری در خصوص «زمان مطالعه کتاب در هفته گذشته» با همان گزینه‌ها مطرح شده است که از طریق آن می‌توان تا حدی پاسخ سؤال قبلی را کنترل کرد.

جدول ۳-۳ متوسط مطالعه در هفته و هفته گذشته را در جمعیت باسواد و در جمعیت باسواد اهل مطالعه (از جمله مطالعه قرآن) نشان می‌دهد.

جدول ۳-۳. زمان مطالعه کتاب در هفته و هفته گذشته

زمان مطالعه	هفته			هفته گذشته		
	تعداد	٪ باسواد	٪ اهل مطالعه	تعداد	٪ باسواد	٪ اهل مطالعه
هیچ / بی پاسخ	۲۷٦۳	٤/۷	۸/٦	۸۰۱۲	۱۳/۷	۲٤/۸
حدود نیم ساعت	٤۸۰٥	۸/۲	۱٤/۹	۳۹٥٤	٦/۸	۱۲/۲
حدود یک ساعت	٦۸٥۰	۱۱/۷	۲۱/۲	٥۲۹٥	۹/۱	۱٦/٤
حدود دو ساعت	٥۷۸۱	۹/۹	۱۷/۹	٤٦۳۰	۷/۹	۱٤/۳
بیش از دو ساعت	۱۲۰۸۳	۲۰/۷	۳۷/٤	۱۰۳۹۱	۱۷/۸	۳۲/۲
جمع (اهل مطالعه)	۳۲۲۸۲	٥٥/۲	۱۰۰	۳۲۲۸۲	٥٥/۲	۱۰۰
عدم مطالعه	۲٦۱۸۱	٤٤/۸	–	۲٦۱۸۱	٤٤/۸	–
جمع(جمعیت باسواد)	٥۸٤٦۳	۱۰۰	–	٥۸٤٦۳	۱۰۰	–

قابل ذکر است که تفاوت مقوله «عدم مطالعه» در این جدول با ارقامی‌که قبلا گزارش شد، به خاطر به حساب آمدن افراد قرآن خوان در محاسبه زمان مطالعه است.

در صورتی که مقوله بیش از دو ساعت را ۲/٥ ساعت در نظر بگیریم و مدت را به دقیقه محاسبه کنیم، میانگین زمان مطالعه در جمعیت اهل مطالعه در هفته ۹٥ دقیقه و در هفته گذشته (پاییز ۷۸) ۷۹ دقیقه است. اگر عدم مطالعه جمعیت باسواد را هم صفر به حساب آوریم، سرانه زمان مطالعه در هفته برای جمعیت باسواد ٥۲ دقیقه و در هفته گذشته ٤٤ دقیقه خواهد بود (جدول ۳-٤).

جدول۳-٤. میانگین زمان مطالعه کتاب در هفته و هفته گذشته در ۲۸ شهر (دقیقه)

شهر	هفته		هفته گذشته	
	جمعیت باسواد	جمعیت اهل مطالعه	جمعیت باسواد	جمعیت اهل مطالعه
اراک	٥٦/٤	٩٧/٩	٤٤/٧	٧٧/٧
اردبیل	٣٦/١	٨٢/٩	٢٩/٣	٦٧/٤
ارومیه	٤٥/٢	٨٨/٥	٣٧	٧٢/٥
اصفهان	٧١/٨	١٠٤/١	٦٠/١	٨٧/١
اهواز	٥٢/١	٩٥/٧	٤٢/١	٧٧/٣
ایلام	٥٨/٦	٩٥/٥	٤٨	٧٨/٣
بندر عباس	٤٥/٤	٨٧/٢	٣٢/٤	٦٢/٣
بوشهر	٤٦/٤	٨٧/١	٤١/٣	٧٧/٥
تبریز	٤٤	٨٧/٩	٣٤/٤	٦٨/٣
تهران	٥٥/٧	١٠٤/٥	٤٦	٨٦/٥
خرم آباد	٤٩/٧	٩٣/٧	٤١/٨	٧٨/٨
رشت	٥٩/٣	١٠٠/٤	٥١/٨	٨٧/٧
زاهدان	٥٢/٩	١٠١/٤	٤٩/١	٨٧/٦
زنجان	٤١	٩١/٨	٣٢/٦	٧٣
ساری	٦٢/٧	٩٩/٨	٥٥/٢	٨٧/٩
سمنان	٥١/٥	٨٦/٨	٤٣/٣	٧٣
سنندج	٤٣/٩	٩٠/٦	٣٥/٩	٧٤/٢
شهر کرد	٦٠/٣	١٠١/٨	٥٠/٥	٨٥/٣
شیراز	٣٧/٧	٩٧	٣٢/٣	٨٣/١
قزوین	٧٤/٧	١٠٥/٢	٦٤/٤	٩٠/٧
قم	٦٠/٩	٩٠/١	٤٧/٨	٧٠/٧
کرمان	٥٤	٩٢/٣	٤٢/٢	٧٢/٢
کرمانشاه	٥٢/٤	٩٣/٨	٤٤/٢	٧٩/٢
گرگان	٣٨/٢	٨٢	٣١/٦	٦٧/٨
مشهد	٥٧/٩	٩٢/٢	٤٦/١	٧٣/٤
همدان	٤٨/١	١٠٠/٥	٣٩/٦	٨٢/٨
یاسوج	٥٠/١	٩٢/١	٤٦/٣	٨٥/٢
یزد	٦١/٨	١٠٢/٩	٥٦/٨	٩٤/٧
۲۸ شهر	٥٢	٩٥	٤٤	٧٩

امانت کتاب

سؤال دیگر در ارتباط با کتاب، پرسش از امانت کتاب است: «اعضای خانواده از بیرون منزل هم کتاب به امانت می‌گیرند؟» پاسخگویان می‌توانسته‌اند در مورد اعضای خانواده با سه گزینه به این سؤال پاسخ دهند: «خیر»، «گاهی اوقات» و «همیشه». سپس محل امانت کتاب با ۷ گزینه سؤال شده است: ۱) کتابخانه عمومی، ۲) کتابخانه محل تحصیل، ۳) کتابخانه محل کار، ٤) مسجد و حسینیه و اماکن مذهبی، ٥) دوستان و آشنایان، ٦) کتابفروشی و ۷) سایر موارد (جدول ۳-٥، ۳-٦، ۳-۸ و ۳-۹).

این افراد از ۱ تا ٦ محل، کتاب به امانت می‌گیرند: در جمعیت باسواد، ۲۹ درصد از ۱ محل، ۱٦/٥ درصد از ۲ و ۹/۹ درصد از بیش از ۲ محل. در جمعیت اهل مطالعه نسبت‌ها به این نحو است: ٥۲/٥، ۲۹/۸ و ۱۷/٦ درصد.

جدول ۳-٥. نسبت امانت کتاب از محل‌های مختلف

محل امانت	تعداد افراد	٪ در جمعیت باسواد	٪ در جمعیت اهل مطالعه
کتابخانه عمومی	٤۰٦۸	۷	۱۲/٦
کتابخانه محل تحصیل	۷٤۸۱	۱۲/۸	۲۳/۲
کتابخانه محل کار	۹٦۷	۱/۷	۳
مسجد، حسینیه	۹۳۷	۱/٦	۲/۹
دوستان و آشنایان	٦۳۷۹	۱۰/۹	۱۹/۸
کتابفروشی	۳۲۳٦	٥/٥	۱۰

جدول۳-٦. تداوم در امانت کتاب

محل امانت	تعداد افراد		٪ جمعیت باسواد		٪ جمعیت امانت‌گیر	
	گاهی اوقات	همیشه	گاهی اوقات	همیشه	گاهی اوقات	همیشه
کتابخانه عمومی	۳۱۰٥	۹٦۳	٥/۳	۱/٦	۷٦/۳	۲۳/۷
کتابخانه محل تحصیل	٥٤۹۱	۱۹۹۰	۹/٤	۳/٤	۷۳/٤	۲٦/٦
کتابخانه محل کار	۷۳۱	۲۳٦	۱/۳	۰/٤	۷٥/٦	۲٤/٤
مسجد، حسینیه	۷۷٥	۱٦۲	۱/۳	۰/۳	۸۲/۷	۱۷/۳
دوستان و آشنایان	٥٥٤٤	۸۳٥	۹/٥	۱/٤	۸٦/۹	۱۳/۱
کتابفروشی	۲٦۳۷	٥۹۹	٤/٥	۱	۸۱/٥	۱۸/٥

حجم امانت- بعد از سؤال از امانت کتاب، محل و تداوم آن، از «متوسط کتاب امانت گرفته شده هر یک از اعضا در ماه» پرسش شده است. میانگین امانت کتاب در ماه در جمعیت امانت‌گیر (١٥٣٣٤ نفر)، ٢/٥ کتاب، در جمعیت اهل مطالعه ١/٥٦ کتاب و در جمعیت باسواد ٠/٦٧ کتاب در ماه است (جدول ٣-٧ و ٣-١٠).

جدول ٣-٧. حجم امانت کتاب در ماه

تعدادکتاب امانی	تعداد افراد	٪ در جمعیت باسواد	٪ در جمعیت اهل مطالعه	٪ در جمعیت امانت‌گیر
یک	٣٣٩٣	٥/٨	١٠/٥	٢٢/١
دو	٤٠٠٠	٦/٨	١٢/٤	٢٦/١
سه	٢٣١٧	٤	٧/٢	١٥/١
چهار	١٨١٨	٣/١	٥/٦	١١/٩
پنج	٧٣٩	١/٣	٢/٣	٤/٨
شش	٣٣٨	٠/٦	١	٢/٢
هفت و بیشتر	٧٥٨	١/٣	٢/٣	٤/٩
بی پاسخ	١٨٩١٩	٣٢/٤	٥٨/٦	-
جمع	٣٢٢٨٢	٥٥/٢	١٠٠	-

موجودی کتاب

در سؤالی دیگر از تعداد کتاب موجود در منزل پرسش شده است: «غیر از کتاب درسی، تعداد کتاب‌های موجود در منزل چندتاست؟» میانگین تعداد کتاب در خانواده‌های مورد بررسی ٥٨/٨ (حدود ٦٠) جلد است (جدول ٣-١١).

خرید کتاب

در سؤال دیگری از خانواده در مورد خرید کتاب در یک سال گذشته سؤال شده است: «در یک سال گذشته اعضای خانواده مجموعا چند کتاب خریده‌اند؟» میانگین تعداد کتاب خریداری شده در طول یک سال توسط خانواده‌ها ٤ جلد است (جدول ٣-١٢).

جدول ۳-۸. نسبت امانت کتاب در جمعیت باسواد از محل‌های مختلف در ۲۸ شهر (درصد سطری)

شهر	محل امانت گرفتن کتاب					
	عمومی	محل تحصیل	محل کار	مسجد	دوستان	کتابفروشی
اراک	۵/۱	۱۳/۲	۲/۲	۲/۳	۱۱/۸	۱/٤
اردبیل	۷/٤	۱۳/۱	۰/۸	۰/۸	۸/۳	۵/۹
ارومیه	٤	۱۳/۲	۲/۱	۲/۷	۱۱/۸	۸/۵
اصفهان	۸/٤	۱۷/٦	۲/۷	۲/۸	۱۷/۸	۷/۳
اهواز	۵/۸	۱۰/٦	۱/٤	۱/۱	۸/۵	۲
ایلام	۷/۸	۱۷/۱	۱/٦	۱	۹/۷	۳/٤
بندر عباس	٤/۱	۷/۳	۰/۸	۲/۱	۱۱/۹	۳/۱
بوشهر	٦/۳	۱۳/٦	۱/۵	۲/۲	۱۲/٦	۹/۱
تبریز	٦	۱۲/٤	۱/٦	۲/٦	۱۲/۳	۵/٦
تهران	۵/٤	۱۰/۱	۱	۱/٦	۹/۸	۲/۲
خرم آباد	٤/۵	۱۳/٤	۱/۵	۰/۹	۱۱/٤	۳/۹
رشت	٦/۸	۱٤/۲	۲/۵	۱/۱	۲۰/۲	۱٦
زاهدان	٦	۱۱/۳	۱/۵	۲/۲	۹/۲	۹/٦
زنجان	٦/۳	۷	۱	۱/۲	۵/۹	۲/۱
ساری	۸/۵	۱۳/۳	۲	۲	۱۵/٦	۷/۵
سمنان	۱۲/۳	۱۲/۵	۱/٦	۲/۲	۱۳/۱	۷
سنندج	۸/۷	۱۵/۷	۱/٤	۰/٦	۱۳/۹	۵
شهر کرد	۱٤	۱۸/۱	۲/٤	۱/۳	۹/۳	۵/٦
شیراز	۱/۵	۸/٤	۰/۵	۰/٦	٤/٤	۵/۷
قزوین	۱۱/۲	۱۷/۵	۳/۱	۱/٦	۱٦/۳	۵/٦
قم	۳/٦	۱٦/۵	۰/۸	۱/٤	۹/۵	۱/۱
کرمان	۵/۱	۱۱/۲	۱/۸	۱/۹	۱۰	٦
کرمانشاه	۸/۹	۱۵/۷	۲/۷	۲/۲	۱۰/۵	٤/٦
گرگان	٦/۲	۵/۸	۱/۱	۱/۲	٦/۹	٤
مشهد	٦/٤	۱٤/۵	۱/٤	۲/۲	۱۱	۳
همدان	۵	۹/۲	۰/۹	۰/٦	۵/٦	۳/۸
یاسوج	۹/۲	۱۲	۲/۲	۱/۳	۱۰/٦	۷/۹
یزد	۱۰/٤	۱۳/۸	۲/۱	۱/٤	۸/۹	۹/٦
۲۸ شهر	۷	۱۲/۸	۱/۷	۱/٦	۱۰/۹	۵/۵

جدول ۳-۹. تداوم در امانت کتاب از محل‌های مختلف (مقوله‌ی همیشه) در جمعیت باسواد (درصد)

شهر	محل امانت				
	عمومی	محل تحصیل	محل کار	مسجد	دوستان
اراک	۱	۵/۱	۰/۶	۰/۵	۱/۳
اردبیل	۱/۳	۳/۳	۰/۲	۰/۵	۰/۶
ارومیه	۰/۸	۳/۱	۰/۷	۰/۲	۱/۶
اصفهان	۳/۳	۵/۹	۰/۸	۰/۶	۳
اهواز	۱/۳	۳/۳	۰/۲	۰/۲	۱/۶
ایلام	۱/۴	۳/۵	۰/۳	۰/۲	۱/۲
بندر عباس	۱/۲	۱/۲	۰/۰	۰/۳	۱/۱
بوشهر	۱/۶	۲/۵	۰/۴	۰/۱	۱/۲
تبریز	۱/۱	۲/۸	۰/۵	۰/۳	۱/۷
تهران	۱/۴	۳/۶	۰/۳	۰/۱	۲/۳
خرم آباد	۰/۷	۲/۸	۰/۳	۰/۱	۱/۳
رشت	۱/۳	۴/۵	۰/۹	۰/۴	۲/۵
زاهدان	۰/۲	۰/۹	۰/۰	۰/۰	۰/۸
زنجان	۱/۳	۱/۷	۰/۳	۰/۳	۰/۷
ساری	۲/۲	۳/۵	۰/۵	۰/۳	۲
سمنان	۳/۴	۴/۴	۰/۲	۰/۲	۱/۹
سنندج	۲/۵	۵/۶	۰/۷	۰/۱	۲/۲
شهر کرد	۲/۸	۵/۶	۰/۷	۰/۲	۱/۲
شیراز	۰/۴	۲/۲	۰/۱	۰/۰	۰/۶
قزوین	۳/۸	۶/۳	۰/۶	۰/۵	۲/۴
قم	۱/۴	۵/۵	۰/۵	۰/۲	۱/۱
کرمان	۱/۶	۳/۳	۰/۲	۰/۴	۱/۵
کرمانشاه	۱/۴	۲/۸	۰/۸	۰/۷	۱/۲
گرگان	۲/۱	۱/۶	۰/۶	۰/۳	۱/۲
مشهد	۱/۵	۳/۷	۰/۴	۰/۵	۱/۷
همدان	۲	۲/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۵
یاسوج	۱/۱	۱/۸	۰/۱	۰/۲	۰/۷
یزد	۲/۵	۳/۷	۰/۴	۰/۲	۱/۵
۲۸ شهر	۱/۶	۳/۴	۰/۴	۰/۳	۱/۴

جدول ۳-۱۰. سرانه امانت کتاب در ماه در جمعیت باسواد در ۲۸ شهر (تعداد)

شهر	سرانه
اراک	۰/۶۷
اردبیل	۰/۶۲
ارومیه	۰/۵۳
اصفهان	۰/۹۲
اهواز	۰/۵۶
ایلام	۰/۸۵
بندر عباس	۰/۵۴
بوشهر	۰/۶۷
تبریز	۰/۶
تهران	۰/۶۵
خرم آباد	۰/۷
رشت	۰/۷۴
زاهدان	۰/۶۲
زنجان	۰/۴۸
ساری	۰/۷۴
سمنان	۰/۷۵
سنندج	۰/۷۷
شهر کرد	۱
شیراز	۰/۳۸
قزوین	۱
قم	۰/۶۸
کرمان	۰/۵۵
کرمانشاه	۰/۶۴
گرگان	۰/۳۳
مشهد	۰/۶۶
همدان	۰/۶۳
یاسوج	۰/۷۴
یزد	۰/۷۴
۲۸ شهر	۰/۶۷

جدول ۳-۱۱. تعداد کتاب موجود در منزل در ۲۸ شهر

شهر	میانگین	تعداد کتاب موجود در منزل (درصد)					
		عدم	۱-۵	۶-۱۰	۱۱-۲۰	۲۱-۵۰	۵۰+
اراک	۵۰	۲۰/۲	۱۷/۲	۱۷/۲	۱۲/۷	۱۵/۳	۱۷/٤
اردبیل	۳۱	۳۲/۸	۱۹/۸	۱٤/۸	۱۰/٤	۱۰	۱۲/۲
ارومیه	٤۳	۲۱/٦	۲٤	۱٤/۳	۱۵/۷	۱۲/۱	۱۲/۳
اصفهان	۷۹	۷/٦	۱۵/٦	۱٦/٦	۱۸/٤	۱۸/۸	۲۳
اهواز	٤۲	۲۳/٤	۲۲/۲	۱۳/۸	۱۱/۸	۱۷/٤	۱۱/٤
ایلام	۵۲	۱۷/٦	۲۱	۱۷/۲	۱۵/٤	۱٦	۱۲/۸
بندر عباس	۳۲	۱٦/۷	۲۲/۲	۲۱/٦	۱٤/۹	۱۳/۹	۱۰/۷
بوشهر	۵۸	۱۷/۲	۱٤	۱٦/۸	۱٤/۷	۱٦/٤	۱۸/۲
تبریز	۵۰	۲۷/٤	۱۸/٤	۱٤/۸	۱٦/٤	۹/۸	۱۳/۲
تهران	۱٤۰	۱۲/۸	۷/٦	۱۰/۵	۱۵/۱	۲٤/٦	۲۹/۳
خرم آباد	٦٤	۱۲/٦	۱۹/٦	۱۷/٦	۱۵	۱٦	۱۹
رشت	۷۹	۱۰/٦	۱۵/٤	۱٦/٦	۱٦/۸	۱۸/۲	۲۲/٤
زاهدان	۳٦	۳۷/۸	۲۰/۵	۱۱/۲	۱۲/۲	۱۰/۳	۸/۱
زنجان	۸۷	۲۸/۹	۱۹	۱۲/٤	۱۲/۲	۱۱/۸	۱۵/٦
ساری	٦٦	۱٤/۵	۱۰	۱۳/۳	۱۳/۷	۲٤/۱	۲٤/۳
سمنان	٤۷	۱۰/٤	۱۹	۱۷	۱٦/۸	۲۰/٦	۱٦/۲
سنندج	۳۱	۳۱/۳	۱۸/۷	۱۵/۲	۱٤/۲	۱۱/۸	۸/۹
شهر کرد	٦۰	۱۳/٦	۱۵	۱۷/۲	۱٦/۲	۲۰/۲	۱۷/۸
شیراز	٦۰	۱۳/۱	۱٦/۳	۱۲/۹	۱۸/۳	۱۸/۱	۲۱/۵
قزوین	۷۲	٤	۲۵/۲	۱۵	۱٦	۲۰/٤	۱۹/٤
قم	۱۲۰	۱۳/۹	۲٤/۷	۱۳/۷	۱۳/۷	۱٤/۷	۱۹/۵
کرمان	۵۸	۱۱/۷	۱۷/۵	۱۷/۵	۱۹/۸	۱۵/۷	۱۷/۹
کرمانشاه	۵۱	۲۱/٤	۱۹/۲	۱٤/٤	۱٦/٦	۱۳/۸	۱٤/٦
گرگان	٤٦	۱۹/۷	۱۸/۱	۱٤/۳	۱۳/۱	۱۷/۱	۱۷/۹
مشهد	٤٦	۱۱	۲۰/۲	۱۹/٤	۱۷/٤	۱۵/۲	۱٦/۸
همدان	٤۰	۱۵/۱	۳۰/۲	۱۵/۹	۱٤/۷	۱۱/۵	۱۲/۷
یاسوج	٦۳	۲۱/٦	۱۱/۲	۱۲/٦	۱٤	۱۵	۲۵/٦
یزد	٤۸	۱۳/٦	۲۲/۲	۱۹/۲	۱۷/٦	۱۵	۱۲/٤
۲۸ شهر	۵۸/۸	۱٦/۸	۱۹	۱۵/۷	۱۵/٤	۱٦/۱	۱۷

جدول ۳-۱۲. تعداد کتاب خریداری شده در طول یک سال در خانواده در ۲۸ شهر

شهر	میانگین	تعداد کتاب خریداری شده در طول یک سال (درصد)			
		عدم خرید	۱-۵	۶-۱۰	۱۰+
اراک	٤	٥٤/٨	٢٦/٨	١١/٣	٧
اردبیل	٢	٦٤/٤	٢٣/٨	٧	٤/٨
ارومیه	٤	٥٢	٣٠/٦	٩/٩	٧/٥
اصفهان	٦	٤٢/٤	٢٨/٨	١٦/٤	١٢/٦
اهواز	٣	٥٧/٢	٢٧	٨/٨	٧
ایلام	٣	٥٦/٨	٢٤	١١/٤	٧/٨
بندر عباس	٣	٥٠/٨	٣٣/٧	١٠/٩	٤/٦
بوشهر	٤	٤٣/٨	٣٣/٦	١٣/٦	٩
تبریز	٣	٦٢	٢٥/٤	٦/٢	٦/٤
تهران	٨	٤٢/٦	٢٦/٧	١٣	١٧/٨
خرم آباد	٤	٤٩/٥	٣٢/٥	١٠	٨
رشت	٥	٣٥/٦	٤٠	١٥	٩/٤
زاهدان	٣	٥٩/٥	٢٤/٨	٩/٧	٦
زنجان	٤	٥٦/١	٢٦/١	٨/٤	٩/٤
ساری	٥	٣٩	٣١/٩	١٧/١	١٢
سمنان	٤	٤٢/٤	٣٦/٢	١٣/٦	٧/٨
سنندج	٢	٦١	٢٦/٤	٨/١	٤/٥
شهر کرد	٥	٤٠	٣٥/٢	١٥/٦	٩/٢
شیراز	٤	٤٥/٦	٣٣/٣	١٢/٤	٨/٦
قزوین	٥	٣٨/٦	٣٥	١٥/٨	١٠/٦
قم	٥	٥٦	٢٦/٥	١٠/٢	٧/٢
کرمان	٤	٤١/٣	٣٩/١	١١/٩	٧/٧
کرمانشاه	٤	٥٠	٣٠/٢	١١/٦	٨/٢
گرگان	٣	٥٦/٤	٢٧/٧	٨/٨	٧
مشهد	٤	٤٨/٢	٣٣	٩/٨	٩
همدان	٣	٥٦/٩	٢٦/٦	٨/٩	٧/٥
یاسوج	٥	٤٢/٤	٣٤/٢	١٢/٤	١١
یزد	٣	٥٣/٤	٣٣	٨/٤	٥/٢
۲۸ شهر	٤	٤٨/٩	٣١/١	١١/٥	٨/٥

پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده و کتاب‌خوانی

در جهت ارزیابی رابطه مطالعه کتاب و پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده، ۱) مطالعه کتاب غیر درسی، ۲) موجودی کتاب خانواده، ۳) تعداد کتاب خریداری شده در سال گذشته و ٤) میانگین مطالعه اعضا با شاخص ارزش منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی سرپرست خانواده تقاطع داده شد (جدول ۳-۱۳ تا ۳-۱۵).

با بالارفتن ارزش منطقه سکونت نسبت مطالعه کتاب، موجودی و خرید آن افزایش می‌یابد. اما میانگین زمان مطالعه اعضا تفاوتی نمی‌کند.

با بهبود وضع اقتصادی خانواده نسبت مطالعه، موجودی و خرید کتاب افزایش می‌یابد. اما میانگین زمان مطالعه اعضا تفاوتی نمی‌کند.

با افزایش منزلت شغلی یا به عبارت دیگر افزایش منزلت اجتماعی خانواده، موجودی، خرید و میانگین زمان مطالعه اعضا افزایش می‌یابد. اما در مورد نفس مطالعه در خانواده، این نسبت در بین خانواده‌های دارای منزلت متوسط بیش از خانواده‌های دارای منزلت بالا و پایین است.

مجموعه نتایج حاکی از آن است که با افزایش ارزش منطقه سکونت، منزلت شغلی و بهبود وضع اقتصادی میزان بهره‌مندی خانواده از سرمایه فرهنگی کتاب افزایش می‌یابد.

جدول ۳-۱۳. ارزش منطقه سکونت و کتاب‌خوانی

بهره مندی از کتاب	ارزش منطقه سکونت				
	پایین	متوسط -	متوسط	متوسط+	بالا
مطالعه کتاب غیر درسی (٪)	۸۱	۸۳/۸	۸۳/٤	۸٦/۸	۸٦/۲
موجودی کتاب (میانگین)	۲۰/۹	٤۱/۵	٦۳/۷	۸۳/۲	۱۰۸
خرید کتاب (میانگین)	۲/۳	۳/۲	٤/۳	۵/۱	٦/۱
میانگین مطالعه اعضا	۱/۷	۱/۷	۱/۷	۱/۷	۱/۷

جدول ۳-۱٤. وضع اقتصادی و بهره‌مندی از کتاب

بهره مندی از کتاب	وضع اقتصادی		
	پایین	متوسط	بالا
مطالعه کتاب غیر درسی (٪)	۸۳/۷	۸۷/٦	۹۳
موجودی کتاب (میانگین)	۵۲/۸	۹۲/۷	۱۸۷/۲
خرید کتاب (میانگین)	۳/٦	٦/۲	۱۱/۷
میانگین مطالعه اعضا	۱/۷	۱/۸	۱/۸

جدول ۳-۱۵. منزلت شغلی و بهره‌مندی از کتاب

بهره مندی از کتاب	منزلت شغلی						
	٤٠ -	٥٠-٤٠	٦٠-٥٠	٧٠-٦٠	٨٠-٧٠	٩٠-٨٠	٩٠+
مطالعه کتاب غیر درسی (٪)	۷۸/۳	۸٤/۲	۸۵	۹۰/۳	۹۱	۸۷/٦	۸۷/۲
موجودی کتاب (میانگین)	۱٤/۱	۳۷/۷	٦٤/۹	۷۲/۸	۱۳۹/۳	۲۲٦/٦	٤٤۸/٤
خرید کتاب (میانگین)	۱/۸	۳/۳	٤/٦	۵/٤	۸	۱۱/۱	۱۹/۵
میانگین مطالعه اعضا	۱/٦	۱/٦	۱/۷	۱/۷	۱/۸	۱/۸	۲

ویژگی‌های فردی و مطالعه کتاب [۱]

در این قسمت، تقاطع ویژگی‌های فردی، از جمله، سن، جنس، سطح تحصیلات، وضع فعالیت و تاهل با مطالعه کتاب، مطالعه انواع کتاب و امانت کتاب در قالب جدول ۳-۱٦ تا ۳-۲۳، ارائه می‌شود. در این جداول، ارقام ۲ ستون به صورت درصد است. در ۱ ستون درصد سطری آمده که نشان می‌دهد چه نسبتی از افراد در آن مقوله اهل مطالعه یا امانت کتاب‌اند. در ستونی دیگر، درصد ستونی آمده که نشان می‌دهد چه نسبتی از افراد اهل مطالعه یا امانت، دارای آن ویژگی فردی هستند. به عبارت دیگر ترکیب مطالعه‌کنندگان یا امانت‌گیرندگان را نشان می‌دهد. در یک جدول هم میانگین زمان مطالعه آمده است.

---

۱ - در جداولی که انجام فعالیت‌ها با ویژگی‌های فردی تقاطع داده می‌شود، در بعضی مقولات به خاطر موارد بی‌پاسخ، جمع کل بیشتر از تعداد ذکر شده در سطرهای جدول است. در مورد تقاطع زبان مادری با فعالیت‌ها هم به دلیل محدود بودن تعداد افرادی که زبان مادری آن‌ها زبان اقلیت‌های دینی است، این مقوله حذف شده است. همچنین قابل ذکر است که مقوله زبان مادری، گروه‌های همزبان را در همه شهرهای مورد بررسی در بر می‌گیرد و به محدوده جغرافیایی خاصی مربوط نمی‌شود. چنان که نسبت قابل توجهی از نمونه شهر تهران و قم نیز دارای زبان مادری ترکی هستند.

جدول ۳-۱٦. مطالعه کتاب در جمعیت باسواد

ویژگی‌های فردی		مطالعه کتاب به صورت مطلق		
		تعداد	٪ سطری	٪ ستونی
سن	٦-۱۱ ساله	۳۸۷۰	٤٦/۸	۱٥/۳
	۱۲-۱۸ ساله	۸۹٦٦	٥٤/٥	۳٥/٦
	۱۹-۲٥ ساله	٤۸۳۲	٤۹/۳	۱۹/۲
	۲٦-٤۰ ساله	٤۹٤۱	۳۸/٤	۱۹/٦
	٤۱-٦٤ ساله	۲۳۹٤	۲۹/۲	۹/٥
	بالای ٦٤ سال	۲۰۹	۲٤/۱	۰/۸
جنس	مرد	۱۱۷۷٦	۳۹/٦	٤٦/۸
	زن	۱۳۳۷۷	٥۰/٤	٥۳/۲
تحصیلات	ابتدایی	٥۷۲٥	۲۹/۳	۲۲/۸
	متوسطه	۱٥٦٦٥	٥۰/۲	٦۲/۳
	عالی	۳۷۳٦	٦۷/۱	۱٤/۹
وضع فعالیت	شاغل	٥۱۳۰	۳٥/۳	۲۱/۸
	دانشجو	۱۳۳۷	٦۷/۱	٥/۷
	محصل	۱۲٥۹۹	٥٤/۱	٥۳/٦
	خانه‌دار	۳٦۹۹	۳٥/۷	۱٥/۷
	دارای درآمد	۷٥۷	۳٦/۹	۳/۲
وضع تاهل	دارای‌همسر	۷۷٤۷	۳٤/۸	۳۰/۸
	بدون‌همسر	۲٦۳	۳۲/۳	۱
	مجرد	۱۷۱۰۳	٥۱/٤	٦۸/۱
زبان مادری	فارسی	۱٥۳۹۰	٤۷/٥	٦۱/٥
	ترکی	۳۸٤۱	۳۸/٤	۱٥/٤
	عربی	٥۱٤	۳۷/٤	۲/۱
	کردی	۲٥٥٤	٤٤/۲	۱۰/۲
	بلوچی	۲۹۰	۳۰/۲	۱/۲
	لری و لکی	۱۹٦۰	٤۳/٦	۷/۸
	گیلکی	۹۳	٤۷/۱	۲/٥
کل		۲٥۲۱۲	٤٤/۷	۱۰۰

جدول ۳-۱۷. مطالعه کتب شعر و ادب در جمعیت باسواد

ویژگی‌های فردی		مطالعه کتب شعر و ادب		
		تعداد	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۵۸۴	۶/۷	۷/۸
	۱۲-۱۸ ساله	۲۶۵۳	۱۵/۵	۳۵/۶
	۱۹-۲۵ ساله	۱۸۹۷	۱۸/۸	۲۵/۴
	۲۶-۴۰ ساله	۱۵۲۹	۱۱/۶	۲۰/۵
	۴۱-۶۴ ساله	۷۲۸	۸/۷	۹/۸
	بالای ۶۴ سال	۷۰	۸	۰/۹
جنس	مرد	۳۲۰۴	۱۰/۴	۴۳
	زن	۴۲۴۶	۱۵/۴	۵۷
تحصیلات	ابتدایی	۱۰۸۱	۵/۳	۱۴/۵
	متوسطه	۴۹۲۹	۱۵/۲	۶۶/۲
	عالی	۱۴۳۱	۲۴/۹	۱۹/۲
وضع فعالیت	شاغل	۱۷۷۲	۱۱/۹	۲۶
	دانشجو	۵۵۴	۲۶/۹	۸/۱
	محصل	۳۲۰۹	۱۳/۱	۴۷/۱
	خانه‌دار	۱۰۰۵	۹/۵	۱۴/۸
	دارای درآمد	۲۷۰	۱۲/۷	۴
وضع تاهل	دارای‌همسر	۲۳۵۶	۱۰/۳	۳۱/۷
	بدون‌همسر	۸۹	۱۰/۷	۱/۲
	مجرد	۴۹۸۶	۱۴/۴	۶۷/۱
زبان مادری	فارسی	۴۴۰۰	۱۳/۱	۵۹/۴
	ترکی	۱۲۱۷	۱۱/۸	۱۶/۴
	عربی	۱۲۳	۸/۸	۱/۷
	کردی	۷۵۴	۱۲/۶	۱۰/۲
	بلوچی	۵۴	۵/۶	۰/۷
	لری و لکی	۷۰۸	۱۵	۹/۶
	گیلکی	۱۹۷	۱۴/۷	۲/۷
کل		۷۴۶۱	۱۲/۸	۱۰۰

جدول ۳-۱۸. مطالعه کتب تاریخی در جمعیت باسواد

ویژگی‌های فردی		مطالعه کتب تاریخی		
		تعداد	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۱۷۸	۲	۳/۴
	۱۲-۱۸ ساله	۱۴۵۵	۸/۵	۲۸/۱
	۱۹-۲۵ ساله	۱۱۱۳	۱۱	۲۱/۵
	۲۶-۴۰ ساله	۱۴۳۹	۱۰/۹	۲۷/۸
	۴۱-۶۴ ساله	۸۹۲	۱۰/۶	۱۷/۲
	بالای ۶۴ سال	۹۶	۱۱	۱/۹
جنس	مرد	۲۷۵۹	۹	۵۳/۵
	زن	۲۳۹۸	۸/۷	۴۶/۵
تحصیلات	ابتدایی	۵۹۳	۲/۹	۱۱/۶
	متوسطه	۳۳۶۵	۱۰/۴	۶۵/۶
	عالی	۱۱۷۱	۲۰/۴	۲۲/۸
وضع فعالیت	شاغل	۱۷۶۱	۱۱/۸	۳۶/۷
	دانشجو	۳۲۷	۱۵/۹	۶/۸
	محصل	۱۶۶۳	۶/۸	۳۴/۷
	خانه‌دار	۷۶۹	۷/۲	۱۶
	دارای درآمد	۲۷۸	۱۳/۱	۵/۸
وضع تاهل	دارای‌همسر	۲۳۳۷	۱۰/۲	۴۵/۴
	بدون‌همسر	۶۳	۷/۶	۱/۲
	مجرد	۲۷۴۷	۷/۹	۵۳/۴
زبان مادری	فارسی	۳۱۲۶	۹/۳	۶۱
	ترکی	۶۷۱	۶/۵	۱۳/۱
	عربی	۹۲	۶/۶	۱/۸
	کردی	۵۱۰	۸/۶	۹/۹
	بلوچی	۴۷	۴/۹	۰/۹
	لری و لکی	۵۴۱	۱۱/۴	۱۰/۶
	گیلکی	۱۷۲	۱۲/۸	۳/۴
کل		۵۱۷۳	۸/۸	۱۰۰

جدول ۳-۱۹. مطالعه رمان و داستان در جمعیت باسواد

ویژگی‌های فردی		مطالعه رمان و داستان		
		تعداد	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۸۷۲	۱۰	۸/۴
	۱۲-۱۸ ساله	۴۱۱۲	۲۴	۳۹/۶
	۱۹-۲۵ ساله	۲۷۲۲	۲۶/۹	۲۶/۲
	۲۶-۴۰ ساله	۲۰۶۷	۱۵/۷	۱۹/۹
	۴۱-۶۴ ساله	۵۶۰	۶/۷	۵/۴
	بالای ۶۴ سال	۴۰	۴/۶	۰/۴
جنس	مرد	۳۸۶۷	۱۲/۳	۳۶/۵
	زن	۶۵۶۷	۲۳/۸	۶۳/۵
تحصیلات	ابتدایی	۱۵۴۸	۷/۷	۱۴/۹
	متوسطه	۷۴۴۶	۲۳	۷۱/۸
	عالی	۱۳۷۰	۲۳/۸	۱۳/۲
وضع فعالیت	شاغل	۱۶۸۸	۱۱/۳	۱۷/۹
	دانشجو	۵۹۰	۲۸/۷	۶/۳
	محصل	۴۸۷۸	۲۰	۵۱/۷
	خانه‌دار	۱۹۹۹	۱۸/۸	۲۱/۲
	دارای درآمد	۲۸۰	۱۳/۲	۳
وضع تاهل	دارای‌همسر	۲۴۴۴	۱۲/۹	۲۸/۵
	بدون‌همسر	۱۱۷	۱۴/۱	۱/۱
	مجرد	۷۲۷۲	۲۱	۷۰/۴
زبان مادری	فارسی	۶۱۰۵	۱۸/۲	۵۹/۲
	ترکی	۱۷۲۶	۱۶/۷	۱۶/۷
	عربی	۲۴۲	۱۷/۳	۲/۳
	کردی	۱۰۶۳	۱۷/۸	۱۰/۳
	بلوچی	۹۱	۹/۵	۰/۹
	لری و لکی	۸۷۴	۱۸/۵	۸/۵
	گیلکی	۲۸۲	۲۱	۲/۷
کل		۱۰۳۷۳	۱۷/۷	۱۰۰

جدول ۳-۲۰. مطالعه کتب دینی در جمعیت باسواد

ویژگی‌های فردی		مطالعه کتب دینی		
		تعداد	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۴۷۰	۵/۴	۵/۶
	۱۲-۱۸ ساله	۲۳۸۷	۱۳/۹	۲۸/۴
	۱۹-۲۵ ساله	۱۷۳۲	۱۷/۱	۲۰/۶
	۲۶-۴۰ ساله	۲۳۳۱	۱۷/۶	۲۷/۸
	۴۱-۶۴ ساله	۱۳۴۲	۱۶	۱۶
	بالای ۶۴ سال	۱۳۴	۱۵/۳	۱/۶
جنس	مرد	۳۷۷۲	۱۲/۳	۴۵
	زن	۴۶۰۱	۱۶/۷	۵۵
تحصیلات	ابتدایی	۱۴۷۴	۷/۳	۱۷/۷
	متوسطه	۵۴۱۶	۱۶/۷	۶۵/۱
	عالی	۱۴۳۳	۲۴/۹	۱۷/۲
وضع فعالیت	شاغل	۲۳۸۶	۱۶	۳۰/۶
	دانشجو	۴۲۴	۲۰/۶	۵/۴
	محصل	۲۸۴۱	۱۱/۶	۳۶/۴
	خانه‌دار	۱۷۸۲	۱۶/۸	۲۲/۸
	دارای درآمد	۳۶۶	۱۷/۲	۴/۷
وضع تاهل	دارای‌همسر	۳۸۵۰	۱۶/۹	۴۶
	بدون‌همسر	۱۲۸	۱۵/۴	۱/۵
	مجرد	۴۳۹۳	۱۲/۷	۵۲/۵
زبان مادری	فارسی	۵۱۴۵	۱۵/۳	۶۲
	ترکی	۱۱۳۳	۱۱	۱۳/۶
	عربی	۱۵۲	۱۰/۹	۱/۸
	کردی	۹۲۷	۱۵/۵	۱۱/۲
	بلوچی	۱۲۷	۱۳/۲	۱/۵
	لری و لکی	۷۰۶	۱۴/۹	۸/۵
	گیلکی	۱۶۸	۱۲/۵	۲
کل		۸۳۹۶	۱۴/۴	۱۰۰

جدول ۳-۲۱. مطالعه کتب تربیتی و روانشناسی در جمعیت باسواد

ویژگی‌های فردی		مطالعه کتب تربیتی و روانشناسی		
		تعداد	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۲۱	۰/۲	۰/۷
	۱۲-۱۸ ساله	۴۰۸	۲/۴	۱۳/۷
	۱۹-۲۵ ساله	۸۹۲	۸/۸	۲۹/۹
	۲۶-۴۰ ساله	۱۲۴۲	۹/۴	۴۱/۶
	۴۱-۶۴ ساله	۴۱۳	۴/۹	۱۳/۸
	بالای ۶۴ سال	۸	۰/۹	۰/۳
جنس	مرد	۹۶۷	۳/۱	۳۲/۵
	زن	۲۰۱۲	۷/۳	۶۷/۵
تحصیلات	ابتدایی	۱۸۶	۰/۹	۶/۳
	متوسطه	۱۷۲۱	۵/۳	۵۷/۹
	عالی	۱۰۶۵	۱۸/۵	۳۵/۸
وضع فعالیت	شاغل	۱۰۴۷	۷	۳۷/۴
	دانشجو	۲۹۶	۱۴/۴	۱۰/۶
	محصل	۴۸۳	۲	۱۷/۳
	خانه‌دار	۸۸۳	۸/۳	۳۱/۵
	دارای درآمد	۹۰	۴/۲	۳/۲
وضع تاهل	دارای‌همسر	۱۷۵۷	۷/۷	۵۹/۱
	بدون‌همسر	۴۴	۵/۳	۱/۵
	مجرد	۱۱۷۱	۳/۴	۳۹/۴
زبان مادری	فارسی	۱۹۱۵	۵/۷	۶۴/۷
	ترکی	۴۰۴	۳/۹	۱۳/۷
	عربی	۳۹	۲/۸	۱/۳
	کردی	۳۰۲	۵/۱	۱۰/۲
	بلوچی	۹	۰/۹	۰/۳
	لری و لکی	۲۲۴	۴/۷	۷/۶
	گیلکی	۹۵	۷/۱	۳/۲
کل		۲۹۸۴	۵/۱	۱۰۰

جدول ۳-۲۲. زمان مطالعه در هفته (به دقیقه)

ویژگی‌های فردی		میانگین در جمعیت باسواد	میانگین در جمعیت اهل مطالعه
سن	٦-١١ ساله	٤٣/٧	٨٢/٩
	١٢-١٨ ساله	٥٩/٨	٩٦/٤
	١٩-٢٥ ساله	٥٩/١	١٠٢/٤
	٢٦-٤٠ ساله	٤٨/٩	٩٤/٤
	٤١-٦٤ ساله	٤٤/٩	٩٢/٩
	بالای ٦٤ سال	٤٤/٩	١٠٥/٩
جنس	مرد	٤٦	٩١/٨
	زن	٥٩/٧	٩٧/٦
تحصیلات	ابتدایی	٣٤/٣	٨٢/٨
	متوسطه	٥٧/٨	٩٥/٥
	عالی	٨٤/٤	١١٤/٣
وضع فعالیت	شاغل	٤٥/٩	٩٤
	دانشجو	٨٤/٥	١١٧
	محصل	٥٦/٤	٩٢/٨
	خانه‌دار	٤٨/١	٩٢/٥
	دارای درآمد	٤٩/٤	٩٨/٧
وضع تاهل	دارای‌همسر	٤٦/٩	٩٣/٤
	بدون‌همسر	٤٨/٦	٩٨/٧
	مجرد	٥٦	٩٥/٥

جدول ۳-۲۳. نسبت امانت کتاب در جمعیت باسواد

ویژگی‌های فردی		کتابخانه عمومی		دوستان و ...	
		سطری	ستونی	سطری	ستونی
سن	٦-١١ ساله	٧/٢	٨/١	١٠/٤	٧/٥
	١٢-١٨ ساله	١٧/٦	٤٦	٢٢/٧	٣٧/٧
	١٩-٢٥ ساله	٢٠	٢٨/٧	٢٨	٢٥/٦
	٢٦-٤٠ ساله	٨	١٣/٤	٢٠/٤	٢١/٨
	٤١-٦٤ ساله	٣/٥	٣/٥	١٠/٧	٦/٨
	بالای ٦٤ سال	٣/٢	٠/٣	١٠	٠/٦
جنس	مرد	١٠/٨	٤٠/٨	١٦/٣	٣٩/٥
	زن	١٤/٣	٥٩/٢	٢٢/٩	٦٠/٥
تحصیلات	ابتدایی	٥/١	١٠/٦	١٠/٣	١٣/٦
	متوسطه	١٣/٩	٦٧/٢	٢٢/٦	٦٩/٥
	عالی	٢١/٢	٢٢/٢	٢٥/٤	١٦/٩
وضع فعالیت	شاغل	٨	١٥/٧	١٨/٢	٢٢/٦
	دانشجو	٣٢/١	١٢/٩	٢٨	٧/١
	محصل	١٧/٩	٥٩/٨	١٨/٩	٤٧/٩
	خانه‌دار	٥/٧	٨/٦	٢١	١٩/٨
	دارای درآمد	١٠/٤	٣	١٣/٩	٢/٥
وضع تاهل	دارای‌همسر	٥/٨	١٦/٣	١٨	٣٢/٣
	بدون‌همسر	٩	٠/٩	١٩/٨	١/٣
	مجرد	١٦/٥	٨٢/٨	٢٠/٨	٦٦/٤

ادامه جدول ۳-۲۳. نسبت امانت کتاب در جمعیت باسواد

ویژگی‌های فردی		محل تحصیل		کتابفروشی	
		سطری	ستونی	سطری	ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۴۲/۱	۲۵/۹	۸/۹	۱۲/۶
	۱۲-۱۸ ساله	۳۸/۹	۵۵/۳	۱۰/۸	۳۵/۵
	۱۹-۲۵ ساله	۱۷	۱۳/۲	۱۱/۸	۲۱/۲
	۲۶-۴۰ ساله	۵	۴/۶	۹/۷	۲۰/۴
	۴۱-۶۴ ساله	۱/۹	۱	۷/۸	۹/۸
	بالای ۶۴ سال	۰/۸	۰/۰	۴/۹	۰/۶
جنس	مرد	۲۰/۵	۴۲/۴	۱۰/۱	۴۸/۲
	زن	۲۵/۵	۵۷/۶	۹/۹	۵۱/۸
تحصیلات	ابتدایی	۲۴/۶	۲۷/۶	۶/۹	۱۷/۹
	متوسطه	۲۲/۱	۵۸	۱۰/۲	۶۱/۸
	عالی	۲۵/۴	۱۴/۴	۱۵/۵	۲۰/۳
وضع فعالیت	شاغل	۵	۵	۱۰/۴	۲۵
	دانشجو	۵۰/۳	۱۰/۳	۱۷/۳	۸/۵
	محصل	۴۰/۴	۸۲/۳	۱۰/۴	۵۰/۸
	خانه‌دار	۲	۱/۵	۷/۲	۱۳/۲
	دارای درآمد	۶/۴	۰/۹	۷/۱	۲/۵
وضع تاهل	دارای‌همسر	۳/۴	۵/۲	۸/۷	۳۰/۹
	بدون‌همسر	۸/۱	۰/۴	۸/۳	۱/۱
	مجرد	۳۴/۴	۹۴/۳	۱۰/۸	۶۸

فصل چهارم / روزنامه و مجله‌خوانی

مطالعه روزنامه و مجله

در خانواده- در پرسشنامه از مطالعه روزنامه و مجله توسط اعضای خانواده پرسش شده است: «از اعضای خانواده شما کسی روزنامه و مجله می‌خواند؟»

پاسخ ۷۳ درصد خانواده‌ها به این سؤال مثبت و ۲۷ درصد منفی است. بر این اساس می‌توان گفت در پاییز ۷۸، در حدود ۷۰ درصد خانواده‌های ۲۸ شهر مرکز استان روزنامه و مجله مطالعه می‌شده است.

مطالعه روزنامه و مجله توسط اعضای خانواده- بعد از سؤال از مطالعه مطبوعات در خانواده، از مطالعه آن توسط اعضا پرسش شده است. ٤٤/٧ درصد جمعیت باسواد اهل مطالعه مطبوعات هستند. (جدول ٤-١)

تنوع در مطالعه نشریه- در ۲۷ درصد خانواده‌ها نشریه‌ای مطالعه نمی‌شود. در ۲۱/۸ درصد خانواده‌ها ۱ نشریه، ۲۰/۲ درصد ۲، ۱۵ درصد ۳، ۸/۲ درصد ٤ و ۷/۹ درصد ۵ نشریه مطالعه می‌شود (جدول ٤-٢).

نسبت‌ها در جمعیت باسواد به این شرح است: ۵۵/۳ درصد، اهل مطالعه هیچ نشریه‌ای نیستند. ١٤ درصد ۱ نشریه، ۱۲/۲ درصد ۲، ۹/۲ درصد ۳، ٤/٩ درصد ٤ و ٤/٤ درصد ۵ نشریه مطالعه می‌کنند (جدول ٤-٣).

جدول ٤-١. نسبت مطالعه مطبوعات در خانواده‌های نمونه و جمعیت باسواد در ٢٨ شهر

شهر	خانواده (٪)	جمعیت باسواد (٪)
اراک	٦٩	٤٣/٤
اردبیل	٦٦/٢	٣١/٩
ارومیه	٦٢/٣	٣٦/٤
اصفهان	٦٧/٤	٣٧/١
اهواز	٧٣/٨	٤٦
ایلام	٨٧/٢	٥٢
بندرعباس	٧٩	٤٤
بوشهر	٨١/٢	٤٦/٢
تبریز	٥٨/٤	٣٦/٥
تهران	٨٧	٦٠/٨
خرم آباد	٧٥/٤	٤٣/٤
رشت	٧٨/٤	٥١/٤
زاهدان	٦٢/٢	٣٨/٢
زنجان	٦٥/١	٤٠/٦
ساری	٧٩/٧	٥٤/٤
سمنان	٧٩/٢	٥٤/٤
سنندج	٦٥/٦	٣٤/١
شهرکرد	٧٦/٦	٤٧/٥
شیراز	٨٠/١	٥٠/٣
قزوین	٨٣/٤	٥٨/٥
قم	٦٢/٧	٣٨
کرمان	٧٧/٢	٤٩/٩
کرمانشاه	٧٥/٤	٤٧
گرگان	٧٠/٧	٣٥/١
مشهد	٧٦/٤	٤٩/٤
همدان	٦٧/٩	٣٤
یاسوج	٨٠	٥٥/٩
یزد	٥٨	٣١/٦
٢٨ شهر	٧٣	٤٤/٧

جدول ٤-٢. تنوع مطالعه نشریه در خانواده‌های نمونه (درصد سطری)

شهر	تعداد نشریه مورد مطالعه					
	عدم مطالعه	١	٢	٣	٤	٥
اراک	٣١	٢٥/٩	١٩/١	١٤/٢	٤/٢	٥/٧
اردبیل	٣٣/٨	٣٣/٢	١٧/٢	١٠	٣/٨	٢
ارومیه	٣٧/٧	٢٦/٨	١٧/٣	١٠/٥	٤	٣/٨
اصفهان	٣٢/٦	٢٠/٤	١٦/٢	١٤/٤	٧/٦	٨/٨
اهواز	٢٦/٢	١٣/٢	٢٠	١٣/٨	١٢/٢	١٤/٦
ایلام	١٢/٨	١٥	٢٢	٢٤/٦	١١/٦	١٤
بندرعباس	٢١	٢٣/٤	٢١/٢	١٦/٣	٨/٣	٩/٧
بوشهر	١٨/٨	٢٨	٢٤/٨	١٤	٧/٤	٧
تبریز	٤١/٦	٢٣/٦	١٦	٩/٤	٥/٢	٤/٢
تهران	١٣	٢٠	١٩/٦	٢٤	١٢/٨	١٠/٥
خرم آباد	٢٤/٦	١٤/٨	١٩	١٥	١١/٢	١٥/٢
رشت	٢١/٦	٢٤	٢٥	١٤/٤	٧/٢	٧/٨
زاهدان	٣٧/٨	١٩	١٦/٩	١٢/٨	٦/٦	٦/٨
زنجان	٣٤/٩	٢٢	١٩/٢	١٣	٥	٥/٨
ساری	٢٠/٣	١٥/٩	٢١/٣	١٧/٣	١٣/٧	١١/٤
سمنان	٢٠/٨	٢٠/٤	٢٥/٨	١٨/٦	٩/٨	٤/٦
سنندج	٣٤/٤	٢٤/٦	١٩/١	١١	٦/٧	٤/١
شهرکرد	٢٣/٤	٢٠	٢٠	١٦/٢	١١	٩/٤
شیراز	١٩/٩	٢٨/٣	٢٥/٩	١٣/٥	٨/٢	٤/٢
قزوین	١٦/٦	١٧/٨	٢٠	١٨/٨	١١/٦	١٥/٢
قم	٣٧/٣	٢٥/١	١٦/٣	١١/٢	٦/٤	٣/٦
کرمان	٢٢/٨	٢٠/٤	٢٢/٢	١٥/١	٩/٧	٩/٧
کرمانشاه	٢٤/٦	١٤/٨	١٩/٨	١٧/٨	١٢/٤	١٠/٦
گرگان	٢٩/٣	٢١/٧	١٨/٩	١٥/٩	٦/٦	٧/٦
مشهد	٢٣/٦	١٩/٦	٢١/٨	١٦/٨	٨	١٠/٢
همدان	٣٢/١	٢٥/٨	٢٠	١٢/١	٥/٢	٤/٨
یاسوج	٢٠	١٧/٤	٢٤/٨	٢٠/٨	٩/٨	٧/٢
یزد	٤٢	٢٨/٤	١٥/٤	٨/٨	٣/٤	٢
٢٨ شهر	٢٧	٢١/٨	٢٠/٢	١٥	٨/٢	٧/٩

جدول ٤-٣. تنوع مطالعه نشریه در جمعیت باسواد (درصد سطری)

شهر	تعداد نشریه مورد مطالعه					
	عدم مطالعه	١	٢	٣	٤	٥
اراک	٥٦/٦	١٧/٧	١١/٨	٨/٦	٢/٧	٢/٦
اردبیل	٦٨/١	١٤	٨/١	٥/٥	٢/٦	١/٥
ارومیه	٦٣/٦	١٦/٣	٩	٦/٤	٢/٤	٢/٣
اصفهان	٦٢/٩	١٢/٩	٨/٢	٧/٩	٣/٥	٤/٥
اهواز	٥٤	٩/١	١٣	٩	٧	٨
ایلام	٤٨	٩/٦	١٣	١٤/٤	٧/٤	٧/٦
بندرعباس	٥٦	١٣/٢	١١/٤	١٠/٥	٤/٨	٤
بوشهر	٥٣/٨	١٧/٥	١٣/٢	٧/٩	٤/٦	٣
تبریز	٦٣/٥	١٤/٩	٩/٤	٥/٥	٣/٩	٢/٧
تهران	٣٩/٢	١٣/٥	١٣/٧	١٧/١	٩/٢	٧/٣
خرم آباد	٥٦/٦	١١/٤	١١/١	٧/٦	٦/١	٧/١
رشت	٤٨/٦	١٧/٩	١٤/٦	٩/٨	٤/٨	٤/٣
زاهدان	٦١/٨	١٠/٩	١٠/٢	٨/٤	٤/٢	٤/٦
زنجان	٥٩/٤	١٤/١	١٣	٧/٥	٢/٩	٣/٢
ساری	٤٥/٦	١٤/٢	١٤/٩	١١/٧	٧/٨	٥/٧
سمنان	٤٥/٦	١٥/٤	١٧/٧	١٢/٥	٦/١	٢/٧
سنندج	٦٥/٩	١٢/٧	٩/٨	٥/٨	٣/٢	٢/٥
شهرکرد	٥٢/٥	١٤/٨	١٢/٢	٩/٣	٥/٨	٥/٤
شیراز	٤٩/٧	٢٠/٦	١٥/٣	٧/٨	٤/٥	٢/١
قزوین	٤١/٥	١٣/١	١٤/١	١٣/١	٧/٧	١٠/٤
قم	٦٢	١٦/٣	٩/٣	٧/١	٣/٥	١/٩
کرمان	٥٠/١	١٥/١	١٣/٦	٩	٦/٢	٥/٩
کرمانشاه	٥٣	١١	١٣	١٠/٢	٦/١	٦/٨
گرگان	٦٤/٩	١١/٧	١٠/٥	٦/٤	٣/٨	٢/٧
مشهد	٥٠/٦	١٥	١٥/٤	١٠/١	٤/٤	٤/٥
همدان	٦٦	١٣/٩	٩/٨	٥/٩	٢/٩	١/٦
یاسوج	٤٤/١	١٣/٨	١٥/٦	١٤/٨	٥/٩	٥/٧
یزد	٦٨/٤	١٤/٧	٨/٦	٥/٤	٢	٠/٩
٢٨ شهر	٥٥/٣	١٤	١٢/٢	٩/٢	٤/٩	٤/٤

نام نشریه

خانواده‌ها می‌توانسته‌اند نام ۱ تا ۱۰ نشریه را ذکر کنند. نسبت نشریه‌هایی که بیشترین خواننده را دارند، در خانواده‌های اهل مطالعه مطبوعات و جمعیت باسواد اهل مطالعه به شرح جدول ٤-٤ است. قابل ذکر است که جمع نسبت (درصد)ها ۱۰۰ نیست. زیرا خانواده‌ها نام بیش از ۱نشریه را ذکر کرده‌اند. نکته دوم قابل تاکید این است که بعضی خانواده‌ها به نشریاتی اشاره کرده‌اند که در زمان پرسشگری منتشر نمی‌شده، اما به دلیل سابقه مطالعه آن از سوی اعضای خانواده به آن اشاره شده است. نکته سوم این که خواندن نشریه در خانواده به معنای مداومت در خواندن آن به صورت روزمره یا هفتگی نیست. بنابراین نمی‌توان از این نسبت‌ها در جهت محاسبه مطالعه روزنامه در روز یا مجله در هفته و ماه استفاده نمود. زیرا خانواده‌ها، همین که خود را خواننده یک نشریه به حساب آورده‌اند، از آن نشریه نام برده‌اند. اگر چه مطالعه آن با فاصله زمانی هم انجام پذیرفته است (تداوم در خرید و مطالعه، جداگانه پرسش شده است). به عبارت دیگر، نسبت‌های مذکور تا حدی سابقه مطالعه آن نشریه را هم نشان می‌دهد. به همین جهت، نشریاتی که در سال ۷۸ زمان زیادی از انتشار آن‌ها نمی‌گذشته است، علی‌رغم آمار بالای آن‌ها در تیراژ روزانه در سال ۷۸، نسبت خواننده کمی‌دارند. نکته چهارم این که بعضی از نشریات محلی هستند (مانند خراسان، ولایت قزوین، صبح ساحل و حدیث کرمان) و نسبت ذکر شده برای آن‌ها در جدول، اگر چه برای کل جمعیت اهل مطالعه در ۲۸ شهر محاسبه شده، اما مربوط به خوانندگان آن‌ها در یک شهر می‌باشد که گاه از خوانندگان بعضی از روزنامه‌های سراسری بیشتر است.

ارقام جدول ٤-٤ نشان می‌دهد، بیشترین نسبت مطالعه در خانواده‌ها و افراد از آن روزنامه همشهری است و در مراحل بعد با فاصله زیاد از آن، خانواده، اطلاعات، کیهان و ایران قرار دارند.

علی‌رغم تاکیدی که بر ذکر نام نشریه شده، چند مورد فقط نوع نشریه را ذکر کرده‌اند. از جمله ۹/٤ درصد خانواده‌ها با عنوان «روزنامه ورزشی» و ٥/٤ درصد با عنوان «مجله ورزشی» یاد کرده‌اند. ۳/۷ درصد هم از نشریاتی یاد کرده‌اند که در فهرست مطبوعات دارای مجوز از اداره کل مطبوعات داخلی نبوده است.

جدول٤-٤. نسبت مطالعه انواع نشریه در خانواده‌های اهل مطالعه و جمعیت باسواد

نام نشریه	خانواده		جمعیت باسواد	
	تعداد	٪	تعداد	٪
همشهری	٥١٩٠	٥٠/٧	١٣١٤١	٢٨/٩
خانواده	٢٥٠٣	٢٤/٥	٦٥٧١	١٤/٤
اطلاعات	١٦٤٨	١٦/١	٤٥٨٠	١٠/١
کیهان	١٥٧٨	١٥/٤	٤٠١٣	٨/٨
ایران	٨٧٧	٨/٧	٢٦١٤	٥/٧
روزهای زندگی	٦٢٨	٦/١	١٥٦٦	٣/٤
ابرار ورزشی	٤٧١	٤/٦	١٢٤٠	٢/٧
زن روز	٣٩٣	٣/٨	٩١٤	٢
کیهان ورزشی	٣٩٤	٣/٨	١٠٠٠	٢/٢
صبح امروز	٣٨٣	٣/٧	١٠١١	٢/٢
جوانان امروز	٣٦٩	٣/٦	١٠٤٧	٢/٣
خبر ورزشی	٣٦٣	٣/٥	٩٥٢	٢/١
جمهوری اسلامی	٣٥٧	٣/٥	٩٢٢	٢
خرداد	٣٥٤	٣/٥	٩١٠	٢
خبر	٣٠٨	٣	٨٦٣	١/٩
خراسان	٣٠٠	٢/٩	٨٨٧	٢
ایران جوان	٢٧٥	٢/٧	٨٢٢	١/٨
راه زندگی	٢١٩	٢/١	٥٤١	١/٢
پیروزی	٢١١	٢/١	٦٤٦	١/٤
ماهان	١٩٩	١/٩	٥٥٧	١/٢
رسالت	١٩٨	١/٩	٥٤٦	١/٢
سلام	١٩٥	١/٩	٤٩٧	١/١
قدس	١٩٢	١/٩	٥٧٤	١/٣
ولایت قزوین	١٧٢	١/٧	٥٢٥	١/٢
رشد	١٥٦	١/٥	٤٠٥	٠/٩
صبح ساحل	١٥٥	١/٥	٣٨٥	٠/٨
جوان	١٣٤	١/٣	٣٦٦	٠/٨
همشاگردی	١٣٠	١/٣	٣٠٩	٠/٧
ابرار	١٢٦	١/٢	٣٥١	٠/٨

ادامه جدول٤-٤. نسبت مطالعه انواع نشریه در خانواده‌های اهل مطالعه و جمعیت باسواد

نام نشریه	خانواده		جمعیت باسواد	
	تعداد	٪	تعداد	٪
استقلال جوان	۱۲۷	۱/۲	۳۹۵	۰/۹
حدیث کرمان	۱۲٦	۱/۲	۳۳۱	۰/۷
خانواده سبز	۱۰٤	۱	۲٦٦	۰/٦

دوره انتشار

در بررسی مشخصات نشریات مورد اشاره از گزارش اداره کل مطبوعات داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تحت عنوان «نشریات دارای مجوز انتشار» در نیمه اول سال ۷۸ و نیمه دوم ۷۸ تا اردیبهشت ۷۹ استفاده شد.

در این گزارش برای دوره انتشار نشریات ۱۲ حالت ذکر شده است: روزانه، ۳ روز در هفته، ۲ روز در هفته، هفته‌نامه، ۱۰ روز یک بار، دوهفته‌نامه، ماهنامه، ۲ ماه یک بار، فصلنامه، ۳ شماره در سال، دوفصلنامه (٦ ماه یک بار) و سالانه (سالنامه).

با توجه به تعداد محدود مواردی که ۲ یا ۳ شماره در هفته منتشر می‌شوند، این موارد هفته‌نامه به حساب آمده است. ۱۰ روز یک بار در مقوله دوهفته‌نامه، ۲ ماه یک بار و سه شماره در سال در مقوله فصلنامه و دوفصلنامه در مقوله سالنامه ادغام شد. بر این اساس نشریات به لحاظ دوره زمانی در ٦ مقوله روزانه، هفته‌نامه، دوهفته‌نامه، ماهنامه، فصلنامه و سالنامه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

بر اساس اطلاعات این گزارش، در ۱۰۰ درصد خانواده‌هایی که اهل مطالعه مطبوعه هستند و نام نشریه مشخص بوده، حداقل یک نشریه روزانه، در ۳٤/۸ درصد خانواده‌ها هفته‌نامه، در ۱۵/۳ درصد دوهفته‌نامه، در ۵/۹ درصد ماهنامه، در ۰/۵ درصد فصلنامه و در ۲ درصد خانواده‌ها نشریه با دوره انتشار سالانه، مطالعه می‌شود (جدول ٤-۵).

در صورتی که نسبت‌ها را به حجم نشریات مطالعه‌شده بسنجیم، می‌توان گفت دوره انتشار ۷۳ درصد نشریات مطالعه‌شده روزانه، ۱٦/۱ درصد هفتگی، ۷/۱ دو هفته یک بار، ۲/۷ درصد ماهانه، ۰/۲ درصد فصلی و ۰/۹ درصد سالانه است.

جدول ٤-٥. نسبت مطالعه انواع نشریه در خانواده‌های اهل مطالعه برحسب دوره انتشار در ۲۸ شهر (درصد)

شهر	دوره انتشار					
	روزانه	هفته‌نامه	دوهفته‌نامه	ماهنامه	فصلنامه	سالنامه
اراک	۱۵٤	۲٤/۲	٦/٤	٥/۲	۱/٥	۱/۷
اردبیل	۱۳٦	۳۰	۳/۸	٤/۹	–	–
ارومیه	۱٤۲	۲۸/٤	۸/۳	٦/۱	–	–
اصفهان	۱٦٤	۳۹/٦	۱۳/۱	۱۱/۷	۱	۱
اهواز	۱۸۱	٤۸/۲	۲۲/٥	٤/٤	–	–
ایلام	۱۷۷	٤٦/۷	۱۷/٤	٤	۰/٥	۱/۲
بندرعباس	۱۰۱	۳۸/۷	۷۰/۱	۲/۱	–	٥
بوشهر	۹۷	٤۹	٥۸/٤	٤/۲	۰/٦	–
تبریز	۱٥۳	۳۰/۲	۱۱/۱	۳/۸	–	۰/٤
تهران	۲۰۰	۲۸/٦	۱۱/۱	۷	۰/٥	۱/٥
خرم آباد	۱٦۰	٦۷/۷	۱۷/٤	٦/٤	۰/۸	۸/۳
رشت	۱٥٥	٤۲/۹	۷/٦	۳/۷	۰/٦	۱/۱
زاهدان	۱٥۳	۲۲	۳۰/٦	٤/۱	–	–
زنجان	۱٤٥	۳۷/۷	۱۲/۳	٤/۸	۰/۳	۰/٦
ساری	۱۷۱	٤٦/٥	۱۱/۱	۱۲/۳	–	–
سمنان	۱٦۳	۲۲	۹/۷	٦/۱	۱/۱	–
سنندج	۱۳٦	۳۱	۸/٥	٦/۷	–	۰/٤
شهرکرد	۱۷۹	۳۷/۹	۱۱/۸	٤/۱	۲/۷	۰/۳
شیراز	۱٦۳	۱۳/۱	۱۱/۳	٤/۹	–	۰/٦
قزوین	۲۰۳	٤۰/٥	۷	٥/۲	۰/۲	۲/٥
قم	۱٤٥	۳٦/٦	٦/۸	۹/۳	۰/٤	۰/٤
کرمان	۱۷۲	۲۸/٤	۱٤/۷	۱۳/٥	–	–
کرمانشاه	۱٥۱	۲۲/۳	۱۱	٤/۲	–	۲٤
گرگان	۱٤۰	٥۰	۱۱/۱	۷/٤	۱/٤	۱
مشهد	۱٦۷	۲٦/٤	۱۲/۹	٤/۲	۱/۱	–
همدان	۱٤٤	۲۱/٤	۱۱/۹	۸/۱	۰/۳	۰/۷
یاسوج	۱۷٥	۳۳/٤	۷/٤	۳/۷	۰/۳	–
یزد	۱۳٦	۱۷/٤	۳/۸	۳/٤	۱/۳	۱/۳
۲۸ شهر	۱٥۸/٥	۳٤/۸	۱٥/۳	٥/۹	۰/٥	۲

گستره توزیع

بر اساس گزارش اداره کل مطبوعات داخلی، نشریات به جهت گستره توزیع در ٤ گروه طبقه‌بندی می‌شوند: محلی، منطقه ای، سراسری و بین المللی. محلی نشریه‌ای است که گستره انتشار آن ۱ استان است. گستره منطقه‌ای برای نشریاتی به کار می‌رود که محل چاپ آن ۱ شهر است، اما برای چند استان مجاور منتشر می‌شود. سراسری برای نشریاتی به کار می‌رود که در گستره مرزهای ایران منتشر می‌شود. نشریات با گستره بین المللی در ایران و فراتر از مرزها منتشر می‌شود.

در ۱۰۰ درصد خانواده‌های اهل مطالعه حداقل ۱ نشریه سراسری مطالعه می‌شود. در ۲۱/۱درصد خانواده‌ها حداقل ۱ نشریه بین المللی، در ۲۷/۷ درصد خانواده‌ها حداقل ۱ نشریه محلی و ۲/۷ درصد خانواده‌ها حداقل ۱ نشریه منطقه‌ای مطالعه می‌شود (جدول٤-۷). در صورتی که نسبت‌ها را به حجم نشریات مطالعه‌شده بسنجیم، می‌توان گفت، ۷٦/۳ درصد نشریات مورد اشاره سراسری، ۹/۷ درصد بین المللی، ۱۲/۸ درصد محلی و ۱/۲ درصد منطقه‌ای است.

بعضی استان‌ها و شهرها دارای نشریات محلی متعدد و با سابقه هستند. نسبت قابل توجهی از خانواده‌ها هم خواننده نشریات محلی و منطقه‌ای هستند. در حالی که بعضی استان‌ها دارای تعداد معدودی نشریه‌اند یا علی‌رغم تعدد نشریات، خواننده اندکی دارند. جدول ٤-٦ تعداد نشریات محلی و منطقه‌ای دارای مجوز ۲۸ شهر را در سال ۷۸ (بر اساس گزارش اداره کل مطبوعات داخلی)، صرف‌نظر از این که منتشر می‌شود یا نمی‌شود، نشان می‌دهد. قابل ذکر است که در مراکز استان‌ها، نشریاتی با گستره سراسری هم منتشر می‌شود که در محاسبه نشریات محلی به حساب نیامده است.[1]

۱- همان‌طور که اشاره شد، ارقام مربوط به تعداد نشریه شهرها و نوع آن از ۲ گزارش اداره کل مطبوعات داخلی در سال ۷۸ استخراج شده است. با توجه به تعطیلی تعدادی از نشریات در طول این سال، در گزارش مربوط به نیمه دوم سال نام تعدادی از نشریات نیامده است. در این نوشته، آمار روزنامه‌های تعطیل شده هم آمده است. علاوه بر فهرست نشریات دارای مجوز، در استان‌ها نشریاتی منتشر می‌شوند، به ویژه از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت علوم و تحقیقات، که نام آن‌ها در این فهرست نیامده است. به همین جهت آمار ارائه شده را باید تقریبی محسوب نمود. آمار نشریات منطقه‌ای در همه استان‌هایی که نشریه برای آن‌ها منتشر می‌شود تکرار شده است.

جدول ٤-٦. تعداد نشریه دارای مجوز بر حسب گستره توزیع در ۲۸ استان

نام استان	گستره توزیع		
	محلی	منطقه ای	سراسری
مرکزی (اراک)	۷	٤	٤
اردبیل (اردبیل)	۱۰	۱۰	۱
آذربایجان غربی (ارومیه)	۸	۱۹	-
اصفهان (اصفهان)	۲۰	۳	۱٤
خوزستان (اهواز)	۹	۸	۸
ایلام (ایلام)	۵	۱۲	-
هرمزگان (بندرعباس)	۷	۱٤	۱
بوشهر (بوشهر)	۵	۹	۱
آذربایجان شرقی (تبریز)	۹	۱٦	٤
تهران (تهران)	۲۰۲	۲۱	۸۷۷
لرستان (خرم آباد)	٦	٤	۱
گیلان (رشت)	۱٤	۲	٦
سیستان و بلوچستان (زاهدان)	۷	۵	۳
زنجان (زنجان)	٦	٦	۲
مازندران (ساری)	٦	۱۲	۵
سمنان (سمنان)	٦	۳	-
کردستان (سنندج)	۲	۱۱	۱
چهار محال و بختیاری (شهرکرد)	۳	۳	۳
شیراز (شیراز)	۱۰	۱۱	۱۰
قزوین (قزوین)	۵	۱	۳
قم (قم)	۹	۲	۳۲
کرمان (کرمان)	۲۰	۷	۷
کرمانشاه (کرمانشاه)	۵	۱۵	۲
گلستان (گرگان)	۵	۷	-
خراسان (مشهد)	۲٦	۵	۲۹
همدان (همدان)	٦	۹	٤
کهکیلویه و بویر احمد (یاسوج)	٤	۵	۱
یزد (یزد)	۱۲	۳	۳

جدول ٤-٧. نسبت مطالعه انواع نشریه (بر حسب گستره توزیع) در ۲۸ شهر (درصد)

شهر	نوع نشریه			
	محلی	منطقه ای	سراسری چاپ شهر	نام پرخواننده‌ترین نشریه محلی، منطقه‌ای و سراسری چاپ شهر
اراک	۰/۳	–	–	
اردبیل	۳	–	–	آوای اردبیل
ارومیه	۱/۳	–	–	
اصفهان	۲/٤	–	–	
اهواز	۱/۳	–	۰/۳	
ایلام	٥	–	–	پیک ایلام
بندرعباس	٥۰	–	–	صبح ساحل، ندای هرمزگان، هرمز
بوشهر	٦/۱	–	–	نسیم جنوب
تبریز	–	۱	–	
خرم آباد	٦/۱	۲/٦	–	بامداد لرستان، حرف لر، شقایق
رشت	۲/۳	۲/٥	–	
زاهدان	۱۹/٦	–	–	روز درا
زنجان	۱۳/٥	–	–	امید زنجان
ساری	۲	۰/۲	–	
سمنان	۱٥/۱	–	–	پیام استان سمنان
سنندج	–	۹	–	آبیدر، سیروان
شهرکرد	۳/۱	–	٦/٥	زردکوه
شیراز	–	٦۱/۱	۱٤/٥	خبر (خبر جنوب)، نیم نگاه
قزوین	٤۱/۲	٥/٥	۹/٥	ولایت قزوین، حدیث قزوین، مینودر
قم	٥/۱	–	۱/۳	قم امروز
کرمان	٥۸	۳/۸	۰/۸	حدیث کرمان، کرمان امروز، نسل آفتاب
کرمانشاه	۲۳/۸	–	–	باختر، بیستون
گرگان	۱/٤	۱/٤	–	
مشهد	۷۸	–	۳۷/٦	خراسان، قدس
همدان	٥/٥	۰/۳	–	هگمتانه
یاسوج	۱	–	–	
یزد	۱	–	۱/٤	

تذکر: در مورد تهران، به جهت شرایط خاص، نسبت مطالعه نشریه محلی، منطقه‌ای و سراسری ذکر نشده است. بنابراین این جدول فقط برای مقایسه سایر شهرها است.

سابقه مطالعه

بعد از سؤال از نام نشریاتی که توسط اعضای خانواده مطالعه می‌شود، پرسش شده: «چه مدت زمانی است که خانواده شما این روزنامه‌ها یا مجلات را می‌خوانند؟» پاسخ به این سؤال را به دو شکل می‌توان ارائه کرد: ۱) سابقه مطبوعه‌خوانی خانواده و ۲) متوسط سابقه مطالعه هر نشریه در جمعیت مورد بررسی. سابقه مطبوعه‌خوانی هر خانواده بر اساس سابقه ذکر شده برای قدیمی‌ترین نشریه مورد مطالعه محاسبه شده است. متوسط سابقه مطالعه هر نشریه، از تقسیم سابقه تمام خانواده‌ها در مطالعه آن نشریه بر تعداد افراد خانواده‌ها محاسبه می‌شود.

میانگین سابقه نشریه‌خوانی در خانواده‌های اهل مطالعه نشریه که به این سؤال پاسخ داده‌اند (۹٤۲۸ خانواده)، ٤٤/۲ ماه (حدود ٤ سال)، حداقل زمان ۰/۵ و حداکثر ٦۰۰ ماه (۵۰ سال) است.در تقسیم زمان به ۹ طبقه، سابقه جمعیت در مطالعه نشریه به شرح جدول ٤-۸ و ٤-۹ است.

جدول ٤-۸ سابقه نشریه‌خوانی در خانواده‌های اهل مطالعه نشریه

سابقه/ ماه	۵/۰-٦	۱-۲/٦	۲-۳/٦	۳-٤/٦	٤-٦/٦	٦-۸/٦	۸-۱۰/٦	۱۰-۱۲/٦	+٤۷
تعداد	۱۰۸۸	۱٤۲۷	۱۷۹۸	۱۵٤۲	۹۸۳	۸۸۳	٤۱۹	۲۷۱	۱۰۱۷
٪	۱۱/۵	۱۵/۱	۱۹/۱	۱٦/٤	۱۰/٤	۹/٤	٤/٤	۲/۹	۱۰/۸
٪ تراکمی	۱۱/۵	۲٦/۵	٤۵/۷	٦۲/۱	۷۲/۵	۸۱/۹	۸٦/۳	۸۹/۲	۱۰۰

جدول نشان می‌دهد، سابقه نشریه‌خوانی و به عبارت دیگر روزنامه‌خوانی ۱۱/۵ درصد خانواده‌های اهل مطالعه در نیمه دوم سال۷۸ در ۲۸ شهر، ٦ ماه و کمتر از آن است. ۱۵/۱درصد بین ٦ ماه تا ۱ سال، ۱۹/۱ درصد ۱ تا ۲ سال، ۱٦/٤ درصد ۲ تا ۳ سال، ۱۰/٤درصد ۳تا ٤ سال و ۲۷/۵ درصد بیش از ٤ سال است.

درصد تراکمی نشان می‌دهد، سابقه روزنامه‌خوانی ٤۵/٦ درصد خانواده‌ها حداکثر ۲/۵ سال است. به عبارت دیگر زمان روی‌آوری آن‌ها به مطالعه روزنامه و مجله، انتخابات دوم خرداد و بعد از آن است که از یک سو عرصه سیاسی کشور فعال شد و از سوی دیگر موج جدیدی از روزنامه‌ها به عرصه مطبوعات وارد شد.

جدول ٤-٩. سابقه نشریه‌خوانی در خانواده‌های اهل مطالعه در ۲۸ شهر

شهر	میانگین	سابقه نشریه‌خوانی خانواده‌ها (ماه)							
		۵/۰-۶	۸۱-۱۸۶	۱۸۱-۶۳۸	۱۸۶-۱۲۶۳	۱۸۶۳-۷۲۶۳	۱۸۷۲۶۳-۱۰۶	۱۸۷۲۶۳-۸۸۶	۱۸۸۶-۳۶۷	+۳۶۷
اراک	٤٧	٦/٢	١٢/١	٢٢	١٦/٩	١٢/١	٩/٦	٥/٩	٤	١١
اردبیل	٣٦/٧	١٣/٨	١٢	٢٥/٤	١٨	١٠/٦	٨/٨	٢/٥	٠/٧	٨/١
ارومیه	٤٣/٦	١٠/٣	١٦/٧	١٦/٧	١٧/٤	١٠	١٠/٣	٦	١/١	١١/٤
اصفهان	٣٨/٩	١١/١	٣٦/٣	١٠/٧	١٥/٢	٦/٩	٥/٥	٢/٨	٢/٤	٩
اهواز	٤٣/٥	١١/٢	١٧/٦	٢١/٥	١٢/٨	١٢/٣	٦/٧	٥	٣/٦	٩/٢
ایلام	٤٩/١	٤/٩	٧/٢	١٥	١٩/٢	١٥/٧	١٦/٨	٥/٦	٤/٩	١٠/٧
بندرعباس	٤٧/٥	٧/٨	١٤/٢	١٧/٦	١٧/٤	١٢/٦	٩/٩	٤/٣	٣/٢	١٣/١
بوشهر	٣٩/٤	١٠/٦	١٧/٥	٢٦/٣	١٣	٧/٢	٨/٥	٦/٦	٠/٨	٩/٥
تبریز	٣٩/٤	١٥/٩	١٦/٦	١٧/٣	١٨	٨/٥	٧/٨	٣/٩	٣/٢	٨/٨
تهران	٧١/١	٣/٩	٩/٨	١٧/٢	١٤/٧	١١/٥	١٠	٧/٨	٣/٧	٢١/٣
خرم آباد	٦٤/٣	٣	١٠/١	١٥/٣	١٥/٨	١٤/٢	١٠/٦	٦/٨	٤/١	٢٠/٢
رشت	٥٥/٥	٤/٨	٨/٥	١٩/٥	١٩/٥	١٣/١	١٠/٧	٤/٥	٤	١٥/٥
زاهدان	٣٠/٥	١٩/٤	١٨/٧	٢٠/٥	١٤/٨	١١	٦	٣/٥	١/١	٤/٩
زنجان	٣٠/١	٢٤/٤	١٩/٤	١٨/٤	١٤	٣/٧	١٠/٤	١/٧	٢/٧	٥/٤
ساری	٥٧/٩	١٢/٤	١٨	١٠/٨	١٢/١	١٢/١	٩/٥	٢/٦	٣/٩	١٨/٦
سمنان	٣٤/١	١٦/٦	١٦/٦	٢٢/٣	١٧/١	٦	٨/٣	٤/٩	١/٨	٦/٢
سنندج	٤٤/٤	٤	٩/٥	٢٥/٧	٢٠/٦	١٠/٧	١٠/٣	٥/٩	٤/٧	٨/٧
شهرکرد	٤٠	٨/٣	١٤/٦	٢٥/٥	١٨/٣	١٢/٩	٧/٧	٢/٩	١/٧	٨
شیراز	٣١/٣	١٥/٤	٢٣/١	٢٠/٦	١٨/٧	١٠/٢	٥/٥	١/٩	٠/٨	٣/٨
قزوین	٦٠/٧	٤/٩	١١/١	١٦	١٤	٩/٩	١٢/٦	٥/٩	٦/٧	١٩
قم	٤٣/١	٧/٦	١٧	١٧/٤	١٧/٤	١١/٨	١١/١	٤/٥	٣/٨	٩/٤
کرمان	٣٧/٥	١٨/٥	١٨/٢	١٣/٨	١٨/٥	٥/٨	٩/٧	٥/٢	٢/٨	٧/٥
کرمانشاه	٤٠/٢	٦/٣	١٣/٢	٢٧/٨	١٩/٢	٩/٥	١٢	٢	٢/٣	٧/٧
گرگان	٤٧/٩	١٠/٧	٨/١	١٩/٦	١٤/٤	١٥/٩	١١/٩	٣/٣	٣	١٣
مشهد	٤٦/١	١٣/٦	١٤/٥	١١/٧	١٥/٧	١١/١	١١/١	٦/٨	٢/٢	١٣/٣
همدان	٣٦/٩	١٨	١٣/٦	١٥/٨	١٨/٤	٩/٥	١٠/٤	٤/٤	٣/٥	٦/٣
یاسوج	٢٥/٦	٢٩	١٦/٦	٢٤	١٣/٥	٦/١	٢/٨	١/٩	١/٤	٤/٧
یزد	٣٧/١	١٧/٨	١٨/٦	٢٢/١	١٣/٨	٩/٩	٤/٣	٢/٨	٠/٤	١٠/٣
۲۸ شهر	٤٤/٢	١١/٥	١٥/١	١٩/١	١٦/٤	١٠/٤	٩/٤	٤/٤	٢/٩	١٠/٨

میانگین سابقه مطالعه نشریاتی که بیشترین خواننده را دارند در جدول ٤-١٠ آمده است. در کنار آن دوره انتشار و سال اخذ مجوز هم قید شده است تا امکان مقایسه بین سابقه و زمان انتشار ممکن باشد.

جدول ٤-١٠. سابقه مطالعه نشریاتی که بیشترین خواننده را دارند (میانگین)

نام نشریه	تعداد خانواده مطالعه کننده	سابقه مطالعه به ماه (میانگین)	دوره انتشار	تاریخ انتشار (مجوز)
همشهری	٥٢٢٢	٣٠	روزانه	١٣٧١
اطلاعات	١٦٦٠	٥٢/٢	روزانه	قبل از انقلاب
خانواده	٢٥١٥	٣٢/٦		
کیهان	١٥٨٨	٥٥	روزرانه	قبل از انقلاب
ایران	٨٩٣	٢٢/٥	روزانه	١٣٧٢
زن روز	٣٩٩	٤٨	هفته‌نامه	١٣٦٩
خرداد	٣٥٧	٩/٨	روزانه	١٣٧٧
ابرار ورزشی	٤٧٦	٢٦/٥	روزانه	١٣٧٣
روزهای زندگی	٦٣٠	٢٥/٧	دوهفته‌نامه	١٣٧٢
کیهان ورزشی	٣٩٨	٤٧	هفته‌نامه	١٣٧١
صبح امروز	٣٨٧	٩/٨	روزانه	١٣٧٧
جوانان امروز	٣٧٠	٢٩/٥	هفته‌نامه	١٣٦٩
خبر ورزشی	٣٦٣	١٦/٥	روزانه	١٣٧٦
جمهوری اسلامی	٣٥٩	٤٧	روزانه	١٣٦٥
خبر	٣١٤	١٦/١	روزانه	١٣٥٨
خراسان	٣٠٣	٢٣/٦	روزانه	١٣٦٨
ایران جوان	٢٧٧	١١/٥	هفته‌نامه	١٣٧٦
راه زندگی	٢٢٠	٢٤/٤		١٣٧٣
پیروزی	٢١٢	١٣/٤	روزانه	١٣٧٦
ماهان	٢٠٠	٢١/٦	هفته‌نامه	١٣٥٨

زمان مطالعه

بعد از سؤال از نوع روزنامه و مطالعه آن، متوسط زمان مطالعه مورد پرسش قرار گرفته است: «هر یک از اعضا به طور متوسط چقدر از وقت خود را در روز/ هفته صرف مطالعه روزنامه یا مجله می‌کنند؟» در پاسخ به این سؤال، افراد از ٤ گزینه: ۱) حدود نیم ساعت، ۲) حدود یک ساعت، ۳) حدود دو ساعت و ٤) بیش از دو ساعت، می‌توانسته‌اند استفاده کنند. این زمان زمانی است که فرد ممکن است به مطالعه چند نشریه بپردازد. در مورد کسانی که حداقل یکی از نشریاتی که می‌خوانده‌اند روزانه بوده، مدت به روز و برای کسانی که نشریات هفتگی و ماهانه می‌خوانده‌اند یا نشریات روزانه را به‌ندرت می‌خوانده‌اند، زمان به واحد هفته قید شده است.

از ۲٦۱٦۱ نفر جمعیت باسواد که اهل مطالعه نشریه هستند، متوسط زمان مطالعه ۲٤٦٦۰ نفر ذکر شده است. برای ۸٤ درصد این افراد زمان مطالعه به صورت روزانه و برای ۱٦ درصد به صورت هفتگی قید شده است.

جدول ٤-۱۱. زمان مطالعه مطبوعات در جمعیت

زمان مطالعه		در هفته			در هفته گذشته		
		تعداد	٪ (اهل مطالعه)	٪ (جمعیت باسواد)	تعداد	٪ (اهل مطالعه)	٪ (جمعیت باسواد)
در هفته	حدود ۰/۵ و کمتر	۱۲۱۷	٤/۹	۲/۱	۱٤۳۸	۵/۵	۲/۵
	حدود ۱ ساعت	۱۲۹۵	۵/۳	۲/۲	۱٤۷٤	۵/٦	۲/۵
	حدود ۲ ساعت	۷۵۸	۳/۱	۱/۳	۹۰۲	۳/٤	۱/۵
	بیش از ۲ ساعت	۷۰۰	۲/۸	۱/۲	۱۰۷٦	٤/۱	۱/۸
در روز	حدود ۰/۵ و کمتر	۹۱٦۰	۳۷/۱	۱۵/۷	٦۰۸۹	۲۲/۹	۱۰/٤
	حدود ۱ ساعت	۷۲۲۲	۲۹/۳	۱۲/٤	٤۵۳٤	۱۷/۱	۷/۸
	حدود ۲ ساعت	۲٤٦۷	۱۰	٤/۲	۱٦۵۵	٦/۲	۲/۸
	بیش از ۲ ساعت	۱۸٤۱	۷/۵	۳/۱	۱٤۰۷	۵/۳	۲/٤

سپس در مورد زمان مطالعه نشریه در روز یا هفته گذشته با همان گزینه‌ها پرسش شده است. برای ۷۱ درصد افراد اهل مطالعه مطبوعه، زمان مطالعه در روز یا هفته گذشته قید شده

است. جدول ٤-١١ نسبت مطالعه را به تفکیک برای هفته و هفته گذشته در واحد روز و هفته نشان می‌دهد.

با توجه به سهم بالای مطالعه نشریه در روز از یک سو و زمان محدود مطالعه نشریه در هفته (اگر به واحد روز تبدیل شود)، برای مقایسه شهرها با یکدیگر، زمان مطالعه نشریه در روز در جمعیت باسواد مبنا قرار گرفت. یک بار با احتساب مقوله «بیش از ۲ ساعت» برابر ۲/۵ ساعت و تبدیل آن به دقیقه، میانگین زمان مطالعه نشریه برای جمعیت اهل مطالعه هر شهر محاسبه گردید. بار دیگر با احتساب صفر برای کسانی که متوسط زمان مطالعه روزانه روزنامه یا مجله برای آن‌ها قید نشده است، و احتساب ۲/۵ برای مقوله بیش از دو ساعت و تبدیل آن به دقیقه، برای هر شهر سرانه زمان مطالعه در جمعیت باسواد آن شهر محاسبه گردید. جدول ٤-١٣، میانگین زمان مطالعه را نشان می‌دهد.

محل مطالعه

بعد از پرسش از زمان مطالعه، در مورد محل مطالعه نشریه اعضای خانواده پرسش شده است: «به طور معمول اعضای خانواده روزنامه و مجله را کجا می‌خوانند؟» پاسخ به این سؤال با ۵ گزینه مشخص شده است: ۱) داخل منزل، ۲) محل کار، ۳) کتابخانه، ٤) مغازه و اماکن عمومی و ۵) سایر. جدول ٤-١٢ نسبت مطالعه در محل‌های مختلف را نشان می‌دهد.

جدول ٤-١٢. محل مطالعه نشریات

محل مطالعه	تعداد خانواده	٪ در خانواده‌های اهل مطالعه	٪ در کل خانواده‌ها
داخل منزل	۹۳۸۵	۹۱/۳	٦۷
محل کار	۲۰٦۰	۲۰/۱	١٤/۷
کتابخانه	۳۰۰	۲/۹	۲/۱
مغازه و اماکن عمومی	۳٤۵	۳/٤	۲/۵

خریداری نشریه

خرید- در سؤال دیگری از خانواده پرسش شده: «کدام یک از مجلات و روزنامه‌هایی که توسط اعضا خوانده می‌شود خریداری می‌شود؟» در ۹۵/۵ درصد خانواده‌های اهل مطالعه حداقل یک نشریه خریداری می‌شود. این نسبت به کل جمعیت خانواده‌ها ۷۰/۱ درصد است، یعنی تقریبا به همان نسبت مطالعه نشریه.

ترتیب خرید- در پرسش دیگری از ترتیب خرید نشریات سؤال شده است: «روزنامه و مجلات یاد شده به چه ترتیبی خریداری می‌شود؟» به این سؤال با سه گزینه پاسخ داده شده است: ۱) همیشه، ۲) گاهگاهی و ۳) به‌ندرت. در ۳۹/۱ درصد موارد، نشریه خریداری شده به طور مداوم، در ۵۳/۸ درصد موارد گاهگاهی و در ۷/۱ درصد موارد به‌ندرت خریداری می‌شود.

نحوه خرید- پرسش دیگر در مورد نحوه خرید نشریه است: «روزنامه یا مجله را چگونه خریداری می‌کنید؟ ۱) از طریق اشتراک، ۲) از دکه مطبوعاتی، ۳) از سر چهار راه و عرضه‌کنندگان سیار، ٤) کتابفروشی، ٥) سایر مغازه‌ها و ٦) سایر مراکز». ۷/۵ درصد نشریاتی که خریداری می‌شود، از طریق اشتراک، ۷۹/۵ درصد از دکه مطبوعاتی، ۵ درصد از طریق عرضه‌کنندگان سیار و ۸/۱ درصد از طریق کتابفروشی، مغازه و سایر مراکز تهیه می‌شود.

هزینه خرید- سؤال بعدی در مورد هزینه خرید نشریه است: «برای خرید روزنامه و مجله به طور متوسط در ماه چقدر هزینه (خرج) می‌کنید؟» میانگین هزینه خرید نشریه در ماه در خانواده‌هایی که اقدام به خرید نشریه می‌کنند، ۱۰۳۵ تومان است. در صورتی که سرانه هزینه را برای کل خانواده‌ها محاسبه کنیم، مقدار آن ۷۰۲ تومان خواهد بود (جدول ٤-١٤).

جدول ٤-١٣. میانگین زمان مطالعه مطبوعات در ٢٨ شهر

شهر	میانگین زمان مطالعه مطبوعات (دقیقه)	
	در جمعیت باسواد	در جمعیت اهل مطالعه
اراک	٤٧/٣	٥٧/٥
اردبیل	٤١/٤	٥١/٥
ارومیه	٤١/٨	٥٦/٩
اصفهان	٤٢/٥	٦٠/٣
اهواز	٥٢/٦	٦٦/٧
ایلام	٥٨/٢	٦٥/٩
بندرعباس	٤٤	٦١/٤
بوشهر	٣٧/٧	٦١/٩
تبریز	٤٨/٦	٦٢/٩
تهران	٤٧/٩	٦١/٥
خرم آباد	٥٠	٦١/٥
رشت	٥٣/٣	٦٢/٩
زاهدان	٤٥/٦	٦٠/٧
زنجان	٤٤/٩	٥٩/١
ساری	٥٧/٣	٦٩/٥
سمنان	٤٤/٧	٥٩/٩
سنندج	٤٧/١	٦٣/٥
شهرکرد	٥١/١	٦٢/٧
شیراز	٤٧	٦٣/١
قزوین	٥٦/٦	٦٤/١
قم	٤٧/٢	٥٩/٢
کرمان	٣٩/٦	٦٠/٢
کرمانشاه	٥٣/٢	٦٢/١
گرگان	٤٦	٦٣/٨
مشهد	٥٠/٦	٦٣/٨
همدان	٤٧/١	٦٤/٩
یاسوج	٣٥/٩	٥٤/٥
یزد	٥٣/٨	٦١/٩

جدول ٤-١٤. میانگین هزینه خرید نشریه در ماه در ۲۸ شهر

شهر	هزینه خرید (تومان)	
	در خانواده‌های خریدار نشریه	سرانه در کل خانواده‌ها
اراک	۸۱۵	٥٤٠
اردبیل	٦٣٤	٤٠٩
ارومیه	١٣٢٦	٧٦٨
اصفهان	۹۳۳	٥٢٩
اهواز	١٦٢٢	١١٤٥
ایلام	١٢٢٦	١٠٦١
بندرعباس	۹٦٢	٧٣٦
بوشهر	۹۸٥	٧٩٢
تبریز	١٢٧٣	٧١٣
تهران	١٦٨٧	١٢٩٣
خرم آباد	١٢٧٨	٨٩٣
رشت	١٣٤١	١٠١٦
زاهدان	١٠٣٢	٦٠٦
زنجان	٧٠٩	٤٣٠
ساری	١١٩٤	۹٢٣
سمنان	١١٢٢	٨١٤
سنندج	٧٥٩	٤٨٣
شهرکرد	۹١١	٦٥٤
شیراز	١٠٣٩	٧٢١
قزوین	١٠٩١	٨٦٠
قم	٧٢٨	٤١٩
کرمان	٨٤٥	٥٨٨
کرمانشاه	٨١٢	٥٦٩
گرگان	۹٦٣	٦٠٩
مشهد	٨٥٨	٥٥٢
همدان	٧٧٠	٤٨٢
یاسوج	۹٢٧	٦٦٩
یزد	٨٧٤	٤١٨
۲۸ شهر	١٠٣٥	٧٠٢

پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده و مطبوعه‌خوانی

مطالعه روزنامه و مجله - ۱) مطالعه نشریات توسط اعضا با منطقه سکونت (شاخص ارزش منطقه)، طبقه‌بندی خانواده‌ها بر اساس شاخص اقتصادی و شاخص منزلت شغلی تقاطع داده شد. ۲) نمره خانواده از شاخص اقتصادی در دو گروه خانواده‌هایی که اعضای آن‌ها نشریه مطالعه می‌کنند و نمی‌کنند با هم مقایسه شد. نتایج در جدول ٤-۱۵ آمده است.

با افزایش ارزش منطقه سکونت، بهبود وضع اقتصادی و بالا رفتن رتبه اجتماعی (جز گروه بالا) نسبت مطالعه مطبوعه افزایش می‌یابد. به عبارت دیگر می‌توان گفت: با بالا رفتن پایگاه اقتصادی- اجتماعی میزان بهره‌مندی از سرمایه فرهنگی روزنامه و مجله و مطالعه آن افزایش می‌یابد.

جدول ٤-۱۵. مطالعه مطبوعه در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف (درصد)

پایگاه اقتصادی- اجتماعی		مطالعه مطبوعه	
		مطالعه	عدم مطالعه
ارزش منطقه سکونت	پایین	٦۲	۳۸
	متوسط رو به پایین	٦۹/٤	۳۰/٦
	متوسط	۷٤/۸	۲۵/۲
	متوسط رو به بالا	۷۹/٤	۲۰/٦
	بالا	۸۲/۱	۱۷/۹
وضع اقتصادی	پایین	۷۵/٦	۲٤/٤
	متوسط	۷۹/۸	۲۰/۲
	بالا	۹۱/۸	۸/۲
منزلت شغلی	کمتر از ٤۰	٦۰/۵	۳۹/۵
	۵۰-٤۰	۷٦/۲	۲۳/۸
	٦۰-۵۰	۷۷	۲۳
	۷۰-٦۰	۸۳	۱۷
	۸۰-۷۰	۸٦/۳	۱۳/۷
	۹۰-۸۰	۹۲/۲	۷/۸
	بالاتر از ۹۰	۸۷/۳	۱۲/۷

تنوع در مطالعه نشریه- در بررسی رابطه تعداد نشریات مورد مطالعه (تنوع) با پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده میانگین تعداد نشریه مورد مطالعه خانواده‌ها با شاخص‌های

سه‌گانه منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی تقاطع داده شد و در گروه‌های مذکور مقایسه شد (جدول ٤-١٦).

هم‌چون مطالعه نشریه، با بالا رفتن پایگاه اقتصادی – اجتماعی خانواده‌ها، تعداد نشریه مورد مطالعه هم افزایش می‌یابد. فقط در مقوله وضع اقتصادی است که تفاوتی بین دو گروه اقتصادی پایین و متوسط وجود ندارد.

جدول ٤-١٦. تنوع مطالعه مطبوعه در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

پایگاه اقتصادی- اجتماعی		تنوع مطالعه (تعداد نشریه)		
		تعداد	میانگین	s.d.
ارزش منطقه سکونت	پایین	۲۳٤۰	۱/٤	۱/۵
	متوسط رو به پایین	۲۹۵۵	۱/٦	۱/۵
	متوسط	٤۱۹۱	۱/۸	۱/٦
	متوسط رو به بالا	۲۸٤٤	۲/۱	۱/٦
	بالا	۱۲۸۸	۲/۲	۱/۵
وضع اقتصادی	پایین	۳۰۷	۱/۸	۱/۵
	متوسط	۱۲۹	۱/۸	۱/٤
	بالا	٤۹	۲/۵	۱/۵
منزلت شغلی	کمتر از ٤۰	۱۹۷٤	۱/۳	۱/۵
	۵۰-٤۰	۳۳۹۸	۱/۸	۱/۵
	٦۰-۵۰	۳٦۸۰	۱/۹	۱/۵
	۷۰-٦۰	۸۲۹	۲/۲	۱/٦
	۸۰-۷۰	٦۱۱	۲/٤	۱/٦
	۹۰-۸۰	۲۵۵	۲/۸	۱/۵
	بالاتر از ۹۰	۷۹	۲/۳	۱/۵

نوع نشریه – معمولا نشریات، به ویژه روزنامه‌ها، جهت‌گیری‌های سیاسی و اجتماعی خاصی دارند، به نیازهای متفاوتی از خوانندگان خود پاسخ می‌دهند و با سلایق گروه‌های خاصی از مردم سازگاری دارند. این در حالی است که بعضی از نشریات به نیازهای مشترک گروه‌بندی‌های مختلف پاسخ می‌دهند و یکسان مورد استفاده گروه‌های اجتماعی مختلف قرار می‌گیرد.

در جهت آزمون این امر مطالعه روزنامه‌های سراسری را که بیشترین خواننده را دارند، با

شاخص‌های پایگاه اقتصادی و اجتماعی تقاطع داده شد. منزلت شغلی در سه گروه بالای ۸۰، ٦۰-۸۰ و کمتر از ٦۰ طبقه‌بندی شده است. قابل ذکر است که در بعضی خانواده‌ها چند نوع روزنامه خوانده می‌شود. این نوع خانواده‌ها جزء خوانندگان همه روزنامه‌ها، به حساب می‌آیند. ارقام جدول ٤-۱۷ نیز نسبت (درصد) خواننده هر نوع روزنامه در هر مقوله است. برای مثال اگر در تقاطع همشهری و منطقه پایین عدد ٤٤/٤ آمده، معنای آن این است که ٤٤/٤ درصد خانواده‌های نمونه که در مناطق پایین شهرها زندگی می‌کنند، اظهار کرده‌اند که حداقل یک نفر از اعضای آن‌ها خواننده همشهری است.

جدول ٤-۱۷. نسبت مطالعه انواع روزنامه در پایگاه‌های اقتصادی-اجتماعی مختلف (درصد)

نام روزنامه	ارزش منطقه سکونت					وضع اقتصادی			منزلت شغلی		
	پایین	متوسط - پایین	متوسط	متوسط - بالا	بالا	پایین	متوسط	بالا	کمتر از ٦۰	۸۰-٦۰	بالاتر از ۸۰
همشهری	٤٤/٤	٤۸	٤۹/۲	۵۵/۹	۵۹	۳۹/۷	٤۳/۷	٦٤/٤	٤۸/۸	۵۸/۱	۵۵/۱
اطلاعات	۱٤/۲	۱۵/٦	۱۵/۷	۱۷/۲	۱۸/۵	۲٦/۳	۲۱/٤	۲٤/٤	۱٤/۹	۱۸/۵	۲٦/۲
کیهان	۱۲/۸	۱۵/٦	۱۵/۹	۱۵/۹	۱٦/۳	۱٦/۸	۱۲/٦	۲۰	۱٤	۱۸/۹	۲۱/٦
ایران	۷/۱	۷/٦	۸/٤	۹/٦	۱۱/۱	۳/۹	۸/۷	٤/٤	۸/۳	۱۰/۷	۱۱/۸
صبح امروز	۱/۹	۲	۳/۷	۵/۵	٦/٤	۳	۳/۹	۱۱/۱	۳	٦/۱	۱۰/۵
جمهوری اسلامی	۲/٦	۳/۱	٤	۳/۷	٤	۱/۷	٤/۹	٤/٤	۳/۲	۵/۲	٤/۳
خرداد	۲/۱	۲/۸	۳/۳	٤/٦	٤/۵	٦	۵/۸	۸/۹	۲/۹	۵/٤	۱۰/۲
رسالت	۱/٦	۱/۷	۱/۹	۲/۱	۲/۵	۰/۹	۱	-	۱/۷	۳/۱	۳
قدس	۲/۵	۲/۹	۲	۱/۱	۰/٦	۱/۷	-	-	۲	۲	۰/۷

ارقام جدول نشان می‌دهد، با بالارفتن پایگاه اقتصادی- اجتماعی، نسبت مطالعه عمده نشریات مورد اشاره نیز افزایش می‌یابد. دلیل آن، افزایش نسبت مطالعه نشریه با بالارفتن پایگاه اقتصادی- اجتماعی است. اما افزایش نسبت، از یک نشریه تا نشریه دیگر متفاوت است. بعضی نشریات جهت‌گیری مشخص‌تری دارند و با بالا رفتن پایگاه اقتصادی- اجتماعی افزایش بیشتری می‌یابند تا نشریات دیگر. از جمله می‌توان از روزنامه همشهری، ایران، صبح امروز و تا حدی خرداد یاد کرد که با بالا رفتن پایگاه خانواده‌ها نسبت مطالعه آن‌ها افزایش چشمگیری می‌کند.

خرید نشریه- برای ارزیابی رابطه پایگاه اقتصادی – اجتماعی خانواده و خرید نشریه، سه شاخص پایگاه با ۱) خرید نشریه در خانواده‌ها، ۲) تداوم در خرید (همیشه خریدن) و ۳) هزینه خرید در ماه، در جمعیت اهل خرید روزنامه تقاطع داده شد. در مورد هزینه خرید، میانگین آن و در دو مورد دیگر نسبت انجام در مقولات مختلف با هم مقایسه می‌شود.

جدول ٤-۱۸. خرید مطبوعه در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

خرید نشریه	ارزش منطقه سکونت					وضع اقتصادی			منزلت شغلی		
	پایین	متوسط-	متوسط	متوسط+	بالا	پایین	متوسط	بالا	پایین	متوسط	بالا
خرید نشریه (٪)	۹۲/۷	۹۵/۱	۹۵/۷	۹۶/۳	۹۷/۲	۹۶/۱	۹۷/۱	۱۰۰	۹۵/۵	۹۷	۹۸
ترتیب خرید (همیشه) (٪)	۳۸/۸	٥٤/٤	٦۹/٥	٤۲/۱	۹۹/۱	۸۷/٦	۹۹/۲	۱٦۱	٦۳	۹٥/٤	۱۳۹
هزینه خرید در ماه (میانگین)	۸۳٥	۹۳۸	۱۰۰٥	۱۱۸۱	۱۲٥۸	۱۲۲٤	۱٦۰٤	۱۳۸۰	۹۷۲	۱۲۱۸	۱٦٥٤

وجود نسبت‌های بالای ۱۰۰ درصد در مقوله ترتیب خرید به معنای تداوم در خرید بیش از یک نشریه است.

جدول ٤-۱۸ نشان می‌دهد، با بالا رفتن پایگاه خانواده نسبت خرید، مداومت در خرید روزنامه و پرداخت هزینه برای آن، افزایش می‌یابد.

ویژگی‌های فردی و مطالعه مطبوعه

گروه‌های سنی، جنسی، فعالیت، تحصیلی و مجرد و متاهل به لحاظ مطالعه مطبوعه با هم مقایسه شده‌اند (جدول ٤-۱۹).

افراد ۱۹-۲۵ ساله بیشترین نسبت استفاده از مطبوعات را دارند. مردان بیش از زنان، دانشجویان و در مرتبه بعد افراد شاغل بیش از سایر گروه‌های فعالیت و افراد دارای‌همسر بیش از افراد مجرد اهل مطالعه مطبوعات هستند. با افزایش تحصیلات نسبت مطالعه مطبوعات افزایش می‌یابد.

جدول ٤-١٩. مطالعه مطبوعات در جمعیت باسواد

ویژگی‌های فردی		مطالعه مطبوعه		
		تعداد	٪ سطری	٪ ستونی
سن	٦-١١ ساله	١٣٨٥	١٥/٨	٥/٣
	١٢-١٨ ساله	٧٩٠٩	٤٦/٢	٣٠/٢
	١٩-٢٥ ساله	٥٨٧٢	٥٨/١	٢٢/٨
	٢٦-٤٠ ساله	٦٩٨١	٥٢/٩	٢٦/٧
	٤١-٦٤ ساله	٣٧٧٨	٤٥	١٤/٤
	بالای ٦٤ سال	٢٣٦	٢٧	٠/٩
جنس	مرد	١٤٣٤٠	٤٦/٧	٥٥
	زن	١١٧٣٩	٤٢/٦	٤٥
تحصیلات	ابتدایی	٤١٦٠	٢٠/٦	١٥/٩
	متوسطه	١٧٧٠٠	٥٤/٦	٦٧/٨
	عالی	٤٢٣٥	٧٣/٧	١٦/٢
وضع فعالیت	شاغل	٨١٨٢	٥٤/٨	٣٤
	دانشجو	١٣٨١	٦٧/٢	٥/٧
	محصل	٩١٦٠	٣٧/٥	٣٨/١
	خانه‌دار	٤٣٤٧	٤٠/٩	١٨/١
	دارای درآمد	٩٩٠	٤٦/٦	٤/١
وضع تاهل	دارای‌همسر	١٠٩٩٢	٤٨/٢	٤٢/١
	بدون‌همسر	٣١٥	٣٧/٩	١/٢
	مجرد	١٤٨١٣	٤٢/٧	٥٦/٧
زبان مادری	فارسی	١٥٧٣٦	٤٦/٩	٦٠/٧
	ترکی	٣٩٦٩	٣٨/٤	١٥/٣
	عربی	٥٢٦	٣٧/٦	٢
	کردی	٢٥٦٢	٤٣	٩/٩
	بلوچی	٢٥٢	٢٦/٢	١
	لری و لکی	٢٣٦١	٤٩/٩	٩/١
	گیلکی	٦٩٨	٥٢	٢/٧

فصل پنجم / استفاده از رادیو

رادیو داخلی

داشتن رادیو- ۸۰/۹ درصد خانواده‌های نمونه به این سؤال که «در منزل رادیو دارید؟» پاسخ مثبت و ۱۹/۱ درصد پاسخ منفی داده‌اند.

استفاده اعضا از رادیو- پرسش بعدی در خصوص استفاده اعضا از رادیوست: «در خانواده شما کدام‌یک از اعضا اهل گوش دادن به رادیوست (در داخل یا خارج منزل)؟» در ٦٩/٥درصد خانواده‌ها حداقل یکی از اعضا اهل گوش دادن به رادیوست.

محاسبه نسبت استفاده کنندگان در هر خانواده به تعداد اعضا نشان می‌دهد، به طور متوسط ۰/٤ اعضای خانواده‌ها از رادیو استفاده می‌کنند. اگر نسبت‌ها را به جمعیت افراد محاسبه کنیم، در جمعیت ٦٥٤٤٠ نفری ٦ ساله و بیشتر، ٤٠/٧ درصد از رادیو استفاده می‌کنند.

مدت روشن بودن رادیو- در سؤال دیگری از خانواده پرسش شده: «به طور متوسط در شبانه‌روز چند ساعت رادیو در منزل شما روشن است؟» در خانواده‌هایی که رادیو داشته‌اند در شبانه‌روز به طور متوسط ١٦٠ دقیقه رادیو روشن است. در صورتی که این نسبت را برای کل جمعیت محاسبه کنیم، سرانه زمان روشن بودن رادیو برای خانواده‌ها ۱۲۹ دقیقه خواهد شد.

نوع برنامه - سؤال بعدی مربوط به نوع برنامه مورد استفاده است: «۵ برنامه که بیشتر مورد استفاده اعضای خانواده قرار می‌گیرد ذکر کنید.» برنامه‌ای که بیشترین شنونده را دارد، اخبار رادیو است. با توجه به تنوع برنامه مورد استفاده در استان‌های مختلف و نسبت‌های محدود، نتایج مربوط به این سؤال ارائه نشد.

مدت استفاده- در مورد اعضایی که از رادیو استفاده می‌کنند در مورد زمان استفاده سؤال شده است: «اعضا به طور متوسط چه مدت به رادیو گوش می‌دهند؟» افراد می‌توانسته‌اند از ٤گزینه: «حدود نیم ساعت، حدود یک ساعت، حدود دو ساعت و بیش از دو ساعت» یک مورد را انتخاب کنند. پاسخ به این سؤال در جدول ۵-۱ آمده است.

در صورتی که مقوله بیش از ۲ ساعت را ۲/۵ ساعت به حساب آوریم، میانگین زمان استفاده در جمعیت استفاده‌کننده ۸۵ دقیقه و در کل جمعیت ۳۵ دقیقه در شبانه‌روز است.

برای دقت بیشتر، از زمان گوش دادن به رادیو در شبانه‌روز گذشته با همان گزینه‌ها سؤال شده است. ۳۰/۲ درصد جمعیت (در زمان پرسشگری) در شبانه‌روز گذشته به رادیو گوش کرده‌اند: ٢٦/١ درصد حدود نیم ساعت، ۲۹/۲ درصد ۱، ۱۸/۷ درصد ۲ و ٢٦ درصد بیش از

۲ساعت. میانگین زمان استفاده در شبانه‌روز گذشته در جمعیت استفاده‌کننده حدود ۸٦ دقیقه است.

جدول ۵-۱. زمان استفاده از رادیو توسط اعضای خانواده

زمان استفاده	تعداد	٪ در جمعیت استفاده‌کننده	٪ در جمعیت کل
حدود نیم ساعت	۷۲۰٦	۲۷	۱۱
حدود ۱ ساعت	۷۹٤۱	۲۹/۸	۱۲/۱
حدود ۲ ساعت	٥۱٤۸	۱۹/۳	۷/۹
بیش از ۲ ساعت	٦۳٦۲	۲۳/۹	۹/۷
جمع	۲٦٦٥۷	۱۰۰	٤۰/۷
عدم استفاده	۳۸۷۸۳	-	٥۹/۳
جمع کل	٦٥٤٤۰	-	۱۰۰

جدول ۵-٤ نسبت خانواده‌های دارای رادیو، نسبت استفاده از رادیو در جمعیت و زمان استفاده از آن را در ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

رادیو خارجی

بعد از سؤال از رادیوی داخلی، در خصوص استفاده از رادیوی خارجی پرسش شده است. در پاسخ به این سؤال که: «اعضای خانواده از برنامه‌های رادیوی خارجی هم استفاده می‌کنند؟» ۲۰/۷ درصد خانواده‌هایی که دارای رادیو هستند (۲۳٤۱ خانواده) اظهار داشته‌اند که از رادیوی خارجی استفاده می‌کنند. اگر نسبت را به کل خانواده‌ها بسنجیم مقدار آن ۱٦/۸ درصد خواهد بود.

سپس در مورد ایستگاه رادیویی مورد استفاده (تا سه مورد) سؤال شده است. ۲۱٤۸ خانواده نوع ایستگاه رادیویی را مشخص کرده‌اند. از این تعداد، ۸۲/٤ درصد خانواده‌ها به ایستگاه رادیویی بی.بی.سی، ۳۲/۲ درصد به رادیو امریکا و ۹/۵ درصد به رادیو اسراییل گوش می‌کنند. نسبت گوش دادن به سایر ایستگاه‌ها کمتر از ۲ درصد و اکثرا در حد ۰/۱ درصد و کمتر از آن است.

ایستگاه‌های دیگری که جمعیت نمونه به آن گوش می‌کنند عبارتند از: آزاد، آلمان، اروپای آزاد، افغانستان.

در صورتی که نسبت‌ها را به خانواده‌های دارای رادیو و کل خانواده‌ها بسنجیم و با فرض این که موارد بی‌پاسخ هم به همان نسبت خانواده‌هایی که نام ایستگاه‌ها را ذکر کرده‌اند از این رادیوها استفاده می‌کنند، نسبت استفاده به شرح جدول ۵-۲ است.

جدول ۵-۲. استفاده از رادیوهای خارجی

نسبت استفاده از رادیو	نوع رادیو		
	بی.بی.سی	امریکا	اسراییل
نسبت استفاده در خانواده‌هایی که به رادیو خارجی گوش می‌کنند	۸۲/٤	۳۲/۲	۹/۵
نسبت استفاده در خانواده‌های دارای رادیو	۱۵/۷	٦/۱	۱/۸
نسبت استفاده در کل خانواده‌ها	۱۲/۷	٤/۹	۱/٤

نوع برنامه- نوع برنامه‌های مورد استفاده از رادیوهای خارجی در ۷ مقوله پرسش شده است: ۱) اخبار و تفسیرهای خبری، ۲) موسیقی و سرود، ۳) گزارش‌های علمی، ٤) برنامه‌های تفریحی و سرگرمی، ۵) گزارش‌های سیاسی و اقتصادی، ٦) قرآن و ۷) سایر برنامه‌ها. جدول ۵-۳ نوع برنامه و نسبت استفاده را در جمعیت استفاده‌کننده، دارنده رادیو و کل جمعیت نشان می‌دهد. عمده خانواده‌ها برای کسب خبر و در مرتبه بعد موسیقی و سرود از رادیو خارجی استفاده می‌کنند.

جدول ۵-۳. نوع برنامه مورد استفاده از رادیوهای خارجی

نوع برنامه	٪ در جمعیت استفاده‌کننده از رادیو خارجی	٪ در جمعیت دارای رادیو	٪ در کل خانواده‌ها
اخبار و تفسیرهای خبری	٦۸/۳	۱۳/٦	۱۱/٤
موسیقی و سرود	۳۵/۱	٦/٦	۵/٦
گزارش‌های علمی	۱۲/۱	۲/۳	۱/۹
برنامه‌های تفریحی- سرگرمی	۸/۵	۱/٦	۱/۳
گزارش‌های سیاسی- اقتصادی	۱۲/۷	۲/٤	۲
قرآن	۵/۸	۱/۱	۰/۹

زمان استفاده – سؤال بعدی در مورد زمان استفاده از رادیوی خارجی است. ۲۰۷۱ خانواده استفاده‌کننده به این سؤال پاسخ داده‌اند. حداقل زمان استفاده از رادیوی خارجی در شبانه‌روز ۱۰ دقیقه و حداکثر آن ۲٤۰ دقیقه است. میانگین زمان استفاده در جمعیت استفاده‌کننده ٦۸دقیقه است. در صورتی که این نسبت را برای جمعیت دارای رادیو و کل خانواده‌ها حساب کنیم، سرانه زمان استفاده به‌ترتیب ۱۲ و ۱۰ دقیقه در شبانه‌روز برای هر خانواده است.

جدول ۵–۵ نسبت استفاده از رادیو خارجی، ایستگاه‌هایی که دارای بیشترین شنونده هستند و زمان استفاده از آن را در ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

جدول ۵-٤. داشتن رادیو و نسبت و زمان استفاده از آن در ۲۸ شهر

شهر	داشتن رادیو در منزل (٪)	مدت روشن بودن رادیو در منزل دارندگان رادیو (میانگین به دقیقه)	نسبت استفاده از رادیو در جمعیت (٪)	متوسط زمان استفاده افراد در شبانه‌روز از رادیو در جمعیت استفاده‌کننده (دقیقه)
اراک	۸۰/۲	۱۱۷	۳۳/۵	۸۰
اردبیل	۸٤	۲۱۹	۵۲/۹	۸۷
ارومیه	۷۸/۹	۱۲۹	۳۵/۸	۸۰
اصفهان	۸٦/٦	۱۵٦	۳۸/٤	۸۲
اهواز	۷٦/۸	۱۲٦	۳٦	۸٦
ایلام	۷۹/٤	۱٤۷	٤۱/۸	۸۰
بندرعباس	۷۷/۲	۱٦٦	٤٤/۹	۸۱
بوشهر	۸۳/٦	۲۱٦	٤۱/۳	۸۹
تبریز	۸٤/۸	۲۲۹	۵۰/۷	۹٦
تهران	۸۳	۱٦۰	۳۵/۵	۸۸
خرم آباد	۷۵/۵	۱٦۳	۳٦/۵	۸٤
رشت	۷۵/٤	۱۵۸	۳۸/۵	۸۹
زاهدان	٦۸/٤	۱۲۸	۳۳/۲	۸٦
زنجان	۸۵/۸	۱۸۱	٤۳/۲	۸۹
ساری	۸٦/٤	۱۵۵	٤۳/۸	۹۳
سمنان	۹۱/٦	۲۱۰	۵۰/۳	۸۱
سنندج	۸۱/۷	۲۳۰	٤۷/۹	۸۸
شهرکرد	۸٦/٤	۱۷۲	٤٤	۸۹
شیراز	۸۷/۱	۱۵۹	٤۱/۷	۷۷
قزوین	۸۳	۱۰۸	۳۸/۱	۷۵
قم	۷٤/۵	۱۰٤	۳۰/٤	۷٦
کرمان	۸٤/۹	۱۹۵	٤٦/۲	۸۷
کرمانشاه	۷٤/۹	۱۵۵	٤۱/۹	۸۵
گرگان	۸۲/۱	۱۳۸	۳۹/۵	۸٤
مشهد	۸۱/۳	۱۳۱	۳٤/۸	۸٤
همدان	۷۸/۲	۱۵۳	۳٤/۳	۹٤
یاسوج	٦۵/۳	۹٦	۳۷/۲	۷۳
یزد	۸۷/۳	۱۳٦	٤۸/٤	۸٤
کل	۸۰/۹	۱٦۰	٤۰/۷	۸۵

جدول ۵-۵. استفاده از رادیو خارجی در ۲۸ شهر

شهر	نسبت استفاده در خانواده‌های دارای رادیو (٪)	نسبت استفاده از ایستگاه‌های رادیو خارجی پرشنونده در خانواده‌هایی که به رادیو خارجی گوش می‌کنند.			زمان استفاده در شبانه‌روز در جمعیت استفاده‌کننده (دقیقه)
		بی.بی.سی	امریکا	اسراییل	
اراک	۱۳/۱	٦۲/۸	٤۱/۹	۷	٥٥
اردبیل	۱٤	۷٦/۹	۳۲/۷	–	۷٥
ارومیه	۱۸/۲	٥۸/۷	۳٤/۹	٦/۳	٦۲
اصفهان	۲۱/۷	۸۳	٤۸/۹	٦/۸	٦۰
اهواز	۲۲/۹	٦٤/۷	۲۲/٤	–	۸۰
ایلام	۲٤/۲	٤۸/٤	٥۱/٦	۲٦/۳	۷٤
بندرعباس	۲۷/۲	۱۰۰	۸/۲	–	٥۸
بوشهر	۲٦/۱	۸۲/٤	۳۱/٥	۱/۹	۸۰
تبریز	۱۱/٦	٦۷/۳	۳٦/۷	٤/۱	۸٦
تهران	۱٦/۲	۷۲/٤	۳۷/۹	۱/۷	٦۳
خرم آباد	۲۰/٥	۷۲/٥	٦٥/۲	۲۳/۲	٦۹
رشت	۱٥/٤	٦٥/۲	٥٦/٥	–	٦٥
زاهدان	٥۰/۲	۱۰۰	٤/۲	–	٦۸
زنجان	۱۳/۳	۷٥/٥	٥۳/۱	٤/۱	۷۹
ساری	۱٥	۸٤/۹	٤۹/۱	۹/٤	٥۹
سمنان	۹/۸	۸۳/۳	۲۳/۳	۳/۳	٦۹
سنندج	۲۷/٥	٦۷/٦	۳٥/۱	٥۱/٤	۸٤
شهرکرد	۲۱/٥	۸۹/۲	۲۲/٦	٦/٥	٦٥
شیراز	۲۲/٤	۹٦/۱	۱۹/٥	۱/۳	٦۱
قزوین	۲۸	۸۸/۸	٤٥/۸	۸/٤	٥٤
قم	۱۲/٥	۷۰/٥	۳۱/۸	٦/۸	٤٤
کرمان	۲٦/۱	۱۰۰	۹/۲	۲	٥۹
کرمانشاه	۳۳/٤	٦۱/۷	۷۳	۳۲/۲	۷۲
گرگان	۸/٦	۷٤/۱	٤۰/۷	–	۷۱
مشهد	۲۰	۹۸/٦	۱۳/٥	–	٦۸
همدان	۲۰/۲	۹۰/۹	۲۷/۳	۳/۹	۷۸
یاسوج	۳۳/۲	۹٤/۹	۲۸/۳	۱۷/۲	٥۱
یزد	۱۸/۲	۱۰۰	٥/۳	۱/۳	۷۱
کل	۲۰/۷	۸۲/٤	۳۲/۲	۹/٥	٦۸

پایگاه اقتصادی- اجتماعی و استفاده از رادیو

در جهت ارزیابی رابطه استفاده از رادیو و پایگاه اقتصادی – اجتماعی خانواده، ۱) داشتن رادیو، ۲) مدت روشن بودن آن در منزل، ۳) استفاده از آن توسط حداقل یکی از اعضا و ٤) استفاده از رادیوی خارجی با شاخص‌های ارزش منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی تقاطع داده شد (جدول ٥-٦).

جدول ٥-٦. بهره‌مندی از رادیو در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

پایگاه اقتصادی- اجتماعی		داشتن رادیو در منزل (٪ در کل خانواده‌ها)	در خانواده‌های دارای رادیو		
			استفاده از رادیو در خانواده (٪)	مدت روشن بودن رادیو به دقیقه (میانگین)	استفاده از رادیوی خارجی (٪)
ارزش منطقه سکونت	پایین	۷۵/۱	٦۳	۱٦۰	۱۹/۷
	متوسط رو به پایین	۷۸/۱	٦۷/٦	۱٦۱	۱۹/٤
	متوسط	۸۲/٤	۷۰/۷	۱٦۱	۱۹/۷
	متوسط رو به بالا	۸۳/٦	۷۲/٥	۱٥۷	۲۳/۱
	بالا	۸۷/۷	۷٥/۸	۱۷۰	۲۳/٦
وضع اقتصادی	پایین	۷۹/٥	٦۸/٤	۱٦۱	۱۹/٥
	متوسط	۸٤/۳	۷۳	۱٦۲	۲۳/۷
	بالا	۸٥/۳	۷٤/٤	۱٦۱	۲٦/۱
منزلت شغلی	٤۰-	۷٤/۲	٦٥/٥	۱٦۰	۱۸/۹
	٥۰-٤۰	۸۲/٤	۷۱/۸	۱٥۷	۲۰/۳
	٦۰-٥۰	۸۱/۹	٦۹/٤	۱٥۷	۲۱/٥
	۷۰-٦۰	۸٥/۱	۷۱/۳	۱٥۰	۲۳/۲
	۸۰-۷۰	۷۸/۸	٦۹/۲	۱۳۷	۲٤/٥
	۹۰-۸۰	۸۷/۷	٦۸/٦	۱۲٥	۲۷/٥
	۹۰+	۷۸/٥	٦٥/۸	۱۳٥	۲۲/٦

مجموعه نتایج حاکی از آن است که با بالا رفتن پایگاه اقتصادی – اجتماعی خانواده، نسبت داشتن رادیو و استفاده از رادیو خارجی افزایش می‌یابد. نسبت استفاده حداقل ۱ نفر از اعضای خانواده از رادیو، با افزایش ارزش منطقه سکونت و بهبود وضع اقتصادی افزایش می‌یابد. اما

نسبت آن در گروه‌های منزلتی متفاوت تفاوت چندانی ندارد. با افزایش منزلت شغلی زمان روشن بودن رادیو در خانه کاهش می‌یابد. در حالی که بین مناطق مختلف شهری و گروه‌های منزلتی، در این زمینه تفاوتی وجود ندارد.

ویژگی‌های فردی و استفاده از رادیو

گروه‌های سنی، جنسی، فعالیت، تحصیلی و مجرد و متاهل به لحاظ استفاده از برنامه‌های رادیو (درکل جمعیت) و مدت استفاده (در جمعیتی که از رادیو استفاده می‌کنند) با هم مقایسه شده‌اند (جدول ۵-۷ و ۵-۸). برای مقایسه زمان استفاده از رادیو بین گروه‌های مختلف، با احتساب ۲/۵ ساعت برای مقوله «بیش از دو ساعت»، زمان استفاده به دقیقه محاسبه شده است.

با افزایش سن (تا ٦٤ سالگی) نسبت استفاده از رادیو افزایش می‌یابد. زنان بیش از مردان، محصلان کمتر از سایر گروه‌های فعالیت و افراد دارای‌همسر بیش از افراد مجرد از رادیو استفاده می‌کنند.

با افزایش سن (تا ٦٤ سالگی) زمان استفاده از رادیو افزایش می‌یابد. زنان بیش از مردان، افراد بی‌سواد بیش از افراد باسواد، افراد دارای درآمد بدون‌کار و خانه‌دار بیش از سایر گروه‌های فعالیت و محصلان و دانشجویان کمتر از سایر گروه‌ها و افراد دارای‌همسر بیش از افراد مجرد به رادیو گوش می‌دهند.

جدول ۵-۷. استفاده از رادیو در کل جمعیت

ویژگی‌های فردی		استفاده افراد از رادیو		
		تعداد	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۲۰۳۱	۲۲	۷/۶
	۱۲-۱۸ ساله	۵۷۳۰	۳۳/۲	۲۱/۵
	۱۹-۲۵ ساله	۴۳۴۸	۴۲/۲	۱۶/۳
	۲۶-۴۰ ساله	۷۰۳۲	۴۸/۱	۲۶/۴
	۴۱-۶۴ ساله	۶۳۸۰	۵۴	۲۳/۹
	بالای ۶۴ سال	۱۱۳۶	۵۱/۲	۴/۳
جنس	مرد	۱۲۹۲۰	۳۹	۴۸/۶
	زن	۱۳۶۸۴	۴۲/۶	۵۱/۴
تحصیلات	بی‌سواد	۲۹۹۰	۴۱/۶	۱۱/۲
	ابتدایی	۷۶۵۵	۳۸	۲۸/۸
	متوسطه	۱۳۳۷۹	۴۱/۵	۵۰/۳
	عالی	۲۵۷۱	۴۴/۹	۹/۷
وضع فعالیت	شاغل	۷۷۸۹	۴۷/۶	۳۱/۴
	دانشجو	۷۵۹	۳۷	۳/۱
	محصل	۷۳۶۵	۳۰/۱	۲۹/۷
	خانه‌دار	۷۴۶۶	۵۱/۴	۳۰/۱
	دارای درآمد	۱۴۴۵	۵۰/۹	۵/۸
وضع تاهل	دارای‌همسر	۱۴۲۹۳	۵۱	۵۳/۷
	بدون‌همسر	۸۳۲	۴۵/۹	۳/۱
	مجرد	۱۱۴۷۹	۳۲/۴	۴۳/۱
زبان مادری	فارسی	۱۴۷۸۲	۴۰/۷	۵۵/۷
	ترکی	۵۳۳۱	۴۳/۵	۲۰/۱
	عربی	۵۳۲	۳۲/۳	۲
	کردی	۳۰۹۸	۴۳/۵	۱۱/۷
	بلوچی	۳۶۰	۲۵/۸	۱/۴
	لری و لکی	۲۰۱۱	۳۸/۱	۷/۶
	گیلکی	۶۱۰	۴۱/۲	۲/۳

جدول ۵-۸ زمان استفاده از رادیو در شبانه‌روز در جمعیت استفاده‌کننده (دقیقه)

ویژگی‌های فردی		زمان استفاده	
		میانگین	s.d.
سن	۶-۱۱ ساله	۷۴	۴۶
	۱۲-۱۸ ساله	۷۸	۴۶
	۱۹-۲۵ ساله	۸۵	۴۷
	۲۶-۴۰ ساله	۸۷	۴۷
	۴۱-۶۴ ساله	۹۰	۴۸
	بالای ۶۴ سال	۹۳	۴۹
جنس	مرد	۸۲	۴۷
	زن	۸۸	۴۸
تحصیلات	بی‌سواد	۹۰	۴۸
	ابتدایی	۸۶	۴۸
	متوسطه	۸۴	۴۷
	عالی	۸۰	۴۷
وضع فعالیت	شاغل	۸۴	۴۷
	دانشجو	۷۷	۴۵
	محصل	۷۷	۴۶
	خانه‌دار	۹۲	۴۷
	دارای درآمد	۹۲	۴۹
وضع تاهل	دارای‌همسر	۸۸	۴۷
	بدون‌همسر	۹۳	۴۹
	مجرد	۸۰	۴۹

فصل ششم / استفاده از تلویزیون

تلویزیون داخلی

داشتن تلویزیون- اولین سؤال، پرسش از داشتن تلویزیون در منزل است. ۹۶/۲ درصد خانواده‌ها اظهار داشته‌اند که در منزل تلویزیون دارند و ۳/۸ درصد فاقد تلویزیون هستند.

استفاده- میانگین نسبت استفاده کنندگان از تلویزیون در خانواده به کل اعضا ۰/۹۵ است. در صورتی که تعداد استفاده‌کننده را به کل جمعیت حساب کنیم، می‌توان گفت ۹۱/۳ درصد افراد بالای ٦ سال از تلویزیون استفاده می‌کنند.

زمان استفاده - در سؤالی دیگر از مدت روشن بودن تلویزیون در منزل پرسش شده است: «به طور متوسط در شبانه‌روز چند ساعت تلویزیون در منزل شما روشن است؟» در ۱۱۰۲۱ خانواده که به این سؤال پاسخ داده‌اند، حداقل زمان روشن بودن ۳۰ دقیقه، حداکثر آن ۱۰۰۰ دقیقه (۱٦/۵ ساعت) و میانگین آن ٤٤۸ دقیقه (حدود ۷/۵ ساعت) است.

نوع برنامه- در سؤال دیگری از برنامه‌های مورد استفاده پرسش شده است: «۵ برنامه تلویزیون که بیشتر مورد استفاده اعضای خانواده قرار می‌گیرد ذکر کنید.» در ۸۰/۲ درصد خانواده‌هایی که از تلویزیون استفاده می‌کنند، سریال، ٦۱/٤ درصد اخبار، ۵۹/٦ درصد فیلم سینمایی، ٤۹/٤ درصد برنامه‌های کودکان و نوجوانان، ۳۹ درصد برنامه‌های خانواده (انواع آن) و در ۲۱/۱ درصد خانواده‌ها برنامه‌های ورزشی، برنامه‌هایی است که بیننده بیشتری دارد.

زمان استفاده –در سؤالی از خانواده‌های استفاده‌کننده از تلویزیون خواسته شده تا زمان استفاده از برنامه‌های تلویزیون را برای هر یک از اعضا مشخص نمایند. در این مورد ٤ گزینه به آن‌ها ارائه شده است: ۱) حدود نیم ساعت، ۲) حدود یک ساعت، ۳) حدود دو ساعت و ٤) بیش از دو ساعت. پاسخ به این سؤال در جدول ٦-۱ آمده است.

اکثر افراد بیش از ۲/۵ ساعت تلویزیون تماشا می‌کنند. با توجه به زمان روشن بودن تلویزیون، اگر مقوله بیش از ۲ ساعت را ۵ ساعت (حداقل) به حساب آوریم، میانگین زمان استفاده در شبانه‌روز در جمعیت استفاده‌کننده ۲۳۵ دقیقه و در کل جمعیت ۲۱۱ دقیقه (حدود ۳/۵ ساعت) است.

برای دقت بیشتر، از زمان تماشای تلویزیون در شبانه‌روز گذشته با همان گزینه‌ها سؤال شده است. ۸٤/۹ درصد جمعیت - ۵۵۵۷۰ نفر- (در زمان پرسشگری) در شبانه‌روز گذشته تلویزیون تماشا کرده‌اند: ۵/۵ درصد حدود نیم ساعت، ۱۰ درصد ۱، ۱٤/٤ درصد ۲ و ۷۰درصد

بیش از ۲ ساعت.

جدول ٦-۲ نسبت داشتن تلویزیون، نسبت و زمان استفاده از آن را در ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

جدول ٦-۱. زمان استفاده از تلویزیون در شبانه‌روز در جمعیت

زمان استفاده	تعداد	٪ در جمعیت استفاده‌کننده	٪ در جمعیت کل
حدود نیم ساعت	۳۱۲۲	۵/۳	٤/۸
حدود ۱ ساعت	۵۸۰۸	۹/۸	۸/۹
حدود ۲ ساعت	۸۷۳۳	۱٤/۸	۱۳/۳
بیش از ۲ ساعت	٤۱۵۲٤	۷۰/۲	٦۳/۵
جمع	۵۹۱۸۷	۱۰۰	۹۰/٤
عدم استفاده- بی‌پاسخ	٦۲۵۳	-	۹/٦
جمع کل	٦۵٤٤۰	-	۱۰۰

جدول ٦-٢. استفاده از تلویزیون در ۲۸ شهر

شهر	داشتن تلویزیون در منزل (٪)	متوسط زمان روشن بودن تلویزیون در خانواده‌های دارای تلویزیون (دقیقه)	نسبت استفاده از تلویزیون در جمعیت (٪)	سرانه زمان استفاده از تلویزیون در جمعیت (دقیقه)
اراک	۹٦/۸	٤٧١	۹۰/۷	۲۱۰
اردبیل	۹۳/۸	۳۸۷	۸۵/۳	١٦٤
ارومیه	۹۵/٦	٤۳۱	۹۲/۲	۱۸۸
اصفهان	۹۷/۲	٤۰۳	۹۱/۲	۱۹٦
اهواز	۹۸/٤	٤٦۷	۹٦/٤	۲۵۱
ایلام	۹٦/٤	٤٦۸	۹۱	۲۲٦
بندرعباس	۹۲/۹	٤۳۰	۸۹/۹	۲۰۰
بوشهر	۹۷/۸	۵۰۰	۹٤/۷	۲۲۸
تبریز	۹٤/۸	۳۹۵	۸۸/۷	۱۷۸
تهران	۹۷/۳	٤۳٤	۹۳/۷	۱۹۱
خرم آباد	۹۳/۲	٤۹۹	۸۸/۲	۲۳٦
رشت	۹۷/٤	٤۱۲	۹٦/۱	۲۳۹
زاهدان	۹۱/۱	۵۸۸	۸٦/۱	۲۰۹
زنجان	۹۷/٦	۳۷٤	۹۰/٤	۱۹۵
ساری	۹۷/٤	٤٦٤	۹۵/۲	۲۳۹
سمنان	۹۸/۲	٤۵۹	۸۹/۳	
سنندج	۹۷/۲	۳۹۵	۹۰/۹	۱۸۲
شهرکرد	۹۷/۲	٤۳۹	۹۳/۳	۲۱٤
شیراز	۹٦/٦	٤٤۷	۹۱/٤	۲۰۸
قزوین	۹۹/۲	٤٤۳	۹۱/۸	۲۱۲
قم	۹۵/٤	۳۸۷	۸۹/۸	۱۸۹
کرمان	۹۷/٤	٤۸٦	۹۲/۵	۲۱٤
کرمانشاه	۹٤/٦	٤۳۹	۸۹/۲	۲۰۹
گرگان	۹٦	٤٦٦	۹٤/۲	۲۲۵
مشهد	۹۷	٤۸۵	۹۳/۲	۲۰٦
همدان	۹۷	٤۷۲	۹۱/۷	۲۲۸
یاسوج	۹۱/٤	۵٤۱	۸۸/۹	۲۳۷
یزد	۹۷/٦	٤۰۰	۹۳/۷	۲۱۵
کل	۹٦/۲	٤٤۸	۹۱/۳	۲۱۱

پایگاه اقتصادی- اجتماعی و استفاده از تلویزیون

در ارزیابی رابطه استفاده از تلویزیون و پایگاه اقتصادی – اجتماعی خانواده، ۱) داشتن تلویزیون و ۲) مدت روشن بودن تلویزیون در منزل با شاخص‌های ارزش منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی تقاطع داده شد (جدول ٦-۳).

با بالا رفتن پایگاه اقتصادی- اجتماعی خانواده، نسبت داشتن تلویزیون افزایش می‌یابد. اما در زمان روشن بودن تلویزیون تفاوتی بین پایگاه‌های مختلف وجود ندارد.

جدول ٦-۳. بهره‌مندی از تلویزیون در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

پایگاه اقتصادی- اجتماعی		داشتن تلویزیون در منزل (٪ در کل خانواده‌ها)	مدت روشن بودن تلویزیون به دقیقه (میانگین)
ارزش منطقه سکونت	پایین	۹٤	٤٤٥
	متوسط رو به پایین	۹۵/۲	٤۳٦
	متوسط	۹٦/۹	٤۵۱
	متوسط رو به بالا	۹۷/۳	٤۵۳
	بالا	۹۸/۲	٤۵۲
وضع اقتصادی	پایین	۹۵/٤	٤٤۰
	متوسط	۹۷/۸	٤٦٤
	بالا	۹۹	٤۷۹
منزلت شغلی	٤۰-	۹٤/٤	٤۳۲
	۵۰-٤۰	۹۷/۵	٤٦۸
	٦۰-۵۰	۹۷/۲	٤٦۲
	۷۰-٦۰	۹۸/۱	٤۵۷
	۸۰-۷۰	۹۸/۷	٤٦٤
	۹۰-۸۰	۹۹/۲	٤۵۳
	۹۰+	۱۰۰	۳٦۰

ویژگی‌های فردی و استفاده از تلویزیون

گروه‌های سنی، جنسی، فعالیت، تحصیلی و مجرد و متاهل به لحاظ استفاده از برنامه‌های تلویزیون و مدت استفاده با هم مقایسه شده‌اند (جدول ٦-٤ و ٦-۵).

جدول ٦-٤. استفاده از تلویزیون در جمعیت نمونه

ویژگی‌های فردی		استفاده از تلویزیون		
		تعداد	٪ سطری	٪ ستونی
سن	٦-١١ ساله	٨٦٧١	٩٧	١٤/٥
	١٢-١٨ ساله	١٦٣٢٥	٩٧/٤	٢٧/٣
	١٩-٢٥ ساله	٩١٨٥	٩٢/٢	١٥/٤
	٢٦-٤٠ ساله	١٣٤٠١	٩٤/١	٢٢/٤
	٤١-٦٤ ساله	١٠٤٩٩	٩١/٥	١٧/٦
	بالای ٦٤ سال	١٦٧٨	٨١/٣	٢/٨
جنس	مرد	٣٠٠٨٦	٩٣/٦	٥٠/٤
	زن	٢٩٥٥٦	٩٤/٩	٤٩/٦
تحصیلات	بی‌سواد	٥٦٤٧	٨٤/٨	٩/٥
	ابتدایی	١٨٤١٨	٩٥/١	٣٠/٩
	متوسطه	٣٠٣٢٧	٩٦	٥٠/٨
	عالی	٥٢٦٣	٩٢/٦	٨/٨
وضع فعالیت	شاغل	١٤٧٦٣	٩٢/٧	٢٦/٧
	دانشجو	١٨١٥	٨٩/٤	٣/٣
	محصل	٢٣٢٨٤	٩٧/٧	٤٢/١
	خانه‌دار	١٣٠٣٩	٩٣/٣	٢٣/٦
	دارای درآمد	٢٤٦٠	٩٠/٥	٤/٤
وضع تاهل	دارای‌همسر	٢٥١٤٦	٩٢/٦	٤٢/٢
	بدون‌همسر	١٤٣٢	٨٤/٣	٢/٤
	مجرد	٣٣٠٤٨	٩٦	٥٥/٤
زبان مادری	فارسی	٣٣٧٦٠	٩٤/٩	٥٦/٨
	ترکی	١٠٩٧٧	٩٢/٤	١٨/٥
	عربی	١٥٦٧	٩٦/٥	٢/٦
	کردی	٦٣٩٣	٩٣/١	١٠/٨
	بلوچی	١٠٨٣	٩٠/٧	١/٨
	لری و لکی	٤٦٢١	٩٤/٤	٧/٨
	گیلکی	١٤٢٨	٩٧/٩	٢/٤

جدول ٦-٥. زمان استفاده از تلویزیون در شبانه‌روز (ساعت)

ویژگیهای فردی		زمان استفاده	
		میانگین	s.d.
سن	٦-١١ ساله	٤	١/٧
	١٢-١٨ ساله	٣/٩	١/٧
	١٩-٢٥ ساله	٣/٥	٢
	٢٦-٤٠ ساله	٣/٤	٢
	٤١-٦٤ ساله	٢/٩	٢/١
	بالای ٦٤ سال	٢/٢	٢/١
جنس	مرد	٣/٤	٢
	زن	٣/٦	١/٩
تحصیلات	بی‌سواد	٢/٥	٢/٢
	ابتدایی	٣/٥	٢
	متوسطه	٣/٨	١/٨
	عالی	٣/٣	٢
وضع فعالیت	شاغل	٣	٢
	دانشجو	٣/٣	٢
	محصل	٤	١/٧
	خانه‌دار	٣/٤	٢
	دارای درآمد	٣	٢/١
وضع تاهل	دارای‌همسر	٣/١	٢
	بدون‌همسر	٢/٧	٢/٢
	مجرد	٣/٨	١/٨

ارقام جدول نشان می‌دهد، تفاوتی در استفاده از تلویزیون بین زنان و مردان وجود ندارد. با افزایش سن نسبت استفاده کاهش می‌یابد. محصلان بیش از سایر گروه‌های فعالیت و افراد دارای تحصیلات متوسطه و ابتدایی بیش از افراد بی‌سواد و دارای تحصیلات عالی تلویزیون تماشا می‌کنند.

با افزایش سن زمان تماشای تلویزیون کاهش و تا سطح تحصیلات متوسطه، با افزایش سطح تحصیلات زمان تماشای تلویزیون افزایش می‌یابد. زمان تماشای محصلان بیش از سایر گروه‌های فعالیت است.

فصل هفتم / استفاده از ویدئو

تماشای ویدئو

در خصوص استفاده از ویدئو، اولین پرسش این است: «از اعضای خانواده کسی ویدئو تماشا می‌کند؟» ۲۹/۵ درصد خانواده‌ها به این سؤال پاسخ مثبت و ۷۰/۵ درصد پاسخ منفی داده‌اند.

نوع برنامه- سپس در مورد نوع برنامه و فیلم‌هایی که از ویدئو تماشا می‌شود با ۵ گزینه سؤال شده است: ۱) آموزشی، ۲) سینمایی، ۳) کارتون، ٤) موسیقی، سرود و شو، ۵) مراسم و مجالس مذهبی. جدول ۷-۱ استفاده از ویدئو و نسبت تماشای انواع فیلم را در کل خانواده‌ها در ۲۸ شهرنشان می‌دهد. بیشترین مورد استفاده ویدئو برای تماشای فیلم سینمایی است.

استفاده از ویدئو توسط افراد- سؤال بعدی در مورد تماشای انواع برنامه از سوی اعضای خانواده است: «کدام یک از اعضا ویدئو تماشا می‌کنند؟» ۲۹/۷ درصد جمعیت در خانواده‌هایی زندگی می‌کنند که ویدئو دارند یا اعضای آن ویدئو تماشا می‌کنند. ۸٤/۹ درصد اعضای این خانواده‌ها (۲۵/۳ درصد کل جمعیت) بین ۱ تا ۵ نوع برنامه مورد پرسش را از ویدئو تماشا می‌کنند (جدول ۷-۲).

جدول ۷-۳ و ۷-٤، نسبت تماشای انواع برنامه‌های مورد استفاده را در جمعیت دارای ویدئو و کل جمعیت در ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

جدول ۷-۱. نسبت استفاده از ویدئو و انواع برنامه در کل خانواده‌ها در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	داشتن ویدئو	نوع برنامه				
		آموزشی	فیلم سینمایی	کارتون	موسیقی- سرود و شو	مراسم و مجالس مذهبی
اراک	۲۹/۳	۹/٤	۲٥/۳	۱۰/٥	۱۲/۲	۱۰
اردبیل	۲۲/٦	٥/٦	۱۸/٦	٤/٦	۱۳	٤/٦
ارومیه	۲۲/۱	۷/۲	۱٦/۹	۷/۸	۱۲/۳	٥/٤
اصفهان	۳۸/٤	۱۳/٤	۳٤/۸	۱۷	۲۰/۸	۱۲/٤
اهواز	۳٤/٦	۸/۲	۳۲/٦	۱۳/٦	۲۱/٦	۹/۲
ایلام	۲۲/۲	٤/۲	۲۰/۸	٦/۸	۹/٦	٤/۲
بندرعباس	۲۹	٦/۳	۲٦/۲	۱۱/۷	۱۱/۱	٦/۹
بوشهر	۳٤	۱۲/۲	۳۰	۱۳/۲	۸/۲	٦/٦
تبریز	۲۱/٦	۷/۸	۱۷/۲	۷/۲	۱۱/٦	٤/٦
تهران	٤٤/۹	۱۰/٤	۳٥/٤	۱٥/۹	۱۸/٤	٦/٤
خرم‌آباد	۲٥/٥	٦/۸	۲٤	۷	۱۱/٦	٥/٤
رشت	٤۲/٤	۱۲	۳۸/٦	۱۷	۲٥/٤	٦/٦
زاهدان	۲۰	٥/۲	۱۸/٦	۷/٦	۹/۱	۱/۷
زنجان	۲٥/۳	٥/۸	۲۲	۸	۱۲/۲	٥/٦
ساری	۳۰/٥	۱۰/٤	۲٥/۹	۱۲	۱٤/۱	۱۱/٦
سمنان	۲٤/۸	۷/۲	۲۲	۸/۲	۹/٤	٥/٤
سنندج	۳٤/٤	۹/۱	۲۸/٥	۹/۱	۲٤	۱۰/۸
شهرکرد	۲۹/۸	۹/۲	۲٦	۱۰/۲	۱٤/۲	٤/٤
شیراز	۳٦/٦	۱۱/۷	۳۰	۱۱/۹	۱۳/۷	٤
قزوین	۳۸	۱۱/٦	۳۳/٤	۱٥/٦	۲۳/٦	۱۲/۸
قم	۱۸/۲	۳/۸	۱٥/٦	٦/٥	٦/٥	۲/٦
کرمان	۲٤/۸	٥/۲	۲۲	۹/۷	۱۰/٥	٤/۸
کرمانشاه	٤۱	۸/۲	۳٦/۲	۱۰/٤	۲۷/٤	۱۰
گرگان	۳۳	٥/٦	۲۷/٦	۷/۸	۱۳/۷	۱۰/۱
مشهد	۲٥/٦	۷/٤	۲۱/۸	۱۰/٤	۱۱	۸/٤
همدان	۳۲/۳	٦/۷	۲٦/٤	٥/٦	۱۷/٥	٥
یاسوج	۲۲/۲	۷/٤	۱۷	۸/۲	٤/۸	۳/٤
یزد	۲۳/۲	٤/٤	۱۹/۲	۸	۹/٦	۳/۸
۲۸ شهر	۲۹/٥	۷/۹	۲٥/٥	۱۰/۱	۱٤/۲	٦/۷

جدول ۷-۲. نسبت استفاده از ویدئو در جمعیت نمونه در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نسبت استفاده از ویدئو
اراک	۲۵/۱
اردبیل	۱۹/۵
ارومیه	۱۹/۳
اصفهان	۳۳/۱
اهواز	۳۲/۷
ایلام	۱۸/۱
بندرعباس	۲٤
بوشهر	۳۰/۲
تبریز	۱۹/۲
تهران	۳۷
خرم‌آباد	۲۱/۹
رشت	٤۰/۵
زاهدان	۱٦/۹
زنجان	۲۰/۵
ساری	۲٦
سمنان	۲۰/۹
سنندج	۳۲/۹
شهرکرد	۲۷/۱
شیراز	۳۰/۸
قزوین	۳۳/۱
قم	۱۵/٦
کرمان	۲۰/۲
کرمانشاه	۳۷/٤
گرگان	۲۸/۷
مشهد	۲۰/۲
همدان	۲۵/۹
یاسوج	۱۹
یزد	۱۹
۲۸ شهر	۲۵/۳

جدول ۷-۳. نسبت استفاده از انواع برنامه در جمعیت دارای ویدئو در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع برنامه				
	آموزشی	فیلم سینمایی	کارتون	موسیقی، سرود و شو	مراسم و مجالس مذهبی
اراک	۱۵/٤	٦٦/۸	۱٦/۷	۳۱	۲۷/۵
اردبیل	۱۳/٤	۷۱/٦	۱۰/۵	٤۹/٤	۱۸
ارومیه	۱۷/۵	٦٦/٦	۲۱/۲	٤٦/۲	۱۸/٦
اصفهان	۱۹/۳	۷۵/۹	۲٤/۸	٤۲/۳	۲٦/۱
اهواز	۱۳/۲	۸۵/٤	۲٤/۹	۵٦/۵	۲۳/۷
ایلام	۸/۸	۷۷/۱	۱۸/۲	۳۷/۱	۱۸/٤
بندرعباس	۱٤/٤	۷۵/۱	۲٤	۳٤/۸	۲۲/۲
بوشهر	۲۵/۲	۷۷/۲	۲۲/۷	۲۰/۸	۱۷/۲
تبریز	۱۹/۸	۷۱/۸	۲۱/٤	٤٤/٤	۱۹/۵
تهران	۹/۵	٦۲/۹	۱۷/۷	۳۳	۱۱
خرم‌آباد	۱۰	۸۱/۱	۱۲/۳	۳۵	۱۷/۵
رشت	۱۷/۸	۸۲/۵	۲۱/۹	۵۳/٤	۱۳
زاهدان	۱٦/۷	۷۷/٦	۲۱/۵	٤۳/۱	۷/۸
زنجان	۱۲/٤	٦۹/٦	۱۷/۸	۳٦/۲	۱۷/۱
ساری	۲۰/۸	۷٤/۸	۲٤/۹	٤۰/۳	۳۵
سمنان	۱۵/۹	۷۱/٦	۱۹/٤	۲۷/۹	۱٦/٦
سنندج	۱٤/۹	۷۳/۵	۱٤/٤	٦۵/۱	۲۵/۹
شهرکرد	۱٦/۸	۷۰/۹	۲۰/۱	٤۰/۳	۱۲/۵
شیراز	۱۷/۸	٦٦/۷	۱۷/۳	۲۷/۱	٦/٦
قزوین	۱۸/٦	۷۹/۱	۲۳/۲	۵۱/٦	۲۷/٤
قم	۸/۱	۷۲	۱۹/۹	۲۵/٦	۱۱/۱
کرمان	۱۱/۹	۷۳/۹	۲٤/۷	۳۰/۸	۱۵/۸
کرمانشاه	۱۲	۷۷/۳	۱۳/۸	۵۷/۵	۲۱/٦
گرگان	۱۰/٤	۷۰/۵	۱٦/۳	۳۲/۹	۲٤/٤
مشهد	۱۳	۷۰/۵	۱۹/۹	۳۲/۹	۲۳/۸
همدان	۱۱/۱	٦۵/۱	۱۰	٤۰/۵	۱۲/۵
یاسوج	۲۵/۲	۷۰/٤	۲٦/۲	۲۱/۷	۱٦/٦
یزد	۱۰/٤	٦۹/۷	۲۳/۱	۳۲/۷	۱۳/۵
۲۸ شهر	۱۵/۱	۷۳/۵	۱۹/۵	٤۰	۱۸/۹

جدول ۷-٤. نسبت استفاده انواع برنامه در کل جمعیت در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع برنامه				
	آموزشی	فیلم سینمایی	کارتون	موسیقی، سرود و شو	مراسم و مجالس مذهبی
اراک	٤/٦	۲۰/۱	٥	۹/۳	۸/۳
اردبیل	۳/۱	۱٦/٤	۲/٤	۱۱/۳	٤/۱
ارومیه	۳/۹	۱٤/۹	٤/۷	۱۰/۳	٤/۱
اصفهان	۷/۳	۲۸/۹	۹/٤	۱٦/۱	۹/۹
اهواز	٤/۷	۳۰/٦	۸/۹	۲۰/۲	۸/٥
ایلام	۲	۱۷/۳	٤/۱	۸/۳	٤/۱
بندرعباس	٤/۱	۲۱/۳	٦/۸	۹/۹	٦/۳
بوشهر	۸/۷	۲٦/۷	۷/۸	۷/۲	٥/۹
تبریز	٤/۳	۱٥/٦	٤/٦	۹/٦	٤/۲
تهران	٤/٥	۳۰	۸/٤	۱٥/۷	٥/۲
خرم‌آباد	۲/٥	۲۰/٦	۳/۱	۸/۹	٤/٤
رشت	۷/۸	۳٦/۳	۹/٦	۲۳/٥	٥/۷
زاهدان	۳/۲	۱٥/۱	٤/۲	۸/٤	۱/٥
زنجان	۳	۱٦/۸	٤/۳	۸/۸	٤/۱
ساری	٦/۲	۲۲/۲	۷/٤	۱۲	۱۰/٤
سمنان	٤	۱۸/۲	٤/۹	۷/۱	٤/۲
سنندج	٥/۳	۲٦	٥/۱	۲۳	۹/۲
شهرکرد	٥/۳	۲۲/٤	٦/٤	۱۲/۷	٤
شیراز	٦/۳	۲۳/۸	٦/۲	۹/۷	۲/٤
قزوین	۷/۱	۳۰	۸/۸	۱۹/٦	۱۰/٤
قم	۱/٥	۱۳/٤	۳/۷	٤/۸	۲/۱
کرمان	۳	۱۸/٤	٦/۱	۷/۷	۳/۹
کرمانشاه	٥	۳۲/٥	٥/۸	۲٤/۲	۹/۱
گرگان	۳/۷	۲٤/۸	٥/۷	۱۱/٦	۸/٦
مشهد	۳/۳	۱۸	٥/۱	۸/٤	٦/۱
همدان	۳/۷	۲۱/٥	۳/۳	۱۳/٤	٤/۱
یاسوج	٥/۸	۱٦/۲	٦	٥	۳/۸
یزد	۲/٥	۱٦/٦	٥/٥	۷/۸	۳/۲
۲۸ شهر	٤/٥	۲۱/۸	٥/۸	۱۱/۹	٥/٦

زمان تماشا- بعد از سؤال از نوع برنامه ویدئویی، از زمان تماشای ویدئو توسط اعضا در واحد هفته به دو صورت پرسش شده است: متوسط زمان تماشا در هفته و زمان تماشا در هفته گذشته. افراد برای پاسخگویی می‌توانسته‌اند یکی از ٤ گزینه: ۱) حدود نیم ساعت، ۲) حدود یک ساعت، ۳) حدود دو ساعت و ٤) بیش از دو ساعت را انتخاب کنند. جدول ۷-۵ زمان تماشا را نشان می‌دهد. متوسط زمان استفاده از ویدئو برای حدود ۵۰ درصد جمعیت دارای ویدئو، ۲ ساعت و بیشتر در هفته است. در صورتی که مقوله «بیش از دو ساعت» را ۲/۵ساعت به حساب آوریم، میانگین زمان استفاده برای جمعیت دارای ویدئو ۸۰ دقیقه و برای کل جمعیت ۲۵ دقیقه در هفته است (جدول ۷-۷).

جدول ۷-۵. زمان تماشای ویدئو

زمان تماشا		زمان (ساعت)				
		صفر	۰/۵	۱	۲	+۲
متوسط زمان تماشا در هفته	تعداد	٤٦٨۲	۲۱۷۳	۲۹۵۰	٤۱۷۲	۵٤٤۵
	٪ در خانواده‌های دارای ویدئو	۲٤/۱	۱۱/۲	۱۵/۲	۲۱/۵	۲۸
	٪ در کل جمعیت	۷/۲	۳/۳	٤/۵	٦/٤	۸/۳
متوسط زمان تماشا در هفته گذشته	تعداد	۱۰۷۹۲	۷۸٦	۱٤۳۵	۲۳۷۸	٤۰۳۱
	٪ در خانواده‌های دارای ویدئو	۵۵/٦	٤	۷/٤	۱۲/۲	۲۰/۸
	٪ در کل جمعیت	۱٦/۵	۱/۲	۲/۲	۳/٦	٦/۲

نحوه تهیه نوار ویدئویی

سؤال دیگر مربوط به نحوه تهیه نوار ویدئویی است: «نوار ویدئویی را معمولا به چه نحو تهیه می‌کنید؟» خانواده‌ها به این سؤال با ٤ گزینه می‌توانسته‌اند پاسخ دهند: ۱) خرید یا امانت از ویدئو کلوپ و فروشگاه عرضه محصولات فرهنگی، ۲) ضبط از تلویزیون، ۳) امانت از دوستان، آشنایان و خویشان و ٤) امانت یا خرید از سایر مراکز. جدول ۷-٦ نحوه تهیه نوار ویدئویی را در خانواده‌های دارای ویدئو نشان می‌دهد.

جدول ۷-٦. نحوه تهیه نوار ویدئویی در خانواده‌های دارای ویدئو

فراوانی	تهیه از ویدئو کلوپ و...	ضبط از تلویزیون	تهیه از طریق دوستان و...	تهیه از سایر مراکز
تعداد	۲۸۰٦	۲٦۲	۱۸۱۷	۳۲۵
٪	۲۰/۱	۱/۹	۱۳	۲/۳

جدول ۷-۷. زمان استفاده از ویدئو در ۲۸ شهر در هفته (دقیقه)

شهر	میانگین زمانی تماشای ویدئو در خانواده‌های دارای ویدئو	سرانه زمانی استفاده از ویدئو در جمعیت
اراک	٦١	١٨
اردبیل	٧٩	١٨
ارومیه	٦٤	١٤
اصفهان	٧١	٢٧
اهواز	١٠٥	٣٨
ایلام	٨٧	٢٠
بندرعباس	٩١	٢٦
بوشهر	٨٢	٢٨
تبریز	٨١	١٧
تهران	٦٤	٣٠
خرم آباد	٨٥	٢٢
رشت	٩٤	٤١
زاهدان	٩٤	١٨
زنجان	٧٢	١٧
ساری	٨٤	٢٥
سمنان	٧١	١٨
سنندج	٨٩	٣٢
شهرکرد	٨١	٢٦
شیراز	٧٦	٢٧
قزوین	٨٧	٣٣
قم	٦٧	١٣
کرمان	٦٢	١٥
کرمانشاه	٨٨	٣٧
گرگان	٧٣	٢٦
مشهد	٧١	١٨
همدان	٢٦	٢٥
یاسوج	٨٧	٢٠
یزد	٧٧	١٨
کل	٨٠	٢٥

پایگاه اقتصادی- اجتماعی و استفاده از ویدئو

در جهت ارزیابی رابطه استفاده از ویدئو و پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده، ۱) داشتن ویدئو (تماشای ویدئو در خانواده) و ۲) نوع فیلم، با شاخص‌های ارزش منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی تقاطع داده شد (جدول ۷-۸).

پایگاه اقتصادی- اجتماعی بالاتر با برخورداری بیشتر از سرمایه فرهنگی ویدئو و افزایش تماشای برنامه‌های آموزشی، کارتون و فیلم سینمایی همراه است.

جدول ۷-۸. بهره‌مندی از ویدئو در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

بهره‌مندی از ویدئو	ارزش منطقه سکونت					وضع اقتصادی		
	پایین	متوسط -	متوسط	متوسط +	بالا	پایین	متوسط	بالا
داشتن ویدئو (٪)	۲۲/۵	۲۵/۳	۲۹/۸	۳۵/۱	۳۹	۲۷/۲	۳٤	۳۷/۹
تماشای برنامه‌های آموزشی	۱۷/۵	۱۵/۸	۲۰/۹	۲۵/٦	۳۰/۸	۱۹/۳	۲۵/٦	۲۹
تماشای فیلم سینمایی	٦۵/۸	٦۳/۷	٦۸/۲	۷۱/۸	۷۷/۸	٦۸/۲	۷۰/۵	۷۹/۷
تماشای کارتون	۲۳/۷	۲۲/۹	۲۵/۹	۳۱	۳٤/٤	۲۵/۳	۲۹/۹	۳۵/۷
تماشای موسیقی و شو	٤۰/۵	۳۸/۹	۳٦/۳	۳۷/۳	٤٦	۳۸/٤	۳۹/۲	٤۱/۷
تماشای مراسم مذهبی	۱۷/۷	۱۷/۳	۱۸/۷	۱۹/۵	۱٦/۷	۱۸/۱	۱۹/۳	۱۸/۳

ادامه جدول ۷-۸. بهره‌مندی از ویدئو در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

بهره‌مندی از ویدئو	منزلت شغلی						
	-٤۰	٤۰-۵۰	۵۰-٦۰	٦۰-۷۰	۷۰-۸۰	۸۰-۹۰	۹۰+
داشتن ویدئو (٪)	۲۱	۳۱/۱	۳۳/۳	۳۹/۵	۳۲/۸	۵٤/۱	۵۵/۷
تماشای برنامه‌های آموزشی	۱۳/۳	۲۱/۸	۲۲/۳	۲۰/۹	۳۵/۹	۲۹/۳	۵۵/٦
تماشای فیلم سینمایی	۵٦/۷	۷۳/٦	۷۰/۹	۷٤/۷	۷٦/۲	۸۰/۷	۵۷/۸
تماشای کارتون	۱۷/۳	۳۰/۷	۳۰/۱	۳۵/۷	۳۰/۵	۵۰/۷	٤٦/۷
تماشای موسیقی و شو	۳۵/۲	٤۲/۷	۳۷/۸	۳۹/۵	۳۵/۹	٤۰/۷	٤٤/٤
تماشای مراسم مذهبی	۱٤/۹	۱۸	۱۹/٤	۲۰/٤	۲۵/۱	۱٦	۱۳/۳

ویژگی‌های فردی و استفاده از ویدئو

گروه‌های سنی، جنسی، فعالیت، تحصیلی و مجرد و متاهل به لحاظ استفاده از برنامه‌های ویدئو، تنوع برنامه و انواع برنامه مورد استفاده با هم مقایسه شده‌اند (جدول ۷-۹ تا ۷-۱۱).

درخانواده‌های دارای ویدئو، با افزایش سن نسبت تماشای ویدئو کاهش می‌یابد. نسبت تماشا برای افراد بی‌سواد کمتر از سایر گروه‌های تحصیلی و برای محصلان و دانشجویان بیش از سایر گروه‌های فعالیت است. بین زنان و مردان در تماشای ویدئو تفاوتی وجود ندارد.

تا سن ۱۸ سالگی با افزایش سن تماشای برنامه‌های آموزشی افزایش و بعد از آن کاهش می‌یابد. مردان به نسبت یکسان با زنان، دانشجویان و محصلان بیش از سایر گروه‌های فعالیت و افراد مجرد بیش از متاهلان از برنامه‌های آموزشی استفاده می‌کنند. با افزایش تحصیلات استفاده از این نوع برنامه افزایش می‌یابد.

گروه سنی ٦-۱۱ ساله بیش از سایر گروه‌های سنی، محصلان بیش از سایر گروه‌های فعالیت، افراد دارای تحصیلات ابتدایی بیش از سایر گروه‌های تحصیلی و افراد مجرد بیش از افراد متاهل کارتون تماشا می‌کنند.

گروه سنی ۱۹-۲۵ ساله بیش از سایر گروه‌های سنی، زنان به نسبت یکسان با مردان، افراد دارای درآمد بدون‌کار کمتر از سایر گروه‌های فعالیت از ویدئو شو و موسیقی تماشا می‌کنند.

افراد بی‌سواد کمتر از سایر گروه‌های تحصیلی و افراد دارای درآمد بدون کار کمتر از سایر گروه‌های فعالیت از ویدئو فیلم سینمایی تماشا می‌کنند. با افزایش سن نسبت تماشای فیلم سینمایی از ویدئو کاهش می‌یابد.

جدول ۷-۱۰. استفاده از انواع برنامه در خانواده‌های دارای ویدئو

ویژگی‌های فردی		تماشای انواع برنامه یا فیلم (درصد سطری)				
		آموزشی	سینمایی	کارتون	موسیقی و شو	مذهبی
سن	۶-۱۱ ساله	۱۶/۷	۷۰/۶	۴۵/۴	۳۶	۱۷/۷
	۱۲-۱۸ ساله	۲۲/۴	۷۸/۹	۲۶	۴۳/۲	۱۸/۶
	۱۹-۲۵ ساله	۱۵/۳	۷۹	۱۳/۴	۴۷/۵	۱۸/۷
	۲۶-۴۰ ساله	۱۱/۹	۷۶/۸	۱۳/۵	۳۹/۸	۱۸/۸
	۴۱-۶۴ ساله	۸/۸	۶۲/۹	۷/۲	۳۴/۱	۲۰/۵
	بالای ۶۴ سال	۵/۵	۴۱/۸	۴/۲	۲۱/۲	۱۶/۶
جنس	مرد	۱۴/۵	۷۳/۲	۱۹/۱	۳۸/۸	۱۸/۳
	زن	۱۵/۶	۷۳/۸	۱۹/۸	۴۱/۳	۱۹/۴
تحصیلات	بی‌سواد	۴/۴	۵۱/۳	۷/۹	۳۱/۳	۱۶/۴
	ابتدایی	۱۱/۳	۶۸/۹	۲۶/۴	۳۶/۹	۱۹/۳
	متوسطه	۱۷/۲	۷۸/۹	۱۹/۲	۴۲/۷	۱۹
	عالی	۲۱	۷۳/۳	۱۲/۷	۴۰/۱	۱۸/۷
وضع فعالیت	شاغل	۱۱/۶	۷۲/۵	۱۰/۸	۳۹/۱	۱۹/۵
	دانشجو	۲۱/۹	۷۵/۹	۱۲	۴۲/۱	۱۶/۹
	محصل	۲۱/۳	۷۶/۹	۳۳/۲	۴۱/۱	۱۹/۲
	خانه‌دار	۹/۶	۷۰/۹	۱۱/۷	۳۹/۱	۱۹/۳
	دارای درآمد	۱۰/۷	۶۲/۸	۱۰/۴	۳۲/۵	۱۵/۱
وضع تاهل	دارای‌همسر	۱۰/۳	۷۰/۶	۱۰/۹	۳۷/۴	۱۹/۷
	بدون‌همسر	۹/۵	۵۲/۱	۷/۷	۳۱/۶	۱۵/۶
	مجرد	۱۹/۲	۷۶/۸	۲۷	۴۲/۶	۱۸/۴
زبان مادری	فارسی	۱۶/۵	۷۳/۳	۲۱/۵	۳۵/۹	۱۸/۹
	ترکی	۱۳/۴	۷۱	۱۶/۵	۴۲/۷	۱۸/۶
	عربی	۸/۶	۸۱/۵	۲۵/۶	۵۷/۵	۲۱/۶
	کردی	۱۱/۶	۷۳/۱	۱۴	۵۴/۳	۲۲/۷
	بلوچی	۱۷/۶	۶۹/۷	۲۶/۱	۵۵/۲	۶/۱
	لری و لکی	۱۵	۷۶/۱	۱۶/۳	۳۲/۸	۱۷/۲
	گیلکی	۱۵/۳	۸۴/۷	۱۶/۳	۵۴	۱۳/۸
کل		۱۵/۱	۷۳/۵	۱۹/۵	۴۰	۱۸/۹

جدول ۷-۱۱. تنوع استفاده از ویدئو در خانواده‌های دارای ویدئو

ویژگی‌های فردی		تعداد برنامه مورد استفاده	
		میانگین	s.d
سن	۶-۱۱ ساله	۱/۹	۱/۲
	۱۲-۱۸ ساله	۱/۹	۱/۱
	۱۹-۲۵ ساله	۱/۷	۱/۱
	۲۶-۴۰ ساله	۱/۶	۱/۱
	۴۱-۶۴ ساله	۱/۳	۱/۱
	بالای ۶۴ سال	۰/۹	۱/۲
جنس	مرد	۱/۶	۱
	زن	۱/۷	۱/۱
تحصیلات	بی‌سواد	۱/۱	۱
	ابتدایی	۱/۶	۱/۲
	متوسطه	۱/۸	۱/۱
	عالی	۱/۷	۱/۲
وضع فعالیت	شاغل	۱/۵	۱/۱
	دانشجو	۱/۷	۱/۱
	محصل	۱/۹	۱/۲
	خانه‌دار	۱/۵	۱/۱
	دارای درآمد	۱/۳	۱/۱
وضع تاهل	دارای‌همسر	۱/۵	۱/۱
	بدون‌همسر	۱/۱	۱/۲
	مجرد	۱/۸	۱/۱
کل		۱/۷	۱/۱

فصل هشتم / استفاده از ضبط صوت

نوار صوتی

داشتن ضبط‌صوت - در مورد ضبط‌صوت اولین سؤال «داشتن ضبط‌صوت در منزل» است. در ۷۲/۵ درصد خانواده‌ها ضبط‌صوت وجود دارد و ۲۷/۵ درصد خانواده‌ها فاقد ضبط‌صوت‌اند (جدول ۸-۱).

نوع نوار- سپس در مورد نوع نوار صوتی مورد استفاده اعضا، با ۷ گزینه پرسش شده است: ۱) آموزشی، ۲) سرود و موسیقی، ۳) قصه، ٤) قرآن، ٥) نوحه، روضه و عزاداری، ٦) تواشیح و ۷) سخنرانی. جدول ۸-۲ و ۸-۳ نسبت خانواده‌های دارنده ضبط صوت و نسبت استفاده حداقل یکی از اعضای خانواده را از انواع نوار صوتی مورد پرسش در خانواده‌های دارای ضبط‌صوت و کل خانواده‌ها در ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

استفاده از انواع نوار- سؤال بعدی در مورد گوش دادن به انواع نوار از سوی اعضای خانواده است: «کدام یک از اعضا از ضبط‌صوت استفاده می‌کنند؟ به چه نوع نواری گوش می‌دهند؟» ۷۳/۹ درصد جمعیت (٤٨٣٦٧ نفر) در خانواده‌هایی زندگی می‌کنند که دارای ضبط‌صوت‌اند. ۷۲ درصد اعضای این خانواده‌ها (۵۳/۳ درصد کل جمعیت) به ۱ تا ٦ نوع نوار صوتی گوش می‌دهند. جدول ۸-٤ تا ۸-۷ مطلق استفاده از نوار صوتی، انواع نوار و تنوع استفاده از نوار توسط افراد را در خانواده‌های دارنده ضبط‌صوت و در کل جمعیت در ۲۸ شهر نشان می‌دهند.

زبان نوار- سؤال بعدی در مورد زبان انواع نوار صوتی (غیر از قرآن و تواشیح) است. در مورد هر نوع نوار تا دو زبان و لهجه پرسش شده است. این موضوع عمدتا در شهرهایی که بخشی از جمعیت دارای زبان مادری غیرفارسی بوده‌اند، پرسش شده است. در بعضی از شهرها این موضوع پرسش نشده است. عمده زبان‌ها و لهجه‌هایی که ذکر شده عبارتند از: ترکی، عربی، کردی، لری و لکی، انگلیسی، گیلکی و بندری. با توجه به فراوانی بیشتر نوار موسیقی و سرود و عزاداری، نسبت نوارهای مورد استفاده در این دو مقوله به زبان غیر فارسی که فراوانی قابل توجهی دارند، در شهرهایی که مورد پرسش قرار گرفته، در جدول ۸-۸ و ۸-۹ آمده است.

جدول ۸-۱. نسبت خانواده‌های دارای ضبط‌صوت در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	درصد
اراک	٦٩/٩
اردبیل	٧١/٤
ارومیه	٧٣/٦
اصفهان	٧٦/٤
اهواز	٧٦/٦
ایلام	٦٧
بندرعباس	٦٦/٧
بوشهر	٨١/٢
تبریز	٧٧/٨
تهران	٧٩/٩
خرم‌آباد	٦٨/٣
رشت	٧٥/٦
زاهدان	٥٤/٥
زنجان	٧٧/٤
ساری	٧٨/٧
سمنان	٧٦/٤
سنندج	٧١/٥
شهرکرد	٨٠/٦
شیراز	٧٥/٨
قزوین	٨٠/٨
قم	٦٤/٤
کرمان	٧٣/٧
کرمانشاه	٧٠/٨
گرگان	٧٤/٦
مشهد	٧١/٤
همدان	٦٩/٦
یاسوج	٥٣/٦
یزد	٧٢/٣
۲۸ شهر	٧٢/٥

جدول ۸-۲. نسبت استفاده از انواع نوار صوتی در خانواده‌های دارای ضبط‌صوت در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع نوار						
	آموزشی	سرود و موسیقی	قصه	قرآن	روضه و عزاداری	تواشیح	سخنرانی
اراک	۱۸/۹	۷۹/۹	۱۹/۸	٤۹/٦	٤۹/٦	۱۱/۲	۲٤/٤
اردبیل	۱۳/۷	۸٦	٥/٦	۲٦/۱	٤۹/۳	٥/٦	٥
ارومیه	۱۷/٥	۸٦/۳	۱۱/۹	٤۸	٥۲/۸	٦/۷	٥/٤
اصفهان	۲۷	۸۳	۲۲	٤۸/۲	٤٦/٦	۱۱/۸	۲۸/۸
اهواز	۱۹/۸	۸۷/٥	۱٤/۸	۳۱/٥	۳۷/٥	۸/۹	۱۰/۲
ایلام	۱۹/۱	۸٥/٤	۱۱/۳	٤۳	٦۱/۸	۱۳/۱	۱٤
بندرعباس	۱۳/٤	۸۳/۷	۱٥/۱	۳٤/۹	۳۹/۸	۷	۱۰/۲
بوشهر	۱۹/٤	۷۸/۹	۲۲/٦	۳۹/۸	٤٦/۲	۱۱/٥	۱٦/۷
تبریز	۱٥/۱	۸۹/۸	٦/۹	٤٤	٥۲/۷	۷/۹	۸/۲
تهران	۲۱/٦	۸٤	۹/۸	۲٦/۳	۲۸/۱	٦/٤	۹/۸
خرم‌آباد	۱٤/٦	۸۸	۱۰/۸	۳۸/٦	٥٤/۱	۹/٤	۱۲/٦
رشت	۲۱/۱	۹۰/٥	۱٥	۳۱/٤	۲۱/۱	٦/٦	۷/۹
زاهدان	۹/٥	۸٤/۸	۱۱/۷	٥۱/۱	۲۸	۸/۷	۲٤/٦
زنجان	۱۸/۳	۸۳/۷	۱۱/٦	۳۲/٦	٤۹/٦	۲/۸	۱۲/۹
ساری	۲۷/٦	۸۲/۸	۱٤/۷	٤۰	٤۷/۸	٥/۸	۱۹/۲
سمنان	۱۹/۸	۷۲/٤	۲۰/۳	٥۱/۸	٤۳	۱۰/٤	۱٥/۹
سنندج	۱۲/۱	۹۲	۸/٥	٤۱/۹	٥/٥	۳٤/۷	۸/۸
شهرکرد	۱۹/٦	۸۳/۹	۱۸/۱	٤۳/۳	٤۲/٦	۷/۹	۱۳/۱
شیراز	۱٦/٤	۷۹/۲	۱۳/٥	۳۰/۱	۲۰/۱	٥	۸/٤
قزوین	۲۱/۳	۸۷/۱	۱٦/٦	٤٦/۳	٤٦	۱۱/۹	۲۱/۸
قم	۱۱/۹	٥۸/۳	٥/٦	۳۹/۸	٥٦/۷	٦/۳	۱۸/۲
کرمان	۱٦	۸۰/۷	۱۷/٤	٤۸/٤	٤۲/٦	۹/٦	۲۳/۳
کرمانشاه	۱۳	۹۱/۳	۱۲/۱	٤٤/۸	۲۷/۹	۱۰/٤	۹/۹
گرگان	۱۰/۸	۸٥/۲	۱۱/۳	۲۸/٥	۳٥/٤	٦/۳	۱۲/۱
مشهد	۱٦/٥	۷۷/۷	۱۳/۱	٤۰/۲	٤۹/٤	۹/۲	۱٦/۲
همدان	۱٦/۹	۸۲/۲	۱۳/۸	۳۲/۲	۳۳/٦	٥/٦	۱۰/٥
یاسوج	۲۰/۳	۸۹/۷	۱۸/۸	٤٤/٦	٤۱/۳	۱۱/۱	۲٥/٥
یزد	.۱٥	٦۷/۹	۱۳/٦	۳۸/۱	٥۱	٤/۲	۱٤/۷
۲۸ شهر	۱۷/٥	۸۲/۷	۱۳/۹	۳۹/۷	٤۲/۲	۹/۱	۱٤/٤

جدول ۸-۳. نسبت استفاده از انواع نوار صوتی در کل خانواده‌ها در ۲۸ شهر (درصد سطری)

نام شهر	نوع نوار صوتی						
	آموزشی	سرود و موسیقی	قصه	قرآن	روضه و عزاداری	تواشیح	سخنرانی
اراک	۱۳/۲	۵۵/۹	۱۳/۸	۳٤/۷	۳٤/۷	۷/۸	۱۷
اردبیل	۹/۸	٦۱/٤	٤	۱۸/٦	۳۵/۲	٤	۳/٦
ارومیه	۱۲/۹	٦۳/٦	۸/۷	۳۵/٤	۳۹	۵	٤
اصفهان	۲۰/٦	٦۳/٤	۱٦/۸	۳٦/۸	۳۵/٦	۹	۲۲
اهواز	۱۵/۲	٦۷/۲	۱۱/٤	۲٤/۲	۲۸/۸	٦/۸	۷/۸
ایلام	۱۲/۸	۵۷/۲	۷/٦	۲۸/۸	٤۱/٤	۸/۸	۹/٤
بندرعباس	۹/۱	۵۷/۱	۱۰/۳	۲۳/۸	۲۷/۲	٤/۸	٦/۹
بوشهر	۱۵/۸	٦٤/۲	۱۸/٤	۳۲/٤	۳۷/٦	۹/٤	۱۳/٦
تبریز	۱۱/۸	۷۰/۲	۵/٤	۳٤/٤	٤۱/۲	٦/۲	٦/٦
تهران	۱۷/٤	٦۷/۵	۷/۹	۲۱/۱	۲۲/٦	۵/۲	۷/۹
خرم‌آباد	۱۰	٦۰/۳	۷/٤	۲٦/۵	۳۷/۱	٦/٤	۸/٦
رشت	۱٦	٦۸/٦	۱۱/٤	۲۳/۸	۱٦	۵	٦
زاهدان	۵/۲	٤٦/۳	٦/٤	۲۷/۹	۱۵/۳	٤/۸	۱۳/٤
زنجان	۱٤/۲	٤٦/۹	۹	۲۵/۳	۳۸/۵	۲/۲	۱۰
ساری	۲۱/۷	٦۵/۱	۱۱/٦	۳۱/۵	۳۷/٦	٤/٦	۱۵/۱
سمنان	۱۵/۲	۵۵/٦	۱۵/٦	۳۹/۸	۳۳	۸	۱۲/۲
سنندج	۸/۷	٦۵/۷	٦/۱	۲۹/۹	۳/۹	۲٤/۸	٦/۳
شهرکرد	۱۵/۸	٦۷/۸	۱٤/٦	۳۵	۳۳/٤	٦/٤	۱۰/٦
شیراز	۱۲/۵	٦۰/۵	۱۰/۳	۲۳	۱۵/۳	۳/۸	٦/۵
قزوین	۱۷/۲	۷۰/٤	۱۳/٤	۳۷/٤	۳۷/۲	۹/٦	۱۷/٦
قم	۷/۷	۳۷/٦	۳/٦	۲۵/۷	۳٦/٦	٤	۱۱/۷
کرمان	۱۱/۹	۵۹/۹	۱۲/۹	۳۵/۹	٤٦/٤	۷/۱	۱۷/۳
کرمانشاه	۹/۲	٦٤/۸	۸/٦	۳۱/۸	۱۹/۸	۷/٤	۷
گرگان	۸/۲	٦۵	۸/۷	۲۱/۷	۲۷	٤/۸	۹/۳
مشهد	۱۱/۸	۵۵/٦	۹/٤	۲۸/۸	۳۵/٤	٦/٦	۱۱/٦
همدان	۱۱/۹	۵۷/۷	۹/۷	۲۲/٦	۲۳/٦	٤	۷/۳
یاسوج	۱۱	٤۳/۲	۱۰/۲	۲٤/۲	۲۲/٤	٦	۱۳/۸
یزد	۱۰/۸	٤۹/۱	۹/۸	۲۷/۵	۳٦/۹	۳	۱۰/٦
۲۸ شهر	۱۲/۸	٦۰/۲	۱۰/۱	۲۸/۹	۳۰/۷	٦/٦	۱۰/۵

جدول ۸-٤. نسبت مطلق استفاده از نوار صوتی و انواع آن در جمعیت دارای ضبط صوت در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	مطلق استفاده	نوع نوار					
		آموزشی	سرود و موسیقی	قصه	قرآن	روضه و عزاداری	تواشیح	سخنرانی
اراک	۷۰	۷/۱	۵۰/۲	٦/۷	۲۳/۹	۳۲/۱	۵/۳	۱۳/۲
اردبیل	۷۱/۸	٦/۲	۵۷/۲	۲/۳	۱۲/۳	۳۳/۹	۲/۷	۲/۹
ارومیه	۷٤/۳	٦/٦	۵٦/۳	٤/۹	۲۸/۸	۳٦/۹	۲/٤	۲/٦
اصفهان	۷۵/۱	۱۱/۲	۵۷/۱	۸/۷	۲٤/۵	۲۹/۳	٦/۵	۱٤/٦
اهواز	۷۹/٤	۸/۸	٦۵/۳	٤/٦	۱٦/٤	۲۸/٤	۵/۱	٤/۲
ایلام	٦۵/۸	۷/۸	٤۹/۷	٤/۱	۲۲/۱	٤۱/۱	٦/۳	٦/٦
بندرعباس	۷۱/۵	۷/۵	۵٤/۷	۸	۲۱/۵	۲۸	۵/۲	۷/۵
بوشهر	٦۹/۲	۹/۵	۵۰/۲	۹/۳	۲۳/۹	۳۰/۸	۷/۳	۹/٦
تبریز	۷٤/٤	۵/٤	۵۸/۳	۳/۷	۲٤/۳	٤۰/۱	٤/۸	٤/٤
تهران	٦۷/٤	۹/۲	۵۵/۲	۳/۹	۱۲/٦	۱۷	۳/٤	۵/۵
خرم‌آباد	۷۱/٤	۵/٤	۵۸/۲	۳	۱۸/۵	۳۸/۸	٤/۳	٦/۲
رشت	۷٦/٦	۸/۸	٦٦/۳	۵/٦	۱٦/٦	۱۲/۷	۳/۵	٤/۵
زاهدان	۷۲	٤/۸	۵۳/۳	۳/۹	۲۹/۷	۱٦/۷	۵/۵	۱٤
زنجان	٦۸/۵	۷/٤	۵۰/۳	۳/۸	۱٤/۸	۲۸/۹	۱/۸	٦/۹
ساری	۷٦/٦	۱۱/۷	۵۸/۵	۵/۲	۲۲/۲	۲۹/۹	۳/۸	۱۰/۹
سمنان	۷۲/٤	۸/۷	٤۸/۳	۸	۳۱	۲۷/۱	۵/۵	۹/۳
سنندج	۷۸/۹	٦/۲	۷۰/۲	٤/۳	۲٤/۹	٤/٦	۲۲/۳	۵/۹
شهرکرد	۷٤/٤	۷/۵	۵۸/۱	٦/۷	۲۱/۷	۲۷/۵	۳/۵	۷/٤
شیراز	۷۰/۲	۷/۱	۵۳/۷	۵	۱۷/۷	۱۳/۲	۳/۹	٤/۵
قزوین	۷٤/۵	۹/۳	۵۸/۹	٦/۸	۲۳/٤	۳۰/۱	٦/۵	۱۳/۸
قم	٦۵/٦	٤/۵	۳۷/۳	۱/۸	۲٤/٦	٤۰/٦	۳/۲	۱۲/۱
کرمان	۷۵/۳	۵/۸	٤۹/٤	٦/۲	۲۷/۷	٤۰/۱	٤/٦	۱٦/۲
کرمانشاه	۷۷/۲	۵/۹	٦٦/۸	٤/٦	۲۵	۱۹/۲	٦/٤	۵/۷
گرگان	٦۸/۳	٤	۵۵/۱	۳/٦	۱۲/۹	۱۹/٤	۲/٦	٦/۳
مشهد	٦۵/۲	٦/۹	٤۲/۳	۵/۱	۲۰/۸	۲۸/٤	٤/۲	۸
همدان	٦۵/٦	٦/۵	۵۰/۳	٤/۵	۱٤/۲	۱۹/۵	۲/٦	٤/۹
یاسوج	۷۵	۱۱/٤	۵٦/۲	٤/۸	۲٤/۹	۲۸/٦	٦/۹	۱۳/۳
یزد	٦۸/۱	۵	٤۲/۵	٤/۳	۱۹/۹	۳۷/۷	۲/۱	۹/۹
۲۸ شهر	۷۲	۷/٤	۵٤/۹	۵/۳	۲۱/٤	۲۸	۵/۱	۸/۱

جدول ۸-۵. مطلق نسبت استفاده و استفاده از انواع نوار صوتی در کل جمعیت در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	مطلق استفاده	نوع نوار						
		آموزشی	سرود و موسیقی	قصه	قرآن	روضه و عزاداری	تواشیح	سخنرانی
اراک	۵۰/٤	۵/۱	۳٦/۲	٤/۸	۱۷/۲	۲۳/۲	۳/۸	۹/۵
اردبیل	۵۲/۷	٤/٦	٤۱/۹	۱/۷	۹	۲٤/۸	۲	۲/۱
ارومیه	۵۵/۸	۵	٤۲/۳	۳/۷	۲۱/٦	۲۷/۷	۱/۸	۱/۹
اصفهان	۵۷/۲	۸/۵	٤۳/۵	٦/٦	۱۸/٦	۲۲/۳	۵	۱۱/۱
اهواز	٦۱/۱	٦/۸	۵۰/٤	۳/۵	۱۲/۷	۲۱/۹	۳/۹	۳/۲
ایلام	٤٤/۷	۵/۳	۳۳/۷	۲/۸	۱۵	۲۷/۹	٤/۳	٤/۵
بندرعباس	٤۸/۷	۵/۱	۳۷/۳	۵/۵	۱٤/٦	۱۹/۱	۳/۵	۵/۱
بوشهر	۵٦/۸	۷/۸	٤۱/۲	۷/٦	۱۹/٦	۲۵/۳	٦	۷/۹
تبریز	٦۰/۳	٤/٤	٤۷/۲	۳	۱۹/۷	۳۲/۵	٦/۹	۳/۵
تهران	۵۵/٦	۷/٦	٤۵/٦	۳/۲	۱۰/٤	۱٤	۲/۸	٤/٦
خرم‌آباد	٤۹/۷	۳/۸	٤۰/٦	۲/۱	۱۲/۹	۲۷	۳	٤/۳
رشت	٦۱/۱	۷	۵۲/۹	٤/٤	۱۳/۲	۱۰/۲	۲/۸	۳/٦
زاهدان	٤۰/۱	۲/۷	۲۹/۷	۲/۲	۱٦/۵	۹/۳	۳/۱	۷/۸
زنجان	٤٤/۷	۵/۹	٤۰/۲	۳	۱۱/۸	۲۳	۱/٤	۵/۵
ساری	٦۱/۱	۹/۳	٤٦/۷	٤/۲	۱۷/۸	۲۳/۹	۳	۸/۷
سمنان	۵٦/۵	٦/۸	۳۷/۷	٦/۳	۲٤/۲	۲۱/۲	٤/۳	۷/۳
سنندج	۵٦/۸	٤/۵	۵۰/٦	۳/۱	۱۷/۹	۳/۳	۱٦/۱	٤/۲
شهرکرد	٦۲/۹	٦/۳	٤۹/۱	۵/۷	۱۸/٤	۲۳/۲	۲/۹	٦/۲
شیراز	۵۲/۸	۵/۳	٤۰/٤	۳/۸	۱۳/۳	۹/۹	۳	۳/٤
قزوین	٦۱/۹	۷/۷	٤۸/۹	۵/۷	۱۹/٤	۲۵	۵/٤	۱۱/٤
قم	٤۲/۹	۲/۹	۲٤/٤	۱/۲	۱٦/۱	۲٦/٦	۲/۱	۷/۹
کرمان	۵۷/۹	٤/۵	۳۸	٤/۷	۲۱/۳	۳۰/۸	۳/٦	۱۲/٤
کرمانشاه	۵۵/٤	٤/۳	٤۸	۳/۳	۱۸	۱۳/۸	٤/٦	٤/۱
گرگان	۵۳/٤	۳/۱	٤۳/۱	۲/۸	۱۰/۱	۱۵/۲	۲	٤/۹
مشهد	٤٦/۹	٤/۹	۳۰/٤	۳/۷	۱٤/۹	۲۰/٤	۳	۵/۷
همدان	٤۷/۳	٤/۷	۳٦/۳	۳/۲	۱۰/۲	۱٤/۱	۱/۸	۳/۵
یاسوج	٤۱/۵	٦/۳	۳۱/۲	٤/۷	۱۳/۸	۱۵/۹	۳/۸	۷/٤
یزد	۵۱/۲	۳/۸	۳۲/۱	۳/۳	۱٤/۹	۲۸/۵	۱/٦	۷/۵
۲۸ شهر	۵۳/۳	۵/۵	٤۰/٦	۳/۹	۱۵/۸	۲۰/۷	۳/۸	٦

جدول ۸-٦. تنوع نوار صوتی مورد استفاده در جمعیت دارای ضبط صوت (درصد)

نام شهر	تنوع نوار صوتی					
	صفر	۱	۲	۳	٤	٦-٥
اراک	۳۰	۳۰/٤	۲۰/۲	۱۲/۲	٥/۳	۱/۹
اردبیل	۲۸/۲	۳۹/۸	۲۳/۷	٥/۷	۱/٦	۱
ارومیه	۲٥/۷	۳۲/۱	۲٦	۱۱/٦	۳/۷	۰/۹
اصفهان	۲٤/۹	۳٤/۷	۱۸/۹	۱۲	٦/٤	۳/۱
اهواز	۲۰/٦	٤۳/٤	۲٤/۱	۷/۹	۲/۹	۱/۱
ایلام	۳٤/۲	۲٤/۹	۱۹/۹	۱۳/۳	٦/۱	۱/۷
بندرعباس	۲۸/٥	٤۰/٤	۱۷/٦	۷/۸	۱/٥	٤/۲
بوشهر	۳۰/۸	۳۲/۲	۱۸/۹	۹/۲	٤/۹	۳/۹
تبریز	۲٥/٦	۳۳/٥	۲۳/٥	۱۱/٦	٤	۱/۸
تهران	۳۲/٦	٤۳/٤	۱٥	٥/٥	۱/۷	۱/۸
خرم‌آباد	۲۸/٦	۳۰/۲	۲٦/٦	۹/٦	۳/۲	۱/۷
رشت	۲۳/٤	٥۰/٥	۱٦	۷/۲	۱/٤	۱/٥
زاهدان	۲۸	۳۸/٦	۱۸/۱	۹/۳	٤/٥	۱/٤
زنجان	۳۱/٥	۳٦/۹	۲۲	٦/۹	۱/٦	۱/۲
ساری	۲۳/٤	۳۸/۲	۲۰/۸	۱۰/۷	٤/٥	۲/۳
سمنان	۲۷/٦	۳۳/۹	۲۰/٤	۱۲/٦	۳/۲	۲/۳
سنندج	۲۱/۱	٤٥/٦	۱۸/۷	۹/۸	۲/٤	۲/٦
شهرکرد	۲٥/٦	۳۷/۹	۲۲/۹	۹/۱	۲/۷	۱/۹
شیراز	۲۹/۸	٤۷/۸	۱٤/۸	٤/۷	۱/٦	۱/٤
قزوین	۲٥/٥	۳٥/۱	۲۱/۸	۸/۳	٤/۳	٥
قم	۳٤/٤	۲۸/۲	۲۲/۳	۱۰/۲	۳/٦	۱/۱
کرمان	۲٤/۷	۳۱/۷	۲۳/۳	۱۲/٤	٥/٥	۲/۳
کرمانشاه	۲۲/۸	٤٤/۸	۱۷/٦	۹/۱	۳/٥	۲/۲
گرگان	۳۱/۷	٤٥/۳	۱٤/۷	٥/٦	۱/۷	۱
مشهد	۳٤/۸	۳٤	۱۸/٤	۸/٦	۲/٦	۱/٦
همدان	۳٤/٤	٤۱/٤	۱٥/۲	٦/٥	۱/٥	۱
یاسوج	۲٥	۳۲/۷	۲۲/۲	۱۲/۲	٤/۷	۳/۲
یزد	۳۱/۹	۳۳/٦	۲۰/۹	۹/۸	۲/۸	۱
۲۸ شهر	۲۸	۳۷/۲	۲۰/۲	۹/۲	۳/۳	۲

جدول ۸-۷. تنوع نوار صوتی مورد استفاده در کل جمعیت در ۲۸ شهر(درصد)

نام شهر	تنوع نوار صوتی				
	۱	۲	۳	٤	٦-٥
اراک	۲۱/۹	۱٤/٦	۸/۸	۳/۸	۱/٤
اردبیل	۲۹/۲	۱۷/٤	٤/۲	۱/۲	۰/۸
ارومیه	۲٤/۱	۱۹/٥	۸/۷	۲/۸	۰/٦
اصفهان	۲٦/٤	۱٤/٤	۹/۱	٤/۹	۲/٤
اهواز	۳۳/٤	۱۸/٦	٦/۱	۲/۲	۰/۹
ایلام	۱٦/۹	۱۳/٥	۹	٤/۱	۱/۱
بندرعباس	۲۷/٥	۱۲	٥/۳	۱	۲/۹
بوشهر	۲٦/٤	۱۹/٥	۷/٦	٤/۱	۳/۲
تبریز	۲۷/۱	۱۹	۹/٤	۳/۲	۱/٥
تهران	۳٥/۸	۱۲/٤	٤/٥	۱/٤	۱/٥
خرم‌آباد	۲۱	۱۸/٥	٦/۷	۲/۳	۱/۲
رشت	٤۰/۳	۱۲/۷	٥/۸	۱/۱	۱/۲
زاهدان	۲۱/٥	۱۰/۱	٥/۲	۲/٥	۰/۸
زنجان	۲۹/٥	۱۷/٦	٥/٥	۱/۳	۰/۹
ساری	۳۰/٥	۱٦/٦	۸/٦	۳/٦	۱/۹
سمنان	۲٦/٤	۱٥/۹	۹/۸	۲/٥	۱/۸
سنندج	۳ ۲/۸	۱۳/٥	۷	۱/۷	۱/۸
شهرکرد	۳۲	۱۹/۳	۷/۷	۲/۳	۱/٦
شیراز	۳٦	۱۱/۱	۳/٥	۱/۲	۱
قزوین	۲۹/۱	۱۸/۱	٦/۹	۳/٦	٤/۲
قم	۱۸/٥	۱٤/٦	٦/۷	۲/٤	۰/۸
کرمان	۲٤/٤	۱۷/۹	۹/٥	٤/۲	۱/۸
کرمانشاه	۳۲/۲	۱۲/۷	٦/٥	۲/٥	۱/٦
گرگان	۳٥/٤	۱۱/٥	٤/٤	۱/۳	۰/۸
مشهد	۲٤/٤	۱۳/۲	٦/۲	۱/۹	۱/۲
همدان	۲۹/۸	۱۱	٤/۷	۱/۱	۰/۷
یاسوج	۱۸/۱	۱۲/۳	٦/۷	۲/٦	۱/۸
یزد	۲٥/۳	۱۲/۷	۷/٤	۲/۱	۰/۸
۲۸ شهر	۲۷/٥	۱٥	٦/۸	۲/۷	۱/٥

جدول ۸-۸. نسبت استفاده از نوارهای موسیقی وسرود غیر فارسی درجمعیت نمونه (درصد)

نام شهر	زبان	٪	زبان	٪	زبان	٪	زبان	٪	زبان	٪
اراک	ترکی	۱۲/٤	لری	٥						
اردبیل	ترکی	٦۳/٦								
ارومیه	ترکی	٥٦/۸	کردی	۱٤/٥						
اهواز	عربی	۳۱/٤	لری	۳/۱	انگلیسی	٤/۳				
ایلام	کردی	٥٦/۹	عربی	٤	لری	۲/۱				
بندرعباس	بندری	۳۹/۹	عربی	٤/۱	لری	۲/۹				
بوشهر	عربی	۱۲/٦								
تبریز	ترکی	۷۳/۲								
تهران	عربی	۸/۲	ترکی	٥/۱	لری	٤/٥	انگلیسی	۲/۹	کردی	۱/۷
خرم‌آباد	لری	۷۳/۷	کردی	۱۸/۳						
رشت	گیلکی	۳۱/۳	ترکی استانبولی	۱٥/۹						
زنجان	ترکی	۳٤/٦								
شهرکرد	لری	۱٦/٥								
قم	عربی	۱۸/٤								
کرمانشاه	کردی	٤۷/۸								
همدان	ترکی	٥/۱	کردی	٥/۲						

جدول ۸-۹. نسبت استفاده از نوارهای روضه و عزاداری غیر فارسی در جمعیت نمونه (درصد)

نام شهر	زبان	٪	زبان	٪	زبان	٪
اراک	ترکی	۲/٦				
اردبیل	ترکی	۹۰/۸				
ارومیه	ترکی	۷۲/۱	کردی	۳/۸		
اهواز	عربی	٦۰/۸	لری	۳/۷		
ایلام	کردی	۱۱/۵	عربی	۸		
بندرعباس	عربی	۵/۹	ترکی	۳/٦	بندری	۲/۹
بوشهر	عربی	۸/۸				
تبریز	ترکی	۸٤/۱				
تهران	عربی	۹/۹	ترکی	۵/۵		
خرم‌آباد	لری	٦۹				
رشت	عربی	۱٦/۵	گیلکی	۰/۵		
زنجان	ترکی	٦۳/۸				
شهرکرد	لری	۰/۷				
قم	عربی	۱۵/۸	ترکی	۱۰		
کرمانشاه	کردی	٤/۷				
همدان	کردی	۳/۷	ترکی	۰/۹		

زمان استفاده - بعد از سؤال از نوع نوار صوتی، از زمان گوش دادن به نوار توسط اعضا در واحد هفته به دو صورت پرسش شده است: متوسط زمان گوش دادن به نوار در هفته و زمان گوش دادن به نوار در هفته گذشته. افراد برای پاسخگویی می‌توانسته‌اند یکی از ٤ گزینه: ۱) حدود نیم ساعت، ۲) حدود یک ساعت، ۳) حدود دو ساعت و ٤) بیش از دو ساعت را انتخاب کنند.

در صورتی که مقوله « بیش از دو ساعت» را حداقل ۲/۵ ساعت به حساب آوریم، میانگین زمان استفاده در جمعیت دارای ضبط‌صوت ۹٦ دقیقه و برای کل جمعیت ۵۱ دقیقه در هفته است (جدول ۸-۱۰ و ۸-۱۱).

جدول ۸-۱۰. زمان گوش دادن به نوار صوتی در جمعیت دارای ضبط صوت (درصد)

نام شهر	در هفته (ساعت)					در هفته گذشته (ساعت)				
	صفر	۰/۵	۱	۲	۲+	صفر	۰/۵	۱	۲	۲+
اراک	۶/۶	۱۸/۳	۲۰/۲	۱۶/۹	۳۷/۹	۲۸/۴	۹/۳	۱۴/۴	۱۳/۶	۳۴/۳
اردبیل	۱۰/۲	۱۸/۶	۲۱/۸	۱۶/۵	۳۲/۹	۲۳	۱۶/۱	۱۶/۶	۱۳/۶	۳۰/۶
ارومیه	۸/۳	۱۹/۶	۱۶/۳	۱۷/۸	۳۸	۲۲/۳	۱۴	۱۵/۶	۱۵/۳	۳۲/۸
اصفهان	۶/۲	۱۴/۸	۱۹/۷	۱۹/۳	۴۰	۲۱/۵	۹/۶	۱۶/۹	۱۵/۷	۳۶/۴
اهواز	۳/۶	۹/۶	۲۵/۸	۱۸/۲	۴۲/۹	۱۵/۹	۸/۹	۲۱/۸	۱۳/۳	۴۰/۲
ایلام	۷/۱	۹/۹	۲۴/۱	۱۶/۲	۴۲/۸	۲۲/۵	۸/۸	۱۸/۵	۱۳/۱	۳۷
بندرعباس	۳/۱	۲۰/۳	۲۶/۶	۱۸/۹	۳۱	۲۵/۹	۱۴/۹	۱۹/۴	۱۴	۲۵/۸
بوشهر	۳/۸	۱۵/۵	۲۹/۶	۱۸	۳۳/۱	۱۳/۷	۱۳/۵	۲۶/۲	۱۵/۴	۳۱/۲
تبریز	۴/۹	۱۶/۵	۲۲/۴	۱۸/۳	۳۷/۹	۲۲/۸	۱۳/۳	۱۵/۶	۱۵	۳۳/۲
تهران	۷/۹	۱۷/۷	۲۱/۲	۱۵/۹	۳۷/۲	۲۱/۲	۱۴/۲	۱۸/۹	۱۴/۱	۳۱/۶
خرم‌آباد	۷/۴	۱۲/۲	۱۸/۷	۲۰/۴	۴۱/۲	۲۰/۲	۹/۱	۱۴/۳	۱۷/۱	۳۹/۲
رشت	۷/۱	۱۵/۷	۱۸/۷	۱۴/۷	۴۱/۲	۱۹/۹	۱۱/۷	۱۵/۸	۱۵/۲	۳۷/۴
زاهدان	۵	۱۱/۳	۱۷/۴	۱۹/۱	۵۱/۲	۱۹/۱	۸	۱۳/۱	۱۳/۶	۴۶/۲
زنجان	۶/۳	۱۳/۷	۲۳	۱۵/۹	۴۱/۱	۲۴/۳	۹	۱۷/۱	۱۲/۲	۳۷/۳
ساری	۳/۷	۱۰/۱	۲۲	۱۶/۹	۴۷/۳	۱۱/۲	۱۱/۱	۱۶/۴	۱۶/۲	۴۵/۱
سمنان	۸/۱	۱۸/۵	۲۶/۶	۱۸/۱	۲۸/۷	۲۶/۳	۱۵/۱	۱۷/۵	۱۶/۸	۲۴/۴
سنندج	۶/۵	۲۰/۲	۲۲/۵	۱۵/۵	۳۵/۲	۲۶/۹	۱۱/۸	۱۷/۲	۱۴/۴	۲۹/۷
شهرکرد	۵/۲	۱۹/۸	۲۴/۶	۱۸/۳	۳۲/۲	۲۰/۱	۱۶/۷	۱۹/۸	۱۶/۳	۲۷/۱
شیراز	۶/۳	۱۲/۳	۱۸/۸	۱۸/۴	۴۴/۳	۲۲/۲	۱۰/۸	۱۴/۶	۱۲/۵	۴۰
قزوین	۳/۶	۱۴/۹	۲۵/۲	۱۵/۶	۴۰/۷	۱۹/۶	۱۰/۲	۲۱/۳	۱۲/۵	۳۶/۴
قم	۲/۹	۲۳/۷	۲۴/۶	۱۸/۴	۳۰/۴	۳۴/۲	۱۱/۹	۱۶/۲	۱۲/۸	۲۴/۹
کرمان	۱۰/۳	۱۴/۷	۱۸/۷	۱۷/۱	۳۹/۳	۲۵	۹/۵	۱۷/۹	۱۳/۶	۳۴
کرمانشاه	۴/۲	۱۵/۵	۲۰/۴	۲۰/۷	۳۹/۲	۲۱/۷	۹/۴	۱۵/۶	۱۶	۳۷/۲
گرگان	۶/۶	۱۹/۱	۲۲/۴	۱۹/۸	۳۲/۱	۲۱/۸	۱۳/۲	۱۸/۴	۱۶/۲	۳۰/۳
مشهد	۷/۳	۱۹/۴	۲۴/۹	۱۹/۶	۲۸/۹	۳۲/۷	۱۱/۶	۱۸/۲	۱۳/۸	۲۳/۸
همدان	۶/۷	۱۴/۴	۱۷/۹	۱۹/۲	۴۱/۸	۲۱/۶	۱۰/۱	۱۵/۵	۱۵/۵	۳۷/۳
یاسوج	۹/۵	۱۶/۷	۱۹/۸	۱۲/۲	۴۱/۹	۱۸/۷	۱۲/۶	۱۵/۲	۹/۷	۴۳/۷
یزد	۲/۲	۱۶/۴	۲۷/۲	۲۲/۶	۳۱/۵	۲۷/۱	۸/۸	۱۹/۲	۱۷/۸	۲۷/۱
۲۸ شهر	۶/۱	۱۵/۹	۲۲/۳	۱۷/۸	۳۸	۲۲/۲	۱۱/۶	۱۷/۵	۱۴/۵	۳۴/۲

جدول ۸-۱۱. میانگین زمان استفاده از نوار صوتی در جمعیت دارای ضبط صوت و سرانه آن برای کل جمعیت در هفته در ۲۸ شهر (دقیقه)

شهر	میانگین در جمعیت دارای ضبط‌صوت	سرانه زمانی استفاده در کل جمعیت
اراک	۹۵	٤۸
اردبیل	۸۸	٤٦
ارومیه	۹٤	٥۲
اصفهان	۹۹	٥٦
اهواز	۱۰٤	٦٤
ایلام	۱۰۱	٤٥
بندرعباس	۹۱	٤٤
بوشهر	۹۳	٥۳
تبریز	۹۷	٥۸
تهران	۹۳	٥۱
خرم آباد	۱۰۱	٥۰
رشت	۹۸	٦۰
زاهدان	۱۰۸	٤۳
زنجان	۹۹	٥۳
ساری	۱۰۷	٦٥
سمنان	۸٦	٤۸
سنندج	۹۱	٥۱
شهرکرد	۹۰	٥۷
شیراز	۱۰۳	٥٤
قزوین	۹۹	٦۱
قم	۸۹	۳۸
کرمان	۹٥	٥٤
کرمانشاه	۱۰۰	٥٥
گرگان	۹۱	٤۸
مشهد	۸۷	٤۱
همدان	۱۰۰	٤۷
یاسوج	۹٤	۳۹
یزد	۹٥	٤۹
کل	۹٦	٥۱

تعداد نوار- سؤال دیگر مربوط به تعداد نوار موجود در منزل است: «تعداد تقریبی انواع نوار موجود در منزل». میانگین تعداد نوار موجود در منزل خانواده‌هایی که دارای ضبط‌صوت‌اند ۲۱نوار است. اگر سرانه تعداد نوار را به کل جمعیت خانواده‌ها حساب کنیم، مقدار آن ۱۵/۳نوار خواهد شد. بیشترین تعداد نوار موجود در منزل نوار موسیقی و سرود است با میانگین حدود ۱۳ نوار در هر خانواده (جدول ۸-۱۲ تا ۸-۱٤).

جدول ۸-۱۲. تعداد نوار صوتی موجود در منزل خانواده‌های دارای ضبط‌صوت

نوع نوار	تعداد نوار	
	میانگین	S.d.
آموزشی	۱/۲۵	۵/۱
سرود و موسیقی	۱۳/۱	۱۹/۷
قصه	۰/۵	۲/۱
قرآن	۲/٤	٦/۹
نوحه، روضه و عزاداری	۲/۷	٦/۷
تواشیح	۰/۲	۱/۸
سخنرانی	۰/۷	۳/۷

نحوه تهیه نوار-آخرین سؤال در مورد نحوه تهیه نوار صوتی بوده است با دو گزینه: خرید و امانت. ۵/۹ درصد خانواده‌های دارای ضبط‌صوت به این سؤال پاسخ نداده‌اند. ۱۰/٤ درصد فقط گزینه امانت گرفتن، ٦۰ درصد فقط گزینه خرید و ۲۳/۷ درصد دو گزینه امانت و خرید را مشخص کرده‌اند.

جدول ۸-۱۳. میانگین تعداد نوار صوتی در خانواده‌های دارای ضبط صوت و سرانه آن در کل خانواده‌ها

شهر	میانگین تعداد نوار صوتی در خانواده‌های دارای ضبط‌صوت	سرانه تعداد نوار صوتی در کل خانواده‌ها
اراک	۱۹	۱۳/۳
اردبیل	۱۸/٦	۱۳/۳
ارومیه	۱۷/۱	۱۲/٦
اصفهان	۲۳/۸	۱۸/۲
اهواز	۲۸	۲۱/۵
ایلام	۲۱/٦	۱٤/۵
بندرعباس	۱۹	۱۳
بوشهر	۱۸/۸	۱۵/۳
تبریز	۲۰/٤	۱۵/۹
تهران	۳۲/٤	۲٦
خرم آباد	۲٤/۹	۱۷/۱
رشت	۲۲/۹	۱۷/٤
زاهدان	۲۱/۱	۱۱/۵
زنجان	۱۹/۲	۱٤/۹
ساری	۲۳/٦	۱۸/٦
سمنان	۱٦/۱	۱۲/٤
سنندج	۲۰/٦	۱٤/۷
شهرکرد	۲۱	۱۷
شیراز	۲۳/۱	۱۷/٦
قزوین	۲٤/٦	۱۹/۹
قم	۱۵/۳	۹/۸
کرمان	۲٤/۱	۱۷/۹
کرمانشاه	۱۹/۳	۱۳/۷
گرگان	۱٦/۸	۱۲/۸
مشهد	۱٦/۵	۱۱/۸
همدان	۲۰/۷	۱٤/۵
یاسوج	۱٦/۷	۹/۱
یزد	۱۹/۹	۱٤/٤
کل	۲۱	۱۵/۳

جدول ۸-۱٤. سرانه انواع نوار صوتی موجود در خانه در کل خانواده‌ها در ۲۸ شهر

شهر	نوع نوار صوتی				
	آموزشی	موسیقی و سرود	قصه	قرآن	عزاداری
اراک	۰/۹	۷/۵	۰/٤	۲/۲	۱/٦
اردبیل	۰/۵	۷/٦	۰/۳	۱/۲	۳/۳
ارومیه	۰/۹	۷/۸	۰/٤	۱/٤	۱/۹
اصفهان	۱/۲	۱۱/٤	۰/۷	۲	۲
اهواز	۱	۱۵/۹	۰/٦	۲/۱	۱/٤
ایلام	۱	۹/۱	۰/۳	۱/۷	۱/۸
بندرعباس	۰/۵	۹/۳	۰/٤	۱/۲	۱/٤
بوشهر	۱/۲	۷/۳	۰/۷	۲/۷	۲/۳
تبریز	۰/۹	۹/٤	۰/۲	۱/٦	۳
تهران	۲/۱	۱۷/۲	۰/۵	۲/۳	۲/٦
خرم آباد	۰/٦	۱۱/۳	۰/۳	۱/٦	۲/۸
رشت	۱/۳	۱۲/٦	۰/٦	۱/٦	۰/۸
زاهدان	۰/۳	۷/٦	۰/۲	۱/۹	۰/۸
زنجان	۱	۸/۱	۰/۲	۱/۷	۳/۱
ساری	۱/۵	۱۱/۸	۰/۵	۱/٤	۲/٦
سمنان	۰/۸	٦/۹	۰/۵	۲/۱	۱/۵
سنندج	۰/۳	۱۱/۸	۰/۲	۱/۷	۰/۱
شهرکرد	۱/٤	۹/۹	۰/۷	۲/۳	۱/۹
شیراز	۱	۱۲/۸	۰/٦	۱/۷	۱
قزوین	۱/۱	۱۲/۳	۰/۵	۲/۳	۲/۷
قم	۰/۳	۳/۳	۰/۱	۱/۷	۳/٤
کرمان	۰/۹	۹/۱	۰/۵	۳/۱	۳/٤
کرمانشاه	۰/۵	۱۰/۵	۰/۳	۱/۲	۱
گرگان	۰/۷	۸/۸	۰/۳	۱/۱	۱/۳
مشهد	۰/۸	٦/۲	۰/۳	۱/٦	۲/۷
همدان	۰/۹	۹/۲	۰/٤	۱/٤	۱/۹
یاسوج	۰/۷	۵/۲	۰/۲	۱/۳	۱
یزد	۰/۹	۷/۹	۰/۳	۱/۹	۲/۵
کل	۰/۹	۹/٦	۰/٤	۱/۸	۲

پایگاه اقتصادی- اجتماعی و استفاده از ضبط صوت

در جهت ارزیابی رابطه استفاده از ضبط‌صوت و پایگاه اقتصادی – اجتماعی خانواده، ۱) داشتن ضبط‌صوت، ۲) نوع نوار صوتی و ۳) تعداد نوار صوتی موجود در منزل با شاخص‌های ارزش منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی تقاطع داده شد (جدول ۸-۱۵).

پایگاه اقتصادی- اجتماعی بالاتر با برخورداری بیشتر از سرمایه فرهنگی ضبط‌صوت، افزایش گوش دادن به نوارهای آموزشی و قصه، و کاهش گوش دادن به نوار روضه و عزاداری همراه است.

جدول ۸-۱۵. بهره‌مندی از ضبط صوت و نوار صوتی در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

بهره‌مندی از ضبط صوت و نوار صوتی	ارزش منطقه سکونت					وضع اقتصادی		
	پایین	متوسط -	متوسط	متوسط+	بالا	پایین	متوسط	بالا
داشتن ضبط‌صوت	٦٥/٤	٦٩/٧	٧٤/٢	٧٦	٨٠/٩	٧٠/٦	٧٧/٦	٧٩/٩
استفاده از نوار:								
آموزشی	١١/٩	١٤/٣	١٦/٧	٢٣/٤	٢٢/٢	١٥/٤	٢١/٨	٢٢/٨
سرود و موسیقی	٨٥/٧	٨٢/٩	٨١/٧	٨٢/٤	٨٢/١	٨٢/٦	٨٣/٦	٨٢/٤
قصه	١٠/٩	١١/٨	١٣/٢	١٧/١	١٧/٢	١٣	١٦/١	١٧/٤
قرآن	٣٨/٢	٣٩/١	٣٩/٣	٤١/٥	٤١/٩	٣٨/٨	٤٢	٤٢/٧
نوحه، روضه و عزاداری	٥١/٨	٤٤/٨	٤١/٩	٣٨/٤	٣٣/٢	٤٤/٧	٣٧/٤	٣٥/٧
تعداد نوار (میانگین):								
آموزشی	٠/٨	١	١/١	١/٨	١/٦	١	١/٥	١/٨
سرود و موسیقی	١٠/٨	١١/١	١٢/٩	١٤/٩	١٦/٣	١٢/٣	١٤/٤	١٥/٧
قصه	٠/٣	٠/٣	٠/٥	٠/٧	٠/٨	٠/٤	٠/٦	٠/٨
قرآن	١/٩	١/٩	٢/٥	٢/٧	٣/٢	٢/١	٣/٢	٣/٣
نوحه، روضه و عزاداری	٣/٢	٢/٧	٢/٩	٢/٤	٢	٢/٨	٢/٦	٢/٦

ادامه جدول ۸-۱۵. بهره‌مندی از ضبط صوت و نوار صوتی در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

بهره‌مندی از ضبط صوت و نوار صوتی	منزلت شغلی						
	-۴۰	۵۰-۴۰	۶۰-۵۰	۷۰-۶۰	۸۰-۷۰	۹۰-۸۰	۹۰+
داشتن ضبط‌صوت	۶۵/۹	۷۵/۵	۷۵/۹	۸۰/۵	۸۱/۱	۸۶/۷	۸۹/۹
استفاده از نوار:							
آموزشی	۱۰/۸	۱۶/۱	۱۶/۶	۲۲/۱	۲۸	۲۹	۳۵/۲
سرود و موسیقی	۸۵/۴	۸۳/۲	۸۲/۵	۸۷/۴	۷۸	۸۹/۱	۸۰/۳
قصه	۹/۹	۱۵/۴	۱۵/۳	۱۵/۱	۱۹/۲	۲۵/۸	۱۶/۹
قرآن	۵۳	۴۰/۴	۴۱/۱	۳۸/۷	۴۹	۲۹/۹	۳۳/۸
نوحه، روضه و عزاداری	۹۱/۳	۴۴/۶	۴۱	۳۶/۶	۴۱/۵	۲۷/۱	۲۲/۵
تعداد نوار (میانگین):							
آموزشی	۰/۵	۰/۹	۱/۲	۱/۸	۲/۳	۳/۵	۵/۸
سرود و موسیقی	۱۰/۲	۱۲/۹	۱۲/۹	۱۷/۱	۱۱/۴	۲۰/۸	۱۹/۹
قصه	۰/۲	۰/۵	۰/۶	۰/۸	۰/۹	۱/۷	۱
قرآن	۱/۵	۱/۹	۲/۷	۲/۹	۴/۴	۳/۳	۳/۶
نوحه، روضه و عزاداری	۲/۷	۲/۷	۲/۸	۲/۴	۲/۷	۱/۹	۱

ویژگی‌های فردی و استفاده از ضبط صوت

گروه‌های سنی، جنسی، فعالیت، تحصیلی و مجرد و متاهل به لحاظ استفاده از ضبط‌صوت، مدت استفاده، تنوع و انواع برنامه با هم مقایسه شده‌اند (جدول ۸-۱۶ تا ۸-۱۸).

درخانواده‌های دارنده ضبط‌صوت، نسبت استفاده از ضبط‌صوت تا سن ۲۵ سالگی افزایش و بعد از آن رو به کاهش می‌گذارد. دانشجویان و در مرتبه بعد محصلان بیش از سایر گروه‌های فعالیت از نوار صوتی استفاده می‌کنند. تا دیپلم با افزایش تحصیلات نسبت استفاده افزایش می‌یابد.

گروه سنی ۱۲-۱۸ ساله بیش از سایر گروه‌های سنی، دانشجویان بیش از سایر گروه‌های فعالیت و افراد مجرد بیش از افراد متاهل از نوار آموزشی استفاده می‌کنند. با افزایش تحصیلات نسبت استفاده از این نوع نوار افزایش می‌یابد.

افراد گروه‌های سنی ۱۹-۲۵ ساله بیشترین نسبت استفاده از نوار موسیقی را دارند. تا دیپلم با افزایش سن نسبت استفاده از نوار موسیقی افزایش می‌یابد. دانشجویان بیش از سایر گروه‌های

فعالیت و افراد مجرد بیش از متاهلان از نوار موسیقی استفاده می‌کنند.

گروه سنی ٦-۱۱ ساله، محصل و دارای تحصیلات ابتدایی بیشترین نسبت استفاده از نوار قصه را دارند. افراد با سواد به نسبت‌های تقریبا یکسان و بیش از افراد بی‌سواد از نوار قرآن استفاده می‌کنند.

جدول ۸-١٦. تنوع نوار مورد استفاده و متوسط زمان استفاده در خانواده‌های دارای ضبط‌صوت

ویژگی‌های فردی		تنوع نوار	زمان استفاده در هفته	
		میانگین	میانگین	s.d.
سن	٦-۱۱ ساله	۱/۲	۱/۵	۰/۹
	۱۲-۱۸ ساله	۱/۵	۱/۷	۰/۸
	۱۹-۲۵ ساله	۱/۵	۱/۸	۰/۸
	۲٦-٤۰ ساله	۱/۳	۱/۵	۰/۹
	٤۱-٦٤ ساله	۱	۱/۳	۰/۹
	بالای ٦٤ سال	۰/۸	۱/۲	۰/۸
جنس	مرد	۱/۲	۱/٦	۰/۹
	زن	۱/۳	۱/٦	۰/۹
تحصیلات	بی‌سواد	۰/۹	۱/۳	۰/۹
	ابتدایی	۱/۲	۱/۵	۰/۹
	متوسطه	۱/٤	۱/۷	۰/۸
	عالی	۱/٤	۱/٦	۰/۹
وضع فعالیت	شاغل	۱/۲	۱/۵	۰/۹
	دانشجو	۱/۵	۱/۸	۰/۸
	محصل	۱/٤	۱/٦	۰/۹
	خانه‌دار	۱/۲	۱/۵	۰/۹
	دارای درآمد	۱	۱/۵	۰/۹
وضع تاهل	دارای‌همسر	۱/۲	۱/۵	۰/۹
	بدون‌همسر	۱	۱/٤	۰/۹
	مجرد	۱/٤	۱/۷	۰/۸

جدول ۸-۱۷. نسبت استفاده در خانواده‌های دارای ضبط‌صوت

ویژگی‌های فردی		نسبت استفاده افراد از نوار صوتی		
		تعداد	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۴۳۲۵	۶۶/۵	۱۲/۴
	۱۲-۱۸ ساله	۱۰۳۶۸	۸۰/۵	۲۹/۸
	۱۹-۲۵ ساله	۶۶۵۲	۸۳/۵	۱۶/۱
	۲۶-۴۰ ساله	۷۸۳۵	۷۳/۱	۲۲/۵
	۴۱-۶۴ ساله	۵۱۱۱	۵۶/۹	۱۴/۷
	بالای ۶۴ سال	۵۵۶	۴۲/۲	۱/۶
جنس	مرد	۱۷۲۷۵	۷۰/۵	۴۹/۷
	زن	۱۷۴۸۵	۷۳/۷	۵۰/۳
تحصیلات	بی‌سواد	۲۳۳۶	۵۲/۶	۶/۷
	ابتدایی	۹۳۲۳	۶۶/۴	۲۶/۸
	متوسطه	۱۹۴۴۵	۷۷/۹	۵۵/۹
	عالی	۳۶۷۲	۷۶/۳	۱۰/۶
وضع فعالیت	شاغل	۸۴۹۳	۶۸/۱	۲۶/۴
	دانشجو	۱۳۹۴	۸۱	۴/۳
	محصل	۱۳۸۰۶	۷۶/۲	۴۲/۹
	خانه‌دار	۷۲۵۴	۶۹/۵	۲۲/۶
	دارای درآمد	۱۲۱۲	۶۱/۸	۳/۸
وضع تاهل	دارای‌همسر	۱۳۶۷۷	۶۶/۲	۳۹/۳
	بدون‌همسر	۶۵۰	۵۴/۷	۱/۹
	مجرد	۲۰۴۵۱	۷۷/۴	۵۸/۸
زبان مادری	فارسی	۲۰۱۱۷	۷۲/۲	۵۸/۱
	ترکی	۶۴۹۸	۷۰/۶	۱۸/۸
	عربی	۹۶۳	۷۷/۷	۲/۸
	کردی	۳۶۲۸	۷۲/۳	۱۰/۵
	بلوچی	۴۴۸	۶۹/۸	۱/۳
	لری و لکی	۲۴۰۸	۷۲/۵	۷
	گیلکی	۸۶۲	۷۴/۱	۲/۵
کل		۳۴۸۴۷	۷۲	۱۰۰

جدول ۸-۱۸. نسبت استفاده از انواع نوار در خانواده‌های دارای ضبط‌صوت

ویژگی‌های فردی		نوع نوار (درصد سطری)				
		آموزشی	موسیقی	قصه	قرآن	عزاداری
سن	۶-۱۱ ساله	۸/۳	۴۷/۳	۱۸/۱	۲۱/۶	۲۰/۳
	۱۲-۱۸ ساله	۱۱/۶	۶۵/۷	۵/۶	۲۳/۵	۲۷/۱
	۱۹-۲۵ ساله	۸/۴	۷۲/۸	۲/۶	۲۰/۴	۲۹/۶
	۲۶-۴۰ ساله	۵/۶	۵۵/۶	۲/۶	۲۲	۳۱/۲
	۴۱-۶۴ ساله	۲/۷	۳۳/۲	۱/۵	۱۹	۳۰
	بالای ۶۴ سال	۲	۱۸/۶	۱/۴	۱۷/۱	۲۵/۲
جنس	مرد	۷/۱	۵۴/۳	۴/۸	۱۹/۷	۲۶/۹
	زن	۷/۷	۵۵/۴	۵/۸	۲۳/۱	۲۹/۲
تحصیلات	بی‌سواد	۲	۲۹/۳	۲/۹	۱۴/۷	۲۹
	ابتدایی	۵	۴۵/۶	۸/۷	۲۱	۲۹/۱
	متوسطه	۸/۵	۶۳/۲	۴/۲	۲۲/۵	۲۸/۱
	عالی	۱۳/۴	۶۲/۶	۲/۹	۲۲/۲	۲۲/۵
وضع فعالیت	شاغل	۵	۵۱	۱/۸	۱۸/۸	۲۹/۳
	دانشجو	۱۶/۵	۷۰/۷	۳/۲	۱۹/۹	۲۱/۶
	محصل	۱۱/۱	۵۹/۷	۹/۸	۲۳/۶	۲۵/۲
	خانه‌دار	۳/۶	۴۸/۴	۲/۸	۲۲/۲	۳۳/۳
	دارای درآمد	۴	۴۲/۷	۳	۲۰/۷	۲۶/۲
وضع تاهل	دارای‌همسر	۳/۹	۴۶/۲	۲/۲	۲۰/۷	۳۱/۲
	بدون‌همسر	۳/۶	۳۱/۹	۲/۴	۲۰/۳	۲۸/۶
	مجرد	۱۰/۲	۶۲/۷	۷/۷	۲۱/۹	۲۵/۴
زبان مادری	فارسی	۸/۴	۵۳/۶	۶/۷	۲۲/۴	۲۷/۳
	ترکی	۶/۲	۵۳/۵	۳/۳	۱۸/۸	۳۳/۳
	عربی	۴/۴	۵۸/۶	۲/۶	۱۷/۹	۴۲/۲
	کردی	۶	۶۰/۶	۳/۴	۲۲/۴	۲۱/۱
	بلوچی	۶/۲	۴۷/۴	۳	۳۱/۶	۵/۶
	لری و لکی	۷	۵۷/۹	۴/۲	۱۹/۸	۳۳/۹
	گیلکی	۵/۴	۶۴	۳/۵	۱۷/۴	۱۴/۹
کل		۷/۴	۵۴/۹	۵/۳	۲۱/۴	۲۸

فصل نهم / رفتن به سینما و تئاتر

رفتن به سینما

اولین سؤال در مورد سینما این است: «از اعضای خانواده کسی به سینما می‌رود؟» پاسخ ۳۷/۲درصد خانوارها (۵۱۹۷ خانواده) مثبت و ٦۲/۸ درصد (۸۷۷۹ خانواده) منفی است.

سؤال بعدی در مورد سینما رفتن اعضای خانواده است: «کدام‌یک از اعضا به سینما می‌روند؟» ۳۸/۵ درصد جمعیت، در خانوارهایی زندگی می‌کنند که اظهار کرده‌اند، عضو یا اعضایی از آن‌ها به سینما می‌رود. ٦۲/۵ درصد اعضا این نوع خانوارها به سینما می‌روند. نسبت افراد سینمارو در کل جمعیت ۲٤/۱ درصد است (۱۵۷۵۱ نفر از ٦۵٤٤۰ نفر جمعیت نمونه) (جدول ۹-۱).

متوسط تماشای فیلم- سؤالات بعدی در مورد «متوسط تماشای فیلم در یک سال (تعداد)» و «تماشای فیلم در یک سال گذشته» توسط اعضای خانواده است. افراد سینمارو به تماشای ۱تا ٦۰ فیلم در سال و سال گذشته می‌روند. میانگین تماشای فیلم در جمعیت سینمارو در سال ۳/۸ فیلم و در سال گذشته ۳/۳ است. سرانه تماشای فیلم در کل جمعیت در سال ۰/۹ و در سال گذشته ۰/۸ فیلم است [۱] (جدول ۹-۲ و ۹-۳).

حدود ۸٤ درصد افراد سینمارو در سال به تماشای ۱ تا ۵ و ۱٦ درصد به تماشای بیش از ۵فیلم می‌روند.

نحوه سینما رفتن- پرسش بعدی در مورد نحوه سینما رفتن است: «معمولا اعضای خانواده: با هم به سینما می‌روند؟ با دوستان و آشنایان و خویشان؟ به صورت فردی؟» ۵٤/۹ درصد خانوارهای سینمارو اظهار داشته‌اند که معمولا اعضا خانواده با هم به سینما می‌روند. در ۲۹/۲درصد خانوارها اعضا با آشنایان و دوستان و در ۱٦ درصد خانوارها افراد معمولا به صورت فردی به سینما می‌روند (جدول ۹-٤).

---

۱ – قابل ذکر است که بر اساس آمار معاونت امور سینمایی، در سال ۱۳۷۷، تعداد تماشاگران فیلم‌های نمایش داده شده در کل کشور، ۳۰۸۱٦۰۰۰ نفرند. با فرض جمعیت ٦۰ میلیونی کشور نسبت فیلم تماشاشده توسط هر نفر تقریبا ۰/۵ فیلم است که از سرانه تماشای فیلم در ۲۸ شهر مرکز استان کمتر است (نقل از نشریه شاخص‌های فرهنگی، شماره ۳).

جدول ۹-۱. سینما رفتن در ۲۸ شهر

شهر	نسبت خانواده‌هایی که حداقل ۱ نفر از اعضای آن‌ها به سینما می‌رود (٪)	نسبتی از جمعیت که به سینما می‌روند (٪)
اراک	۳٤/۱	۲۲/۱
اردبیل	۳۰/۸	۲۰
ارومیه	۲٤/۹	۱٥/٤
اصفهان	٤۷/۲	۳۳/۲
اهواز	٤٥/۸	۲۹/٥
ایلام	۳۰/۸	۱٦/٤
بندرعباس	۲۱/۹	۱۳/۳
بوشهر	۳۹/۲	۲٥/۹
تبریز	۲٤/٦	۱٦/۲
تهران	٤۹/۹	۳٥/۷
خرم آباد	٤۹/٥	۳۲
رشت	٤۹/۸	۳٦/٥
زاهدان	۱۷/۸	۹/٥
زنجان	۲۸/٥	۱۸/٤
ساری	٤۹/۲	۳۳/۹
سمنان	۳۹/٦	۲۷/۷
سنندج	٤۱/۳	۲۷
شهرکرد	۲۷/۲	۱٦/٦
شیراز	٤۲/۷	۳۰/٦
قزوین	٤٤	۲۷/۷
قم	٤۳/٤	۲٥
کرمان	۳۷/۷	۲۳/٥
کرمانشاه	٤۱	۲٥/۹
گرگان	٤۳/۱	۲۹/۲
مشهد	٤۳/۸	۲۹/٤
همدان	٤۰/٥	۲٦/۲
یاسوج	۲۷/۸	۱۸/۲
یزد	۲٥/۳	۱٦/۹
کل	۳۷/۲	۲٤/۱

جدول ۹-۲. تماشای فیلم در سینما در یک سال (تعداد) در جمعیت سینمارو

نام شهر	تعداد							میانگین
	۱	۲	۳	٤	٥	٦-۱۰	۱۰+	
اراک	۱۹/۳	۲۲/۷	۱۸/۷	۱۳/۲	۷/۱	۱٥/۸	۳/۲	۳/۷
اردبیل	۲۸/۳	۲۱/۲	۱۹/۲	۸/۸	۹	۸/۸	٤/۸	۳/۷
ارومیه	۱۹/۲	۳۱/۱	۱۳/۸	۹/۹	۸/٤	۱۳/٥	٤/۲	٤
اصفهان	۲٤/٦	۲۸/۸	۱۲/۹	۸/۹	۱۰	۱۲/٦	۲/٤	۳/٥
اهواز	۱۹/۲	۲۷/٤	۲۱/٤	۱٥/٦	٦/۸	۷/۷	۱/۹	۳/٤
ایلام	۱۷/۱	۲۲/۹	۱٥/۳	٦/۹	۱۲	۱۸	۷/۸	٥/۱
بندرعباس	۲٥/٤	۲۸/٤	۱٥/۱	۷/۳	۱٥/۹	۱۱/۲	۱/۸	۳/۳
بوشهر	۱٦/٥	۳۰/٦	۲۲/۷	۹/٤	۷/٦	۱۱	۲/۳	۳/٤
تبریز	۲۸/۱	۳۰	۱٦/۳	۸/۳	٦/٦	۸/۳	۲/٥	۳/۱
تهران	۱۹	۲۱/٤	۱۷	۱۳/٤	۱۱/۸	۱۳/۱	٤/٥	٤/۱
خرم‌آباد	۱۳/٥	۱۸/٦	۱٦/۸	۱۷/۳	۸/۹	۱۸/٤	٦/٥	٤/۸
رشت	۱٥	۲۰/۷	۲۱/٤	۱۲/۸	۱۰	۱٥	٥/۱	٤/۲
زاهدان	۲۱/٦	۲۲/۷	۱۹/۳	۱٤/٤	۱/۹	۱۳/۳	٦/۸	٤/۳
زنجان	۱٦/٥	۳۰/٦	۱۷/٦	۸/٦	۷/۷	۱۲/۳	٦/۷	٤/٥
ساری	۲۰/۷	۱۹	۲۱	۱٥/۲	۱۰/۲	۱۲	۲/۱	۳/۷
سمنان	۲٤/۲	۲۷/۷	۲۲	۹/۳	٤/۹	۱۰/٥	۱/٥	۳/۱
سنندج	۱٤/۷	۲۲/۸	۱٤/۳	۱۲/۹	۹/۹	۲۲/٦	۲/۸	٤/٤
شهرکرد	۲۳/٤	۲۱/۸	۱۹/٥	۱۳/۲	۷/۹	۸/۹	٥/۳	۳/۸
شیراز	۲۲/٤	۲۸/٦	۱٥/۷	۱۰/۳	۸/۳	۱۰	٤/۷	۳/۸
قزوین	۲٤/۱	۲٥/۸	۱۸/۲	۹/۹	۸/۳	۱۱	۲/۷	۳/٤
قم	۲۸/۱	۳۳/٥	۱٦/٦	۹	٤/٤	٦/۲	۲/۱	۲/۸
کرمان	۲۰	۲۳/٥	۱۳	۱٤/۳	۹/٤	۱۲/٥	۷/٤	٤/۲
کرمانشاه	۱۹/۹	۲۹/۹	۲۲	۱۱/٥	٦/۸	۷/٤	۲٥	۳/۳
گرگان	۲٦/۹	۲٤/۷	۱٦/۸	۱۲/٤	۷/۱	۷/۹	٤/۲	۳/٥
مشهد	۳۱/۱	۱۹/۸	۱۷/۱	۹/٤	۸	۱۰/۸	۳/۹	۳/٥
همدان	۲۲/۲	۲۲/۸	۱۸/۷	۱٤/٦	٦/٦	۱۰/۳	٤/۸	۳/۸
یاسوج	۲٤/۸	۳۰/۱	۱۱/۳	۷	٤	۲۰	۲/۸	۳/۹
یزد	۲۷/٥	۲۹/۸	۲۰/۲	۸/٤	۳/٤	۹/۳	۱/٤	۲/۹
۲۸ شهر	۲۱/٦	۲٥/۲	۱۷/۸	۱۱/٥	۸	۱۲/۱	۳/۸	۳/۸

جدول ۹-۳. تماشای فیلم در سینما در یک سال (تعداد) در کل جمعیت

نام شهر	تعداد							سرانه
	۱	۲	۳	٤	٥	٦-۱۰	۱۱+	
اراک	٤/۳	٥	٤/۱	۲/۹	۱/٦	۳/٥	۰/۷	۰/۸
اردبیل	٥/۷	٤/۲	۳/۸	۱/۸	۱/۸	۱/۸	۱	۰/۷
ارومیه	۲/۹	٤/۸	۲/۱	۱/٥	۱/۳	۲/۱	۰/٦	۰/٦
اصفهان	۸/۲	۹/٥	٤/۳	۲/۹	۳/۳	٤/۲	۰/۸	۱/۲
اهواز	٥/۷	۸/۱	٦/۳	٤/٦	۲	۲/۳	۰/٦	۱
ایلام	۲/۸	۳/۸	۲/٥	۱/۱	۲	۳	۱/۳	۰/۸
بندرعباس	۳/٤	۳/۸	۲	۱	۱/٤	۱/٥	۰/۲	۰/٤
بوشهر	٤/۳	۷/۹	٥/۹	۲/٤	۲	۲/۸	۰/٦	۰/۹
تبریز	٤/٥	٤/۹	۲/٦	۱/۳	۱/۱	۱/۳	۰/٤	۰/٥
تهران	٦/۸	۷/۷	٦/۱	٤/۸	٤/۲	٤/۷	۱/٦	۱/٤
خرم‌آباد	٤/۳	٦	٥/٤	٥/٥	۲/۸	٥/۹	۲/۱	۱/٥
رشت	٥/٥	۷/٥	۷/۸	٤/۷	۳/۷	٥/٥	۱/۹	۱/٥
زاهدان	۲/۱	۲/۲	۱/۸	۱/٤	۰/۲	۱/۳	۰/٦	۰/٤
زنجان	۳	٥/٦	۳/۲	۱/٦	۱/٤	۲/۳	۱/۲	۰/۸
ساری	۷	٦/٤	۷/۱	٥/۱	۳/٤	٤	۰/۷	۱/۳
سمنان	٦/۷	۷/۷	٦/۱	۲/٦	۱/٤	۲/۹	۰/٤	۰/۹
سنندج	٤	٦/۱	۳/۸	۳/٥	۲/۷	٦/۱	۰/۸	۱/۲
شهرکرد	۳/۹	۳/٦	۳/۲	۲/۲	۱/۳	۱/٥	۰/۹	۰/٦
شیراز	٦/۹	۸/۷	٤/۸	۳/۱	۲/٥	۳/۱	۱/٤	۱/۲
قزوین	٦/۷	۷/۱	٥	۲/۷	۲/۳	۳	۰/۸	۱
قم	۷	۸/٤	٤/۲	۲/۳	۱/۱	۱/٥	۰/٥	۰/۷
کرمان	٤/۷	٥/٥	۳/۱	۳/۳	۲/۲	۲/۹	۱/۷	۱
کرمانشاه	٥/۲	۷/۷	٥/۷	۳	۱/۸	۱/۹	۰/۷	۰/۹
گرگان	۷/۸	۷/۲	٤/۹	۳/٦	۲/۱	۲/۳	۱/۲	۱
مشهد	۹/۱	٥/۸	٥	۲/۸	۲/٤	۳/۲	۱/۱	۱
همدان	٥/۸	٦	٤/۹	۳/۸	۱/۷	۲/۷	۱/۲	۱
یاسوج	٤/٥	٥/٥	۲/۱	۱/۳	۰/۷	۳/٦	۰/٥	۰/۷
یزد	٤/٦	٥	۳/٤	۱/٤	۰/٦	۱/٦	۰/۲	۰/٥
۲۸ شهر	٥/۲	٦/۱	٤/۳	۲/۸	۱/۹	۲/۹	۰/۹	۰/۹

جدول ۹-٤. نحوه سینما رفتن در جمعیت سینما رو (درصد)

نام شهر	نحوه سینما رفتن		
	با خانواده	با دوستان	تنها
اراک	۵۸/۵	۳۱	۱۸/۷
اردبیل	۵۹/۱	۱۸/۲	۱۶/۹
ارومیه	۵۹/۲	۲۵/۶	۱۹/۲
اصفهان	۶۲/۳	۳۷/۷	۱۱/۹
اهواز	۵۳	۳۶/۵	۱۸/۷
ایلام	۳۸/۳	۳۶/٤	۲۰/۸
بندرعباس	٤۷/۸	٤۰/۷	۱۵/۹
بوشهر	۵۸/۹	۲۷/٤	۱۰/۷
تبریز	۵۱/۲	۱۵/٤	۲۱/۱
تهران	۵۲/۹	۳۱	۱۰/۷
خرم‌آباد	۵۶/۹	۳۳/۹	۱۷/۳
رشت	۶۶	۲۶/٤	۱۰/۸
زاهدان	٤۳	۳٤/۹	۲۵/۶
زنجان	۵۲/٤	۲۱/۷	۱۶/۱
ساری	۶۰/۷	۳۲/۸	۱۵/۸
سمنان	۵۵/۱	۲۵/۳	۱۳/۶
سنندج	۵۳/۳	۱۸/۱	۲۹
شهرکرد	۵۲/۹	۳۸/۲	۹/۶
شیراز	۵٤/۱	۲۲/٤	۱۰/۳
قزوین	۵۵/۵	۳۹/۵	۱۵
قم	٤۵/۶	۳۹/۵	۱٤/۹
کرمان	۵۰	۲۵/۸	۱۷/۹
کرمانشاه	۵۲/۹	۳۱/۶	۱۸/٤
گرگان	۵۶/۸	۳۱/٤	۱۰
مشهد	۵۸/٤	۲۷/۹	۱۷/٤
همدان	۶۰/۲	۱۹/٤	۱۷/۵
یاسوج	٤۲/۹	۱۷/۹	۲۱/٤
یزد	۵۷/۹	۱۹/۸	۱۳/۵
۲۸ شهر	۵٤/۹	۲۹/۲	۱۶

تماشای فیلم در مراکزی غیر از سینما- با توجه به این که در مراکزی غیر از سینما هم فیلم نمایش داده می‌شود، چند سؤال هم در مورد تماشای فیلم در مراکزی غیر از سینما شده است. «غیر از سینما، اعضای خانواده در محل‌های دیگری چون مدرسه، دانشگاه، مسجد، محل کار و نظایر آن فیلم تماشا می‌کنند؟» ۲۲ درصد خانواده‌ها به این سؤال پاسخ مثبت داده‌اند.

از این خانواده‌ها سؤال شده: «۱) کدام‌یک از اعضا فیلم تماشا کرده‌اند و ۲) به طور متوسط چند فیلم در سال؟» ۹/۸ درصد جمعیت نمونه در محلی غیر از سینما فیلم تماشا کرده‌اند. متوسط تماشای فیلم در جمعیت تماشاگر ۳ و سرانه آن در کل جمعیت ۰/۳ فیلم در سال است. جدول ۹-۵ تماشای فیلم در مراکزی غیر از سینما را در ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

تئاتر

ابتدا از تئاتر رفتن اعضای خانواده پرسش شده است: «از اعضای خانواده کسی به تئاتر می‌رود؟» ٦/۸ درصد خانواده‌ها (۹٤۷ خانواده) به این سؤال پاسخ مثبت و ۹۳/۲ درصد پاسخ منفی داده‌اند.

سپس سؤال شده: «کدام‌یک از اعضا به تئاتر می‌روند؟» از ٤۷٥۱ نفر اعضای خانواده‌هایی که اظهار داشته‌اند به تئاتر می‌روند، ٥۰/۱ درصد به تئاتر می‌روند که ۳/٦ درصد جمعیت نمونه را تشکیل می‌دهند.

در پاسخ به این سؤالات که: «اعضا در سال به طور متوسط چند بار به تئاتر می‌روند؟» و «در یک سال گذشته کدام یک از اعضا به تئاتر رفته‌اند؟» حداکثر موارد ذکر شده ۲۰ و میانگین تئاتر رفتن برای افراد اهل تئاتر ۲/۲ دفعه در سال و ۲ دفعه در سال گذشته است. اگر سرانه تئاتر رفتن را برای کل جمعیت حساب کنیم، رقم تقریبی ۰/۰۸ مرتبه در سال به دست می‌آید.

جدول ۹-٦ تماشای تئاتر را به تفکیک ۲۸ شهر نشان می‌دهد. اصفهان و گرگان بالاترین نسبت تماشای تئاتر را دارند.

جدول ۹-۵. تماشای فیلم در مراکزی غیر از سینما در جمعیت در ۲۸ شهر

شهر	نسبت تماشای فیلم (٪)	میانگین در جمعیت تماشاگر (تعداد)	سرانه در کل جمعیت (تعداد)
اراک	۱۲	۲/۸	۰/۳
اردبیل	۳/۳	۳/۱	۰/۱
ارومیه	٦/۷	۲/۹	۰/۲
اصفهان	۱٤/۲	۲/۹	۰/٤
اهواز	۵/۳	۳/۲	۰/۲
ایلام	۱۷/٦	۲/۲	۰/٤
بندرعباس	۲/٦	٤/۵	۰/۱
بوشهر	۵/۵	۵/٤	۰/۳
تبریز	۱۰	۲/۲	۰/۲
تهران	۸	٤/٤	۰/۳
خرم آباد	۱۷/٦	۳	۰/۵
رشت	٤/۸	۲/۸	۰/۱
زاهدان	۵/۵	۳/۲	۰/۲
زنجان	۱۰/۲	۳	۰/۳
ساری	۱۱/۵	۲/۷	۰/۳
سمنان	۹/۳	۳/۵	۰/۳
سنندج	۹/۸	۲/٤	۰/۲
شهرکرد	۱۱/۵	٤/۲	۰/۵
شیراز	۹/۸	۲/۵	۰/۲
قزوین	۱٤/۷	۳/۱	۰/۵
قم	۷/۸	۲/۲	۰/۲
کرمان	۱۱/۹	۳/۸	۰/٤
کرمانشاه	۱۳/۷	۳/٦	۰/۵
گرگان	۹/۵	۲/۲	۰/۲
مشهد	۱٦/۳	۲/٦	۰/٤
همدان	۱۲	۳/٤	۰/٤
یاسوج	٤/۸	۳/۷	۰/۲
یزد	۸/۹	۲/٤	۰/۲
کل	۹/۸	۳	۰/۳

جدول ۹-٦. تماشای تئاتر در ۲۸ شهر

شهر	نسبت خانواده‌هایی که حداقل ۱ نفر از آن‌ها اهل تئاتر رفتن است (٪)	نسبت افراد اهل تئاتر در جمعیت (٪)	میانگین تئاتر در جمعیت اهل تئاتر (تعداد)	سرانه تئاتر در جمعیت (تعداد)
اراک	۳/۸	۱/٤	۲/۵	۰
اردبیل	٦/۲	۳/٤	۱/۹	۰/۱
ارومیه	٦	۳/۲	۱/۷	۰/۱
اصفهان	۱۳/۸	۹/۹	۱/٤	۰/۱
اهواز	۵	۲/۳	۳/۳	۰/۱
ایلام	٤	۱/۹	۲/٦	۰/۱
بندرعباس	۵/۸	۳/۷	۳/٦	۰/۱
بوشهر	۷/٦	۳/٦	۳/۵	۰/۱
تبریز	٤/٤	۲/٤	۲/۲	۰/۱
تهران	۱۲/۸	۷/۱	۲/۱	۰/۱
خرم آباد	۸	٤/۱	۲/۱	۰/۱
رشت	۲/٦	۱/۱	۱/٤	۰/۰
زاهدان	۳/۳	۱/۳	۲/٤	۰
زنجان	۵	۳/۳	۲/۲	۰/۱
ساری	٦/٦	۳/۵	۲/۲	۰/۱
سمنان	۸/۸	٦/۲	۱/۹	۰/۱
سنندج	۳/۵	۱/٦	۱/۳	۰/۰
شهرکرد	۱۰/٦	٤/۸	۲/۷	۰/۱
شیراز	٤	۲/٤	۱/٦	۰/۰
قزوین	۸/٦	٤/۲	۱/۹	۰/۱
قم	۲/٤	۱/۵	۱/۵	۰
کرمان	۷/۳	٤/٦	۲/۹	۰/۱
کرمانشاه	٦/٤	۲/۹	۲/۷	۰/۱
گرگان	۱۹/۷	۱۰	۱/۹	۰/۲
مشهد	٤/۲	۲/٦	۱/۵	۰
همدان	۸/۳	٤/٤	۲/۲	۰/۱
یاسوج	۵/۸	۳/۱	۲/٦	۰/۱
یزد	۵/۲	۳/۲	۱/٦	۰/۱
کل	٦/۸	۳/٦	۲/۲	۰/۱

پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده و رفتن اعضا به سینما و تئاتر

در جهت ارزیابی رابطه رفتن به سینما و تئاتر و پایگاه اقتصادی – اجتماعی خانواده، سینما و تئاتر رفتن اعضای خانواده با شاخص‌های ارزش منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی تقاطع داده شد (جدول ۹-۷ و ۹-۸).

مجموعه نتایج حاکی از آن است که پایگاه اقتصادی- اجتماعی بالاتر با سینما و تئاتر رفتن بیشتر همراه است.

جدول ۹-۷. سینما رفتن در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

پایگاه اقتصادی- اجتماعی		سینما رفتن (٪)
ارزش منطقه سکونت	پایین	۳۱/۲
	متوسط رو به پایین	۳٤/۲
	متوسط	۳۷/۷
	متوسط رو به بالا	٤۱/۵
	بالا	٤۵/۲
وضع اقتصادی	پایین	۳٤/۷
	متوسط	٤۲/٤
	بالا	٤٦
منزلت شغلی	٤۰-	۳۰/۷
	۵۰-٤۰	۳۸/٤
	٦۰-۵۰	۳۹/۷
	۷۰-٦۰	٤۷/۱
	۸۰-۷۰	٤٤/۹
	۹۰-۸۰	۵۵/۷
	۹۰+	۵۹/۵

جدول ۹-۸ تئاتر رفتن در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

پایگاه اقتصادی- اجتماعی		تئاتر رفتن (٪)
ارزش منطقه سکونت	پایین	٤/۷
	متوسط رو به پایین	٥/۸
	متوسط	٦/۳
	متوسط رو به بالا	۹
	بالا	۹/۲
وضع اقتصادی	پایین	٥/۸
	متوسط	۸/۳
	بالا	۱۰/۱
منزلت شغلی	٤۰-	٥/۳
	٥۰-٤۰	۷/۱
	٦۰-٥۰	۷/۱
	۷۰-٦۰	۹/۹
	۸۰-۷۰	۷/۲
	۹۰-۸۰	۱٤/۹
	۹۰+	۱۳/۹

ویژگی‌های فردی و رفتن به سینما

گروه‌های سنی، جنسی، فعالیت، تحصیلی و مجرد و متاهل به لحاظ رفتن به سینما و متوسط تماشای فیلم در یک سال در خانواده‌هایی که حداقل یک نفر از آن‌ها به سینما می‌روند، با هم مقایسه شده‌اند (جدول ۹-۹ و ۹-۱۰).

از ۱۲ سالگی، با افزایش سن، رفتن به سینما کاهش و با افزایش سطح تحصیلات نسبت سینما رفتن افزایش می‌یابد. دانشجویان و محصلان بیش از سایر گروه‌های فعالیت و افراد مجرد بیش از افراد متاهل به سینما می‌روند. بین زنان و مردان در نسبت سینما رفتن تفاوتی وجود ندارد.

جدول ۹-۹. ویژگی‌های فردی و سینما رفتن

ویژگی‌های فردی		سینما رفتن		
		تعداد	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۲۱۵۶	۶۷	۱۳/۷
	۱۲-۱۸ ساله	۵۱۸۴	۷۵/۶	۳۲/۹
	۱۹-۲۵ ساله	۳۱۹۸	۷۳/۱	۲۰/۳
	۲۶-۴۰ ساله	۳۵۹۴	۶۶/۹	۲۲/۸
	۴۱-۶۴ ساله	۱۵۶۵	۳۲/۵	۹/۹
	بالای ۶۴ سال	۵۴	۹/۶	۰/۳
جنس	مرد	۷۹۸۱	۶۲/۳	۵۰/۸
	زن	۷۷۳۵	۶۲/۷	۴۹/۲
تحصیلات	بی‌سواد	۳۲۲	۱۷/۱	۲
	ابتدایی	۳۴۶۷	۵۱/۳	۲۲
	متوسطه	۹۷۵۶	۷۱/۸	۶۲
	عالی	۲۱۹۵	۷۴/۸	۱۳/۹
وضع فعالیت	شاغل	۳۸۲۹	۵۷/۶	۲۶/۱
	دانشجو	۸۲۶	۷۷/۹	۵/۶
	محصل	۷۰۲۷	۷۳/۸	۴۷/۹
	خانه‌دار	۲۶۰۷	۵۰/۷	۱۷/۸
	دارای درآمد	۳۸۱	۳۸/۶	۲/۶
وضع تاهل	دارای‌همسر	۵۴۴۴	۵۱/۵	۳۴/۶
	بدون‌همسر	۲۱۱	۳۳/۵	۱/۳
	مجرد	۱۰۰۶۷	۷۲/۱	۶۴
زبان مادری	فارسی	۹۹۲۱	۶۶/۲	۶۳/۳
	ترکی	۲۳۲۰	۵۸/۶	۱۴/۸
	عربی	۲۵۶	۴۹/۱	۱/۶
	کردی	۱۴۲۷	۵۴/۵	۹/۱
	بلوچی	۵۰	۲۸/۴	۰/۳
	لری و لکی	۱۲۹۰	۵۸/۶	۸/۲
	گیلکی	۴۹۸	۶۶/۵	۳/۲

جدول ۹-۱۰. ویژگی‌های فردی و میانگین تماشای فیلم در یک سال در خانواده‌های اهل سینما

ویژگی‌های فردی		متوسط تماشای فیلم	
		میانگین	s.d.
سن	۶-۱۱ ساله	۳/۴	۳/۶
	۱۲-۱۸ ساله	۳/۹	۴/۱
	۱۹-۲۵ ساله	۴/۳	۴/۳
	۲۶-۴۰ ساله	۳/۵	۳/۶
	۴۱-۶۴ ساله	۳/۴	۳/۶
	بالای ۶۴ سال	۳/۵	۳/۶
جنس	مرد	۴	۴/۲
	زن	۳/۵	۳/۶
تحصیلات	بی‌سواد	۳/۳	۳/۱
	ابتدایی	۳/۳	۳/۷
	متوسطه	۳/۹	۴/۱
	عالی	۴/۱	۳/۷
وضع فعالیت	شاغل	۳/۸	۴
	دانشجو	۴/۳	۳/۹
	محصل	۳/۷	۳/۹
	خانه‌دار	۳/۵	۳/۶
	دارای درآمد	۳/۶	۳/۷
وضع تاهل	دارای‌همسر	۳/۵	۳/۶
	بدون‌همسر	۳/۶	۳/۳
	مجرد	۳/۹	۴/۱
زبان مادری	فارسی	۳/۶	۳/۴
	ترکی	۳/۷	۴/۵
	عربی	۴/۲	۶/۷
	کردی	۴/۴	۴/۷
	بلوچی	۶/۱	۵/۵
	لری و لکی	۴/۴	۴/۴
	گیلکی	۴/۲	۴/۸

فصل دهم / فعالیت مذهبی

انجام فعالیت مذهبی

سؤال در مورد فعالیت‌های مذهبی با این پرسش آغاز شده است: «غیر از انجام واجبات دینی، یکی از فعالیت‌های معمول اوقات فراغت، انجام اعمال مذهبی مستحب (سنت) است. در خانواده شما چه نوع فعالیت مذهبی انجام می‌شود؟» در پاسخ به این سؤال فهرستی از ۱٤فعالیت مذهبی برای پاسخگو خوانده شده و از او خواسته شده تا مشخص کند کدام یک از اعضا در زمان فراغت بیشتر به انجام این فعالیت‌ها می‌پردازد.

فعالیت‌های فهرست شده عبارتند از: ۱) رفتن به مجالس جشن و سرور مذهبی (مولودی)، ۲) رفتن به روضه و عزاداری، ۳) رفتن به مجالس سخنرانی دینی، ٤) شرکت در جلسه دعا، ٥) شرکت در مجالس ذکر (این مورد برای مناطقی معنی دار است که گرایش‌های عارفانه و صوفیانه رواج دارد)، ٦) رفتن به جلسه قرآن، ۷) نماز جماعت در مسجد و حسینیه، ۸) نماز جماعت در محل کار و تحصیل (مدرسه و دانشگاه)، ۹) زیارت اهل قبور، ۱۰) رفتن به زیارتگاه‌ها، ۱۱) خواندن قرآن در منزل، ۱۲) انجام اعمال مستحبی در منزل، ۱۳) شرکت در مراسم اعتکاف و ۱٤) عیادت از بیماران.

در ۹۷/٦ درصد خانواده‌های نمونه، حداقل یکی از فعالیت‌های مورد پرسش توسط حداقل یک نفر از اعضا انجام می‌شود و در ۲/٤ درصد خانواده‌ها هیچ‌یک از این نوع فعالیت‌ها انجام نمی‌شود. قابل ذکر است که از خانواده‌های پیرو سایر ادیان سؤال مربوط به فعالیت مذهبی پرسش نشده و بخشی از عدم انجام فعالیت در خانواده‌ها مربوط به آن‌ها می‌باشد.

در صورتی که ۱٥ سالگی را به عنوان سن تکلیف در نظر بگیریم (اگر چه زنان قبل از این سن مکلف می‌شوند)، نسبت انجام فعالیت‌های مذهبی در جمعیت ۱٥ ساله و بیشتر به این نحو است: ۸۷/٤ درصد افراد بین ۱ تا ۱٤ نوع فعالیت را انجام می‌دهند و ۱۲/٦ درصد افراد هیچ‌یک از این فعالیت‌ها را انجام نمی‌دهند [۱] (جدول ۱۰-۱).

۱- قابل ذکر است که تعداد افراد ۱٥ سال و بیشتر در نمونه ٤۹۱۷٤ نفر است که ۹۳/۱ درصد آن‌ها شیعه، ٦/٤درصد سنی و ۰/٤ درصد پیرو سایر ادیانند. شهرهایی که بیشترین نسبت جمعیت اهل سنت را دارند، به ترتیب عبارتند از: سنندج که ۹۲ درصد جمعیت نمونه آن اهل سنت‌اند، زاهدان با ٤٦/۳ درصد، ارومیه با ۱٥/٦درصد، بندر عباس با ۹/٥ و کرمانشاه با ۸/۲ درصد در مرتبه بعد قرار دارند.

نوع فعالیت

جدول ۱۰-۲ و ۱۰-۳، نسبت انواع فعالیت‌ها را در ۱) خانواده (حداقل توسط یک نفر) و ۲) جمعیت ۱۵ساله و بیشتر نشان می‌دهد. قابل ذکر است که بعضی از این مراسم و مجالس در میان اهل سنت معمول نیست. به همین جهت ممکن است نسبت آن در شهرهایی که بخش زیادی از جمعیت آن‌ها را اهل سنت تشکیل می‌دهند، تحت تاثیر این ترکیب جمعیتی باشد.

بیشترین فعالیتی که در خانواده‌ها انجام می‌شود، رفتن به مجالس روضه و عزاداری است. در میان افراد هم، بیشترین نسبت مربوط به همین فعالیت است. بعد از آن، خواندن قرآن در منزل و رفتن به زیارتگاه‌ها قرار دارد.

از میان فعالیت‌های مورد پرسش، شرکت در مجالس جشن و سرور، روضه و عزاداری، سخنرانی دینی، جلسه دعا و قرآن، نماز جماعت مسجد و محل کار و تحصیل مواردی است که جنبه اجتماعی آن غلبه دارد. این مراسم و مجالس، با احساسی از مشارکت در اجتماع اهل دین و متدینان و شکل گیری شبکه‌ای از روابط همراه است که گاه به فراتر از این مجالس و مراسم هم سرایت نموده و تداوم می‌یابد.

از سوی دیگر، این نوع مراسم معمولا با حضور روحانیون، مداحان و روضه خوان‌ها، قاریان قرآن و کلا شبکه‌ای از اهل تبلیغ برگزار می‌شود و مشارکت در آن به نحوی با پیوند با روحانیت و حلقه دوم مبلغان غیر روحانی (مداحان و....) همراه است. به همین جهت می‌توان مشارکت دراین مجالس را به عنوان عضویت در «اجتماع دینی» لحاظ نمود.

جدول ۱۰-۱. انجام فعالیت مذهبی در خانواده‌ها و جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در ۲۸ شهر

نام شهر	خانواده (٪)	جمعیت (٪)
اراک	۹۷/۲	۸۶/۷
اردبیل	۹۶/٤	۷۶/۵
ارومیه	۹۵/۸	۸۷/۳
اصفهان	۹۸	۹۰/۷
اهواز	۹۹/٤	۹۲/۱
ایلام	۹۹/۲	۹۳/۸
بندرعباس	۹۵/۶	۸۷
بوشهر	۹۹	۹۰/۷
تبریز	۹۸/۲	۸۹/۹
تهران	۹۳/۷	۷۹/۹
خرم آباد	۹۹	۸۸/۶
رشت	۹۵/۶	۷۹/۹
زاهدان	۹۸/۳	۸۷/۳
زنجان	۹۸/۲	۸۳
ساری	۹۷/۶	۹۰
سمنان	۹۹/۲	۸۶/۳
سنندج	۹۵/۹	۸۳/۹
شهرکرد	۹۸/٤	۸۶/٤
شیراز	۹۵	۸۰/٤
قزوین	۹۸/۶	۸۶
قم	۹۹/۶	۹۳/۱
کرمان	۹۹/۲	۹۳
کرمانشاه	۹۸/٤	۹۱/۲
گرگان	۹۶	۸۱/۸
مشهد	۱۰۰	۹٤/۵
همدان	۹۷	۸۰
یاسوج	۹۵/٤	۹۱/۲
یزد	۹۸/۸	۹٤/۸
۲۸ شهر	۹۷/۶	۸۷/٤

جدول ۱۰-۲. نسبت انجام انواع فعالیت مذهبی در خانواده‌ها در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع فعالیت					
	جشن و سرور	روضه و عزاداری	سخنرانی دینی	جلسه دعا	جلسه قرآن	نماز جماعت مسجد
اراک	٦٨/٩	٨٢/٤	٣٦/٩	٦٤/٣	٥٨/٥	٦١/٧
اردبیل	٢٨/٦	٨٥/٨	١٧/٤	٢٣/٤	٤٢	٣٦/٢
ارومیه	٤٧/٩	٧٦/٥	٣٣/٣	٤٢/٧	٥٣/٥	٥٦
اصفهان	٧٢/٤	٨٨/٤	٤٢/٦	٧٦	٥٧/٨	٦٢/٢
اهواز	٦٩/٨	٨٢	١٧/٦	٣٨	٤١	٣٤/٤
ایلام	٦٤/٢	٨٩/٢	٣٦/٤	٤٤/٨	٣٧/٦	٦٢/٨
بندرعباس	٦٠/٧	٨١/٥	٢٤/٢	٤٠/١	٣٣/١	٤٠/١
بوشهر	٦١/٤	٨٥/٢	٣٠/٢	٤٨/٤	٣٧/٢	٣٦/٤
تبریز	٦٣/٢	٨٥	٣٢/٨	٤٠/٢	٤٩/٨	٥٥/٤
تهران	٦٥/٤	٧٥/٧	٣٧/١	٥٣/٣	٤٩/٢	٤٣/٩
خرم آباد	٤٧/٩	٨٦/٤	٣٤/٩	٥٥/١	٥٢/١	٥٢/٧
رشت	٦٤	٨٠/٦	٢٢/٢	٣٩/٢	٤٠/٤	٢٩
زاهدان	٣٩	٥٦/٤	٤٢/٦	٤٧/٣	٥٣/٩	٦٥/٩
زنجان	٦٠/٥	٩٠/٢	٢٢	٣٥/٧	٣٣/٩	٤٦/٧
ساری	٥٥/٣	٧٨/٣	٤٥/٧	٦٣/١	٦١/٥	٥٣/٦
سمنان	٧٠/٥	٧٨	٤٤	٦٩/٣	٦٦/٨	٦٣/٨
سنندج	٧٨	٢٥/٢	١٤/٨	١٠/٢	٢٢/٢	٤٠/٦
شهرکرد	٣٩/٤	٨٠	٢٧/٤	٤٤/٢	٣٣/٨	٥٤
شیراز	٤١/٩	٧٢/١	٢٣	٥٩/٧	٤٢/٥	٣٧/٥
قزوین	٥٦/٤	٨١	٣٢	٦٥/٢	٥٢/٢	٥٧/٢
قم	٦٣	٩٢/٥	٢٤/٨	٤٢/٤	٣٨/٨	٦٠/٢
کرمان	٧٠/٢	٨٩/٩	٤٢/٣	٨٤/٩	٥٥/٤	٦٢/٣
کرمانشاه	٤٤	٦٩/٢	٢٢/٦	٤٣/٨	٤٧/٦	٤٤/٢
گرگان	٥٩/٨	٧٨/١	٣٠/٤	٥٢/٥	٦٢/٢	٤٦/٣
مشهد	٧٢/٨	٩١/٢	٤٥/٨	٧٦/٤	٦٩/٤	٦١/٦
همدان	٤٨	٧٤/٨	١٦/٥	٣٧/٩	٣٥/٣	٤٥/٤
یاسوج	٤٨/٨	٦٩/٨	٣٧/٤	٥٤/٦	٤٥	٥٧
یزد	٥٤/٤	٩١/٧	٣٨	٨١/١	٦٦/٥	٧١/٣
۲۸ شهر	٥٧/٨	٧٩/١	٣١/٢	٥١/٢	٤٧/٨	٥١/٤

ادامه جدول ۱۰-۲. نسبت انجام انواع فعالیت مذهبی در خانواده‌ها در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع فعالیت					
	نماز جماعت محل تحصیل و کار	زیارت اهل قبور	رفتن به زیارتگاه‌ها	خواندن قرآن در منزل	انجام اعمال مستحبی در منزل	عیادت بیماران
اراک	٤٦/١	٧٩/٤	٦٧/٣	٧٥/٢	٤٦/١	٧٠/٣
اردبیل	١٢/٨	٦٧/٤	٢٣/٦	٤٧/٢	١٥/٤	٦٠/٦
ارومیه	٣٢/٦	٦٨/٤	٦٣/٧	٦٧/٤	٣٣/٧	٧٦/٨
اصفهان	٥٢	٨٤/١	٦٦/٩	٨٠/٦	٥٨/٣	٧١/٨
اهواز	٢٤/٨	٥٠/٩	٦٣/٣	٧٣/٦	٣١/٤	٧٦/٨
ایلام	٦٣/٦	٨٥/٨	٨٩/٢	٨٢	٤٠/٦	٩٥/٢
بندرعباس	١٨/٨	٤٣/٧	٧٨/٢	٥٥	١٥/٩	٥١/٨
بوشهر	٢٠/٤	٦٩/٤	٧٠/٨	٦٠	٥٠/٤	٦٢/٢
تبریز	٢٧	٧٣/٢	٣١/٢	٦٩/٤	٢٨/٤	٧٢
تهران	٢٤/٤	٥٨	٦٠/٨	٦٢/٦	٣٣	٥٥/٩
خرم آباد	٥٠/٥	٨٣/٨	٧٢/١	٧٨/٢	٤٣/٩	٨٥/٤
رشت	١٧/٢	٥٠/٤	٦٠/٨	٦٤	٢٤/٤	٤٥/٦
زاهدان	١٥/٩	٤٩/٨	١٠/٧	٦١	٣٦/٦	٦٧/٤
زنجان	٢٤	٧٧	٥٥/٧	٥٩/٣	٢٣	٥٩/٥
ساری	٤٣/٤	٧١/٨	٧٤/٧	٨١	٥١/٢	٦٢/١
سمنان	٣٩/٢	٧٤/٦	٧٩	٧٩/٤	٣٥/٤	٦٠/٤
سنندج	١٧/١	٥٩/٦	٥٣/٥	٤٦/٩	٢٢/٤	٧٨/٣
شهرکرد	٣٥/٤	٧٩/٤	٦٩/٤	٦٥/٦	٣٨/٢	٧٤
شیراز	٢٥/٢	٥٤/٢	٦١/٩	٦٥/٥	١٩	٤٥/٩
قزوین	٤١/٦	٧٠	٧٤/٤	٨١/٨	٢١/٦	٦٥/٤
قم	٣٧/٢	٦٤	٩٤/٩	٧٤/٧	٤٣/٦	٤٢/٦
کرمان	٤٣/٨	٦٩/٤	٦٨/٤	٧٦/٤	٤٤/٦	٦٩/٢
کرمانشاه	٣٧/٤	٨٩	٥٥/٢	٦٦/٦	٣٥/٧	٧٨/٢
گرگان	٢٨/٤	٦٧	٥٨/٦	٧٠/٤	٣٤	٥٣/٥
مشهد	٤٩/٢	٨٥	٩١/٨	٨٦/٨	٥٥/٦	٦٩/٦
همدان	٢١/٢	٦٢/١	٥٣/٢	٥٣/٤	١١/٣	٤٢/٥
یاسوج	٤٢/٤	٥٠/٦	٥٩	٧١/٨	٣٣/٦	٧٧/٤
یزد	٥١/٣	٨٠/١	٨٧/٢	٨٧/١	٦٢/٨	٦٥/٤
٢٨ شهر	٣٣/٧	٦٨/٥	٦٤/٢	٦٩/٤	٣٥/٣	٦٥/٩

جدول ۱۰-۳. نسبت انجام انواع فعالیت مذهبی در جمعیت ۱۵ سال و بیشتر در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع فعالیت					
	جشن و سرور	روضه و عزاداری	سخنرانی دینی	جلسه دعا	جلسه قرآن	نماز جماعت مسجد
اراک	۴۲/۹	۵۰/۱	۲۰/۹	۳۳/۸	۲۵/۴	۳۴/۸
اردبیل	۱۶/۴	۳۹/۳	۷/۶	۱۰/۶	۱۶/۹	۱۷/۳
ارومیه	۳۵/۶	۵۴/۶	۱۸/۹	۲۵/۸	۲۷/۹	۳۲/۹
اصفهان	۴۳/۵	۶۴/۱	۲۶/۸	۴۴/۳	۲۸/۵	۲۹/۸
اهواز	۴۸/۸	۶۲	۷/۷	۲۰/۲	۱۷/۲	۱۵/۳
ایلام	۴۶/۷	۷۲/۷	۱۹/۷	۲۵/۸	۱۷/۲	۳۸/۴
بندرعباس	۴۴/۶	۶۲/۲	۱۴/۱	۲۵/۲	۱۷/۳	۲۴/۲
بوشهر	۴۲/۴	۶۷/۷	۲۰/۵	۲۹/۲	۲۱	۲۱/۱
تبریز	۴۷/۳	۵۷/۷	۱۷/۸	۲۳/۹	۲۴/۹	۳۲/۸
تهران	۴۰/۱	۵۱/۸	۲۱/۳	۲۹/۷	۲۲/۴	۲۴/۳
خرم آباد	۳۲/۸	۵۷/۲	۲۰/۴	۳۲/۷	۲۵/۱	۳۰
رشت	۴۰	۵۵/۴	۱۲	۱۹/۹	۱۹/۲	۱۵/۸
زاهدان	۲۹/۶	۳۸/۱	۲۴/۸	۳۱/۴	۳۱/۵	۳۵/۶
زنجان	۴۰/۶	۵۲/۱	۱۳/۴	۱۷/۵	۱۴/۹	۲۶/۵
ساری	۳۵/۶	۵۲/۹	۲۴/۹	۳۳/۸	۲۷/۹	۳۱/۶
سمنان	۴۷/۸	۵۲/۶	۲۷/۷	۳۹/۳	۳۵/۷	۴۱/۱
سنندج	۶۲	۱۷/۱	۷/۳	۴/۹	۹/۷	۱۸
شهرکرد	۲۸/۳	۴۷/۳	۱۵/۵	۲۴/۷	۱۵/۵	۳۲/۶
شیراز	۲۸/۳	۴۶/۷	۱۴/۴	۳۶/۶	۲۱/۵	۲۲/۱
قزوین	۳۴/۹	۴۸/۶	۱۸/۵	۳۳/۶	۲۳/۸	۳۲/۱
قم	۴۵/۵	۷۰/۴	۱۷	۲۸	۲۰/۶	۳۴/۸
کرمان	۵۶/۴	۷۶/۶	۲۹/۸	۶۵/۲	۲۹/۳	۴۴/۷
کرمانشاه	۳۰/۶	۴۹/۵	۱۳	۲۵/۴	۲۲/۳	۲۵/۳
گرگان	۴۱/۷	۴۸/۹	۱۶/۱	۲۸/۸	۲۹/۲	۲۷/۵
مشهد	۴۵/۴	۵۶/۵	۲۴/۹	۴۷/۴	۳۷/۵	۳۳/۸
همدان	۳۱	۴۰/۸	۸/۶	۱۹/۶	۱۴/۶	۲۶/۹
یاسوج	۳۸/۷	۶۱/۷	۲۳/۷	۳۸	۲۷/۳	۴۱/۶
یزد	۳۰	۸۲/۲	۳۰	۶۱/۱	۴۰	۴۸/۹
۲۸ شهر	۳۹/۵	۵۴/۹	۱۸/۴	۳۰/۴	۲۳/۶	۳۰/۳

ادامه جدول ۱۰-۳. نسبت انجام انواع فعالیت مذهبی در جمعیت ۱۵ سال و بیشتر در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع فعالیت					
	نماز جماعت محل تحصیل و کار	زیارت اهل قبور	رفتن به زیارتگاه‌ها	خواندن قرآن در منزل	انجام اعمال مستحبی در منزل	عیادت بیماران
اراک	۱۷	۵۹/۶	۵۴/۷	۴۵/۹	۲۶/۷	۵۰/۶
اردبیل	۵/۳	۴۸/۵	۱۶/۸	۲۴/۴	۱۰/۹	۳۸/۸
ارومیه	۱۱	۵۱/۷	۵۱/۲	۳۹/۸	۲۳/۱	۶۱/۹
اصفهان	۲۰	۶۸/۶	۵۲/۷	۵۰/۷	۳۸/۸	۵۵/۸
اهواز	۸/۳	۳۵/۶	۵۲/۳	۴۴/۳	۲۰/۴	۵۶/۱
ایلام	۲۵/۴	۷۴/۵	۸۱/۴	۴۷/۳	۲۶/۴	۶۳/۸
بندرعباس	۷/۴	۳۵/۲	۶۵/۳	۳۳	۱۲/۹	۳۷/۲
بوشهر	۸/۸	۵۰/۸	۵۲/۵	۳۵	۴۱/۲	۴۷/۸
تبریز	۱۰/۷	۵۵/۴	۲۴/۷	۳۸/۹	۲۲/۱	۵۵/۵
تهران	۹/۴	۴۵/۱	۴۷/۶	۴۰/۸	۲۰/۷	۴۱/۲
خرم آباد	۱۸/۵	۶۰	۵۶/۱	۴۴/۳	۲۸/۶	۶۱/۱
رشت	۶/۹	۳۶/۱	۴۷/۸	۴۰	۱۶/۸	۳۸
زاهدان	۶/۸	۳۵/۹	۹/۳	۳۴/۵	۲۳/۷	۴۷/۲
زنجان	۸/۵	۵۰/۴	۴۰/۲	۳۵/۸	۱۶/۷	۳۹/۸
ساری	۱۹/۹	۶۰/۶	۶۴/۶	۵۵/۵	۳۷/۹	۴۶/۵
سمنان	۱۵/۱	۵۶/۹	۶۱/۴	۵۳/۴	۲۰/۴	۴۶/۸
سنندج	۶/۵	۴۰	۴۱/۱	۲۱/۸	۱۴/۱	۵۷/۶
شهرکرد	۱۳/۱	۵۸/۶	۵۱/۴	۳۶/۶	۲۶	۵۳
شیراز	۱۰/۳	۴۲/۶	۵۰/۷	۴۳/۳	۱۳/۷	۳۳/۵
قزوین	۱۶/۳	۵۷/۱	۶۱/۲	۴۹/۶	۱۴/۵	۴۸/۳
قم	۱۲/۶	۴۹/۶	۸۵/۱	۴۶/۷	۲۸/۸	۳۲/۹
کرمان	۱۸/۶	۶۰/۳	۶۰/۷	۴۹/۹	۳۰/۶	۵۴/۶
کرمانشاه	۱۴	۶۶/۴	۴۵/۷	۳۵/۸	۲۳/۲	۶۴/۹
گرگان	۱۲/۲	۵۰/۷	۴۵/۴	۴۳/۷	۲۱/۷	۴۰/۷
مشهد	۲۰/۵	۷۳/۵	۸۳/۷	۵۹	۳۲/۸	۴۸/۴
همدان	۷/۵	۴۴/۶	۳۹/۸	۲۷/۳	۸/۲	۳۱
یاسوج	۲۳/۴	۴۱/۹	۵۴/۹	۵۱/۱	۲۸/۱	۶۲/۹
یزد	۲۰/۷	۶۸/۷	۷۴/۳	۶۲/۸	۴۶	۵۲/۸
۲۸ شهر	۱۳/۴	۵۲/۸	۵۲/۵	۴۲/۴	۲۴/۱	۴۹/۱

زمان فعالیت

بعد از سؤال از نوع فعالیت، از زمان آن پرسش شده است: «هریک از اعضای خانواده به طور متوسط چه مدت (ساعت) از وقت خود را (در روز، هفته، ماه) صرف انجام فعالیت‌های مذهبی مستحب از هر نوع آن می‌کند؟» پاسخ به این سؤال در سه شکل ثبت شده است: برای افرادی که فعالیت مذهبی زیادی دارند مقدار ساعت صرف شده در روز و برای سایر افراد مقدار ساعت صرف شده در هفته و ماه به تناسب میزان فعالیت.

برای ۹۱/۵ درصد جمعیت ۱۵ سال و بیشتر که حداقل به انجام یکی از فعالیت‌های مذهبی مورد پرسش می‌پردازند، زمان فعالیت مذهبی ذکر شده است. میانگین زمان فعالیت برای ۳۹/۱درصد آن‌ها (که ۳۱/۳ درصد جمعیت ۱۵ سال و بیشتر را تشکیل می‌دهند) به صورت روزانه ۱/۷ ساعت است. زمان فعالیت مذهبی برای ۲۶/۹ درصد آن‌ها (۲۱/۵ درصد جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر) به صورت هفتگی قید شده که میانگین آن ۲/٤ ساعت و برای ۳٤ درصد آن‌ها (۲۷/۱ درصد جمعیت ۱۵ سال و بیشتر) به صورت ماهانه که میانگین آن ۳/٦ ساعت است (جدول ۱۰-٤ تا ۱۰-٦).

در صورتی که واحد زمان فعالیت را با ضرب فعالیت روزانه در ۳۰ و فعالیت هفتگی در ٤ یکسان کنیم، شاخص مدت فعالیت مذهبی در ماه به دست می‌آید.

در جمعیت ۱۵ سال و بیشتر میانگین فعالیت مذهبی در ماه ۱۹ ساعت است که حدود ۳۸دقیقه در روز می‌شود (جدول ۱۰-۷).

زمان فعالیت مذهبی ٦/۵ درصد جمعیت ۱۵ سال و بیشتر ۱ ساعت، ۲۱ درصد ۲-۵، ۱۱درصد ٦-۱۰، ۱۰/۱ درصد ۱۱-۲۰، ۱٦/۹ درصد ۲۱-۳۰ و ۱٤/٤ درصد بیش از ۳۰ ساعت در ماه است.

جدول ۱۰-٤. زمان فعالیت مذهبی به صورت روزانه و نسبت آن در جمعیت ۱۵ سال و بیشتر در ۲۸ شهر

نام شهر	نسبت (٪)	زمان فعالیت به ساعت (٪)					میانگین (ساعت)
		۱ و کمتر	۲	۳	٤	۵ و بیشتر	
اراک	۲۱/۳	۱۲/۲	٦/٦	۲	۰/٤	۰/۱	۱/٦
اردبیل	۳۷/٦	۲۰/٦	۱۱/۵	٤/۱	۰/۸	۰/۵	۱/٦
ارومیه	۱۵	٤	۸	۱/۹	۰/۹	۰/۲	۲
اصفهان	۲۵/۱	۱۱/٦	۸/۲	٤	۰/٦	۰/۷	۱/۸
اهواز	۱۰/٦	٦	۳/۲	۱	۰/۳	۰/۱	۱/٦
ایلام	٤۵/۱	۳۰/۱	۱۱/۳	۲/۱	۱/٤	۰/۲	۱/۵
بندرعباس	۱۹	۹/٤	۷/۳	۱/۹	۰/۲	۰/۲	۱/۷
بوشهر	۵٦/۵	۱۱/٦	۲۲/٤	۱۱/۵	۷/۷	۳/۳	۲/٤
تبریز	۹/٤	۵/۵	۲/۸	۰/۷	۰/۳	۰/۱	۱/٦
تهران	۲۷/۸	۱۳/۸	٦/٤	۵/٦	۱/٤	۰/۷	۱/۹
خرم‌آباد	۲۲/۲	۱٤/۸	٤/۳	۱/۸	۰/۸	۰/٤	۱/۵
رشت	۲٦/۷	۱٦/۱	۵/٦	۲/۲	۱/۱	۰/۹	۱/۷
زاهدان	٤۷/۹	۲۸/۱	۱٤/۳	۳/۹	۱/۳	۰/۳	۱/٦
زنجان	۵٤/٦	۲۹	۱۵	٦/۷	۲/۷	۱/۳	۱/۸
ساری	۵۱/۵	۳٤/۲	۱۱	٤/۵	۱/۳	۰/۵	۱/۵
سمنان	٤۰/٦	۲٤/۱	۱۱/۳	۳/۹	۱	۰/٤	۱/٦
سنندج	۱۱/۳	۵/۲	۰/٤	۱/۱	۰/۹	۰/۱	۱/۸
شهرکرد	۱۷/۹	٦/٤	٦/٦	۳/۲	۱	۰/٦	۲
شیراز	۳۷/۲	۱۸/٦	۱۱/٦	۳/۷	۲/۳	۱	۱/۸
قزوین	۲۸/۱	۱۵/۹	۷/٦	۳	۱/۳	۰/۳	۱/۷
قم	۲۰/۷	۱۱/۹	۵/۸	۲/۲	۰/۵	۰/۳	۱/٦
کرمان	۵۸/۳	۳۲/۹	۱٦/۸	۵/۵	۲/۵	۰/۷	۱/٦
کرمانشاه	۳۲/۳	۲۰/۸	۸/۵	۲/۲	۰/۷	۰/۱	۱/۵
گرگان	۲۸/۱	۱٦/۱	۷/۱	۲/٤	۱/٤	۱/۱	۱/۷
مشهد	۲۵/۹	۱۲/۷	۸/۵	۲/۵	۱/۳	۱	۱/۸
همدان	۱٦/۵	۷/۳	۵/۹	۲/۲	۱	۰/۱	۱/۸
یاسوج	٤۷/۹	۲۷/۹	۱٤/٦	۲/۳	۱/۸	۱/۲	۱/٦
یزد	۳۷/٤	۲۲/۹	۹/٦	۳/۲	۱/۷	۰/۱	۱/٦
۲۸ شهر	۳۱/۳	۱٦/۹	۹/۲	۳/۳	۱/٤	۰/٦	۱/۷

جدول ۱۰-۵. زمان فعالیت مذهبی به صورت هفتگی و نسبت آن در جمعیت ۱۵ سال و بیشتر در ۲۸ شهر

نام شهر	نسبت (٪)	زمان فعالیت به ساعت (٪)					میانگین (ساعت)
		۱ و کمتر	۲	۳	٤	٥ و بیشتر	
اراک	۲٦/۳	٦/۸	٦/٥	٦/٤	٤/۱	۲/٥	۲/٦
اردبیل	۱۸/٥	۸/۳	٥/۸	۲/٥	۱/۳	۰/٥	۱/۹
ارومیه	۲۸/٦	۷/۲	۱۰	٥/٥	۳/۹	۲/۱	۲/٤
اصفهان	۲۷/۷	٦/٤	٦/۸	٦/٥	٤/٥	۳/٤	۲/۷
اهواز	۲۰/۲	٤/۳	٦/۷	٤/۸	۲/٦	۱/۸	۲/٦
ایلام	۲۳/۳	٦/٤	۸/۳	٥	۲/۲	۱/۳	۲/۳
بندرعباس	۱۲	۳/۲	٥/٤	۱/۹	۰/۹	۰/٦	۲/۲
بوشهر	۱۲/٤	۲/٦	٥/۳	۲	۰/۷	۱/۸	۲/٥
تبریز	۲۹/٥	۸/٤	۱۰/٤	٦/٤	۲/۹	۱/۳	۲/۳
تهران	۱٦/۹	٥/۲	٦	۲/٦	۱/۷	۱/٤	۲/۳
خرم‌آباد	۲۲/٦	٥/۱	٦	٥/۳	۳/٤	۲/۸	۲/۷
رشت	۱۷/٥	٦/۹	٤/٤	۳/۳	۱/۸	۱	۲/۲
زاهدان	۱٥/۸	۲/۹	٤/٤	٤/۸	۲/۹	۰/۷	۲/٦
زنجان	۱٥/۲	٤/۲	۳/۹	۳/٤	۲/٤	۱/٤	۲/٥
ساری	۲۲/۲	٥/۹	۸/٦	٤/۲	۲/۷	۰/۹	۲/۳
سمنان	۲۱/۸	۳/۸	۸/٦	٤/٦	۲/۹	۱/۸	۲/٦
سنندج	۱۳/٤	٤/۳	٥/٤	۲/۲	۱/۳	۰/۲	۲/۱
شهرکرد	۲٦/٥	٥/۱	۲/۹	٦	٤/۳	۱/۹	۲/٦
شیراز	۱٥/٤	۳/٦	٥/۲	۲/٦	۲/۲	۱/۸	۲/٦
قزوین	۲۸/۲	۷/٥	۸/۳	٥/۲	٤/٦	۲/۷	۲/٥
قم	۳٤/٦	۷/٤	۱۱/٤	۹	٤/۱	۲/۷	۲/٥
کرمان	۱۳/٥	٤	٤/۹	۲/٤	۱/۲	۰/۹	۲/۳
کرمانشاه	۳۷/۳	۹	۱۲/۷	۷/۹	٤/۹	۲/۸	۲/٥
گرگان	۲۰/۷	٤/۸	۷	٥/٤	۲/۱	۱/٥	۲/٤
مشهد	۳۰/۲	٦/٤	۹/۱	۷/۱	۳/۹	۳/۷	۲/۷
همدان	۱٦/۳	٤/٤	٥/۷	۲/٤	۲/۳	۱/٥	۲/٤
یاسوج	۹/٥	۰/۷	۳	۲/۱	۲/٥	۱/۲	۳
یزد	۲۷/۷	٤/٤	۷/۹	۷/۱	٥/۲	۳	۲/۸
۲۸ شهر	۲۱/٥	٥/۳	۷	٤/٦	۲/۸	۱/۷	۲/٥

جدول ۱۰-۶. زمان فعالیت مذهبی به صورت ماهانه و نسبت آن در جمعیت ۱۵ سال و بیشتر در ۲۸ شهر

نام شهر	نسبت (٪)	زمان فعالیت به ساعت (٪)					میانگین (ساعت)
		۱ و کمتر	۲	۳	٤	٥ و بیشتر	
اراک	۳۲/٤	۹	۸/٤	٤/۷	۲/۹	۷/٤	۳/٥
اردبیل	۱٦/٥	۷/۲	٤/۳	۲/۲	۱/۲	۱/٥	۲/۲
ارومیه	۳٦/۲	۱۳/٤	۱۱/۱	٤/٥	۲/۱	٥/۱	۲/٦
اصفهان	۲۳	٥/۹	٥/۳	۲/۹	۲/۸	٦/۱	۳/٦
اهواز	٥٥/٤	۱۳/۳	۱۳/۳	۹/۹	۷/۲	۱۱/٦	۳/۲
ایلام	۲۲/۹	۲/٦	٥	٤/۷	۲/۷	۷/۸	٥
بندرعباس	٥۳/٤	۹/٥	۱٦/۹	۹/٥	٥/۹	۱۱/٦	۳/٥
بوشهر	۱۷/۷	٤/٤	٥/۹	۳/٦	۲/٤	۱/٤	۲/٦
تبریز	٤۷/۹	۱٥/۲	۱۲/٦	۷/۷	٤	۸/۳	۲/۸
تهران	۲۹/٦	۱۰/۳	۷/۱	۳/٤	۱/۷	۷/۱	۳/۲
خرم‌آباد	۳۷/۱	٥/٥	٤/۹	٤/٤	٤/٤	۱۷/۸	٥/٤
رشت	۳۰/۹	۱۲/۱	۷/۳	۳/۳	۳	٥/۳	۲/۸
زاهدان	۱۷	۲/۹	۳/٤	۲/۸	۱/۸	٦/۲	٤/٥
زنجان	٥/۸	۱/٥	۱/۳	۱/٤	۰/٥	۱/۲	۳
ساری	۱۰/۱	۳/٥	۲/۸	۱/۳	۰/۹	۱/٦	۲/۹
سمنان	۱٥/۹	۲/٤	۳/۸	۲/۸	۱/۸	٥/۱	٤/۱
سنندج	٥۱/۱	۱۹/٥	۱۱/٤	۷/۲	٥	۸	۲/۸
شهرکرد	۳٤/٦	٦	۸	٥/٤	٤/٤	۱۰/۸	٤
شیراز	۱۷/۸	۲/۸	۷/۱	۳/۳	۱/۸	۲/٦	۲/۹
قزوین	۲٥/۲	٥	٤/٥	٤/۲	۳/۱	۸/٤	۳/۹
قم	۳٤/۲	۸/٤	۸/۲	٥/۳	۳	۹/۳	۳/۷
کرمان	۱۲/۱	۳/۲	۲/٤	۱/٥	۱/۳	۳/۸	٤
کرمانشاه	۱۰/٥	۱/۲	۳/۳	۰/۹	۱/٥	۳/٦	٤/٥
گرگان	۱۹/٥	٤/٦	٥/۲	۱/۸	۱/٦	٦/۲	٤
مشهد	۲٦/۷	٥/٦	٥/۲	۲	۲/۸	۱۰/۱	٤/۳
همدان	۳٤/٦	٤	٦/٥	٤/٥	٦/۹	۱۲/۹	٤/٥
یاسوج	۱۸/٤	۰/٦	۳	۲/۳	۳/۱	۹/۳	٥/٥
یزد	۲۱/٥	٤/۹	٦/۳	۲/۷	۱/۳	٦/۲	۳/٤
۲۸ شهر	۲۷/۱	٦/٥	٦/٦	٤	۲/۹	۷	۳/٦

جدول ۱۰-۷. سرانه زمانی انجام فعالیت مذهبی در ماه (به ساعت) در جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در ۲۸ شهر

شهر	میانگین (ساعت)	زمان فعالیت به ساعت (٪)						
		صفر	۱	۲-۵	۶-۱۰	۱۱-۲۰	۲۱-۳۰	۳۰+
اراک	۱۳/۹	۲۰/۱	۹	۲۴/۴	۱۰/۴	۱۴/۹	۱۲/۲	۹/۱
اردبیل	۲۰/۳	۲۷/۵	۷/۲	۱۶/۹	۶/۵	۴/۴	۲۰/۶	۱۶/۹
ارومیه	۱۲/۸	۲۰/۲	۱۳/۴	۲۷/۲	۱۲/۳	۱۲	۴	۱۱
اصفهان	۱۷/۶	۲۴/۱	۵/۹	۱۹/۶	۹/۷	۱۵/۵	۱۱/۶	۱۳/۵
اهواز	۹	۱۳/۸	۱۳/۳	۳۸/۹	۱۳/۶	۹/۸	۶	۴/۶
ایلام	۲۲/۹	۸/۷	۲/۶	۲۰/۲	۱۲/۱	۱۱/۲	۳۰/۱	۱۵
بندرعباس	۱۲/۳	۱۵/۶	۹/۵	۳۸/۹	۱۲/۱	۴/۹	۹/۴	۹/۶
بوشهر	۴۳/۱	۱۳/۴	۴/۴	۱۵/۴	۵/۹	۴/۵	۱۱/۶	۴۴/۹
تبریز	۸/۵	۱۳/۲	۱۵/۲	۳۶/۸	۱۴	۱۱/۳	۵/۵	۳/۹
تهران	۱۸/۱	۲۵/۸	۱۰/۳	۱۹/۳	۱۰/۳	۶/۶	۱۳/۸	۱۴
خرم آباد	۱۴/۷	۱۸/۲	۵/۵	۲۲/۴	۱۶/۵	۱۵/۳	۱۴/۸	۷/۴
رشت	۱۵/۷	۲۴/۹	۱۲/۱	۲۱/۷	۸/۲	۶/۴	۱۶/۱	۱۰/۶
زاهدان	۲۴/۹	۱۹/۲	۲/۹	۱۲/۵	۷/۷	۹/۷	۲۸/۱	۱۹/۸
زنجان	۳۰/۵	۲۴/۴	۱/۵	۸/۱	۴/۲	۷/۲	۲۹	۲۵/۶
ساری	۲۵/۵	۱۶/۲	۳/۵	۱۱/۷	۹/۲	۸	۳۴/۲	۱۷/۳
سمنان	۲۲/۲	۲۱/۶	۲/۴	۱۳/۹	۱۱/۱	۱۰/۳	۲۴/۱	۱۶/۶
سنندج	۸/۷	۲۴/۲	۱۹/۵	۳۰/۲	۱۰/۶	۴/۲	۵/۲	۶/۱
شهرکرد	۱۵/۱	۲۱	۶	۲۵/۸	۱۵/۷	۱۳/۶	۶/۴	۱۱/۵
شیراز	۲۲/۳	۲۹/۶	۲/۸	۱۷/۷	۵/۹	۶/۸	۱۸/۶	۱۸/۶
قزوین	۱۷/۹	۱۸/۴	۵	۲۱/۹	۱۳/۸	۱۲/۷	۱۵/۹	۱۲/۳
قم	۱۴/۷	۱۰/۵	۸/۴	۲۷/۵	۱۵/۹	۱۷	۱۱/۹	۸/۷
کرمان	۳۰/۶	۱۶/۱	۳/۲	۱۰/۱	۷/۲	۵/۲	۳۲/۹	۲۵/۴
کرمانشاه	۱۸/۵	۱۹/۹	۱/۲	۱۵/۶	۱۴/۸	۱۶/۲	۲۰/۸	۱۱/۵
گرگان	۱۷/۴	۳۱/۷	۴/۶	۱۵/۲	۱۰/۷	۹/۷	۱۶/۱	۱۲
مشهد	۱۸/۵	۱۷/۲	۵/۶	۱۹/۶	۱۵/۷	۱۶	۱۲/۷	۱۳/۲
همدان	۱۲/۲	۳۲/۲	۴	۲۶/۲	۱۲/۹	۸/۱	۷/۳	۹/۲
یاسوج	۲۵/۵	۲۴/۲	۰/۶	۱۰/۶	۹/۷	۷	۲۷/۹	۲۰
یزد	۲۱/۵	۱۳/۴	۴/۹	۱۷/۹	۱۰/۶	۱۵/۸	۲۲/۹	۱۴/۶
۲۸ شهر	۱۹	۱۰/۱	۶/۵	۲۱	۱۱	۱۰/۱	۱۶/۹	۱۴/۴

برگزاری مراسم و مجالس مذهبی در خانه

در این مورد ابتدا سؤال شده: «در منزل شما مراسم و مجالس مذهبی مانند جلسه قرآن، دعا (ذکر)، روضه، مولودی، سفره نذری و نظایر آن برگزار می‌شود؟» ۵۶/۷ درصد خانواده‌ها به این سؤال پاسخ مثبت و ۴۲/۹ درصد پاسخ منفی داده‌اند. ۰/۴ درصد هم به دلیل این که پیرو سایر ادیانند، به این سؤال پاسخ نداده‌اند.

تعداد مراسم و مجالس- در صورتی که پاسخ به سؤال فوق مثبت بوده، سؤال بعدی در مورد تعداد مجالس بوده است: «به طور معمول در سال چند بار چنین مراسمی در منزل برگزار می‌شود؟» میانگین تعداد مراسم و مجالس برگزار شده در منزل خانواده‌های برگزار کننده، ۵مجلس در سال است. اگر این نسبت را به کل خانواده‌ها محاسبه کنیم، سرانه مجالس برگزار شده در خانه ۲/۷ مجلس در سال است (جدول ۱۰-۸ تا ۱۰-۱۰).

جدول ۱۰-۸. برگزاری مراسم و مجالس مذهبی در خانه در خانواده‌های نمونه

خانواده های نمونه	تعداد مجلس برگزار شده در سال در خانواده‌های نمونه				
	۱	۲	۳	۴-۱۲	۱۲+
تعداد خانواده	۲۹۸۱	۱۸۳۹	۹۸۸	۱۳۶۲	۳۹۸
٪ در خانواده‌های برگزار کننده	۳۹/۴	۲۴/۳	۱۳	۱۸	۵/۳
٪ در کل خانواده‌ها	۲۱/۳	۱۳/۱	۷	۹/۷	۲/۸

در ۲/۷ درصد خانواده‌ها تعداد مراسم مشخص نیست. در ۴۲/۹ درصد خانواده‌ها هم مراسم و مجالسی برگزار نمی‌شود. ۰/۴ درصد خانواده‌ها هم به سؤال برگزاری مراسم و مجالس پاسخ نداده‌اند.

نوع فعالیت- سپس سؤال شده: «در این مراسم چه فعالیت‌هایی انجام می‌شود؟» خانواده‌ها می‌توانسته‌اند با ۵ گزینه ذیل به این سؤال پاسخ دهند: ۱) قرآن خوانده می‌شود، ۲) روضه خوانده و عزاداری می‌شود، ۳) سخنرانی می‌شود، ۴) مولودی خوانده می‌شود و ۵) سایر. جدول ۱۰-۱۱ نسبت انواع فعالیت‌های انجام شده در مراسم و مجالس مذهبی خانگی را نشان می‌دهد.

جدول ۱۰-۹. برگزاری مراسم و مجالس و سرانه آن در کل خانواده‌ها در ۲۸ شهر

نام شهر	٪ برگزاری	سرانه تعداد مجلس
اراک	٦۹	۲/۱
اردبیل	۵۸	۲/۲
ارومیه	۵۰/۹	۳/۳
اصفهان	۵۷/۳	۲
اهواز	۵۹	۱/۸
ایلام	۷۲	۱/٤
بندرعباس	٤۷/٦	۱/۱
بوشهر	٤۳/٤	۱/٦
تبریز	٦٦	۷/۱
تهران	۵۳/۵	۲/۸
خرم آباد	۵۰/۱	۱/۷
رشت	٤۳/۲	٤
زاهدان	٤٦/۱	۱/۸
زنجان	٦۲/۷	۲/٦
ساری	۷٤/۲	۲/۳
سمنان	۵۵/۵	٤/۲
سنندج	۳۸/۲	۰/۸
شهرکرد	٦۰/۸	۱/۱
شیراز	۵۲/٦	۱/۳
قزوین	۵۰/۵	٦
قم	٦۷/۹	۵/۸
کرمان	۵۹/۲	۲/۵
کرمانشاه	۵۲/۱	۱/٤
گرگان	٦٦/٦	۲/٦
مشهد	٦۸/٤	۵/۲
همدان	۵۵	۲
یاسوج	٤۹/٦	۱/۱
یزد	٦۳/۳	۳/۳
۲۸ شهر	۵٦/۷	۲/۷

جدول ۱۰-۱۰. تعداد مراسم و مجالس برگزار شده در خانواده‌های برگزار کننده در ۲۸ شهر

شهر	تعداد مراسم و مجالس					
	۱	۲	۳	۴-۱۲	۱۲+	میانگین
اراک	۴۰/۵	۲۶	۱۵/۴	۱۵/۴	۲/۷	۳/۱
اردبیل	۳۹/۲	۲۰/۲	۱۱	۲۴	۵/۷	۴/۱
ارومیه	۴۰/۲	۲۴/۵	۱۲	۱۶/۱	۷/۲	۶/۷
اصفهان	۴۸/۷	۲۳	۹/۸	۱۴/۳	۴/۲	۳/۷
اهواز	۴۴/۲	۲۳/۷	۱۱/۲	۱۸/۷	۲/۲	۳/۲
ایلام	۵۲/۴	۳۱/۹	۷/۸	۷/۳	۰/۶	۱/۹
بندرعباس	۴۵	۲۷/۵	۱۶/۷	۹/۲	۱/۷	۲/۴
بوشهر	۴۵/۲	۲۲/۴	۱۵/۲	۱۳/۳	۳/۸	۳/۸
تبریز	۳۳/۲	۲۰/۲	۱۳	۲۱/۸	۱۱/۸	۱۰/۷
تهران	۳۰/۳	۲۹/۴	۱۴	۱۹	۷/۲	۶
خرم آباد	۳۸/۴	۲۲/۷	۱۲/۳	۲۰/۹	۵/۷	۴/۱
رشت	۴۹/۵	۲۵/۲	۹/۳	۷/۹	۷/۹	۹/۴
زاهدان	۳۸/۹	۲۳/۷	۱۳/۳	۱۹/۴	۴/۷	۴
زنجان	۲۷/۴	۲۴/۷	۱۷/۹	۲۶	۴/۱	۴/۴
ساری	۳۴/۲	۲۷/۶	۲۱/۹	۱۳/۷	۲/۷	۳/۱
سمنان	۳۵/۷	۳۲	۱۳/۲	۱۳/۲	۵/۹	۷/۷
سنندج	۶۳/۳	۲۲/۹	۶/۹	۵/۹	۱/۱	۲/۳
شهرکرد	۵۷/۷	۲۶/۷	۸/۷	۶/۷	۰/۳	۱/۸
شیراز	۵۲/۵	۲۲/۴	۸/۲	۱۳/۲	۳/۷	۳
قزوین	۳۷/۸	۱۹/۹	۸/۸	۲۴/۷	۸/۸	۱۱/۹
قم	۲۰/۵	۱۴/۲	۱۵/۷	۳۶/۴	۱۳/۳	۸/۷
کرمان	۴۴/۶	۲۰/۷	۱۲/۵	۱۶/۶	۵/۵	۴/۶
کرمانشاه	۳۴/۹	۳۳/۶	۱۵/۳	۱۴	۲/۱	۳
گرگان	۳۰	۲۴/۹	۱۵	۲۶/۷	۳/۳	۴
مشهد	۱۴/۷	۱۶	۱۱	۴۲	۱۶/۳	۸/۲
همدان	۳۸/۲	۲۸/۳	۱۶/۲	۱۵/۱	۲/۲	۳/۶
یاسوج	۵۶/۱	۲۴/۷	۱۳/۵	۴/۵	۱/۳	۲/۵
یزد	۳۴/۲	۲۱/۷	۱۳/۹	۲۲/۱	۸/۲	۵/۸
۲۸ شهر	۳۹/۴	۲۴/۳	۱۳	۱۸	۵/۳	۵

جدول ۱۰-۱۱. نسبت انواع فعالیت انجام شده در مجالس در خانواده‌های برگزار کننده در ۲۸ شهر

نام شهر	نوع فعالیت (٪)				
	خواندن قرآن	روضه	سخنرانی	مولودی خوانی	سایر
اراک	۸۷	۷۵/۵	۳۱/۱	۲۷/۵	۹/۷
اردبیل	٦٤/۳	۸۵/۹	۲٤/۳	٦/۸	۳/۸
ارومیه	۸۲/۸	۷٦	٤۰/٤	۱۸/۵	۱۵/۷
اصفهان	۸۱/۲	٦۹/۵	٤۱	۲۹/۳	۱۰/۹
اهواز	٦۵/۸	۵۹/۷	۲۳	۳٤/۸	۱۲/۹
ایلام	۵۹/۹	٤۵/۷	۱۵/۷	۱۲/٦	۵/٦
بندرعباس	۵٤/۲	۷۲/۱	۲۷/۹	۳۰/۸	۹/۲
بوشهر	۵۹	۷۰/۵	۳۷/٦	۳٦/۷	۲۰
تبریز	۸٦/٤	۹۲/۱	٤۳/۸	۱۸/٤	٤/۲
تهران	۷۳/۱	٦۷/۷	۲۷/۷	۳۷/۵	۹/۵
خرم‌آباد	٦۵/۹	٦۳/۵	۳٦	۲۱/۳	۳۵/۱
رشت	۹۱/۱	٦٦/۸	٤۲/۵	٤۱/٦	۱۰/۷
زاهدان	۷۰/۱	٦۷/۳	۲۵/۱	۱۲/۳	٦/٦
زنجان	۵۰/۷	۸۷/۸	۱۹/٦	۱۱/۸	۵/٤
ساری	۹٦/۲	۸۷/۲	٤۸/۵	٤۰/٦	۱۰/۱
سمنان	۸۳/۵	۷۱/۱	٤۰/۳	۲۸/۲	۱۱/۷
سنندج	۵۵/۳	۵/۳	۲۷/۱	۷٦/٦	۱۳/۸
شهرکرد	٦٦	۷۰	۲۷	۱٤/۳	۱۲/۷
شیراز	۷۹	٦۸/۹	۲۳/۳	۲۳/۷	۱۲/۸
قزوین	۸۲/۱	۷۸/۱	٤۵	۳۲/۳	۱۱/۲
قم	۳۰/۷	۹۲/۸	۲۲/۹	۱۲/۷	۳/۳
کرمان	٤۵/٤	۸۰/٤	۲۰/۷	۲۰/۳	۲۱/۸
کرمانشاه	۷۵/۸	۵۵/۳	۲۸/۳	۲۳/۷	۲۲
گرگان	۸۲	۸۵/٦	۳۱/۲	۲٤/٦	٦
مشهد	٦۸	۷۸/۷	۲٦/٦	۱۷/٦	۱۰/۷
همدان	٦۸	۸٤/۲	۳۱/٦	۱۸/۸	۱۸/٤
یاسوج	۷۱/۷	٦۵/۵	۳۸/۱	۱۹/۷	۲٦
یزد	٦۱	٦۰/۳	۹/٦	٤/٦	۲۷/۸
۲۸ شهر	۷۰	۷۲/۳	۳۰/٤	۲٤	۱۲/۵

پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده و فعالیت مذهبی

انجام فعالیت مذهبی در خانواده توسط اعضا، ۲) تعداد فعالیت‌های مذهبی انجام شده و میانگین آن در خانواده، ۳) انجام و عدم انجام انواع فعالیت مذهبی توسط اعضا، ٤) برگزاری و عدم برگزاری مراسم و مجالس و ٥) تعداد مجالس با شاخص‌های ارزش منطقه، وضع اقتصادی و منزلت شغلی تقاطع داده شد (جدول ۱۰-۱۲). در بررسی رابطه منزلت شغلی با شاخص‌های فعالیت مذهبی خانواده، خانواده‌ها به سه گروه منزلتی تقسیم شدند: خانواده‌هایی که منزلت شغلی سرپرست آن‌ها ۸۰ و بالاتر، ٦۰ و کمتر و بین ٦۰ تا ۸۰ است.

جدول ۱۰-۱۲. فعالیت مذهبی در پایگاه‌های مختلف اقتصادی- اجتماعی

فعالیت مذهبی	ارزش منطقه سکونت				
	پایین	متوسط - پایین	متوسط	متوسط - بالا	بالا
انجام فعالیت در خانواده (٪)	۹۷/٦	۹۷/٦	۹۷/۸	۹۷/۷	۹٦/۳
تعداد فعالیت انجام شده در خانواده (میانگین)	٦/۷	٦/۸	٦/۸	۷	٦/۸
میانگین فعالیت انجام شده توسط اعضا	٤	٤/۳	٤/۳	٤/٥	٤/۳
نوع فعالیت (٪) :					
۱)رفتن به مجالس جشن مذهبی	٥٥/٥	٥٥/۳	٥۷/۸	٦۱/۳	٥۹/٥
۲) رفتن به روضه و عزاداری	۸۱/۳	۸۰/٦	۷۹/۳	۷۹	۷۲/۷
۳) رفتن به مجالس سخنرانی	۳۰	۳۰/۹	۳۰/۱	۳۳/۲	۳۱/۸
٤) شرکت در جلسه دعا	٤۹/۱	٥۰/٤	٥۱/۱	٥۳/٤	٥۲/٤
٥) رفتن به جلسه قرآن	٤٥/٤	٤٥/۹	٤۸/۲	٥۰/۹	٥۰
٦) نماز جماعت در مسجد و حسینیه	٥۳/۳	٥۳/٤	٥۰/۸	٥۰/٦	٤٦/٤
۷) نماز جماعت در محل کار و تحصیل	۳۳/۳	۳٤	۳۲/٥	۳٦	۳۳/٥
۸) زیارت اهل قبور	٦۸/۸	۷۰/۱	٦۹/۲	٦۸/۲	٦٥/٦
۹) رفتن به زیارتگاه‌ها	٦۲/۲	٦٥/۹	٦۳/٤	٦٥/۹	٦٥/٤
۱۰) خواندن قرآن در منزل	٦٥/۸	٦۸/٦	۷۰/۱	۷۱/٦	۷۱/۷
۱۱) عیادت از بیماران	٦٥/۳	٦٦/٦	٦٦/۱	٦٦/۹	٦٤
برگزاری مجلس در خانه (٪)	٥٤/٥	٥٥/٦	٥۸/۲	٥۸/٦	٥٦/٦
تعداد مجلس (میانگین)	٦	٥	٥	٥	٥

ادامه جدول ۱۰-۱۲. فعالیت مذهبی در پایگاه‌های مختلف اقتصادی- اجتماعی

فعالیت مذهبی	وضع اقتصادی			منزلت‌شغلی (اجتماعی)		
	پایین	متوسط	بالا	کمتر از ۶۰	۶۰-۸۰	بالاتر از ۸۰
انجام فعالیت در خانواده (٪)	۹٤/٥	۹۷/۷	۹٥/۹	۹۷/۸	۹۸/۱	۹٥/۸
تعداد فعالیت انجام شده در خانواده (میانگین)	٥/٤	٥/۷	٦	٦/۸	۷/۱	٦/٦
میانگین فعالیت انجام شده توسط اعضا	۳/٥	۳/٥	۳/۷	٤/۲	٤/۷	٤/٥
نوع فعالیت (٪) :						
۱)رفتن به مجالس جشن مذهبی	٦۳/۲	٦٥/۱	٦۷/۳	٥۷/۷	٦۲/٦	٥۹/٦
۲) رفتن به روضه و عزاداری	۸۰/٥	۸۰/٦	۷٥/٥	۷۹/۸	۷۸/۱	۷۲/٥
۳) رفتن به مجالس سخنرانی	۲۰/۸	۲۳/۳	۲۸/٦	۳۰/٤	۳۳/۳	۳٥/۳
٤) شرکت در جلسه دعا	۳۹/٤	۳۹/٥	۳٤/۷	٥۱/۲	٥۳/٥	٤۸/٦
٥) رفتن به جلسه قرآن	۳۹/٤	۳۸/۸	٤۹	٤۷/٦	٤٦/۸	٤۲/۸
٦) نماز جماعت در مسجد و حسینیه	۲۷/۷	۳۱/۸	۳۲/۷	٥۰/۱	٥۲/٤	٤۰/۱
۷) نماز جماعت در محل کار و تحصیل	۱٥/۳	۱۷/۸	۲۲/٤	۳٥	٤۰/٦	۳۹/۸
۸) زیارت اهل قبور	٤۹/٥	٥٤/۳	٤٦/۹	٦۸/٤	٦۸/۸	٦۱/۷
۹) رفتن به زیارتگاه‌ها	٦۱/۲	٥۸/۱	٦۷/۳	٦٤/۳	٦٥/٥	٦۲/۳
۱۰) خواندن قرآن در منزل	٦۲/٥	٦٦/۷	۷۱/٤	٦۹/٥	۷۷/۸	۷۳/٤
۱۱) عیادت از بیماران	٤٥	٤٥/۷	٥۳/۱	٦٦/٥	٦۷/۸	٦٤/۷
برگزاری مجلس در خانه (٪)	۳۹/۱	٤۹/٦	٥۱	٥٦/۹	٥٦/۹	٥۰/۳
تعداد مجلس (میانگین)	۱۰	۱۲	٥	٥	٤	٥

ارقام جدول نشان می‌دهد، در انجام فعالیت، تعداد و میانگین انجام آن توسط اعضا، تفاوتی بین خانواده‌های متعلق به پایگاه‌های مختلف وجود ندارد. اما در نوع فعالیت تفاوت‌هایی، هرچند اندک وجود دارد. با بالا رفتن پایگاه اقتصادی – اجتماعی خانواده، نسبت شرکت در مجالس جشن و سرور، سخنرانی دینی، نماز جماعت محل کار و تحصیل و خواندن قرآن در منزل افزایش می‌یابد. نسبت شرکت در مجالس روضه در خانواده‌های متعلق به پایگاه‌های بالا کمتر از دیگران است. در زیارت، بین پایگاه‌های مختلف تفاوت چندانی وجود ندارد (مگر در شاخص اقتصادی که با بهبود آن نسبت زیارت افزایش می‌یابد). در مورد فعالیت‌های دیگر، جهت شاخص‌های سه‌گانه متفاوت و متنوع است.

نسبت شرکت در جلسه قرآن، نماز جماعت مسجد و حسینیه، زیارت اهل قبور و برگزاری مجالس مذهبی در خانه در گروه منزلتی بالا کمتر از دو گروه دیگر است.

ویژگی‌های فردی و انجام فعالیت مذهبی

گروه‌های سنی، جنسی، فعالیت و تحصیلی و افراد متاهل و مجرد، به لحاظ ۱) انجام انواع فعالیت مذهبی و ۲) متوسط زمان انجام آن در ماه در جمعیت ۱۵ سال و بیشتر با هم مقایسه شده‌اند (جدول ۱۰-۱۳ تا ۱۰-۱۹).

درصدهای سطری نسبت انجام فعالیت را در گروه مربوطه نشان می‌دهد. برای مثال، اگر درصد سطری در مقوله «شرکت در مجالس جشن و سرور» برای مردان ۳۳ و برای زنان ٤٦/۳ است، معنای آن این است که ۳۳ درصد مردان و ٤٦/۳ درصد زنان اظهار کرده‌اند که در این نوع مجالس شرکت می‌کنند. در مقابل درصد ستونی ٤۲/۵ و ۵۷/۵ نشان می‌دهد، ٤۲/۵ درصد شرکت کنندگان در این مراسم را مردان و ۵۷/۵ درصد را زنان تشکیل می‌دهند. برای شناخت گرایش گروه‌های مختلف سنی، جنسی و ... از درصد سطری استفاده می‌شود.

نوع فعالیت- در انجام فعالیت‌هایی که جدول تقاطعی آن با مشخصات فردی ارائه شده، در همه موارد (جز نماز جماعت مسجد و حسینیه و نماز جماعت محل کار و تحصیل)، نسبت انجام فعالیت برای زنان بیش از مردان است. در نسبت شرکت در نماز جماعت مسجد تفاوتی بین زنان و مردان وجود ندارد. نسبت شرکت مردان در نماز جماعت محل تحصیل و کار بیش از زنان است.

در انجام فعالیت‌های دهگانه (جز خواندن قرآن در منزل و نماز جماعت محل کار و تحصیل) نسبت انجام افراد متاهل بیش از افراد مجرد است. در خواندن قرآن در منزل و نمازجماعت محل کار و تحصیل، نسبت افراد مجرد بیش از افراد متاهل است.

در انجام فعالیت‌های مورد اشاره (جز خواندن قرآن در منزل و نماز جماعت محل کار و تحصیل)، با افزایش سن (تا حدود ٦٤ سالگی) نسبت انجام فعالیت افزایش می‌یابد. نسبت خواندن قرآن در منزل برای گروه‌های سنی ۱۵-٤۰ ساله تقریبا یکسان و بیش از گروه‌های سنی بالای ٤۰ سال است. نسبت شرکت در نماز جماعت محل کار و تحصیل هم برای گروه سنی ۱۵-۱۸ ساله بیش از سایرگروه‌های سنی است.

نسبت فعالیت‌هایی چون: شرکت در مجالس جشن و سرور، عزاداری، جلسه دعا و قرآن،

زیارت اهل قبور و رفتن به زیارتگاه‌ها برای افراد خانه‌دار بیش ازسایر گروه‌های فعالیت است. نسبت خواندن قرآن در خانه و نماز جماعت محل کار و تحصیل برای محصلان و دانشجویان بیشتر و نسبت شرکت در نماز جماعت مسجد و سخنرانی دینی کمتر از سایر گروه‌های فعالیت است.

با افزایش تحصیلات نسبت مطالعه قرآن در خانه و شرکت در نماز جماعت محل کار و تحصیل افزایش و نسبت شرکت در مراسم و مجالس عزاداری، نماز جماعت مسجد و زیارت اهل قبور کاهش می‌یابد.

زمان فعالیت – با افزایش سن زمان اختصاص یافته به فعالیت مذهبی افزایش می‌یابد. زمان فعالیت مذهبی زنان بیش ازمردان، افراد متاهل بیش از افراد مجرد، افراد خانه‌دار و دارای درآمد بدون کار بیش از سایر گروه‌های فعالیت است. گروه‌های تحصیلی تفاوت چندانی در زمان فعالیت ندارند.

جدول ۱۰-۱۳. ویژگی‌های فردی و شرکت در مجالس جشن سرور و عزاداری

ویژگی‌های فردی		جشن و سرور		عزاداری و روضه	
		٪ سطری	٪ ستونی	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۱۵-۱۸ ساله	۳۵/۵	۱۸/٤	٤۲/۱	۱۵/۷
	۱۹-۲۵ ساله	۳٦/۳	۱۵/۳	٤۷/۵	۱۸/۲
	۲٦-٤۰ ساله	٤۲/۹	۳۲/٤	٦۱/۷	۳۳/٦
	٤۱-٦٤ ساله	٤۲/۸	۲٦/۱	٦۳/۷	۲۸
	بالای ٦٤ سال	۳۲/۸	۳/۸	۵٤/۹	٤/۵
جنس	مرد	۳۳	٤۲/۵	٤٦/۳	٤۳
	زن	٤٦/۳	۵۷/۵	٦۳/۸	۵۷
تحصیلات	بی‌سواد	۳۵	۱۲	۵۹/۷	۱٤/۷
	ابتدایی	٤۰/۵	۲۳/۱	٦۱/٦	۲۵/۳
	متوسطه	۳۹/۹	۵۲/۸	۵۱/٦	٤۹/۲
	عالی	٤۰/۹	۱۲/۱	۵۰/۷	۱۰/۸
وضع فعالیت	شاغل	۳٦/۲	۳۲/۸	۵۱/۸	۳۳/۷
	دانشجو	۳٦/٦	٤/۲	٤۲/۷	۳/۵
	محصل	۳۷/۲	۱۹/۱	٤۳/۸	۱٦/۱
	خانه‌دار	٤۸/٤	۳۸/۸	۷۱/۸	٤۱/۳
	دارای درآمد	۳۵	۵/۱	۵۱/۳	۵/٤
وضع تاهل	دارای‌همسر	٤۲/۵	٦۱/۵	٦۲/۷	٦۵/۵
	بدون‌همسر	٤۱/٤	۳/۸	٦۳/٦	٤/۲
	مجرد	۳۵	۳٤/٦	٤۲/۵	۳۰/۳
زبان مادری	فارسی	٤۱	۵۸	۵۸/۲	۵۹/۲
	ترکی	۳۵	۱۷/۲	۵۱/۹	۱۸/۳
	عربی	٤۵/۲	۲/۸	٦٦	۲/۹
	کردی	٤٦/۲	۱۲/۷	٤۵	۸/۹
	بلوچی	۱۸/٤	۰/۸	۱۵/۵	۰/۵
	لری و لکی	۳٤/۵	٦/۷	۵۷/۷	۸/۱
	گیلکی	٤۱/۵	۲/۷	٦۰/۳	۲/۹
کل		۳۹/۵	۱۰۰	۵٤/۹	۱۰۰

جدول ۱۰-۱٤. ویژگی‌های فردی و شرکت در سخنرانی دینی و جلسه دعا

ویژگی‌های فردی		سخنرانی دینی		جلسه دعا	
		٪ سطری	٪ ستونی	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۱۵-۱۸ ساله	۱۳/۳	۱٤/۸	۲۲/٦	۱۵/۲
	۱۹-۲۵ ساله	۱٤/۸	۱٦/۹	۲٦/۳	۱۸/۱
	۲٦-٤۰ ساله	۲۰/٦	۳۳/۳	۳٤/۳	۳۳/٦
	٤۱-٦٤ ساله	۲۳/۱	۳۰/۳	۳٦/۱	۲۸/٦
	بالای ٦٤ سال	۱۹/۱	٤/۷	۲۹/۹	٤/٤
جنس	مرد	۱۷/٤	٤۸/۱	۲۳/۷	۳۹/٦
	زن	۱۹/٤	۵۱/۹	۳۷/۵	٦۰/٤
تحصیلات	بی‌سواد	۱٦/۷	۱۲/۳	۲۷	۱۲
	ابتدایی	۲۰/٤	۲۵	۳۳/۷	۲۵
	متوسطه	۱۷/۲	٤۹	۲۹/۵	۵۰/۷
	عالی	۲۱/۵	۱۳/۷	۳۲/۱	۱۲/۳
وضع فعالیت	شاغل	۱۹/۹	۳۸/٦	۲۸/۱	۳۲/۸
	دانشجو	۱۵/۸	۳/۸	۲۵/۱	۳/۷
	محصل	۱٤/۳	۱۵/٦	۲٤/٤	۱٦/۱
	خانه‌دار	۲۱/۱	۳٦	٤۰/۷	٤۲
	دارای درآمد	۱۹/۱	٦	۲۹/۲	۵/۵
وضع تاهل	دارای‌همسر	۲۱/٤	٦٦/٦	۳۵	٦۵/۹
	بدون‌همسر	۲۰/٤	٤	۳٦/٤	٤/٤
	مجرد	۱۳/۸	۲۹/٤	۲۳/۱	۲۹/۷
زبان مادری	فارسی	۲۰/۵	٦۲/٤	۳٦/۷	٦۷/٤
	ترکی	۱۵/۳	۱٦/۱	۲۲/٤	۱٤/۳
	عربی	۹/۵	۱/۳	۱۸/۸	۱/۵
	کردی	۱۲	۷/۱	۱۷/۳	٦/۲
	بلوچی	۳۱/۷	۳	۱۹/۱	۱/۱
	لری و لکی	۲۰/۸	۸/۷	۳۲/۳	۸/۲
	گیلکی	۱٤/٤	۲	۲٤/۲	۲/۱
کل		۱۸/٤	۱۰۰	۳۰/۵	۱۰۰

جدول ۱۰-۱۵. ویژگی‌های فردی و خواندن قرآن در منزل و شرکت در جلسه قرآن

ویژگی‌های فردی		خواندن قرآن در منزل		جلسه قرآن	
		٪ سطری	٪ ستونی	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۱۵-۱۸ ساله	٤٥/٦	۲۲	۱۸/۲	۱۵/۸
	۱۹-۲۵ ساله	٤٦	۲۲/۸	۱۹/۲	۱۷
	۲٦-٤۰ ساله	٤٥/۹	۳۲/۳	۲٦/٤	۳۳/٤
	٤۱-٦٤ ساله	۳٦/٦	۲۰/۸	۲۸/٦	۲۹/۲
	بالای ٦٤ سال	۲۰	۲/۱	۲٤/۲	٤/٦
جنس	مرد	۳۸/۳	٤٦	۱٦/۷	۳٦
	زن	٤٦/۷	٥٤	۳۰/۸	٦٤
تحصیلات	بی‌سواد	–	–	۱۹/۷	۱۱/۳
	ابتدایی	۳۹/۷	۲۱/۱	۲۷/۹	۲٦/٦
	متوسطه	٥۱	٦۳	۲۳/۲	٥۱/٤
	عالی	٥۷/۸	۱٦	۲۱/٦	۱۰/۷
وضع فعالیت	شاغل	٤۲/٦	۳٦/۱	۱۸/۸	۲۸/۱
	دانشجو	٥۰	٥/۳	۱٦/۷	۳/۱
	محصل	٤۹/۱	۲۳/٥	۱۹/٤	۱٦/٥
	خانه‌دار	٤۰/٤	۳۰/۲	۳٥/۱	٤٦/٥
	دارای درآمد	۳٥/۹	٤/۹	۲۳/۸	٥/۸
وضع تاهل	دارای‌همسر	٤۲	٥٦/۷	۲۷/۱	٦٥/٦
	بدون‌همسر	۲۳/٤	۲	۳۱/۷	٤/۹
	مجرد	٤٤/۸	٤۱/۳	۱۷/۸	۲۹/٥
زبان مادری	فارسی	٤۷/۱	٦۲	۲٦/۲	٦۲/۲
	ترکی	۳٥/٥	۱٦/۲	۲۱/٦	۱۷/۸
	عربی	۳۷/٦	۲/۱	۱۳/۲	۱/٤
	کردی	۳۳/۲	۸/٥	۱٤/۸	٦/۸
	بلوچی	۲۷/۷	۱/۲	۳۱/۲	۲/۳
	لری و لکی	٤٤/۹	۸/۲	۲٤/٦	۸/۱
	گیلکی	٤۱/٥	۲/٥	۲۰/۹	۲/۳
کل		٤۲/٥	۱۰۰	۲۳/٦	۱۰۰

جدول ۱۰-۱٦. ویژگی‌های فردی و شرکت در نماز جماعت مسجد و محل کار و تحصیل

ویژگی‌های فردی		نماز جماعت مسجد		نمازجماعت محل کار و تحصیل	
		٪ سطری	٪ ستونی	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۱۵-۱۸ ساله	۲۳/۸	۱٦/۱	۲۵/٦	۳۹
	۱۹-۲۵ ساله	۲٤/۱	۱٦/۸	۱۱/٦	۱۸/۲
	۲٦-٤۰ ساله	۳۰/۸	۳۰/٤	۱۱/۱	۲٤/۷
	٤۱-٦٤ ساله	۳۸/۷	۳۰/۸	۹/۵	۱۷/۲
	بالای ٦٤ سال	۳۹/٦	۵/۹	۲/۷	۰/۹
جنس	مرد	۲۹/۸	۵۰/۲	۱٤/٦	۵۵/٤
	زن	۳۰/۷	٤۹/۸	۱۲/۲	٤٤/٦
تحصیلات	بی‌سواد -	۳۳/۳	۱٤/۹	۲/٦	۲/٦
	ابتدایی	۳٤/۹	۲٦	۵/۱	۸/٦
	متوسطه	۲۷/۳	٤۷/۳	۱٦	٦۲/۸
	عالی	۳۰/۲	۱۱/۷	۲۹/٦	۲۵/۹
وضع فعالیت	شاغل	۳۲/۳	۳۸/۱	۱۵/۸	٤۰/۷
	دانشجو	۲۳/۹	۳/۵	۲۷/۱	۸/۷
	محصل	۲۵/٦	۱۷/۱	۲۸/۹	٤۱/۹
	خانه‌دار	۳۲/۹	۳٤/۳	۳	٦/۷
	دارای درآمد	۳٦/٦	۷	٤/۹	۲
وضع تاهل	دارای‌همسر	۳٤/٤	٦۵/۱	۹/٦	٤۱
	بدون‌همسر	۳۵/۹	٤/۳	۳/٦	۱
	مجرد	۲۳/٦	۳۰/٦	۱۹/۹	۵۸
زبان مادری	فارسی	۳۱/۷	۵۸/۵	۱٤/۹	٦۱/۹
	ترکی	۲۸/۹	۱۸/۵	۹/۳	۱۳/٤
	عربی	۱۸/۳	۱/۵	۵/۹	۱/۱
	کردی	۲۷/۳	۹/۸	۱٤/۳	۱۱/٦
	بلوچی	۳۹/۲	۲/۳	۳/۵	۰/۵
	لری و لکی	۳۳/۸	۸/٦	۱۹	۱۰/۹
	گیلکی	۱۸/۵	۱/٦	۷	۱/٤
کل		۳۰/۳	۱۰۰	۱۳/٤	۱۰۰

جدول ۱۰-۱۷. ویژگی‌های فردی و زیارت اهل قبور و رفتن به زیارتگاه‌ها

ویژگی‌های فردی		زیارت اهل قبور		رفتن به زیارتگاه‌ها	
		٪ سطری	٪ ستونی	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۱۵-۱۸ ساله	۳۹	۱۵/۱	٤۷/٤	۱۸/۵
	۱۹-۲۵ ساله	٤۵/۲	۱۸	٤۷/۵	۱۹
	۲٦-٤۰ ساله	۵۸/٦	۳۳/۱	۵٦/۱	۳۱/۹
	٤۱-٦٤ ساله	٦۳/۷	۲۹/۱	۵۷/۵	۲٦/٤
	بالای ٦٤ سال	۵۵/٦	٤/۸	٤۸/۸	٤/۲
جنس	مرد	٤۹/۱	٤۷/۳	٤۷/٦	٤٦/۱
	زن	۵٦/۷	۵۲/۷	۵۷/٦	۵۳/۹
تحصیلات	بی‌سواد	۵٦/۸	۱٤/۵	٤۸/۹	۱۲/٦
	ابتدایی	۵۸/۱	۲٤/۷	۵۵/۵	۲۳/۸
	متوسطه	٤۹/٤	٤۸/۹	۵۲/۱	۵۲
	عالی	۵۳/۷	۱۱/۹	۵۲/۳	۱۱/٦
وضع فعالیت	شاغل	۵۵/۵	۳۷/٦	۵۲/٤	۳۵/۸
	دانشجو	٤٤/۵	۳/۸	٤٦/۸	٤
	محصل	۳۹/۸	۱۵/۳	٤۸/۲	۱۸/٦
	خانه‌دار	٦۲/۲	۳۷/۳	۵۹/۵	۳۵/۹
	دارای درآمد	۵۵/۲	٦	۵۱/۸	۵/۷
وضع تاهل	دارای‌همسر	٦۰/٦	٦۵/٦	۵٦/۹	٦۲/۱
	بدون‌همسر	٦۱/۵	٤/۲	۵۳/٦	۳/۷
	مجرد	٤۰/۸	۳۰/۲	٤٦	۳٤/۲
زبان مادری	فارسی	۵٤/۷	۵۷/۹	۵۷/۱	٦۰/۸
	ترکی	۵۱/۱	۱۸/۸	٤۰/٤	۱٤/۹
	عربی	۳۹/۹	۱/۸	۵۳	۲/٤
	کردی	۵۷/۸	۱۱/۹	۵٦/٦	۱۱/۷
	بلوچی	۲۳	۰/۸	۷/۲	۰/۲
	لری و لکی	۵۳/۸	۷/۹	۵۵/۵	۸/۲
	گیلکی	۳٦/۷	۱/۸	٤۹/۸	۲/۵
کل		۵۲/۹	۱۰۰	۵۲/۵	۱۰۰

جدول ۱۰-۱۸. ویژگی‌های فردی و عیادت از بیماران

ویژگی‌های فردی		عیادت بیماران	
		٪ سطری	٪ ستونی
سن	۱۵-۱۸ ساله	۲۸	۱۱/۷
	۱۹-۲۵ ساله	۳۸/۹	۱٦/۷
	۲٦-٤۰ ساله	۵۹/۸	۳٦/٤
	٤۱-٦٤ ساله	٦۲/۱	۳۰/۵
	بالای ٦٤ سال	۵۱/۷	٤/۸
جنس	مرد	٤٦/۷	٤۸/۵
	زن	۵۱/۵	۵۱/۵
تحصیلات	بی‌سواد	۵۷/۱	۱۵/۷
	ابتدایی	۵٦/۷	۲٦
	متوسطه	٤۳/۸	٤٦/۷
	عالی	٤۸/٦	۱۱/٦
وضع فعالیت	شاغل	۵۵/۸	٤۰/۳
	دانشجو	۳۵/٦	۳/۲
	محصل	۲۹/۳	۱۲
	خانه‌دار	٦۰/٦	۳۸/۷
	دارای درآمد	٤۹/۷	۵/۸
وضع تاهل	دارای‌همسر	٦۱/۱	۷۱/۲
	بدون‌همسر	۵۲/۵	۳/۹
	مجرد	۳۱/۲	۲٤/۹
زبان مادری	فارسی	٤٦/٦	۵۳/۱
	ترکی	٤٦/۵	۱۸/٤
	عربی	۵۳/۳	۲/٦
	کردی	۵۹/٤	۱۳/۱
	بلوچی	٤۵/۹	۱/۷
	لری و لکی	٦۲/۷	۹/۹
	گیلکی	٤۱/۳	۲/۲
کل		٤۹/۱	۱۰۰

جدول ۱۰-۱۹. ویژگی‌های فردی و زمان فعالیت در ماه (ساعت)

ویژگی‌های فردی		زمان فعالیت	
		میانگین	S.d.
سن	۱۵-۱۸ ساله	۱۶	۲۴/۵
	۱۹-۲۵ ساله	۱۷	۲۶
	۲۶-۴۰ ساله	۱۹/۵	۲۶/۵
	۴۱-۶۴ ساله	۲۲/۶	۲۹/۸
	بالای ۶۴ سال	۲۲/۳	۳۲/۱
جنس	مرد	۱۷/۳	۲۵/۸
	زن	۲۱/۱	۲۸/۵
تحصیلات	بی‌سواد	۱۹	۲۷/۶
	ابتدایی	۲۰	۲۸/۱
	متوسطه	۱۸/۵	۲۶/۷
	عالی	۲۰	۲۶/۹
وضع فعالیت	شاغل	۱۸/۶	۲۶/۲
	دانشجو	۱۸/۳	۲۶/۸
	محصل	۱۶/۶	۲۴/۹
	خانه‌دار	۲۱/۸	۲۹/۱
	دارای درآمد	۲۲/۲	۳۱/۱
وضع تاهل	دارای‌همسر	۲۱	۲۸/۱
	بدون‌همسر	۲۱/۶	۳۱/۷
	مجرد	۱۶/۱	۲۵/۱
زبان مادری	فارسی	۲۰/۴	۲۸/۴
	ترکی	۱۷/۶	۲۶/۴
	عربی	۱۴/۵	۲۳/۴
	کردی	۱۶/۴	۲۳/۴
	بلوچی	۲۷/۱	۲۸
	لری و لکی	۱۸/۴	۲۵/۶
	گیلکی	۱۷/۲	۲۷/۲

فصل یازدهم / فعالیت اجتماعی

بخشی از فعالیت‌هایی که در زمان فراغت انجام می‌شود، فعالیت‌هایی است که وجه اجتماعی آن غلبه دارد و فرد از طریق آن فعالیت‌ها با دیگران رابطه برقرار می‌کند. در این زمینه، رابطه خانواده‌ها و افراد با دیگران ذیل ٤ مقوله رفت‌وآمد با خویشان، همسایگان، دوستان و آشنایان و همکاران مورد بررسی قرار گرفته است.

دلیل انتخاب این ٤ مقوله از یک سو معمول و مرسوم بودن آن و از سوی دیگر تنوع آن متناسب با تغییر ساختار جامعه است. در بخش‌های سنتی‌تر بیشتر روابط خویشاوندی و همسایگی غلبه دارد و در بخش‌های جدید از جمله شهرهایی که روابط جدید در آن توسعه‌یافته، رابطه با دوستان و همکاران بیشتر رواج دارد.

برگزاری جشن تولد و شرکت در آن، از جمله مراسمی است که وجه اجتماعی در آن غالب است و در این تحقیق در مورد آن پرسش شده است.

مشارکت در انواع تشکل‌ها موضوع دیگری است که اگر چه ممکن است وجه اجتماعی در آن غالب نباشد اما چون فعالیتی اختیاری است که در آن فرد در غالب نوعی تشکل با دیگران پیوند می‌یابد، با عنوان مشارکت اجتماعی مورد بررسی قرار گرفته است. فعالیت در این عرصه نشانه میزان فعالیت در عرصه مدنی است و می‌تواند تصویری از نوع و میزان فعالیت در این عرصه را نشان دهد. در این نوشته انواعی از این فعالیت‌ها مورد پرسش قرار گرفته است. بعضی از این فعالیت‌ها، مانند فعالیت در بسیج و انجمن خانه و مدرسه، فعالیت‌هایی است که ضمن آن فرد با نوعی تشکل نیمه دولتی- نیمه مدنی ارتباط پیدا می‌کند. در حالی که بعضی از آن‌ها وجه کاملا مدنی دارند و در آن افراد در جهت دستیابی به هدف مشترک فعالیت می‌کنند.

رفت‌وآمد

اولین سؤال در زمینه رفت‌وآمد خانواده با دیگران، پرسش از نوع آن است: «خانواده شما معمولا با چه کسانی رفت‌وآمد دارند؟» برای پاسخ به این سؤال خانواده‌ها می‌توانسته‌اند گزینه‌های ذیل را انتخاب کنند: ۱) اقوام و خویشان، ۲) همسایگان، ۳) دوستان و آشنایان و ٤) همکاران اعضای خانواده.

۳/٦ درصد خانواده‌ها با هیچ‌یک از این گروه‌ها رفت‌وآمد ندارند و ۹٦/٤ درصد با ۱ تا ٤گروه مورد اشاره رفت‌وآمد دارند. جدول ۱۱-۱ تنوع رفت‌وآمد خانواده‌ها را نشان می‌دهد.

جدول ۱۱-۲ نسبت رفت‌وآمد خانواده‌ها را با ٤ گروه مورد اشاره نشان می‌دهد. بیشترین

نسبت رفت‌وآمد خانواده‌ها با خویشاوندان و کمترین آن با همکاران اعضا است.

تعداد رفت‌وآمد- در سؤالی دیگر، از خانواده‌ها پرسش شده: «اعضای خانواده معمولا در ماه چند بار برای دیدن، مهمانی و شب نشینی به منزل ۱) اقوام و خویشان، ۲) همسایگان، ۳) آشنایان و دوستان و ٤) همکاران می‌روند؟» میانگین تعداد موارد رفتن به منزل اقوام در جمعیتی که اهل رفت‌وآمد هستند، ۳/۸، همسایگان ۳/۹، دوستان ۲/٤ و همکاران ۱/٦ مرتبه در ماه است. در صورتی که این نسبت‌ها را به کل جمعیت خانواده‌ها حساب کنیم، به‌ترتیب مقادیر ۳/۵، ۱/٦، ۱ و ۰/۳ است. جدول ۱۱-۳ و ۱۱-٤ تعداد موارد رفتن را به صورت تفصیلی نشان می‌دهد.

سؤال بعدی در مورد آمدن دیگران به منزل خانواده است: «معمولا اقوام و خویشان، همسایگان، دوستان و همکاران چند بار در ماه برای دیدن، مهمانی و شب نشینی به منزل شما می‌آیند؟» میانگین تعداد موارد آمدن اقوام به منزل خانواده در جمعیتی که اهل رفت‌وآمد هستند، ٤، همسایگان ۳/۹، دوستان ۲/٤ و همکاران ۱/۷ مرتبه در ماه است. ارقام نشان می‌دهد نسبت رفت‌وآمد تقریبا یکسان است.

از جمع تعداد رفت‌های خانواده برای دیدن دیگران و آمدهای دیگران برای دیدن خانواده در ٤ گروه مورد پرسش، شاخص حجم رفت‌وآمد خانواده‌ها را می‌توان ساخت که حجم تعامل اجتماعی را در سطح خانواده‌ها نشان می‌دهد. با احتساب صفر برای خانواده‌هایی که با دیگران رفت‌وآمدی نداشته‌اند، میانگین تعداد رفت‌وآمد ۱۳۹۷٦ خانواده نمونه محاسبه شده که مقدار آن ۱۳/٤ مرتبه در ماه است. جدول ۱۱-۵، حجم رفت‌وآمدهای خانواده‌ها را به صورت طبقه‌بندی شده و میانگین در ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

جدول ۱۱-۱. تنوع رفت‌وآمد در خانواده‌های نمونه در ۲۸ شهر

نام شهر	تنوع در رفت‌و آمد				
	عدم رفت‌وآمد	۱ گروه	۲ گروه	۳ گروه	٤ گروه
اراک	۱	۳۲/۷	۳۰/۱	۲٦/۹	۹/٤
اردبیل	۳/٤	۳۹/۲	۳۱	۱۹/٤	۷
ارومیه	٥	۳۷/۸	۲۳/۹	۲۳/٥	۹/۹
اصفهان	۱/۸	۳۷/٤	۳٤/۲	۲۰/۲	٦/٤
اهواز	۳/۸	٤٦/٤	۲۲/۸	۱۹	۸
ایلام	۲/٤	۲٤/٤	۲٤/۲	۲۸	۲۱
بندرعباس	۳/٤	۳۳/۳	۲۷/۸	۲۲/٦	۱۲/۹
بوشهر	۳	۱۷/۸	۲٥/٦	۲۸/۸	۲٤/۸
تبریز	٤/٦	۳۷/٤	۳۱/۸	۱۸/٤	۷/۸
تهران	۸/٥	٥۲/٦	۲٦/٥	۸/۷	۳/۷
خرم‌آباد	۱/۸	۲۲/٤	۳۳/۱	۲۹/۱	۱۳/٦
رشت	۲	٤۰/۲	۳۳/۸	۱۷/٦	٦/٤
زاهدان	٤/۱	۲۷/۹	۳۳/۳	۲٤	۱۰/۷
زنجان	۲/٦	۳٦/٥	۳۱/۱	۲۱/۲	۸/٦
ساری	۱/٦	۱٥/۳	۲٤/۳	۳۳/۹	۲٤/۹
سمنان	۱/٦	۳۲/٦	۲۹/٤	۲۷/٤	۹
سنندج	٤/۱	۳۲/۳	۳۱/۱	۲۲	۱۰/٤
شهرکرد	۰/۸	٤٤	۲٦/۲	۱۸/۸	۱۰/۲
شیراز	۱۲/۳	٤۱/۹	۲۹	۱۲/۱	٤/٦
قزوین	۱	۳٤/٤	۳۱/٤	۲۳/۲	۱۰
قم	۲	٤۷/۱	۳٤/۷	۱۲/۱	٤
کرمان	۲/۸	۳٥/۳	۲۸/۸	۲۳/٤	۹/۷
کرمانشاه	٤/۲	۳۸	۲۷/۸	۲۲/۲	۷/۸
گرگان	۱۱/٥	۲۷/۸	۲٦/۸	۲۱/۹	۱۲/۱
مشهد	۱/۸	٤۱/٦	۲۷/۸	۲۰/۲	۸/٦
همدان	۲/٤	٤۳/۷	۳۰/٦	۱٥/۹	۷/٥
یاسوج	٦/٦	۱۳/۲	۱٤/٤	۲۸	۳۷/۸
یزد	۲/٤	٤۱/۱	۳۲/۹	۱٥/۸	۷/۸
۲۸ شهر	۳/٦	۳٤/۸	۲۸/۷	۲۱/٦	۱۱/۳

جدول ۱۱-۲. نسبت (درصد) رفت‌وآمد خانواده‌ها با ٤ گروه مورد پرسش در ۲۸ شهر

شهر	رفت‌وآمد با:			
	خویشان	همسایگان	دوستان و آشنایان	همکاران اعضا
اراک	۹٦/٤	٤۰/۹	۵۱/۳	۲۲/٤
اردبیل	۹۳/۲	٤٤/۸	۳۵/۲	۱٤/۲
ارومیه	۹۳/٦	٤۳/۳	٤۱	۱۷/۷
اصفهان	۹٤	۳۰/٤	٤۸/۲	۱۹/٤
اهواز	۹۲/۸	۳٦/۲	۳۵/٤	۱٦/٦
ایلام	۹۵/٤	٤۵	٦۲/۲	۳۸/۲
بندرعباس	۸٦/۱	۵۷/۳	٤۵/٤	۱۹/٤
بوشهر	۹۳	٦۵	٦۲/٦	۳٤
تبریز	۹۳/۲	٤٤/۲	۳٤/۸	۱۵/۲
تهران	۸٦/۳	۲۱/۵	۳۰/۸	۷/۹
خرم آباد	۹٦/۸	٤۸/۵	۵۸/۱	۲٦/۹
رشت	۹٦	۲۷/٤	٤٦/۲	۱٦/٦
زاهدان	۹۱/۹	۵۵/٦	٤۵/۵	۱٦/۳
زنجان	۹٤/۲	٤۱/۹	٤۳/۹	۱٦/۸
ساری	۹۵/٦	٦۱	۷۳/۱	۳۵/۵
سمنان	۹۳/۸	٤۷/۸	٤۸/٤	۱۹/٦
سنندج	۹۳/۳	٤۲/۹	٤٤/۱	۲۲
شهرکرد	۹۷/٤	۳۲/٦	٤۱	۲۲/٦
شیراز	۸٤/۱	۲۲/٤	۳٤/۹	۱۳/۵
قزوین	۹٦/۲	۳۰/٤	۵۲/٦	۲۷/٦
قم	۹۱/۱	٤۳/٦	۲٤/٦	۹/۷
کرمان	۹٤/۲	۳۸/۱	٤۵/٦	۲٤
کرمانشاه	۹۱/۸	۳۷/۲	٤۲/۸	۱۹/٦
گرگان	۸٤/۹	٤۳/۷	٤٤/۳	۲۲/۵
مشهد	۹٦	۳۹/٤	۳۸/۸	۱۸
همدان	۹۵/٦	۳۷/۷	۳۳/۳	۱۵/۹
یاسوج	۹۰/۸	٦۸/٤	۷۰	٤۸
یزد	۹۵/۲	٤۲/۵	۳۰/۷	۱۷/۲
۲۸ شهر	۹۳	٤۲/۵	٤۵/۲	۲۱/٤

جدول ۱۱-۳. میانگین رفتن خانواده‌ها به دیدن دیگران در خانواده‌های اهل رفت‌وآمد در ۲۸ شهر

نام شهر	گروه‌ها			
	خویشان	همسایگان	دوستان و آشنایان	همکاران اعضا
اراک	۳/۵	۳/۹	۲	۱/٤
اردبیل	٤/۱	۳/۷	۲/۱	۱/٤
ارومیه	۳/٦	۳/٤	۲/۱	۱/۲
اصفهان	۳/۷	٤/۱	۲	۱/۳
اهواز	۳/۷	٤/۵	۲/۵	۱/۵
ایلام	٤/٤	۳/۳	۲/۸	۱/۹
بندرعباس	٤/۲	۵/٦	۲/۷	۲/۱
بوشهر	٤/۲	۵/۱	۲/۸	۱/۷
تبریز	۳/٤	۳/٤	۱/۸	۱/۳
تهران	۳/۲	٤/٤	۲/۳	۱/۸
خرم‌آباد	٤/۷	٤/۵	۳	۲
رشت	۳/۳	۳/٦	۲/۵	۱/۷
زاهدان	۳/۹	٤/۱	۲/۷	۱/۹
زنجان	۳/۸	۳	۲	۱/٤
ساری	٤/۲	٤/۹	۲/۷	۱/۵
سمنان	۳/۸	۳/۸	۲/٤	۱/۲
سنندج	۳/۸	۲/۳	۲/۲	۱/٦
شهرکرد	۳/۸	۲/٦	۱/۹	۱/۳
شیراز	۳/۸	۳/۹	۲/۱	۱/۷
قزوین	۳/۸	۲/۸	۲/۸	۲/۵
قم	٤/۲	٤/۸	۲/۱	۱/٤
کرمان	٤	٤/۲	۲	۱/۵
کرمانشاه	۳/۵	۲/۳	۲/۳	۱/۸
گرگان	۳/٤	۲/۹	۱/۹	۱/۳
مشهد	۳/۸	۳/۷	۲/۳	۱/٤
همدان	۳/٤	۲/۵	۲/۳	۱/۷
یاسوج	۳/۸	٤/۸	۲/٦	۱/۷
یزد	۳/۸	٤	۲/۲	۱/٤
۲۸ شهر	۳/۸	۳/۹	۲/٤	۱/٦

جدول ۱۱-٤. میانگین تعداد موارد رفتن خانواده‌ها به دیدن دیگران درکل خانواده‌ها در ۲۸ شهر

نام شهر	گروه‌ها			
	خویشان	همسایگان	دوستان و آشنایان	همکاران اعضا
اراک	۳/٤	۱/٦	۱	۰/۳
اردبیل	۳/۸	۱/٦	۰/۷	۰/۲
ارومیه	۳/٤	۱/٤	۰/۹	۰/۲
اصفهان	۳/٤	۱/۲	۱	۰/۲
اهواز	۳/٤	۱/٦	۰/۹	۰/۲
ایلام	٤/۲	۱/۵	۱/۸	۰/۷
بندرعباس	۳/٦	۳/۲	۱/۲	۰/٤
بوشهر	۳/۹	۳/۳	۱/۷	۰/٦
تبریز	۳/۱	۱/۵	۰/٦	۰/۲
تهران	۲/۷	۰/۹	۰/۷	۰/۱
خرم‌آباد	٤/۵	۲/۲	۱/۷	۰/۵
رشت	۳/۲	۱	۱/۱	۰/۳
زاهدان	۳/۵	۲/۳	۱/۲	۰/۳
زنجان	۳/٦	۱/۲	۰/۹	۰/۲
ساری	٤	۳	۱/۹	۰/۵
سمنان	۳/۵	۱/۸	۱/۱	۰/۲
سنندج	۳/۵	۱	۰/۹	۰/۳
شهرکرد	۳/۷	۰/۸	۰/۸	۰/۳
شیراز	۳/۲	۰/۹	۰/۷	۰/۲
قزوین	۳/٦	۰/۸	۱/۵	۰/۷
قم	۳/۸	۲/۱	۰/۵	۰/۱
کرمان	۳/۸	۱/٦	۰/۹	۰/٤
کرمانشاه	۳/۲	۰/۹	۱	۰/٤
گرگان	۲/۹	۱/۳	۰/۹	۰/۳
مشهد	۳/٦	۱/٤	۰/۹	۰/۲
همدان	۳/۲	۱	۰/۷	۰/۳
یاسوج	۳/٤	۳/۳	۱/۸	۰/۸
یزد	۳/٦	۱/۷	۰/۷	۰/۲
۲۸ شهر	۳/۵	۱/٦	۱	۰/۳

جدول ۱۱-۵. حجم رفت‌وآمد خانواده‌ها در ماه در ۲۸ شهر

نام شهر	حجم رفت‌وآمد (٪)										میانگین
	بدون	۱	۲	۳	۴	۵	۶-۱۰	۱۱-۲۰	۲۱-۳۰	۳۱-۴۰	۴۰+	
اراک	۲/۸	۱	۵/۶	۳/۶	۱۲/۶	۴	۲۸/۵	۲۴/۲	۹	۵/۲	۳/۴	۱۲/۷
اردبیل	۴/۸	۰/۶	۶/۲	۲/۸	۹/۶	۲/۶	۲۹	۲۴/۲	۱۲	۵	۳/۲	۱۳/۱
ارومیه	۶	۱/۲	۵/۸	۳/۲	۸/۵	۵/۴	۲۹/۴	۲۴/۷	۹/۱	۳/۸	۳	۱۲/۱
اصفهان	۳/۶	۱/۴	۹	۳	۹	۴	۳۱	۲۳/۴	۸	۴/۸	۲/۸	۱۲
اهواز	۴/۲	۰/۴	۴/۸	۳	۶/۴	۵/۶	۲۸/۴	۲۸/۶	۱۰/۶	۵	۳	۱۳
ایلام	۲/۶	۰/۴	۲/۶	۰/۸	۳/۸	۳/۲	۲۳/۸	۳۴/۶	۱۴/۲	۸	۶	۱۷/۱
بندرعباس	۴/۴	۰/۲	۴/۸	۱/۶	۶/۵	۳/۸	۲۲/۴	۲۴/۸	۱۴/۷	۹/۷	۷/۱	۱۷/۲
بوشهر	۳/۶	۰/۴	۳/۴	۱/۸	۳	۱/۸	۲۰/۴	۲۹/۴	۱۷/۶	۹/۲	۹/۴	۱۹/۳
تبریز	۵/۸	۳	۸	۵/۲	۸	۶/۴	۲۵/۴	۲۳/۸	۷/۸	۴/۶	۲	۱۱/۱
تهران	۱۰/۸	۱/۹	۹/۳	۶/۲	۱۱/۴	۴/۱	۲۸/۲	۱۸/۸	۵	۲/۹	۱/۴	۸/۹
خرم آباد	۲/۸	۰/۲	۳/۸	۰/۶	۳/۲	۳	۲۱	۳۱/۳	۱۵	۹/۸	۹/۲	۱۸/۹
رشت	۲/۴	۱	۹/۴	۱/۶	۹/۸	۳/۶	۳۳	۲۵	۹/۲	۳	۲	۱۱/۵
زاهدان	۴/۸	۰/۶	۶/۶	۲/۱	۷/۶	۲/۱	۲۵/۶	۲۶/۲	۱۳/۴	۶	۵	۱۴/۹
زنجان	۳/۲	-	۷/۲	۱/۸	۶/۶	۳/۸	۳۵/۷	۲۸/۷	۷/۸	۳/۸	۲	۱۲
ساری	۲/۴	۰/۴	۲/۴	۱/۶	۶/۲	۳/۴	۲۰/۷	۲۹/۳	۱۳/۳	۱۱/۴	۹	۱۸/۹
سمنان	۲/۲	-	۵/۲	۱/۸	۶/۸	۳/۸	۳۱	۳۲/۲	۸/۸	۴/۶	۳/۶	۱۳/۶
سنندج	۴/۹	۰/۲	۵/۵	۳	۸/۵	۴/۱	۲۹/۷	۳۰/۳	۸/۱	۳/۵	۲/۲	۱۱/۹
شهرکرد	۱/۲	۰/۸	۸/۲	۴/۶	۹/۲	۴/۶	۳۱	۲۵/۶	۹/۶	۳/۴	۱/۸	۱۱/۵
شیراز	۱۴/۱	۱	۸/۹	۱/۶	۷/۹	۲/۸	۳۰/۶	۲۰/۴	۸/۵	۲/۶	۱/۶	۱۰
قزوین	۱/۲	۰/۲	۶/۴	۲/۸	۸/۸	۳/۸	۳۲/۲	۲۷/۴	۸/۸	۴	۴/۴	۱۳/۳
قم	۲/۲	۱/۶	۸/۱	۳/۸	۷/۹	۴	۳۰/۷	۲۳/۸	۸/۷	۴/۸	۴/۲	۱۲/۶
کرمان	۳/۲	۰/۲	۷/۱	۲/۴	۷/۳	۴/۲	۲۹/۲	۲۷/۶	۱۱/۳	۵	۲/۶	۱۳
کرمانشاه	۵	۰/۲	۸	۳/۲	۱۱/۲	۴/۲	۳۱	۲۴/۲	۶/۶	۳/۸	۲/۶	۱۱/۱
گرگان	۱۳/۳	۱/۲	۶/۶	۲/۶	۸/۵	۳/۸	۲۵/۸	۲۵/۶	۷/۲	۳/۲	۲/۲	۱۰/۵
مشهد	۲/۶	۱/۲	۹/۲	۳/۲	۹/۸	۳/۶	۲۶/۶	۲۵/۸	۱۱/۸	۳/۶	۲/۶	۱۲/۳
همدان	۲/۶	۰/۴	۹/۱	۳/۲	۱۰/۱	۵/۸	۳۳/۵	۲۳/۲	۷/۹	۳/۴	۰/۸	۱۰/۵
یاسوج	۹/۶	۰/۶	۲/۶	۰/۶	۵	۱/۶	۱۴/۸	۳۰	۱۴/۲	۹/۴	۱۱/۶	۱۹/۲
یزد	۳/۶	۱	۸/۴	۲/۶	۸/۸	۴/۸	۲۵/۷	۲۸/۱	۸/۶	۳/۸	۴/۶	۱۲/۹
۲۸ شهر	۴/۶	۰/۸	۶/۵	۲/۶	۷/۹	۳/۹	۲۷/۷	۲۶/۵	۱۰/۳	۵/۳	۴	۱۳/۴

مشارکت اجتماعی

در مورد مشارکت اجتماعی، از فعالیت اعضا در ۱۱ زمینه پرسش شده است: اعضای خانواده در کدام یک از فعالیت‌ها یا تشکل‌هایی که اسامی آن‌ها ذکر می‌شود، شرکت دارند یا عضو هستند؟ انجمن‌های علمی و فرهنگی، انجمن خانه و مدرسه، اتحادیه صنفی، انجمن اسلامی، بسیج، شورای محله، هیات امنای مسجد، تشکل‌های سیاسی، کانون‌های فرهنگی، انجمن‌های خیریه و صندوق‌های قرض‌الحسنه.

۲۹/۵ درصد افراد ۱۵ سال و بیشتر در یک یا چند فعالیت اجتماعی مورد پرسش شرکت می‌کنند و ۷۰/۵ درصد در هیچ‌یک از این فعالیت‌ها شرکت نمی‌کنند. ۱۸/۷ درصد جمعیت در ۱ فعالیت، ٦/٦ درصد در ۲، ۲/۵ درصد در ۳ و ۱/۸ درصد در ٤ و بیش از ٤ فعالیت، شرکت می‌کنند. سرانه (میانگین) مشارکت افراد ۱۵ ساله و بالاتر در فعالیت‌های اجتماعی ۰/٤۷ فعالیت است.

در اغلب موارد نسبت مشارکت بسیار محدود است. مواردی که در آن افراد مشارکت قابل توجهی دارند، انجمن خانه و مدرسه، بسیج و صندوق‌های قرض‌الحسنه است.

قابل ذکر است که در نسبت فعالیت در هیات امنای مسجد، که نسبت تقریبا بالایی را تشکیل می‌دهد، ممکن است افراد فعالیت اعضای خانواده در مسجد را هم لحاظ کرده باشند. در مورد فعالیت در شورای محله نیز ممکن است خانواده‌ها، فعال بودن در محله را به عنوان فعالیت به حساب آورده باشند.

در صورتی که مشارکت هر عضو خانواده را در فعالیت‌های اجتماعی به مثابه فعالیت اجتماعی خانواده به حساب آوریم، می‌توان گفت از ۵۵/۵ درصد خانواده‌های نمونه، حداقل یک نفر در فعالیت‌های اجتماعی مشارکت دارد و از ٤٤/۵ درصد خانواده‌ها هیچ فردی در مقولات مورد پرسش مشارکتی ندارد (جدول ۱۱-٦).

اعضای اکثر خانواده‌ها فقط در ۱ نوع فعالیت مشارکت دارند (۲٤/۳ درصد). ۱٤/۵ درصد خانواده‌ها در ۲ فعالیت و ۱٦/٦ درصد در ۳ فعالیت و بیشتر مشارکت دارند. از ۲۵/۵ درصد خانواده‌ها حداقل یک نفر در بسیج و از ۲۷/٤ درصد خانواده‌ها حداقل یک نفر در انجمن خانه و مدرسه فعالیت دارد.

جدول ۱۱-۷ و ۱۱-۸ نسبت مشارکت در جمعیت ۱۵ ساله و بالاتر و مشارکت حداقل ۱نفر از اعضای خانواده را در انواع فعالیت در ۲۸ شهر نشان می‌دهد

جدول ۱۱-٦. نسبت مشارکت اجتماعی در جمعیت ۱۵ سال و بیشتر و خانواده‌ها

نوع تشکل	مشارکت اجتماعی در جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر		مشارکت اجتماعی حداقل ۱ نفر از اعضای خانواده	
	تعداد	٪	تعداد	٪
انجمن‌های علمی و فرهنگی	۱۳۲۲	۲/۷	۹۵۹	٦/۹
انجمن خانه و مدرسه	٤۹۷۵	۱۰/۲	۳۸۳۳	۲۷/٤
اتحادیه صنفی	٦٤۱	۱/۳	۵۸۰	٤/۱
انجمن اسلامی	۱۵۰۲	۳/۱	۱۲۱۰	۸/۷
بسیج	٤٤۷۳	۹/۱	۳۵۵۷	۲۵/۵
شورای محله	۵٤۸	۱/۱	٤۷۰	۳/٤
هیات امنای مسجد	۱۲۰۰	۲/۵	۹۷۲	۷
تشکل‌های سیاسی	۲۲۱	۰/۵	۱۸۷	۱/۳
کانون‌های فرهنگی	۹۱۹	۱/۹	۸۱٦	۵/۸
انجمن‌های خیریه	۲۹٤۹	٦	۱۸۷٦	۱۳/٤
صندوق قرض‌الحسنه	٤٦۸۲	۹/٦	۲۵٦٦	۱۸/٤

برگزاری جشن تولد

از خانواده سؤال شده : «در خانواده شما برای اعضا جشن تولد گرفته می‌شود؟» ۳٦/۱ درصد خانوادهها به این سؤال پاسخ مثبت و ٦۳/۹ درصد پاسخ منفی داده‌اند (جدول ۱۱-۹).

سؤال بعدی در مورد تعداد جشن تولد در سال گذشته است: «در سال گذشته چند بار جشن تولد برگزار شده است؟» خانواده‌هایی که به سؤال اول پاسخ مثبت داده‌اند، در سال گذشته بین صفر تا ۹ بار جشن تولد گرفته‌اند. جدول ۱۱-۱۰ نسبت برگزاری جشن تولد در سال گذشته را در خانواده‌ها نشان می‌دهد.

سؤال بعدی در مورد دعوت دیگران به جشن تولد است: «در این مراسم غیر از اعضای خانواده افراد دیگری هم دعوت شده‌اند؟» ٦٦/۷ درصد خانواده‌هایی که در سال گذشته جشن تولد برگزار کرده‌اند، به این سؤال پاسخ مثبت و ۳۳/۳ درصد پاسخ منفی داده‌اند.

سؤال آخر در مورد دعوت اعضای خانواده به جشن تولد. از سوی دیگران است: «در سال گذشته اعضای خانواده جمعا چند بار به جشن تولد دعوت شده‌اند؟» در ۲٤/۱ درصد خانوادهها در سال گذشته فرد یا افرادی به جشن تولد دعوت شده‌اند. تعداد دفعات دعوت تا ۱۰ بار است.

جدول ۱۱-۷. نسبت فعالیت افراد ۱۵ ساله و بالاتر در تشکل‌های مورد پرسش در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع تشکل					
	انجمن خانه و مدرسه	اتحادیه صنفی	انجمن اسلامی	بسیج	انجمن خیریه	صندوق قرض‌الحسنه
اراک	۸	۰/۶	۲/۹	۷/۹	۷	۱۰/۶
اردبیل	۳/۸	۰/۷	۲/۱	۵/۲	۲/۴	۳/۹
ارومیه	۱۲/۵	۱/۴	۳	۶/۳	۷	۱۲/۴
اصفهان	۹/۹	۲	۳	۳/۹	۹/۴	۱۱/۳
اهواز	۹	۰/۴	۱/۶	۴/۹	۳/۵	۷/۱
ایلام	۱۱	۱/۴	۷/۳	۲۱/۹	۵/۲	۵/۷
بندرعباس	۳/۹	۰/۳	۱/۲	۵	۱/۵	۲/۲
بوشهر	۱۰	۰/۴	۱/۴	۷/۸	۵/۴	۵/۲
تبریز	۷/۹	۱/۲	۲	۶/۳	۶	۷/۹
تهران	۴/۵	۱/۱	۲/۳	۵/۳	۴/۶	۶/۴
خرم آباد	۱۱/۴	۰/۹	۵/۸	۱۴	۴/۸	۴/۱
رشت	۱۰/۵	۱/۴	۲/۵	۴/۵	۷/۴	۸/۱
زاهدان	۳/۹	۰/۶	۱/۶	۵/۱	۲	۲/۹
زنجان	۸/۳	۰/۶	۱/۱	۵/۲	۲/۷	۳/۳
ساری	۱۰/۹	۲/۲	۵/۶	۱۲/۵	۱۲/۵	۳۸/۳
سمنان	۸/۶	۱/۲	۵/۱	۱۳/۶	۷/۳	۱۷/۳
سنندج	۹/۳	۱	۰/۵	۵/۱	۲/۶	۳/۶
شهرکرد	۷/۸	۱/۴	۳/۲	۱۱/۳	۳/۹	۹/۲
شیراز	۶/۶	۱	۳/۲	۷/۶	۳/۱	۳/۱
قزوین	۷/۴	۱/۲	۱/۶	۸/۲	۴/۳	۱۱/۷
قم	۲/۸	۰/۴	۰/۵	۹/۲	۱/۱	۲/۷
کرمان	۷/۵	۱/۴	۳/۳	۸/۵	۷/۲	۸/۴
کرمانشاه	۹/۷	۰/۵	۳/۳	۱۱/۱	۵/۴	۵/۳
گرگان	۶/۲	۱/۳	۲/۱	۱۰/۵	۳/۳	۸/۹
مشهد	۵/۹	۱/۷	۲/۳	۱۰/۱	۶/۹	۹/۴
همدان	۴/۴	۰/۲	۰/۹	۶/۸	۱/۳	۴/۶
یاسوج	۱۰	۰/۸	۲/۹	۱۵/۶	۳/۹	۹
یزد	۷/۴	۰/۹	۱/۸	۹/۱	۲/۵	۷
۲۸ شهر	۱۰/۲	۱/۳	۳/۱	۹/۱	۶	۹/۶

جدول ۱۱-۸ فعالیت حداقل ۱ نفر از اعضای خانواده در تشکل‌های مورد پرسش در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع تشکل					
	انجمن خانه و مدرسه	اتحادیه صنفی	انجمن اسلامی	بسیج	انجمن خیریه	صندوق قرض‌الحسنه
اراک	۲۹/۵	۲/۶	۱۰/۸	۲۴/۸	۲۰/۶	۲۲/۲
اردبیل	۱۲/۶	۲/۲	۷/۲	۱۷/۸	۸	۱۱
ارومیه	۳۹	۵/۲	۸/۳	۱۸/۷	۱۶/۵	۲۳/۱
اصفهان	۳۵	۷/۸	۱۰/۲	۱۴/۸	۲۷/۴	۳۰/۲
اهواز	۲۹/۲	۲	۶/۸	۱۹/۴	۱۱/۶	۲۰/۸
ایلام	۴۰/۸	۷	۲۴	۵۸/۸	۱۸/۴	۱۹/۲
بندرعباس	۱۳/۷	۱	۵/۲	۱۸/۳	۴	۴/۸
بوشهر	۳۸	۱/۸	۵	۲۳/۸	۱۳/۴	۱۲/۲
تبریز	۲۴/۶	۴/۸	۶/۲	۱۸/۲	۱۵/۲	۱۹/۲
تهران	۱۶/۱	۴/۳	۵/۴	۱۵/۱	۱۱/۸	۱۶/۶
خرم آباد	۴۰/۳	۴/۴	۲۰/۲	۴۱/۹	۱۷/۲	۱۲/۴
رشت	۳۶	۵	۶/۸	۱۳/۸	۱۷/۴	۱۷/۲
زاهدان	۱۶/۵	۲/۹	۶	۱۸/۶	۷/۴	۹/۷
زنجان	۳۰/۳	۲/۸	۳/۸	۱۷/۴	۸/۲	۸/۶
ساری	۳۵/۵	۸/۶	۱۷/۷	۳۴/۵	۲۴/۷	۵۹
سمنان	۲۹/۲	۵/۲	۱۴/۲	۳۵/۶	۱۵/۶	۳۵
سنندج	۳۴/۱	۳/۵	۱/۸	۱۵/۲	۷/۹	۶/۷
شهرکرد	۲۹/۶	۵/۴	۱۰	۳۲/۲	۱۳	۲۱/۲
شیراز	۲۱/۴	۴/۲	۸/۹	۲۰	۸/۳	۹/۷
قزوین	۲۴/۲	۵	۶/۶	۲۳	۱۴/۴	۲۷/۲
قم	۱۱/۱	۱/۸	۲	۲۸/۹	۴/۶	۸/۷
کرمان	۲۵/۲	۵	۱۰/۹	۲۲/۸	۲۱/۴	۱۷/۹
کرمانشاه	۳۸	۲/۴	۱۲/۶	۳۵	۱۲/۶	۱۱
گرگان	۲۱/۷	۵/۲	۷	۲۸/۲	۱۰/۳	۲۰/۳
مشهد	۲۳/۶	۷/۸	۸/۸	۳۳/۲	۲۲/۲	۲۴/۸
همدان	۱۵/۷	۰/۸	۳/۴	۲۱/۸	۵/۲	۱۱/۳
یاسوج	۳۰/۲	۳/۴	۷/۲	۳۷/۶	۱۰/۶	۱۸
یزد	۲۶/۱	۴	۵/۲	۲۳	۷/۶	۱۵/۸
۲۸ شهر	۲۷/۴	۴/۱	۸/۷	۲۵/۵	۱۳/۴	۱۸/۴

جدول ۱۱-۹. برگزاری جشن تولد در خانواده‌ها در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	درصد خانواده‌های برگزار کننده
اراک	۳۶/۳
اردبیل	۳۱/۶
ارومیه	۳۵
اصفهان	٤۳/٤
اهواز	۳۲/٦
ایلام	۳۰
بندرعباس	۳۲/۷
بوشهر	۳۸
تبریز	۳۲/۲
تهران	۵۰/۱
خرم‌آباد	۳۳/۵
رشت	٤٤/۸
زاهدان	۲۲/۷
زنجان	۳٤/۳
ساری	٤۲/۲
سمنان	۳۹/۲
سنندج	۲۲/۸
شهرکرد	۳۹/٦
شیراز	۳۹/۷
قزوین	٤۵
قم	۳۰/۵
کرمان	۳۹/۱
کرمانشاه	٤۳/٦
گرگان	۳۵/٦
مشهد	۳٦
همدان	۳۷/۱
یاسوج	۳۱/٦
یزد	۳۲/۱
۲۸ شهر	۳٦/۱

جدول ۱۱-۱۰. تعداد جشن تولد برگزار شده در سال گذشته در خانواده‌های برگزارکننده

نام شهر	تعداد جشن (٪)					میانگین
	صفر	۱	۲	۳	۴-۹	
اراک	۱۷/۵	۴۴/۳	۲۳	۹/۳	۶	۱/۴
اردبیل	۷	۵۲/۹	۱۹/۱	۹/۶	۱۱/۵	۱/۹
ارومیه	۱۵/۷	۵۱/۷	۱۰/۷	۱۲/۴	۹/۶	۱/۶
اصفهان	۹/۷	۵۳/۵	۱۶/۶	۹/۷	۱۰/۶	۱/۶
اهواز	۱۲/۲	۵۰	۲۰/۱	۱۰/۴	۷/۳	۱/۶
ایلام	۱۱/۳	۴۵/۳	۲۱/۳	۱۵/۳	۶/۷	۱/۷
بندرعباس	۱۰/۲	۶۴/۵	۱۴/۵	۶	۴/۸	۱/۴
بوشهر	۱۸/۴	۵۱/۱	۱۵/۸	۷/۴	۷/۴	۱/۴
تبریز	۱۴/۳	۵۰/۳	۲۰/۵	۹/۹	۵	۱/۴
تهران	۱۱/۵	۴۱/۸	۲۴/۶	۱۱/۹	۱۰/۲	۱/۸
خرم‌آباد	۱۰/۸	۵۹/۳	۱۳/۲	۱۱/۴	۵/۴	۱/۴
رشت	۱۰/۳	۵۹/۶	۱۷/۹	۷/۲	۴/۹	۱/۴
زاهدان	۱۰/۹	۵۰	۱۹/۱	۱۲/۷	۷/۳	۱/۷
زنجان	۷	۴۶/۲	۲۰/۵	۸/۸	۱۷/۵	۱/۹
ساری	۷	۵۴/۵	۲۱/۶	۸	۸/۹	۱/۶
سمنان	۱۴/۷	۴۰/۶	۱۹/۸	۱۱/۲	۱۳/۷	۱/۸
سنندج	۹/۵	۵۶/۹	۹/۸	۶	۷/۸	۱/۵
شهرکرد	۶/۱	۵۷/۱	۲۱/۲	۱۰/۱	۵/۶	۱/۶
شیراز	۱۷/۶	۴۷/۷	۲۳/۱	۶/۵	۵	۱/۴
قزوین	۱۳/۸	۴۵/۳	۱۸/۷	۹/۳	۱۲/۹	۱/۷
قم	۱۷/۹	۵۲/۳	۱۶/۶	۷/۹	۵/۳	۱/۴
کرمان	۱۳/۶	۵۰/۵	۱۸/۲	۸/۶	۹/۱	۱/۶
کرمانشاه	۱۱/۵	۴۷/۲	۲۷/۱	۱۰/۱	۴/۱	۱/۵
گرگان	۱۵/۶	۴۸/۳	۱۸/۳	۷/۸	۱۰	۱/۵
مشهد	۲۰	۴۵	۱۷/۸	۸/۳	۸/۹	۱/۵
همدان	۹/۵	۴۴/۴	۲۴/۹	۱۰/۶	۱۰/۶	۱/۸
یاسوج	۱۰/۱	۶۰/۴	۲۰/۱	۶/۳	۳/۱	۱/۳
یزد	۲۱/۳	۵۱/۲	۱۶/۳	۷/۵	۳/۸	۱/۲
۲۸ شهر	۱۲/۷	۵۰/۵	۱۹/۵	۹/۳	۸/۱	۱/۶

پایگاه اقتصادی- اجتماعی و رفت‌وآمد خانواده

در جهت ارزیابی رابطه میزان و نوع رفت‌وآمد در خانواده و پایگاه اقتصادی – اجتماعی خانواده، ۱) نوع رفت‌وآمد، ۲) میزان رفتن به خانه دیگران به تفکیک و ۳) حجم رفت‌وآمد خانواده‌ها، با شاخص‌های ارزش منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی تقاطع داده شد (جدول ۱۱-۱۱). در بررسی رابطه منزلت شغلی با شاخص‌های رفت‌وآمد، خانواده‌ها به سه گروه منزلتی تقسیم شدند: خانواده‌هایی که منزلت شغلی سرپرست آن‌ها ۸۰ و بالاتر، ٦۰ و کمتر و بین ٦۰ تا ۸۰ است.

با بالا رفتن پایگاه اقتصادی- اجتماعی خانواده نسبت رفت‌وآمد با دوستان و همکاران افزایش می‌یابد. در حالی که نسبت رفت‌وآمد با خویشان تفاوتی نمی‌کند. در مورد رفت‌وآمد با همسایگان نیز می‌توان گفت با افزایش ارزش منطقه سکونت و بهبود وضع اقتصادی نسبت رفت‌وآمد تفاوتی نمی‌کند. اما با بالا رفتن منزلت اجتماعی نسبت مذکور کاهش می‌یابد.

جدول ۱۱-۱۱. رفت‌وآمد در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

متغیر	ارزش منطقه سکونت				
	پایین	متوسط – پایین	متوسط	متوسط- بالا	بالا
نوع رفت‌وآمد (٪):					
با خویشان	۹۳	۹۳/۱	۹۲/۹	۹۳/۳	۹۳/٦
همسایگان	٤٤/٤	٤۱/۲	٤٤/۱	٤۰	٤۱/٥
دوستان و آشنایان	۳۹/۹	٤۱/۹	٤٤/۹	٥۰/۲	٥۲/۸
همکاران اعضا	۱۷/۸	۱۹/۱	۲۱	۲٥	۲٦
میزان رفت (میانگین):					
با خویشان	۳/۷	۳/۷	۳/۹	۳/۸	۳/۹
همسایگان	٤	٤/٥	٤/۲	۳/٥	۳/۳
دوستان و آشنایان	۲/٥	۲/٤	۲/٤	۲/۲	۲/٥
همکاران اعضا	۱/۷	۱/٦	۱/۷	۱/٦	۱/۷
حجم رفت‌وآمد (میانگین)	۱۳/۳	۱۳/۱	۱۳/۷	۱۳/۳	۱۳/۹

ادامه جدول ۱۱-۱۱. رفت‌وآمد در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

متغیر	وضع اقتصادی		
	پایین	متوسط	بالا
نوع رفت‌وآمد (٪):			
با خویشان	۹۲/۹	۹٤/۳	۹٦/٤
همسایگان	٤۱/۹	٤٤/٤	٤۲/٤
دوستان و آشنایان	٤۳/۲	۵۰/۳	۵۳/٦
همکاران اعضا	۱۹/۸	۲۵/۳	۲۷/۷
میزان رفت (میانگین):			
با خویشان	۳/۸	۳/۹	٤/۸
همسایگان	٤/۵	۳/۵	۳/۵
دوستان و آشنایان	۲/٤	۲/۳	۲/٤
همکاران اعضا	۱/٦	۱/٦	۱/۷
حجم رفت‌وآمد (میانگین)	۱۳/۳	۱۳/۹	۱٤/٦

ادامه جدول ۱۱-۱۱. رفت‌وآمد در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

متغیر	منزلت شغلی		
	کمتر از ٦۰	۸۰-٦۰	بالاتر از ۸۰
نوع رفت‌وآمد (٪):			
با خویشان	۹۳/۵	۹٤/۱	۹۰/٤
همسایگان	٤۳/۸	۳۸/۲	۳۲
دوستان و آشنایان	٤۵/٤	۵۰/۱	۵۸/٤
همکاران اعضا	۲۱/٦	۳۱/۱	۳۷/۷
میزان رفت (میانگین):			
با خویشان	۳/۹	٤/۲	۳/۹
همسایگان	٤	۳/٦	۳/۸
دوستان و آشنایان	۲/۳	۲/٤	۲/۷
همکاران اعضا	۱/٦	۱/٦	۱/۸
حجم رفت‌وآمد (میانگین)	۱۳/٦	۱۳/۹	۱۳/۹

پایگاه اقتصادی- اجتماعی و مشارکت اجتماعی در خانواده

در جهت ارزیابی رابطه مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی در خانواده و پایگاه اقتصادی – اجتماعی خانواده، ۱) انجام و عدم انجام فعالیت اجتماعی در خانواده توسط اعضا و ۲) انجام انواع فعالیت اجتماعی توسط اعضا، با شاخص‌های ارزش منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی تقاطع داده شد (جدول ۱۱-۱۲).

ارقام جدول نشان می‌دهد، با افزایش ارزش منطقه سکونت و بهبود وضع اقتصادی نسبت فعالیت به صورت کلی و در فعالیت‌های مورد پرسش (جز مشارکت در بسیج) افزایش می‌یابد. در حالی که در مورد رتبه اجتماعی خانواده چنین نظمی مشاهده نمی‌شود. نسبت فعالیت اجتماعی به صورت کلی، فعالیت در انجمن علمی و فرهنگی و انجمن خانه و مدرسه در گروه منزلتی پایین کمتر از دو گروه دیگر و فعالیت در انجمن اسلامی و اتحادیه صنفی در گروه منزلتی متوسط بیش از دو گروه دیگر است. فعالیت در بسیج در گروه منزلتی بالا کمتر و فعالیت در انجمن‌های خیریه و صندوق‌های قرض‌الحسنه در گروه منزلتی بالا بیش از دو گروه دیگر است.

جدول ۱۱-۱۲. مشارکت اجتماعی در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

مشارکت اجتماعی		ارزش منطقه سکونت				
		پایین	متوسط –	متوسط	متوسط+	بالا
انجام فعالیت در خانواده (٪)		۵۱	۵۵/۱	۵٤/۸	۵۸/۵	۵۹/۸
نوع فعالیت	انجمن‌های علمی و فرهنگی	٤	۵/٤	۷	۹/۱	۱۰
	انجمن خانه و مدرسه	۲۳/٤	۲۸/۳	۲٦/۸	۲۹/۸	۳۰/٤
	اتحادیه صنفی	۱/۹	۳/۸	٤/۱	۵/۵	٦/۱
	انجمن اسلامی	۷/۲	۸	۸/۵	۱۰/۱	۱۰/۱
	بسیج	۲۵/٤	۲۵/۹	۲۵/۳	۲۵/۵	۲٤/۵
	انجمن خیریه	۱۲/۲	۱۲/۱	۱۳/۵	۱٤/۵	۱٦/۹
	صندوق قرض‌الحسنه	۱۵/٦	۱٦/۸	۱۸/٦	۲۰/۲	۲۱/۹

ادامه جدول ۱۱-۱۲. مشارکت اجتماعی در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

مشارکت اجتماعی		وضع اقتصادی			منزلت شغلی		
		پایین	متوسط	بالا	کمتر از ۶۰	۶۰-۸۰	بالاتر از ۸۰
انجام فعالیت در خانواده (٪)		۵۳/۳	۶۱/۸	۶۳/۹	۵۶/۲	۶۴/۶	۶۲/۹
نوع فعالیت	انجمن‌های علمی و فرهنگی	۲۵/۵	۳۲/۸	۳۵/۸	۶/۲	۱۱/۷	۱۷/۷
	انجمن خانه و مدرسه	۲۵/۵	۳۲/۸	۳۵/۸	۲۸/۷	۳۶/۵	۳۴/۴
	اتحادیه صنفی	۳/۵	۵/۲	۷/۵	۴/۴	۶/۱	۷/۵
	انجمن اسلامی	۷/۸	۱۱	۱۲/۲	۸/۷	۱۱/۸	۹/۹
	بسیج	۲۴/۶	۲۷/۹	۳۱/۴	۲۶/۳	۳۰/۴	۲۱
	انجمن خیریه	۱۲/۱	۱۷/۵	۱۷/۱	۱۳	۱۶/۹	۲۴/۳
	صندوق قرض‌الحسنه	۱۷	۲۱/۸	۲۱/۱	۱۸/۶	۲۴/۲	۲۵/۱

پایگاه اقتصادی- اجتماعی و برگزاری جشن تولد

در جهت ارزیابی رابطه برگزاری جشن تولد و پایگاه اقتصادی – اجتماعی خانواده، ۱) گرفتن جشن تولد برای اعضا و ۲) دعوت اعضا به جشن تولد از سوی دیگران، با شاخص‌های ارزش منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی تقاطع داده شد (جدول ۱۱-۱۳). تعداد دفعات برگزاری به جهت وابستگی آن به تعداد اعضا (بعد خانواده) کنار گذاشته شد.

با بالا رفتن پایگاه اقتصادی- اجتماعی خانواده نسبت برگزاری جشن تولد در خانواده و دعوت اعضا به جشن تولد از سوی دیگران افزایش می‌یابد.

جدول ۱۱-۱۳. جشن تولد در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

پایگاه اقتصادی- اجتماعی		برگزاری جشن تولد (٪)	دعوت اعضا به جشن تولد از سوی دیگران
ارزش منطقه سکونت	پایین	۲۶/۵	۴۰/۳
	متوسط – پایین	۳۱/۱	۴۲/۴
	متوسط	۳۷/۶	۴۶/۱
	متوسط- بالا	۴۱/۸	۴۹/۸
	بالا	۴۷/۸	۵۱/۱
وضع اقتصادی	پایین	۳۲/۹	۴۳/۴
	متوسط	۴۲	۴۸/۸
	بالا	۴۸/۳	۵۹
منزلت شغلی	کمتر از ۶۰	۳۶/۸	۴۶/۳
	۶۰-۸۰	۵۱/۳	۵۳/۹
	بالاتر از ۸۰	۵۹/۳	۵۹/۳

ویژگی‌های فردی و مشارکت اجتماعی

گروه‌های سنی، جنسی، فعالیت، تحصیلی، مجرد و متاهل به لحاظ مشارکت در انواع فعالیت اجتماعی در جمعیت ۱۵ سال و بیشتر با هم مقایسه شده‌اند (۱۱-۱۴).

با افزایش سن، مشارکت در بسیج کاهش و با افزایش تحصیلات افزایش می‌یابد. مردان بیش از زنان، محصلان و در مرتبه بعد دانشجویان بیش از سایر گروه‌های فعالیت و افراد مجرد بیش از افراد دارای‌همسر در این زمینه فعالیت دارند. بر این اساس می‌توان گفت هسته اصلی فعالان در بسیج، محصلان و دانشجویان هستند که در سنین جوانی قرار دارند.

فعالیت در انجمن خانه و مدرسه بیشتر در سنین ۲۶-۶۴ سالگی است. زنان بیش از مردان و افراد خانه‌دار بیش از سایر گروه‌های فعالیت در انجمن خانه و مدرسه فعالیت دارند.

با افزایش سن، نسبت فعالیت در انجمن اسلامی کاهش و با افزایش تحصیلات افزایش می‌یابد. دانشجویان و محصلان بیش از سایر گروه‌های فعالیت در انجمن‌های اسلامی فعالند.

با افزایش سن فعالیت در انجمن‌های خیریه افزایش می‌یابد. مردان بیش از زنان، افراد شاغل و دارای درآمد بدون کار بیش از سایر گروه‌های فعالیت و افراد مجرد کمتر از افراد دارای‌همسر در این زمینه فعالیت دارند.

جدول ۱۱-۱٤. ویژگی‌های فردی و مشارکت اجتماعی (درصد سطری)

ویژگی‌های فردی		نوع تشکل		
		انجمن علمی و فرهنگی	انجمن خانه و مدرسه	صندوق قرض‌الحسنه
سن	۱۵-۱۸ ساله	۲/۸	۱/۵	٤/۷
	۱۹-۲۵ ساله	۲/۷	۱/۹	٦/۵
	۲٦-٤۰ ساله	۳	۱۸/۳	۱۱/۸
	٤۱-٦٤ ساله	۲/٦	۱٦/۲	۱۳/۷
	بالای ٦٤ سال	۰/۹	۲	۹
جنس	مرد	۲/۷	٦/۹	۱۰/۹
	زن	۲/۷	۱۳/۵	۸/۲
تحصیلات	بی‌سواد	۰/٦	۹/۸	۵/۸
	ابتدایی	۱	۱۳/۲	۹/۹
	متوسطه	۲/٦	۸/٦	۹/۱
	عالی	۸/۷	۱۱/٦	۱۵/٤
وضع فعالیت	شاغل	۳/۵	۱۱/۷	۱٤/۵
	دانشجو	۷/٤	۱/۳	۸/٤
	محصل	۳/۱	۱/٦	۵/۲
	خانه‌دار	۱/٤	۱۸/۲	۸/۲
	دارای درآمد	۲/۱	۷/۲	۱۰/۵
وضع تاهل	دارای‌همسر	۲/۵	۱٦/۳	۱۲/۳
	بدون‌همسر	۱	۸/۵	۷/۵
	مجرد	۳/۱	۱/٤	۵/٦
زبان مادری	فارسی	۳/۱	۹/٤	۱۱/٦
	ترکی	۲	۹/۷	۸/٤
	عربی	۳/۲	۸/۷	۷
	کردی	۲/۱	۱۳/۱	٦
	بلوچی	۰/۲	۲	۱/۵
	لری و لکی	۲/۸	۱۳/۸	۷/۱
	گیلکی	۳/۸	۱۳/۷	۱۰/۱

ادامه جدول ۱۱-۱٤. ویژگی‌های فردی و مشارکت اجتماعی (درصد سطری)

ویژگی‌های فردی		نوع تشکل		
		انجمن اسلامی	بسیج	انجمن‌های خیریه
سن	۱۵-۱۸ ساله	۵/۷	۱۹/۸	۲
	۱۹-۲۵ ساله	۳/۲	۱۱	۳
	۲٦-٤۰ ساله	۲/۱	٦	۷/۲
	٤۱-٦٤ ساله	۲/۳	۳/۹	۱۰/۲
	بالای ٦٤ سال	۱	۱/۳	۸/۲
جنس	مرد	۳/۳	۱۰/۸	۷/۵
	زن	۲/۸	۷/٤	٤/۵
تحصیلات	بی‌سواد	۰/۵	۱	٤/۵
	ابتدایی	۱/٤	۳/۵	۷/۱
	متوسطه	۳/۸	۱۲/٤	۵/۳
	عالی	٦	۱٤/٤	۸/٦
وضع فعالیت	شاغل	۲/۸	۷/۸	۹/۸
	دانشجو	۷/۵	۱٦/۵	۳/۳
	محصل	٦/۳	۲۲/۲	۲/۱
	خانه‌دار	۱/۱	۲	۵/۱
	دارای درآمد	۲	۵/۳	۸
وضع تاهل	دارای‌همسر	۲/۱	٤/۸	۸/٤
	بدون‌همسر	۰/۷	۱/۷	۵/۲
	مجرد	٤/۷	۱٦	۲/٦
زبان مادری	فارسی	۳/۲	۹/۲	٦/٦
	ترکی	۲	٦/٦	۵/۳
	عربی	۱/۷	٤/۸	۳/۷
	کردی	٤/۱	۱۲/٦	۵/٤
	بلوچی	۰/۷	۲/۹	۰/۹
	لری و لکی	٤/٦	۱٤/۳	۵/۵
	گیلکی	۳/۱	٤/۸	۱۰/۲

فصل دوازدهم / فعالیت‌های هنری و دستی

در مورد فعالیت‌های هنری و دستی در خانواده ابتدا از انجام آن توسط اعضا، سپس در خصوص نوع فعالیت هنری در ۲۵ قلم، هدف و نحوه یادگیری آن پرسش شده است.

انجام فعالیت

اولین سؤال در مورد انجام فعالیت هنری و دستی این است: «در خانواده شما فعالیت هنری و دستی انجام می‌شود؟» ۷۰/٤ درصد خانواده‌ها به این سؤال پاسخ مثبت و ۲۹/٦ درصد پاسخ منفی داده‌اند.

نوع فعالیت- پرسش بعدی در مورد نوع فعالیت هنری و دستی بوده است: «چه نوع فعالیت هنری و دستی در خانواده شما انجام می‌شود؟ کدام یک از اعضا به انجام آن می‌پردازند؟» برای پاسخ به این سؤال، خانواده‌ها می‌توانسته‌اند از ۲۵ گزینه ذیل استفاده کنند: ۱) عکاسی، ۲) خطاطی، ۳) نقاشی، طراحی و گرافیک، ٤) کلکسیون، ٥) نواختن موسیقی، ٦) قالی‌بافی، ۷) خیاطی، ۸) گلیم و گلیم‌چه‌بافی، ۹) قلاب‌بافی ۱۰) کوبلن‌دوزی، ۱۱) گل‌دوزی، ۱۲) پولک‌دوزی، ۱۳) ملیله‌دوزی، ۱٤) تکه‌دوزی، ۱٥) منجوق‌دوزی، ۱٦) کامواباقی، ۱۷) منبت‌کاری، ۱۸) گچبری، ۱۹) معرق‌کاری، ۲۰) حصیربافی، ۲۱) نازک‌کاری، ۲۲) فیلمبرداری، ۲۳) مجسمه‌سازی، ۲٤) ویترای. گزینه ۲۵ هم برای سایر موارد بوده است.

۲۸/۷ درصد جمعیت نمونه به انجام حداقل یکی از فعالیت‌های ذکر شده می‌پردازند. ۱٥/۱درصد افراد به انجام ۱ فعالیت، ٦/۹ درصد ۲، ۳/۱ درصد ۳، ۱/٥ درصد ٤ و ۲/۲ درصد به انجام ٥ تا ۱۱ نوع از فعالیت‌های ذکر شده می‌پردازند.

در مقیاس خانواده، در ۲۰/٦ درصد خانواده‌ها ۱، ۱۷ درصد ۲، ۱۱/٤ درصد ۳، ۷/٤ درصد ٤/۸،٤ درصد ٥، ۳/۱ درصد ٦ و در ٥/۹ درصد خانواده‌ها بیش از ٦ فعالیت انجام می‌شود.

نوع فعالیت هنری و دستی در خانواده‌ها و جمعیت نمونه به شرح جدول ۱۲-۱ است. بیشترین فعالیت هنری و دستی رایج در خانواده‌ها کامواباقی و خیاطی است که جنبه کاربردی آن بر جنبه هنری آن غالب است.

جدول ۱۲-۱. انجام فعالیت هنری و دستی در خانواده‌ها و جمعیت نمونه (درصد)

نام شهر	انجام فعالیت	
	در خانواده	در جمعیت
اراک	٦٨/٩	٣١
اردبیل	٥٨/٤	٢٠/٧
ارومیه	٧١/٢	٢٩/٣
اصفهان	٧٧	٣٧/٢
اهواز	٧٢/٨	٢٨/٣
ایلام	٧٤	٢٧/٩
بندرعباس	٦٨/٥	٢٣/٦
بوشهر	٦٦/٢	٢٣/٨
تبریز	٦٩/٦	٣٣/١
تهران	٧٠/٨	٢٩/٤
خرم‌آباد	٦٩/٩	٢٩/١
رشت	٧٢/٤	٣١/٥
زاهدان	٧٥/٦	٢٨
زنجان	٦٨/٧	٣٠/٦
ساری	٦٢	٢٧/٤
سمنان	٧٠/٢	٣٢/٧
سنندج	٧٢/٦	٢٧/٧
شهرکرد	٨٣/٦	٣٧/٧
شیراز	٧١/٨	٢٧/٣
قزوین	٧٧/٨	٣٣/٨
قم	٦٤/٦	٢٣/٢
کرمان	٧١/٢	٣١/٤
کرمانشاه	٧١/٦	٣٠/٨
گرگان	٦٦/٤	٢٤/٨
مشهد	٨٠/٦	٣٤/٣
همدان	٦٧/١	٢٣/١
یاسوج	٥٧/٨	٢٢/١
یزد	٧١/٣	٢٧/٢
۲۸ شهر	٧٠/٤	٢٨/٧

جدول ۱۲-۲. تنوع در فعالیت هنری و دستی در کل خانواده‌ها (درصد)

نام شهر	تنوع در فعالیت						
	۱	۲	۳	٤	٥	٦	۷+
اراک	۱٦/٤	۱٦/٤	۱۲/۲	۷	٥	٤/۲	۷/٤
اردبیل	۲٦/۸	۱٤/٤	۸	۳/۲	۳	۱	۱/۸
ارومیه	۲۲/۱	۱۸/۷	۱۲/۳	٦/۸	٤/٤	۲	٥/۲
اصفهان	۱۷/٦	۱٤/۸	۱٥	۸/۲	۷/۲	۳/٦	۱۰/٦
اهواز	۱٤/۸	۲۰/۲	۱٤/۲	۷/۲	٥/٤	۲	۹/۲
ایلام	۱۷/۸	۱۸/۲	۱۲/۸	۸/٦	٥/٦	۳/۸	۷/٤
بندرعباس	۲۸/٦	۱٦/۱	۸/۹	٤/٦	۳/۸	۲/٤	٥/٤
بوشهر	۱۷	۱۳/٦	۱۲/۸	۸/۲	٤/۸	٤/۲	٥
تبریز	۲٤/۸	۱۸	۱۱	٥/۲	٤/٦	۱/٤	٤/۸
تهران	۲٤/۸	۱٦/٤	۱۱/۲	۷/۲	۳/۹	۲/۱	٥/٤
خرم‌آباد	۱۲/۸	۱۷	۱۲/۲	۹/٤	٥/٦	٥/۸	٦/٤
رشت	۱٥/۸	۲۰	۸/۸	۹/٤	٦/٤	۳/۹	۸
زاهدان	۲۷/۱	۱۸	۷/٤	۸/۳	٥/۸	۳/۳	٥/۸
زنجان	۲۷/۱	۱٦	۹/٤	۷/۲	۲/۸	۲/٦	۳/٤
ساری	۱٤/۱	۱۳/٥	۱۲/۲	۷/۸	۳/٤	۳/٦	۷/۲
سمنان	۱٥/٦	۱۷	۱۰/۲	۸	٦/٦	٤/۸	۷/۲
سنندج	۲۱/۹	۲۰/۷	۱۰/٦	۷/۳	۳/۹	۳/۳	٤/۹
شهرکرد	۱۹/۲	۱۷/۸	۱٤/٦	۱۲/٤	۸	٥	٦/۸
شیراز	۲۷/٦	۱٥/۷	۱۰/۷	٥	۳/٤	۲/۸	٦
قزوین	۱٦/٤	۱۷/٦	۱۳/۸	۱۰/٤	٦/٦	٤/۲	۸/۸
قم	۳۲/۷	۱٤/۹	۹/۳	٤/۲	۱/٤	۰/٦	۱/۲
کرمان	۱۷/۹	۱٥/٥	۱۲/٥	۸/۹	٤/٦	٤/۲	۷/٥
کرمانشاه	۱۳/٦	۱۸/٦	۱۲/۸	۸/٤	٥/۸	٤/٦	۸
گرگان	۲۲/۷	۱٦/۷	۱۱/٥	۷/٦	۳/٤	۲/٤	۳/٤
مشهد	۱۷/٦	۱۸/۸	۱۷/۲	۹/٦	٦/٦	٤	۷
همدان	۲۳/۸	۱۹/٦	۹/۱	٥/٤	۳/۲	۱/٦	۳
یاسوج	۱۸	۱۳/٦	۷/۲	٦/٤	٤/٤	۲/۸	٥
یزد	۲۳/۲	۱۸/۲	۱۱/٤	٦/٤	٤/۲	۲	٥/٦
۲۸ شهر	۲۰/٦	۱۷	۱۱/٤	۷/٤	٤/۸	۳/۱	٦

جدول ۱۲-۳. تنوع در فعالیت هنری و دستی در کل جمعیت (درصد)

نام شهر	تنوع در فعالیت				
	۱	۲	۳	٤	+٥
اراک	۱٥/۷	۷	۳/٦	۱/٤	۳/۲
اردبیل	۱٤	٤/۳	۱/۳	۰/۳	۰/۸
ارومیه	۱٥/٦	۷/۲	۳	۱/۸	۱/۷
اصفهان	۱۷/۷	۱۰/۱	٤/۳	۲	۳
اهواز	۱۱/۷	۸/۱	۳/٦	۱/۳	۳/٦
ایلام	۱٤/۳	٦/٦	۳/۱	۱/۲	۲/٦
بندرعباس	۱۳/٥	٤/۳	۲/۷	۱/۱	۲
بوشهر	۱۱/۸	٤/۹	۲/٦	۱/۹	۲/٥
تبریز	۲۱/۹	٦/۱	۲/٤	۱/۲	۱/٦
تهران	۱٦/۱	٦/۸	۳/۲	۱/٤	۱/۸
خرم‌آباد	۱٤/۳	٦/۸	۳/٥	۲/۱	۲/۳
رشت	۱٤/۷	۹	۳	۲/۳	۲/٦
زاهدان	۱۳/۷	۷/۱	۲/٤	۲/۱	۲/۸
زنجان	۱۹/۷	٥/۹	۲/۷	۱/۲	۱/۲
ساری	۱۳/۷	٦/٦	۳/٦	۱/٤	۲
سمنان	۱٦/۸	۷	٤/۳	۲/۲	۲/٥
سنندج	۱٤/۸	٦/۱	۳/٥	۱/۳	۲
شهرکرد	۱۹/۳	۱۰/۲	٤/۲	۱/۹	۲/۱
شیراز	۱٥/۷	٦	۲/٤	۱/۲	۲
قزوین	۱٥/٦	۹/۱	۳/٦	۲	۳/٥
قم	۱٦/٤	٤	۱/٦	۰/٦	۰/٥
کرمان	۱٥/۳	۸	۳/۹	۱/۷	۲/۳
کرمانشاه	۱٤	۸/٦	۳/۳	۲/٤	۲/٥
گرگان	۱۲/٥	٦/۷	۲/۹	۱/٥	۱/۲
مشهد	۱٥/٦	۹/۹	٤/٥	۱/۸	۲/٥
همدان	۱۳/۷	٥/٥	۲	۰/۹	۱
یاسوج	۱۲/۲	٤/٥	۲/٤	۱/۲	۱/۹
یزد	۱۳/٦	٦/۳	۳/٦	۱/٦	۲/۱
۲۸ شهر	۱٥/۱	٦/۹	۳/۱	۱/٥	۲/۲

جدول ۱۲-٤. انجام فعالیت هنری و دستی

نوع فعالیت	در خانواده		در جمعیت	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد
عکاسی	۷۹۸	۵/۷	۱۱۵۲	۱/۸
خطاطی	۱٦٦۷	۱۱/۹	۲۳۸۰	۳/٦
نقاشی، طراحی و گرافیک	۲٦۵۸	۱۹	٤۱۸۰	٦/٤
کلکسیون	۲۸٦	۲	۳٦۹	۰/٦
نواختن موسیقی	۵۲۷	۳/۸	٦۷٤	۱
قالی‌بافی	۱۷۹٦	۱۲/۹	۲٦۳٦	٤
خیاطی	٤۵۵۵	۳۲/٦	۵۲٤۰	۸
گلیم و گلیمچه‌بافی	۲٦۹	۱/۹	۳۲۱	۰/۵
قلاب‌بافی	۲۷۹۲	۲۰	۳۳۹۲	۵/۲
کوبلن‌دوزی	۲۵۰۰	۱۷/۹	۳۲۹۲	۵
گل‌دوزی	۲٤٤۹	۱۷/۵	۲۹٤۸	٤/۵
پولک‌دوزی	۱۳۹۳	۱۰	۱۷۱۱	۲/٦
ملیله‌دوزی	۵۵۳	٤	٦۵۰	۱
تکه‌دوزی	۵٤٦	۳/۹	٦۲۰	۰/۹
منجوق‌دوزی	۸٤۹	٦/۱	۱۰۱۸	۱/٦
کامواباقی	٤٤۱۲	۳۱/٦	۵٤۸۵	۸/٤
منبت‌کاری	۸۸	۰/٦	۹۷	۰/۱
گچبری	۵۸	۰/٤	٦۲	۰/۱
معرق‌کاری	۸۸	۰/٦	۹۳	۰/۱
حصیربافی	۲۸	۰/۲	۳۱	۰/۰
نازک‌کاری	۵۳	۰/٤	٦۲	۰/۱ ۰
فیلمبرداری	۲۷۸	۲	۳۹۹	۰/٦
مجسمه‌سازی	۹۸	۰/۷	۱۱۲	۰/۲
ویترای	۵۹	۰/٤	۷٤	۰/۱
سایر	۱۰۰۹	۷/۲	۱۱۷۵	۱/۸

جدول ۱۲-۵. نسبت انجام انواع فعالیت‌های هنری و دستی در خانواده‌های نمونه در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع فعالیت					
	عکاسی	خطاطی	نقاشی	کلکسیون	نواختن موسیقی	قالی‌بافی
اراک	٤/٦	١١/٨	٢١/٢	٣/٨	٤	٢٠/٨
اردبیل	٥/٦	٨/٤	١٠/٨	١	٠/٨	١٤/٤
ارومیه	٣	٨/٢	١٦/٥	١	٢/٤	١١/١
اصفهان	٨/٨	١٧/٢	٢٨/٤	٥/٢	٧/٢	٢١
اهواز	٥/٨	١٦	٢٣/٦	١/٨	٢/٤	٤/٢
ایلام	٨/٨	١٩	٢٩/٤	٢/٦	٣/٤	٤/٦
بندرعباس	٣/٨	٦/٣	١١/٥	١/٤	٢/٦	١
بوشهر	٤	٧	١٧	١/٢	٢/٦	٢
تبریز	٨	٧/٨	١٥/٢	١	٢/٢	٢٥/٢
تهران	٦/٤	١٠/٨	١٦/٦	٢/٣	٧/٢	٥/٨
خرم‌آباد	٥/٤	١٦/٦	٢٦/١	٠/٨	٥/٦	٦/٢
رشت	٦/٦	١١/٦	٢٢/٤	٣/٤	٥/٤	٥/٢
زاهدان	٤/٥	١٢/٨	١٦/٥	٠/٦	٢/٣	٥/٤
زنجان	٨/٢	١٠/٦	١٣/٨	١/٤	٣/٢	٢٦/٩
ساری	٥/٤	١٢	٢٤/٩	٣	٦/٢	٢/٦
سمنان	٥	١٥/٤	٢٤/٨	١/٨	٤/٢	٦/٢
سنندج	٣/٩	٧/٥	١٠/٦	١/٤	٣	٤٤/١
شهرکرد	٩/٤	١٩	٢٧	١/٦	٤/٦	٤١/٦
شیراز	٤/٨	٩/١	١٨/٥	٢	٥/٤	٨/١
قزوین	٦/٦	١٧/٢	٢٧	٢/٦	٦/٨	٧/٤
قم	٢/٦	٤/٢	٧/١	٠/٢	٠/٨	٢٥/٣
کرمان	٥/٦	١٦/٥	٢٤/٦	٣/٢	٦	٦/٩
کرمانشاه	٧/٨	١٩/٤	٢٦	٤/٢	٤/٤	١١/٢
گرگان	٤/٨	٩/٥	١٣/٧	٢	٢/٤	٣
مشهد	٤/٤	١٦/٢	٢٤/٨	٣/٢	٢/٦	٧/٤
همدان	٦/٢	٨/٣	١١/١	٢	٣/٢	١٩/٥
یاسوج	٦/٤	٩/٢	١٣	١/٢	٢/٤	٣/٨
یزد	٣/٤	٦/٤	١٠/٢	١/٤	٢/٤	٢٢/٢
٢٨ شهر	٥/٧	١١/٩	١٩	٢	٣/٨	١٢/٩

ادامه جدول ۱۲-۵. نسبت انجام فعالیت‌های هنری و دستی درخانواده‌های نمونه در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع فعالیت					
	خیاطی	گلیم‌بافی	قلاب‌بافی	کوبلن‌دوزی	گل‌دوزی	پولک‌دوزی
اراک	۲۲/۲	۲/٦	۲٦/۷	۲۲	۱٦/٤	۱۰
اردبیل	۲۰/٤	۲/۸	۸/۸	۷/۲	۱۱/۸	٦
ارومیه	۳۵	۱/۲	۱۳/۷	۲۱/۹	۱۹/۳	۹/۱
اصفهان	۳۸/٦	۰/۸	۲۵/٦	۲۰/٤	۱۹/۸	۹/۲
اهواز	٤۰/٤	۱/۸	۲۲/۸	۲۹/٤	۲۰/۲	۱٤
ایلام	۲۸/٤	۳/٦	۲۸/۸	۲۱	۱۷/٤	٦/٦
بندرعباس	۳٦/۹	۰/۸	۱۷/۹	۱۹/۲	۲۰/۲	۱٤/۵
بوشهر	۳٤/۸	۱/٤	۱۵/۸	۲٤/۸	۲۱/٤	۱۳/٤
تبریز	۳۱/۸	۱/٤	۸/۸	۱۱	۱۳/٦	٦/٤
تهران	۳۲/۹	۲/۳	۲۲/۸	۱٤/۳	۱٤/۵	۸/۱
خرم‌آباد	۳۲/۹	۳/٤	۲۱/٤	۲۰/٦	۱۷	۱۱/۸
رشت	۳۹	۰/٦	۲۳/٦	۲٤/۸	۱۵/۲	۱۰/٦
زاهدان	٤۳	۱/٤	۱۹	۱۳/٤	۳٤/۹	۱٦/۱
زنجان	۲۲/٤	۱/٦	۱٤/٤	۹/۲	۱۲	۵/٦
ساری	۳۳/۱	۱/٦	۲۲/۹	۲۲/۷	۱۷/۱	۸/۲
سمنان	۳۷	۳	۱۹	۲۱/۸	۱۹/٦	۱۱
سنندج	۱۵/۷	۵/۱	۱۹/۵	۱۲/۲	۱۳/۸	۱۷/۱
شهرکرد	٤۰/۸	۱/٤	۲۵/٤	۱٦/٦	۱۸/٦	۸/۲
شیراز	۳۱/۵	۲	۱۵/۷	۱۷/۱	۱٦/۹	۱۱/۱
قزوین	٤۱	۲/٦	۲۷/٤	۲٦/۲	۲۲	۱۳/٤
قم	۲٦/۵	۱	۱۷/۲	٦/۳	۱۰/۷	۲
کرمان	۳۳/۷	۱/٦	۱۷/۷	۲٤/۲	۱۵/۹	۱۰/۳
کرمانشاه	۳۲/٦	۲	۲۵	۲۳/٦	۱٦/٤	۱۲
گرگان	۳٦/۸	-	۱۹/۵	۱۷/۱	۱۵/۹	۵/۸
مشهد	٤۱/٦	۳/۲	۳۰	۱۹/۸	۱٦/٤	۱۱
همدان	۲۰/٤	۲/۸	۱٤/۱	۹/۳	۱۳/۵	۵/٤
یاسوج	۲۵	۱/٦	۱۵/۲	۱۳/۲	۲۳/٦	۱٤/۸
یزد	۳۸/۷	۰/۲	۲۰/۸	۱۱	۱٦/۸	۷/۲
۲۸ شهر	۳۲/٦	۱/۹	۲۰	۱۷/۹	۱۷/۵	۱۰

ادامه جدول ۱۲-۵. نسبت انجام فعالیت‌های هنری و دستی درخانواده‌های نمونه در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع فعالیت				
	ملیله‌دوزی	تکه‌دوزی	منجوق‌دوزی	کامواباقی	فیلمبرداری
اراک	۳/٦	٤	۹/٤	۳۲/٥	۱/٦
اردبیل	۱/۲	۱/۲	۳	۲۰/٦	۱/٤
ارومیه	۳/٦	٥/٦	٥/٦	۳٤	۱/۸
اصفهان	٥/۸	٦/٦	۸	۳۳/٤	۳/٤
اهواز	٥/۲	٥/٦	۸	۳۷	۲
ایلام	٤/۲	۲/٦	۸/٤	٤۰/۲	۲
بندرعباس	۳/٦	٤/۲	٦/٥	۱۹/٤	۳/٤
بوشهر	٥/۲	٦/۲	۷/٤	۳۳/٦	۱/۸
تبریز	۳/٤	٤/۲	٥/۲	۳۲	۲/۲
تهران	۳/۷	۳/۹	٤/۱	۲٥/۷	۲/۱
خرم‌آباد	٤/۲	۲	۱۰/۸	٤٦/۳	۲
رشت	٦/۲	٤/۲	۹/٦	٤۰/٦	۳/٤
زاهدان	٦	۳/۳	۷/۹	۱٥/۹	۱/۷
زنجان	۲/۸	۲/٤	۲/۸	۲۹/۱	۱/۲
ساری	٥/۲	٥/٤	٥	۲٤/٥	۲/٦
سمنان	٥/٦	٥	٦/٦	۳٤/۲	۰/۸
سنندج	۳/۱	۱/٦	۳/۳	۳۸/۲	۰/۸
شهرکرد	۲/۸	٤/٦	٥/۸	۳٥/۸	۳/۲
شیراز	٤/۲	٤/٦	٤/٤	۳۰/۲	۲/۲
قزوین	٦	۷	۷/٤	۳۷/٦	۲/٤
قم	۰/٤	۰/٦	۲/٤	۱۰/٥	۱/٤
کرمان	٤/٦	٤/۲	٥/٦	۳٥/۹	۲/۸
کرمانشاه	٤/٤	۲/۸	۸/٦	۳۹/٤	۱/٤
گرگان	۳/۲	۳/٤	۳/٦	۲۹	۲/۲
مشهد	۳	۳/٦	۷/۲	۳۹/۸	۲/٤
همدان	۱/۲	۱/۲	۲/۲	۲۹/۲	۱
یاسوج	۳/٦	۳/٤	٦/۲	۲٦	۱/٦
یزد	٤/۸	٦	٥	۳۲/٥	۱
۲۸ شهر	٤	۳/۹	٦/۱	۳۱/٦	۲

جدول ۱۲-۶. نسبت انجام انواع فعالیت‌های هنری و دستی در جمعیت نمونه در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع فعالیت					
	عکاسی	خطاطی	نقاشی	کلکسیون	نواختن موسیقی	قالی‌بافی
اراک	۱/۷	۳/۶	۸/۲	۱/۱	۱/۲	۵/۳
اردبیل	۱/۷	۲/۱	۳/۳	۰/۲	۰/۲	۵/۱
ارومیه	۱/۱	۲/۵	۵/۸	۰/٤	۰/۸	٤/۷
اصفهان	۳/٦	۵/۵	۱۰/٦	۱/۵	۲/٤	٦/۳
اهواز	۱/۹	۵/۵	۸/۹	۰/٤	۰/٦	۱
ایلام	۲	۵	۹/۳	۰/۵	۰/۸	۰/۹
بندرعباس	۱/۳	۱/۸	۳	۰/٤	۰/٦	۰/٤
بوشهر	۰/۹	۱/۷	۵/۹	۰/۳	۰/۸	۰/٦
تبریز	۳/۱	۲/۲	٤/۹	۰/۲	۰/۵	۱۲/۸
تهران	۲	۳/۵	۵/۸	۰/۷	۲/۳	۱/۵
خرم‌آباد	۱/٤	۵/۱	۸/٦	۰/۲	۱/٤	۱/۷
رشت	۱/۹	۳/۵	۷/٤	۰/۹	۱/۵	۱/٤
زاهدان	۱	٤	٦/۱	۰/۲	۰/۵	۱/۲
زنجان	۳/۹	۳/۱	٤/۱	۰/٤	۰/۹	۱۱/۷
ساری	۱/٦	۳/۷	۸/۲	۰/۷	۲	۰/۸
سمنان	۱/۳	۵/۳	۸/۸	۰/۵	۱	۱/۷
سنندج	۱	۲/۲	۳/۳	۰/۵	۰/۹	۱۲/٤
شهرکرد	۲/۵	۵/۵	۸/۹	۰/٤	۱/۳	۱۰/۸
شیراز	۱/۷	۲/۸	۵/۷	۰/۵	۱/٦	۲
قزوین	۱/۹	۵/۷	۹	۰/۹	۱/۷	۲/۳
قم	۰/۷	۱/۱	۲	۰/۰	۰/۲	۹/٤
کرمان	۱/۹	۵/٤	۸/۵	۱/۱	۱/۷	۱/۹
کرمانشاه	۲/۱	٦/٤	۸/۹	۱/۳	۱/۲	۳/٤
گرگان	۱/۵	۲/٤	٤/۱	۰/۵	۰/۷	۰/۷
مشهد	۱/۲	٤/۹	۸	۰/۸	۰/۷	۱/۹
همدان	۱/۷	۲/۳	۳/۳	۰/٦	۰/۹	٤/۱
یاسوج	۱/۸	۳	٤/۹	۰/۳	۰/۵	۰/۹
یزد	۰/۹	۱/۸	۳/۱	۰/٤	۰/۷	۷/٦
۲۸ شهر	۱/۸	۳/٦	٦/٤	۰/٦	۱	٤

ادامه جدول ۱۲-٦. نسبت انجام فعالیت‌های هنری و دستی در جمعیت نمونه در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع فعالیت					
	خیاطی	گلیم‌بافی	قلاب‌بافی	کوبلن‌دوزی	گل‌دوزی	پولک‌دوزی
اراک	۵/۷	۰/٦	۷/٦	٦/۸	٤/۷	۲/۸
اردبیل	٤/٦	۰/٦	۲	۱/۸	۲/۸	۱/٤
ارومیه	۹/٤	۰/۲	۳/۳	٦/٤	۵/۱	۲/٦
اصفهان	۱۰/۱	۰/۲	٦/۸	۵/۸	۵/۲	۲/۵
اهواز	۹/٤	۰/۵	٦/۱	۸/٤	۵/۷	۳/۹
ایلام	۵/۷	۰/۸	٦/۸	٤/۹	۳/۹	۱/۷
بندرعباس	۸/۹	۰/۳	٤/٤	۵/۵	۵/۱	۳/۸
بوشهر	۸/۳	۰/۳	٤/۲	٦/۷	۵/۲	۳/۳
تبریز	۸/۲	۰/٤	۲/۱	۳/۲	۳/۳	۱/٤
تهران	۹	۰/٦	٦/٦	٤/۵	٤/۲	۲/۳
خرم‌آباد	۷/٤	۰/۷	۵	۵/۵	٤/۱	۲/۸
رشت	۱۰/٤	۰/۱	٦/٤	۷/٦	٤/۲	۲/۹
زاهدان	۱۱	۰/۳	۵	٤	۹/۳	٤/۳
زنجان	۵/٦	۰/۵	۳/۵	۲/٤	۲/۸	۱/۲
ساری	۸	۰/۳	۵/۷	۷	٤/٤	۲/۲
سمنان	۹/۷	۱/۱	٤/۸	٦/٦	۵/٤	۳
سنندج	۳/۸	۱/۳	۵/۳	۲/۹	۳/۳	٤/۵
شهرکرد	۱۰/۲	۰/۳	٦/۲	٤/۱	٤/۵	۲
شیراز	۷/۹	۰/٦	٤/٦	٤/۷	٤/۳	۲/۸
قزوین	۱۰/۳	۰/۷	۷/۳	۷/۷	۵/۷	٤
قم	٦/٤	۰/۳	٤/۵	۱/۸	۲/٦	۰/۵
کرمان	۸/۳	۰/۳	٤/۷	۷	۳/۹	۲/۷
کرمانشاه	۷/٦	۰/۵	٦/۱	٦/۱	٤	۲/۹
گرگان	۹/۱	–	۵/۱	۵	٤/۱	۱/٤
مشهد	۱۰/۲	۰/۸	۸/۷	۵/۹	٤/۱	۲/۸
همدان	٤/٦	۰/۷	۳/۳	۲/٤	۳/۱	۱/۲
یاسوج	۵/۵	۰/۵	۳/۷	۳/۷	۵/۸	۳/۷
یزد	۱۰/۳	۰/۰	۵/۸	۳/۱	٤/٦	۲
۲۸ شهر	۸	۰/۵	۵/۲	۵	٤/۵	۲/٦

ادامه جدول ۱۲-۶. نسبت انجام فعالیت‌های هنری و دستی در جمعیت نمونه در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع فعالیت				
	ملیله‌دوزی	تکه‌دوزی	منجوق‌دوزی	کامواباقی	فیلمبرداری
اراک	۱	۱	۲/۶	۹/۳	۰/۶
اردبیل	۰/۳	۰/۳	۰/۸	۴/۳	۰/۴
ارومیه	۰/۸	۱/۴	۱/۳	۹	۰/۶
اصفهان	۱/۳	۱/۷	۱/۹	۸/۹	۱/۲
اهواز	۱/۸	۱/۹	۲/۵	۹/۴	۰/۸
ایلام	۰/۸	۰/۵	۱/۸	۹/۷	۰/۴
بندرعباس	۰/۸	۱	۱/۶	۵/۱	۱/۱
بوشهر	۱/۲	۱/۴	۱/۷	۸/۳	۰/۴
تبریز	۰/۸	۰/۹	۱/۲	۸/۵	۰/۶
تهران	۱/۱	۱/۱	۱/۲	۷/۲	۰/۶
خرم‌آباد	۱/۱	۰/۵	۲/۶	۱۱/۵	۰/۵
رشت	۱/۶	۱	۲/۷	۱۱/۵	۱/۲
زاهدان	۱/۶	۰/۷	۱/۹	۴/۴	۰/۵
زنجان	۰/۶	۰/۶	۰/۷	۷/۳	۰/۳
ساری	۱/۲	۱/۳	۱/۳	۶/۵	۰/۷
سمنان	۱/۶	۱/۴	۱/۸	۱۰/۳	۰/۲
سنندج	۰/۸	۰/۳	۱	۱۰/۱	۰/۲
شهرکرد	۰/۶	۱	۱/۴	۹/۸	۰/۸
شیراز	۱/۱	۱	۱	۷/۹	۰/۸
قزوین	۱/۶	۱/۹	۲/۲	۱۰/۶	۰/۸
قم	۰/۱	۰/۲	۰/۷	۲/۵	۰/۴
کرمان	۱/۱	۰/۹	۱/۳	۱۰	۱/۱
کرمانشاه	۱/۱	۰/۷	۲/۱	۱۰/۴	۰/۵
گرگان	۰/۷	۰/۸	۰/۹	۷/۹	۰/۸
مشهد	۰/۷	۰/۹	۱/۸	۱۱/۲	۰/۷
همدان	۰/۳	۰/۳	۰/۵	۷/۳	۰/۳
یاسوج	۰/۸	۰/۷	۱/۶	۷	۰/۴
یزد	۱/۲	۱/۷	۱/۳	۹/۸	۰/۳
۲۸ شهر	۱	۰/۹	۱/۶	۸/۴	۰/۶

هدف فعالیت- از آنجا که بخشی از افراد فعالیت هنری و دستی را نه به عنوان فعالیتی مربوط به زمان فراغت و از سر تفنن، بلکه به عنوان یک حرفه و شغل دنبال می‌کنند، پرسش بعدی در مورد هدف فعالیت انجام شده است: «انواع فعالیت هنری و دستی بیشتر با چه هدفی انجام می‌شود؟» در پاسخ به این سؤال پاسخگویان می‌توانسته‌اند، از گزینه‌های ذیل مورد یا مواردی را انتخاب کنند: ۱) انجام تکلیف درسی و کلاسی، ۲) یادگیری، ۳) تفنن و سرگرمی و ٤) کسب درآمد و کمک به اقتصاد خانواده. جدول ۱۲-۲ هدف انجام انواع فعالیت هنری و دستی را که حداقل ۱ درصد جمعیت به انجام آن می‌پردازند، نشان می‌دهد.

جدول ۱۲-۷. هدف انجام انواع فعالیت هنری و دستی در جمعیت انجام دهنده

نوع فعالیت	انجام فعالیت در کل جمعیت		هدف انجام فعالیت (٪)			
	تعداد	درصد	تکلیف درسی	تفنن	یادگیری	اقتصادی
عکاسی	۱۱۵۲	۱/۸	۱۵/۵	٦۷/۲	۱٦/۹	۵/٤
خطاطی	۲۳۸۰	۳/٦	۳۰/۸	٤۸/۸	۳۰/٤	۱/۷
نقاشی، طراحی و ...	٤۱۸۰	٦/٤	۳٦/۵	۵۳/۲	۲٤/۸	۲
نواختن موسیقی	٦۷٤	۱	۱۰/۸	٦۱/٤	۳۳/۵	۵/۳
قالی‌بافی	۲٦۳٦	٤	۵/۷	۳۲/٦	۸/۹	٦۰/۲
خیاطی	۵۲٤۰	۸	۱۳/۲	۵۹/٤	۱۵/۹	۲۱
قلاب‌بافی	۳۳۹۲	۵/۲	۱۳/۱	۷۲/۵	۱۵/۱	۸/۱
کوبلن‌دوزی	۳۲۹۲	۵	۱۲/٦	۷٦/۷	۱۲	۳/٤
گل‌دوزی	۲۹٤۸	٤/۵	۱۵/٤	٦٦/٤	۱۵/۱	۱۰/۲
پولک‌دوزی	۱۷۱۱	۲/٦	۱۳/۱	۷۲/۲	۱۵/۵	۷/۲
ملیله‌دوزی	٦۵۰	۱	۱٦/۲	۷۱/۷	۱۳/۲	۷/۷
منجوق‌دوزی	۱۰۱۸	۱/٦	۱٤/۸	۷۱/۲	۱۲/۷	۸/۳
کاموابافی	۵٤۸۵	۸/٤	۱۷/۳	٦۹/۵	۱۳/۸	۹/۱

بیشترین نسبت انجام فعالیت با هدف اقتصادی، از آن قالی‌بافی است.

بالاترین نسبت انجام فعالیت با هدف یادگیری از آن نواختن موسیقی است. این امر نشان از رواج نواختن موسیقی در جمعیت به عنوان یک طریق گذران اوقات فراغت و شروع آن در سال‌های اخیر است که به دلیل فنی بودن بخش زیادی از جمعیت انجام دهنده در حال یادگیری آن هستند. در مرحله بعد باید از خطاطی یاد کرد.

زمان فعالیت- سؤال بعدی در مورد زمان انجام فعالیت هنری و دستی در هفته گذشته است: «در هفته گذشته هر یک از اعضا چه مدت به انجام فعالیت هنری و دستی پرداخته‌اند؟» میانگین زمان انجام فعالیت هنری و دستی در جمعیت ۱۳۵٦۵ نفری که در هفته گذشته (پاییز ۷۸) به انجام یکی از فعالیت‌ها پرداخته‌اند، ٦ ساعت است. در صورتی که این نسبت را به کل جمعیت محاسبه کنیم، میانگین انجام فعالیت در هفته گذشته ۷٦ دقیقه بوده است.

نحوه یادگیری- پرسش بعدی در مورد نحوه یادگیری انواع فعالیت‌های هنری و دستی است: «اعضای خانواده انجام فعالیت‌های هنری و دستی را معمولا چگونه یاد می‌گیرند؟» برای پاسخ به این سؤال ۷ گزینه به پاسخگو ارائه شده است: ۱) از اعضای دیگر خانواده، ۲) همسایگان، دوستان و آشنایان، ۳) تلویزیون، ویدئو و رادیو، ٤) کتاب، مجله و روزنامه، ٥) آموزشگاه، ٦) مدرسه و ۷) مواردی غیر از ٦ مورد پیشین. جدول ۱۲-۳ نحوه فراگیری انواع فعالیت‌های هنری و دستی را در خانواده‌هایی که اعضای آن به انجام آن می‌پردازند و در کل جمعیت نشان می‌دهد.

جدول ۱۲-۳ نشان می‌دهد، بیشترین نسبت یادگیری هنرها و فعالیت‌های دستی از طریق اعضای دیگر خانواده و در مرتبه بعد از طریق آموزشگاه‌ها و همسایگان است. آموزش از طریق رسانه‌ها رواج چندانی ندارد.

از سوی دیگر، نسبت‌های ذکر شده نشان می‌دهد خانواده‌ها از طرق مختلف به فراگیری هنرها می‌پردازند تا از یک طریق.

جدول ۱۲-۸. نحوه فراگیری انواع هنرها و فعالیت‌های دستی در خانواده

میزان	نحوه فراگیری						
	اعضای خانواده	همسایگان و...	تلویزیون و...	کتاب و مجله و...	آموزشگاه	مدرسه	سایر
٪ در خانواده‌های انجام دهنده	۳۹/۷	۳٤	۱۰/۲	۸/٤	۳٥/۳	۲٥/٤	٤
٪ در کل خانواده‌ها	۲۸/۱	۲٤	۷/۲	٥/۹	۲٥	۱۸	۲/۸

جدول نحوه یادگیری را در کل جمعیت در ۲۸ شهر (به صورت درصد) نشان می‌دهد.

جدول ۱۲-۹. سرانه زمانی فعالیت هنری و دستی در کل جمعیت در هفته گذشته (دقیقه)

نام شهر	زمان
اراک	٦٢
اردبیل	٨٨
ارومیه	١١٢
اصفهان	١٠٦
اهواز	٤٠
ایلام	٥٧
بندرعباس	٣٥
بوشهر	٣٣
تبریز	١٩٣
تهران	٥٦
خرم‌آباد	٥٧
رشت	٥٧
زاهدان	٨٥
زنجان	١٥٩
ساری	٥٢
سمنان	٥٣
سنندج	١٣٤
شهرکرد	١٠٨
شیراز	٥٠
قزوین	٦٨
قم	١٢٧
کرمان	٤٨
کرمانشاه	٥٤
گرگان	٤١
مشهد	٥٧
همدان	٤٩
یاسوج	٣٧
یزد	١١٥
٢٨ شهر	٧٦

جدول ۱۲-۱۰. نحوه یادگیری هنرها و مهارت‌ها در خانواده‌های انجام دهنده در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نحوه یادگیری						
	اعضای خانواده	همسایگان و...	تلویزیون و...	کتاب و مجله و...	آموزشگاه	مدرسه	سایر
اراک	٤٤/٧	٣٣/٨	١٥	١٤/٢	٢٩/٥	٢٦/٩	١/٧
اردبیل	٣٩/٩	٢٨/٣	٦/٨	٤/٨	٣٥/٢	٢١/٢	٤/٤
ارومیه	٣٩	٣٥/٧	١٢/٥	٨/٦	٢٩/٨	١٨/١	٥/٦
اصفهان	٤٤/٦	٢٦/٩	١٣/٧	١١/٤	٥٠/٣	٢٦/٢	٣/٩
اهواز	٣٤/٢	٤٩/٥	١٣/٤	١٣/١	٢٧/٣	٣٢	٢/٢
ایلام	٣١	٣٤/٢	١١/١	٨/١	٣٦/٤	٣٨/٣	٣/٢
بندرعباس	٤٤/٦	٣٩/٢	٨	٦/٥	٣٠/٧	١٥/٦	٢
بوشهر	٢٢/٩	٤٣/١	١٧/٢	٧/٨	٣٢/٥	٢٢/٦	٣
تبریز	٥٣/١	٢٦/٩	٥/٧	٤/٦	٢٤/٩	١٩/٤	٦/٣
تهران	٣٤/٤	٢٣/٩	٧/٩	٨/٢	٣٩/٩	١٢/٨	٧
خرم‌آباد	٣٦	٤٨/٩	١٧/١	١٧/٤	٣١/١	٣٩/٤	٢
رشت	٤٣	٣١/٤	١٦	١٣/٢	٥١	١٨/٢	١/١
زاهدان	٤٨/٤	٥٣	٩/٣	٤/٦	١٥/٣	١٧/٥	١/١
زنجان	٥٤/٩	٢٩/٩	٥/٨	٥/٨	٢٦/٥	١٤/٥	١/٢
ساری	٢٤/٤	٣٤	٨/٧	٧/٧	٣٩/٤	٣٦/٥	٩/٩
سمنان	٣١/٣	٣٧/٨	١٠/٢	٧/١	٤٠/٦	٣٣/٨	٤/٣
سنندج	٥٧/٥	٣٤/٧	٩/٢	٣	١٧/٩	١٤/٩	٣/٨
شهرکرد	٥٧/٣	١٨/٩	٤/٣	٥/٧	٤٨/٧	٣٣/٤	٢/٤
شیراز	٣٥/٦	٢٥/٥	٤/٢	٥/٦	٣٩/٢	٢٥/٨	٩
قزوین	٣٤/٧	٢٨/٣	١٤/٩	١٥/٤	٤٨/١	٢٦/٥	٤/٤
قم	٥٣/٨	٢٠/٣	١/٩	٣/٨	٣٣/٤	١١/٣	٦/٣
کرمان	٣٦/٤	٣١/١	١٠/٣	٨/١	٣٦/٧	٣٦/٤	٤/٧
کرمانشاه	٣٨/٦	٤٣/٦	١٣/١	٦/٩	٢٣/١	٣٧/٢	٣/٩
گرگان	٢٧/٥	٣٢/٢	٣/٣	٦/٥	٤٦/٧	٢٠/١	٣/٨
مشهد	٣٤/١	٣٥/١	١٢/١	١٢/٨	٣٨/٨	٣١/١	٤/٧
همدان	٤٠/٣	٣٢/٤	٦/٥	٥	٣٢/١	٢٤/٤	٣/٥
یاسوج	٢٦/٦	٣٧/٦	٢٠	١١	٤٣/١	٣١/٧	٣/١
یزد	٣٧/١	٣٥/٧	٧/٣	٥/١	٣٧/٩	٢١/٩	٤/٨
٢٨ شهر	٣٩/٧	٣٤	١٠/٢	٨/٤	٣٥/٣	٢٥/٤	٤

پایگاه اقتصادی- اجتماعی و انجام فعالیت‌های هنری و دستی

خانواده‌هایی که حداقل یک نفر از اعضای آن‌ها اهل انجام فعالیت هنری و دستی هستند با خانواده‌هایی که فردی در آن‌ها به فعالیت‌های مذکور نمی‌پردازد، به لحاظ پایگاه اقتصادی – اجتماعی از طریق سه شاخص ارزش منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی سرپرست خانواده، با هم مقایسه شدند. در این مقایسه ۱) اهل فعالیت بودن یا نبودن به صورت کلی، ۲) انجام انواع فعالیت‌ها در خانواده حداقل توسط یک نفر و ۳) تنوع فعالیت در خانواده با شاخص‌های مذکور تقاطع داده شد. تنوع فعالیت هنری و دستی در خانواده با جمع انواع فعالیت‌های انجام شده توسط اعضا به دست آمده است. منزلت شغلی هم در سه گروه (بالای ۸۰، ۶۰-۸۰ و کمتر از ۶۰) طبقه‌بندی شده است(جدول۱۲-٤ تا ۱۲-٦).

جدول ۱۲-۱۱. فعالیت هنری و دستی در پایگاه‌های مختلف

فعالیت هنری و دستی	ارزش منطقه سکونت				
	پایین	متوسط – پایین	متوسط	متوسط- بالا	بالا
انجام فعالیت (٪)	٦۹/٦	۷۰/٦	۷۰/۲	۷۲	۷۰/۳
تنوع فعالیت (میانگین)	۱/۹	۲	۲/۱	۲/۳	۲/۳
انواع فعالیت (٪):					
عکاسی	۳/٤	٤/۸	۵/۳	۷/۸	۸/۵
خطاطی	۹/۳	۹/۸	۱۲/٦	۱۳/۵	۱٦/۹
نقاشی،طراحی و گرافیک	۱۵/۸	۱۵/۹	۱۹/٤	۲۱/۸	۲۵/۳
نواختن موسیقی	۱/۸	۲/۳	۳/٤	۵/۷	٦/۹
قالی‌بافی	۱۹/۲	۱۵/۵	۱۱/۱	۱۰/٦	۷/۲
خیاطی	۲٦/۳	۳۳	۳۳/۹	۳٤/۳	۳۵/٦
قلاب‌بافی	۱۸/۱	۲۰/۲	۲۰/۲	۲۱/٦	۱۸/٤
کوبلن‌دوزی	۱٤/۵	۱٦/۲	۱۸/٦	۲۰/۱	۲۱/۱
گل‌دوزی	۱۵/۱	۱٦/۲	۱۸/۳	۱۸/۷	۱۸/۹
پولک‌دوزی	۹/٤	۹/٦	۹/۷	۱۱/۱	۹/۸
ملیله‌دوزی	۳/۱	۳/۱	٤/۲	٤/٦	۵
تکه‌دوزی	۲/۵	۲/۹	٤/۳	۵/۲	٤/۳
منجوق‌دوزی	۵/٦	۵/۷	۵/۸	۷/۱	٦/۳
کامواباقی	۳۱/٦	۳۱/۹	۳۱/۷	۳۱/۷	۳۰/۹
فیلمبرداری	۰/۹	۱/۲	۱/۹	۲/۷	٤/۲

نسبت انجام فعالیت هنری و دستی و تنوع در فعالیت در پایگاه‌های مختلف تفاوتی با یکدیگر ندارد. با بالا رفتن پایگاه، نسبت فعالیت در زمینه عکاسی، خطاطی، نقاشی، نواختن موسیقی و فیلمبرداری افزایش و نسبت پرداختن به قالی‌بافی کاهش می‌یابد.

ادامه جدول ۱۲-۱۱. فعالیت هنری و دستی در پایگاه‌های مختلف

فعالیت هنری و دستی	وضع اقتصادی		
	پایین	متوسط	بالا
انجام فعالیت (٪)	۷۰/۳	۷۳/۳	۷۱/۷
تنوع فعالیت (میانگین)	۲/۱	۲/٤	۲/۱
انواع فعالیت (٪):			
عکاسی	۵/۱	۸/٤	۱۱/۳
خطاطی	۱۱/۲	۱۷	۱۷
نقاشی، طراحی و گرافیک	۱۸/۳	۲٤/۳	۲۷/٤
نواختن موسیقی	۳/۳	۵/۳	۸/۵
قالی‌بافی	۱٤	۸/٦	۹/٤
خیاطی	۳۲/۳	۳۵/٤	۳٤
قلاب‌بافی	۱۹/۹	۲۱/۱	۱۵/۱
کوبلن‌دوزی	۱۷/٦	۲۰/۷	۱۳/۲
گل‌دوزی	۱۷/۲	۱۹/۵	۱۵/۱
پولک‌دوزی	۱۰/۱	۹/۵	٤/۷
ملیله‌دوزی	۳/۹	٤/٤	۱/۹
تکه‌دوزی	۳/٦	۵	۵/۷
منجوق‌دوزی	٦/۱	٦/٦	۲/۸
کامواباقی	۳۱/٦	۳۲/٦	۲۳/٦
فیلمبرداری	۱/۵	۳/۷	۵/۷

ادامه جدول ۱۲-۱۱. فعالیت هنری و دستی در پایگاه‌های مختلف

فعالیت هنری و دستی	منزلت شغلی		
	کمتر از ۶۰	۶۰-۸۰	بالاتر از ۸۰
انجام فعالیت (٪)	۷۲/۷	۷۵/۲	۷۳/۱
تنوع فعالیت (میانگین)	۲/۲	۲/۶	۲/۵
انواع فعالیت (٪):			
عکاسی	۵/۶	۸/۲	۱۰/۵
خطاطی	۱۱/۴	۱۸	۱۶/۲
نقاشی، طراحی و گرافیک	۱۹/۱	۲۴/۲	۲۹/۳
نواختن موسیقی	۳/۳	۵/۸	۱۲/۳
قالی‌بافی	۱۴/۴	۱۰/۲	۶/۳
خیاطی	۳۳/۵	۳۸/۳	۳۵/۶
قلاب‌بافی	۲۱/۲	۲۲/۹	۱۹/۵
کوبلن‌دوزی	۱۸/۶	۲۲	۲۰/۷
گل‌دوزی	۱۸/۱	۲۲/۴	۱۷/۷
پولک‌دوزی	۱۰/۷	۱۱/۹	۹
ملیله‌دوزی	۴/۲	۴/۷	۵/۱
تکه‌دوزی	۴/۱	۵/۱	۷/۲
منجوق‌دوزی	۶/۴	۷/۶	۵/۴
کاموابافی	۳۳/۴	۳۴	۳۱/۱
فیلمبرداری	۱/۷	۳	۴/۸

ویژگی‌های فردی و انجام فعالیت هنری و دستی

گروه‌های سنی، جنسی، فعالیت، تحصیلی، مجرد و متاهل به لحاظ ۱) انجام، ۲) تنوع در انجام، ۳) نوع و ۴) زمان صرف شده برای انجام فعالیت هنری و دستی در هفته گذشته در جمعیت نمونه با هم مقایسه شده‌اند (جدول ۱۲-۷ و ۱۲-۸). با توجه به تعداد کم افراد فعال در هر نوع فعالیت، در جدول انجام انواع فعالیت فقط درصد سطری آمده که امکان مقایسه گروه‌ها را فراهم می‌کند. [1]

۱- نکته قابل توجه این که از تعمیم ارقام جدول ۱۲-۸ به کل جمعیت، به دلیل تعداد محدود پاسخگویان در بعضی از گروه‌ها و نسبت‌های بسیار پایین، باید پرهیز کرد.

جدول ۱۲-۱۲. ویژگی‌های فردی و انجام فعالیت‌های هنری و دستی

ویژگی‌های فردی		انجام فعالیت هنری و دستی		
		تعداد	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۱۵۲۵	۱۶/۵	۸/۱
	۱۲-۱۸ ساله	۵۸۰۳	۳۳/۷	۳۰/۹
	۱۹-۲۵ ساله	۴۰۲۴	۳۹/۱	۲۱/۴
	۲۶-۴۰ ساله	۵۱۴۲	۳۵/۲	۲۷/۴
	۴۱-۶۴ ساله	۲۱۶۲	۱۸/۳	۱۱/۵
	بالای ۶۴ سال	۱۲۲	۵/۵	۰/۶
جنس	مرد	۴۳۳۷	۱۳/۱	۲۳/۱
	زن	۱۴۴۱۱	۴۴/۸	۷۶/۹
تحصیلات	بی‌سواد	۱۱۰۷	۱۵/۳	۵/۹
	ابتدایی	۴۶۳۶	۲۳	۲۴/۷
	متوسطه	۱۱۰۶۸	۳۴/۳	۵۹
	عالی	۱۹۵۶	۳۴/۱	۱۰/۴
وضع فعالیت	شاغل	۲۵۶۶	۱۵/۷	۱۴/۶
	دانشجو	۷۹۵	۳۸/۸	۴/۵
	محصل	۶۹۰۶	۲۸/۲	۳۹/۳
	خانه‌دار	۶۸۲۳	۴۷	۳۸/۸
	دارای درآمد	۴۸۸	۱۷/۲	۲/۸
وضع تاهل	دارای‌همسر	۷۹۷۳	۲۸/۴	۴۲/۵
	بدون‌همسر	۴۳۶	۲۴	۲/۳
	مجرد	۱۰۳۴۳	۲۹/۲	۵۵/۲
زبان مادری	فارسی	۱۰۸۹۹	۳۰	۵۸/۴
	ترکی	۳۴۳۱	۲۸	۱۸/۴
	عربی	۳۵۶	۲۱/۶	۱/۹
	کردی	۱۹۵۹	۲۷/۵	۱۰/۵
	بلوچی	۳۳۹	۲۴/۲	۱/۸
	لری و لکی	۱۳۳۰	۲۵/۲	۷/۱
	گیلکی	۴۶۳	۳۱/۳	۲/۵

جدول ۱۲-۱۳. ویژگی‌های فردی و تنوع و زمان انجام فعالیت‌های هنری و دستی در هفته گذشته (میانگین)

ویژگی‌های فردی		تنوع	زمان (ساعت)
سن	٦-١١ ساله	۰/۲۲	۰/٤٦
	۱۲-۱۸ ساله	۰/٦٤	۱/۳٦
	۱۹-۲۵ ساله	۰/۹۲	۱/۹٦
	۲٦-٤۰ ساله	۰/۸	۱/٦۹
	٤۱-٦٤ ساله	۰/۳۲	۰/۷۹
	بالای ٦٤ سال	۰/۰۹	۰/۱۸
جنس	مرد	۰/۱۹	۱/۵۹
	زن	۰/۹۹	۱/۹٦
تحصیلات	بی‌سواد	۰/۲۲	۱/۲۲
	ابتدایی	۰/۳۹	۱/۲۹
	متوسطه	۰/۷۵	۱/۳۱
	عالی	۰/۷۹	۰/۹۲
وضع فعالیت	شاغل	۰/۳	۱/۱۹
	دانشجو	۰/۸۵	۰/۹۹
	محصل	۰/۵۱	۰/۸۱
	خانه‌دار	۱/۰٦	۲/۲۳
	دارای درآمد	۰/۳۳	۰/۷۵
وضع تاهل	دارای‌همسر	۰/٦۲	۱/۳۹
	بدون‌همسر	۰/٤۸	۱/۰۵
	مجرد	۰/۵٦	۱/۱۷
زبان مادری	فارسی	۰/٦۳	۱/۰۵
	ترکی	۰/۵	۲/۰۳
	عربی	۰/٤۸	۰/۵۵
	کردی	۰/۵٦	۱/٤۵
	بلوچی	۰/٤۳	۱/۸۵
	لری و لکی	۰/۵۱	۰/۷۸
	گیلکی	۰/۷۱	۱

جدول ۱۲-۱٤. ویژگی‌های فردی و انجام انواع فعالیت‌های هنری و دستی (درصد سطری)

ویژگی‌های فردی		نوع فعالیت			
		عکاسی	خطاطی	نقاشی و ...	نواختن موسیقی
سن	٦-۱۱ ساله	۰/٤	۳/٤	۱۲	۰/۳
	۱۲-۱۸ ساله	۱/۹	٦/۸	۱۲	۱/٤
	۱۹-۲۵ ساله	۳/۵	٤/۷	٦/۱	۱/۹
	۲٦-٤۰ ساله	۲/۲	۲/۲	۲	۱
	٤۱-٦٤ ساله	۰/۹	۰/۸	۰/٦	۰/٤
	بالای ٦٤ سال	۰/۲	۰/۳	۰/۳	۰/۱
جنس	مرد	۲/۱	۳/٦	۵/۲	۱/۳
	زن	۱/٤	۳/۷	۷/٦	۰/۸
تحصیلات	بی‌سواد	۰/۱	۰/۱	۰/۵	۰/۱
	ابتدایی	۰/٤	۱/۸	۵/۸	۰/۳
	متوسطه	۲/۳	٤/۹	۷/۹	۱/۳
	عالی	۵/٤	۷/٤	۷/۱	۳/۲
وضع فعالیت	شاغل	۲/٤	۲/٤	۲	۱/۱
	دانشجو	٦/۱	۸/۹	۱۰	٤/۱
	محصل	۱/۵	٦/۱	۱۳	۱/۱
	خانه‌دار	۰/۹	۰/۸	۱/۵	۰/۳
	دارای درآمد	۱/۳	۱/۷	۲/٦	۰/۹
وضع تاهل	دارای‌همسر	۱/۵	۱/٤	۱/۳	۰/٦
	بدون‌همسر	۰/۸	۰/٦	۱/۱	۰/۷
	مجرد	۲	۵/۵	۱۱	۱/٤
زبان مادری	فارسی	۱/۸	٤/۲	۷/٤	۱/۳
	ترکی	۱/۹	۲/۵	٤/۲	۰/٦
	عربی	۱/۳	۲/۹	٦/۷	۰/۲
	کردی	۱/۵	۳/۵	۵/۷	۰/۸
	بلوچی	۰/۷	۱/۳	۲/۳	۰/۱
	لری و لکی	۱/٦	۳/٦	٦	۰/۷
	گیلکی	۱/۹	۳/٦	٦/۱	۱/٤

ادامه جدول ۱۲-۱٤. ویژگی‌های فردی و انجام انواع فعالیت‌های هنری و دستی (درصد سطری)

ویژگی‌های فردی		نوع فعالیت			
		قالی‌بافی	خیاطی	قلاب‌بافی	کوبلن‌دوزی
سن	٦-۱۱ ساله	۰/۹	۰/٤	۰/۵	۱/٤
	۱۲-۱۸ ساله	۳/٦	٤/۳	٤/۹	۵/٦
	۱۹-۲۵ ساله	۵/٤	۱۱/۷	۹/۲	۹/۳
	۲٦-٤۰ ساله	٦/۳	۱۵/۱	۸/۵	۷/۱
	٤۱-٦٤ ساله	۳/٦	۸/۵	۲/٤	۱/۷
	بالای ٦٤ سال	۱	۲/۳	۰/۷	۰/۱
جنس	مرد	۱/۲	۰/۷	۰/۳	۰/۷
	زن	٦/۹	۱۵/٦	۱۰/۲	۹/۵
تحصیلات	بی‌سواد	٦	۵/۲	۱/۳	۰/۵
	ابتدایی	۵/٤	٦/٦	۳/۱	۲/۲
	متوسطه	۳/۲	۹/۲	۷/۱	۷/۳
	عالی	۱/۷	۹/٦	٦/۷	۷/۷
وضع فعالیت	شاغل	۲/۷	۳/۹	۲/۲	۲/۲
	دانشجو	۲/۳	۷/٦	۷/٤	۸/۹
	محصل	۲/۲	۲/۹	۳/۵	٤/٤
	خانه‌دار	۹/۹	۲۲/۵	۱۱/۵	۹/۲
	دارای درآمد	۱/۹	۵/٤	۳	۲/۷
وضع تاهل	دارای‌همسر	۵/٤	۱۲/۳	٦/۳	۵/۱
	بدون‌همسر	٤/۵	۱۱	٤/۲	۳/۱
	مجرد	۲/۹	٤/۵	٤/۳	۵/۱
زبان مادری	فارسی	۳	۸/۷	۵/۷	۵/۹
	ترکی	۸/۱	۷/۱	۳/۷	۳/٤
	عربی	۱	۷	٤/۲	۵/۵
	کردی	٦/۱	۵/٤	۵/۸	٤/۱
	بلوچی	۰/۹	۱۲/۷	۲/۳	۱/۷
	لری و لکی	۱/٦	٦/۵	٤/٤	٤/۳
	گیلکی	۱/٦	۱۱/۸	٦/۸	۷/٤

ادامه جدول ۱۲-۱٤. ویژگی‌های فردی و انجام انواع فعالیت‌های هنری و دستی (درصد سطری)

ویژگی‌های فردی		نوع فعالیت			
		گل‌دوزی	پولک‌دوزی	ملیله‌دوزی	تکه‌دوزی
سن	٦-١١ ساله	۰/٥	۰/۲	۰/۱	۰/۱
	۱۲-۱۸ ساله	٤/۸	۲/٤	۰/۷	۰/٦
	۱۹-۲٥ ساله	۸/۱	٥/٦	۲/۱	۱/۷
	۲٦-٤۰ ساله	٦/۷	٤/۱	۱/٦	۱/۸
	٤۱-٦٤ ساله	۲	۰/۹	۰/٥	۰/٥
	بالای ٦٤ سال	۰/٥	۰/۰	–	۰/۰
جنس	مرد	۰/۳	۰/۲	۰/۰	۰/۰
	زن	۸/۸	٥/۱	۲	۱/۹
تحصیلات	بی‌سواد	۱/۹	۰/۷	۰/۲	۰/۱
	ابتدایی	۲/۳	۱/۳	۰/٤	۰/٤
	متوسطه	٦/۲	۳/۸	۱/٥	۱/٤
	عالی	٥/۹	۳/۳	۱/٤	۱/٦
وضع فعالیت	شاغل	۱/۹	۱/۱	۰/٥	۰/٦
	دانشجو	٦/۱	٤	۱/۷	۱
	محصل	۳/٤	۱/٦	۰/٦	۰/٥
	خانه‌دار	۹/٥	٥/۸	۲/۲	۲/۲
	دارای درآمد	۲/٤	۱/٤	۰/٦	۰/٥
وضع تاهل	دارای‌همسر	٥/۲	۳	۱/۳	۱/۳
	بدون‌همسر	۳/٥	۲	۰/۸	۰/۸
	مجرد	٤	۲/۳	۰/۸	۰/۷
زبان مادری	فارسی	٤/۸	۲/۷	۱/۱	۱/۲
	ترکی	۳/٦	۱/۷	۰/۷	۰/۸
	عربی	٤/۱	۲/۸	۱/۱	۰/۸
	کردی	۳/٥	۲/۹	۰/۸	۰/٤
	بلوچی	۱۱/۱	۳/۲	۰/٥	۰/۲
	لری و لکی	٤/٥	۳/۱	۰/۹	۰/٥
	گیلکی	۳/۷	۳/۲	۱/۸	۱/۳

ادامه جدول ۱۲-۱٤. ویژگی‌های فردی و انجام انواع فعالیت‌های هنری و دستی (درصد سطری)

ویژگی‌های فردی		منجوق‌دوزی	کامواباقی	فیلمبرداری
سن	٦-۱۱ ساله	۰/۱	۱	۰/۱
	۱۲-۱۸ ساله	۱/۳	۸/۳	۰/٦
	۱۹-۲۵ ساله	۳/۵	۱۰/۸	۱/۲
	۲٦-٤۰ ساله	۲/٤	۱٤/۱	۰/۹
	٤۱-٦٤ ساله	۰/۵	٦/۲	۰/۳
	بالای ٦٤ سال	۰/۱	۱/۸	۰/۱
جنس	مرد	۰/۱	۰/٦	۰/۷
	زن	۳	۱٦/٤	۰/۵
تحصیلات	بی‌سواد	۰/۳	۳/٦	۰/۰
	ابتدایی	۰/۷	٦/۳	۰/۱
	متوسطه	۲/۳	۱۰/۸	۰/۸
	عالی	۲/۱	۸/۲	۱/۹
وضع فعالیت	شاغل	۰/۷	۳/۳	۰/۹
	دانشجو	۲/۱	٦/۳	۲
	محصل	۱	٦	۰/۵
	خانه‌دار	۳/٤	۲۰/۳	۰/٤
	دارای درآمد	۰/۷	٤	۰/٤
وضع تاهل	دارای‌همسر	۱/۹	۱۱	۰/٦
	بدون‌همسر	۱/۷	۹/۸	۰/۲
	مجرد	۱/۳	٦/۳	۰/٦
زبان مادری	فارسی	۱/۷	۸/۵	۰/۸
	ترکی	۱	۷/٤	۰/٤
	عربی	۱/۸	٦/٤	۰/۳
	کردی	۱/٤	۹/۷	۰/۳
	بلوچی	۰/٦	۱/۷	۰/۳
	لری و لکی	۱/۹	۹/۱	۰/۵
	گیلکی	۲/۹	۱۳	۱

فصل سیزدهم / گردش و تفریح

در بخشی از پرسشنامه در خصوص: ۱) رفتن به پارک و مراکز تفریحی، ۲) گردش در بازار و خیابان، ۳) قدم زدن در خیابان و ٤) بازدید از نمایشگاه، موزه و جشنواره سؤال شده است. در این قسمت پاسخ به این سؤالات تحلیل می‌شود.

انجام فعالیت

در ۷۰/۸ درصد خانواده‌ها، حداقل یک نفر اهل رفتن به پارک و مراکز تفریحی و در ۳۱/۸درصد اهل بازدید از نمایشگاه، موزه و جشنواره است. در ٥۹/٦ درصد خانواده‌ها، حداقل یک نفر اهل گردش در بازار و خیابان و در ۲٦/۱ درصد اهل قدم زدن در خیابان است.

در جمعیت نمونه، ٦۱/۸ درصد افراد اهل رفتن به پارک و مراکز تفریحی، ۲۰/٥ درصد اهل بازدید از نمایشگاه و جشنواره، ٤۲/٦ درصد اهل گردش در بازار و ۱٦/۳ درصد اهل قدم زدن در خیابان‌اند. جدول ۱۳-۱، نسبت فعالیت‌های مذکور را در ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

زمان- در مورد افرادی که به سؤالات پاسخ مثبت داده‌اند، در خصوص زمان صرف شده با ۷ گزینه سؤال شده است: ۱) هر روز، ۲) هفته‌ای چند بار، ۳) هفته‌ای یک بار، ٤) ماهی چند بار، ٥) ماهی یک بار، ٦) سالی چند بار و ۷) سالی یک بار. جدول ۱۳-۲ تا ۱۳-٥، زمان صرف شده برای فعالیت‌های مذکور را نشان می‌دهد.

نام پارک یا مرکز تفریحی- در صورتی که اعضای خانواده اهل رفتن به پارک و مراکز تفریحی‌اند، از نام پارک و مراکز تفریحی سؤال شده است: «معمولا اعضای خانواده به چه پارک یا مرکز تفریحی (در شهر و اطراف آن) می‌روند؟» در پاسخ به این سؤال خانواده‌ها می‌توانسته‌اند نام سه محل یا پارک را ذکر کنند. جدول ۱۳-٦ فهرست پارک‌ها و مراکزی که در هر شهر بیشترین نسبت مراجعه را داشته (تا ۳ مورد)، با نسبت مراجعه در کل خانواده‌ها در هر شهر، نشان می‌دهد.

نام موزه، نمایشگاه و جشنواره- در سؤال دیگری در مورد نمایشگاه، موزه و جشنواره‌ای که در یک سال گذشته اعضای خانواده از آن بازدید کرده‌اند، پرسش شده است. جدول ۱۳-۷ و ۱۳-۸، فهرست ۳ نمایشگاه و موزه‌ای را که در جمعیت نمونه هر شهر بیشترین بازدیدکننده را در طول یک سال گذشته (نسبت به پاییز ۷۸) داشته، با نسبت بازدید در کل خانواده‌ها، نشان می‌دهد. قابل ذکر است که بعضی موزه‌هایی که ذکر شده، در شهری غیر از شهر مورد پرسش قرار دارد. نمایشگاه کتاب بیشترین نسبت بازدید را در بین انواع نمایشگاه‌ها دارد.

جدول ۱۳-۱. نسبت انجام فعالیت‌های تفریحی و جشنواره‌ای در جمعیت ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	رفتن به پارک و مراکز تفریحی	بازدید از نمایشگاه و ...	گردش در بازار و خیابان	قدم زدن در خیابان
اراک	٦٥/٤	۲۸/۱	۳۹/٥	۱۲/۷
اردبیل	٤۰/۲	۱۰/۲	۲۳/٦	۸/٤
ارومیه	٥٤/٥	۱۹/۹	۳۷/۱	۱۱/۳
اصفهان	۷۷/٤	۲۹/۸	٤۸/۲	۲۰/۸
اهواز	۷۰/۷	۱۰/۳	٥۹/۹	٤٥/۲
ایلام	٦۲/۸	۱۸/۷	٥۰/۸	۲۸/۱
بندرعباس	٦٥/۱	۲۰/٤	۲٥/۳	٦
بوشهر	٦۱/۱	۲۱/٥	٤٥/۲	۸/٤
تبریز	٦۰/٤	۲۰/٥	٤۰/٥	۱۱/۷
تهران	٦٦/۳	۲۷/٤	۳۷	۲۱/۷
خرم‌آباد	٦۸/۸	۳۱/۹	٥٦/۹	۲۱/۷
رشت	٦۹/۳	۲۷/۲	٦۲/۹	۲۳/۸
زاهدان	٤٦/٦	۲۲/۲	۳۰/٤	۹/٤
زنجان	٥٤/٦	۱٥/٤	۲۸/۲	۷/۱
ساری	٤۹/۲	۱۷/۷	۳٦/٤	۱٥/٤
سمنان	٦۳/٥	۳٦/٦	٥۱/۱	۱٥/۹
سنندج	٦٥/٤	۱٦/۳	٦۲/٦	۱٥/٦
شهرکرد	۷۳/۱	۲۲	۳۷/۸	۱۳/۳
شیراز	٦۲/٤	۱٤/۸	۳۱/٤	۱٤/۱
قزوین	٦٤/٤	۲۹/۱	٤٥/۳	۱۷/۳
قم	٥۲/٦	۱٦/٤	۲۹/۸	۷/۸
کرمان	٥۹/۱	۲۳/۳	٤۱/۱	۱٦/۳
کرمانشاه	۷۰/٤	۱٦/٦	٥۸/٤	۳۲/٤
گرگان	٥۹/۸	۱۷/۸	٥۱/۹	۲۱/۱
مشهد	٦٤/٦	۲٤/٤	۳۹/۲	۱٤/٦
همدان	٦۳/۲	۱۹/۲	۲۸	۷/۱
یاسوج	٥۷/۸	٥/۲	٤٥/٤	۱٤/٦
یزد	٦٦/۷	۱۷/۷	٤۹/٦	۱۱/٤
۲۸ شهر	٦۱/۸	۲۰/٥	٤۲/٦	۱٦/۳

جدول ۱۳-۲. زمان رفتن به پارک در جمعیت در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	عدم انجام	سالی یک بار	سالی چند بار	ماهی یک بار	ماهی چند بار	هفته‌ای یک بار	هفته‌ای چند بار	هر روز
اراک	۳۴/۶	۴/۲	۳۳/۲	۸/۶	۷/۱	۷/۳	۱/۶	۳/۳
اردبیل	۵۹/۸	۱/۷	۸/۵	۸/۳	۸/۱	۹/۵	۳/۸	۰/۳
ارومیه	۴۵/۵	۵/۴	۱۷/۱	۱۰/۱	۷/۳	۱۰/۴	۳/۸	۰/۴
اصفهان	۲۲/۶	۴	۲۲/۲	۱۵/۴	۱۶/۲	۱۳/۵	۴/۲	۱/۸
اهواز	۲۹/۳	۸/۵	۲۷/۶	۱۶/۵	۹	۶/۷	۱/۷	۰/۷
ایلام	۳۷/۲	۴/۷	۲۱/۱	۱۰/۴	۱۳/۱	۱۰/۴	۲/۴	۰/۷
بندرعباس	۱۰/۵	۱۸/۸	۱۵/۵	۱۰/۳	۶/۷	۱/۸	۲/۶	۰/۶
بوشهر	۷/۲	۱۵	۱۱/۸	۱۹/۳	۳۹/۶	۵/۳	۵/۳	۰/۸
تبریز	۳۹/۶	۵/۳	۲۶/۹	۹/۴	۹/۳	۵/۵	۳/۲	۰/۷
تهران	۳۳/۷	۴/۸	۲۱	۱۴	۱۳/۶	۹/۲	۲/۹	۰/۸
خرم‌آباد	۳۱/۲	۴/۵	۲۱/۲	۱۴/۲	۱۴/۱	۱۲	۲/۳	۰/۵
رشت	۳۰/۷	۵/۷	۴۱/۵	۸	۶/۴	۵/۲	۲	۰/۵
زاهدان	۵۳/۴	۳/۳	۱۸/۵	۷/۵	۹/۳	۴/۵	۲/۲	۱/۳
زنجان	۴۵/۴	۴/۴	۱۵/۳	۷/۶	۹/۱	۹/۵	۱/۸	۶/۹
ساری	۵۰/۸	۳/۹	۱۹/۳	۱۳/۴	۶/۳	۴/۳	۱/۵	۰/۶
سمنان	۳۶/۵	۲/۹	۲۲/۱	۱۱	۱۳	۸	۵/۲	۱/۳
سنندج	۳۴/۶	۴/۴	۲۱/۵	۱۲/۶	۱۲/۳	۱۲	۲/۱	۰/۵
شهرکرد	۲۶/۹	۴/۵	۱۹/۳	۱۷/۴	۱۳/۱	۱۲/۶	۵	۱/۲
شیراز	۳۷/۶	۳/۴	۲۱/۱	۱۳/۹	۹/۲	۵/۲	۳/۹	۵/۸
قزوین	۳۵/۶	۳/۲	۲۱/۲	۱۳/۸	۱۰	۸/۹	۵/۹	۱/۴
قم	۴۷/۴	۱۹/۷	۲۸/۳	۳/۳	۲/۴	۲/۴	۰/۴	–
کرمان	۴۰/۹	۳/۸	۱۶/۲	۱۰/۶	۵/۴	۶/۸	۴/۹	۱۱/۴
کرمانشاه	۲۹/۶	۳/۵	۲۵/۵	۱۳/۳	۱۳/۳	۱۰/۳	۲/۷	۱/۷
گرگان	۴۰/۲	۸/۲	۲۰/۷	۱۲/۷	۸	۶/۴	۱/۱	۲/۷
مشهد	۳۵/۴	۸/۴	۲۸/۲	۱۰/۴	۷/۶	۵/۷	۲/۱	۲/۱
همدان	۳۶/۸	۳/۳	۱۶	۱۰/۲	۹/۵	۱۷/۶	۵/۵	۱
یاسوج	۴۲/۲	۳/۶	۱۹/۶	۵/۸	۹/۸	۷/۸	۳/۱	۸
یزد	۳۳/۳	۱۳/۶	۳۵/۷	۸/۸	۴	۳/۱	۱/۱	۰/۳
۲۸ شهر	۳۸/۲	۵/۴	۲۱/۷	۱۱/۴	۹/۷	۸/۶	۳	۲/۱

جدول ۱۳-۳. زمان بازدید از موزه، نمایشگاه و جشنواره در جمعیت در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	عدم انجام	سالی یک بار	سالی چند بار	ماهی یک بار	ماهی چند بار
اراک	۷۱/۹	۱۲/۸	۱۳/۳	۱/۸	۰/۱
اردبیل	۸۹/۸	۳/۹	۳/۵	۱/۸	۱
ارومیه	۸۰/۱	۷/۷	۹/۷	۱/۷	۰/۸
اصفهان	۷۰/۲	۱۲/۵	۱۲/۹	۲/۹	۱/٤
اهواز	۸۹/۷	۳/۹	۵/۳	۰/۸	۰/٤
ایلام	۸۱/۳	۸/۳	۹	۱/۲	۰/۲
بندرعباس	۷۹/٦	۱٤/۲	٤/۸	۰/۷	۰/٦
بوشهر	۷۸/۵	۱۱/٤	۸/۳	۱/۵	۰/٤
تبریز	۷۹/۵	۸/۸	۹/۸	۱/۵	۰/۳
تهران	۷۲/٦	۱٤/۵	۱۰/٤	۲/۱	۰/۵
خرم‌آباد	٦۸/۱	۱٤/٤	۱٦/۷	۰/۵	۰/۳
رشت	۷۲/۸	۱۲/۱	۱۳/۹	۱/۱	۰/۲
زاهدان	۷۷/۸	۱۵/۹	٤/۵	۱/۲	۰/۵
زنجان	۸٤/٦	٤/۹	٦/۹	۲/۸	۰/۹
ساری	۸۲/۳	۱۱/٤	۵/۵	۰/۵	۰/۳
سمنان	٦۳/٤	۱۵/۳	۱۷/۱	۲	۲/۲
سنندج	۸۳/۷	۹/۸	٤/٦	۱/٦	۰/۳
شهرکرد	۷۸	۸/۸	۱۰/۱	۲/۹	۰/۱
شیراز	۸۵/۲	٦/۷	۵/۸	۱/٦	۰/۸
قزوین	۷۰/۹	۱٤	۱۲	۲/٤	۰/۸
قم	۸۳/٦	۸/۳	۷/٤	۰/۵	۰/۲
کرمان	۷٦/۷	۱۳/۱	۸/۳	۱/۱	۰/۸
کرمانشاه	۸۳/٤	۷/٤	٦/۹	۱/۸	۰/۵
گرگان	۸۲/۲	۱۱/۳	۵/۳	۰/۹	۰/۲
مشهد	۷۵/٦	۱۳/۵	۹/۳	۱/۳	۰/۲
همدان	۸۰/۸	۹/۸	٦/۸	۱/۹	۰/۷
یاسوج	۹٤/۸	۲	۱/۷	۰/٦	۱
یزد	۸۲/۳	۱۱/۸	۵/۱	۰/۵	۰/٤
۲۸ شهر	۷۹/۵	۱۰/۲	۸/۳	۱/٤	۰/٦

جدول ۱۳-٤. زمان گردش در بازار و خیابان در جمعیت در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	عدم انجام	سالی یک بار	سالی چند بار	ماهی یک بار	ماهی چند بار	هفته‌ای یک بار	هفته‌ای چند بار	هر روز
اراک	٦٠/٥	١	٤/٣	٧/٦	٦/٥	٨/٣	٨/٣	٣/٤
اردبیل	٧٦/٤	٠/٧	٢/١	٤/٨	٥/٤	٤/١	٥/٥	٠/٩
ارومیه	٦٢/٩	١/٦	٥/١	٨/٧	٦/٩	٧	٥/٨	٢/١
اصفهان	٥١/٨	٢/٧	١٠/٥	٩/٣	١٠/١	٨/٣	٤/٩	٢/٥
اهواز	٤٠/١	٠/٧	٤/٨	٧/٧	١٠/٧	١٦	١٤/١	٥/٩
ایلام	٤٩/٢	٠/٥	٣/٨	٥/٧	١٠	٧/٤	١٥/٢	٨/٤
بندرعباس	٧٤/٧	٠/٨	٢	٦/٥	٨	٣/٤	٣/٧	٠/٨
بوشهر	٥٤/٨	٠/٤	٢/٤	١٠/٧	٩/٨	١٣/٧	٦/٩	١/٤
تبریز	٥٩/٥	٣/٧	٩/٢	١٠/٤	٧/١	٦/٢	٢/٤	١/٦
تهران	٦٣	٣	٦/٣	٦/٥	٧/٧	٦/٥	٥/٦	١/٤
خرم‌آباد	٤٣/١	١/٥	٥/٨	١٠	١٣/٦	٨/٤	١١/٤	٦/٣
رشت	٣٧/١	١/٤	١٢/٦	٧/٤	١٦/٤	١٠/٤	١١/٩	٢/٩
زاهدان	٦٩/٦	٢/٢	٥/٦	٤/١	٩/٥	٤	٣/٥	١/٥
زنجان	٧١/٨	١/٦	٤/١	٤/١	٦/١	٤/٢	٤/٢	٣/٨
ساری	٦٣/٦	٠/٧	٢/٧	٥/٥	٦/٥	٨/٩	٩/٥	٢/٧
سمنان	٤٨/٩	٠/٦	٧/٧	٩/٢	١٢/٢	١٠/٨	٩/٢	١/٥
سنندج	٣٧/٤	٢/٩	٩/٢	٩/٥	١٦/٩	٨/٤	١١/٩	٣/٩
شهرکرد	٦٢/٢	٠/٥	٢/٧	٤/٧	٤/٦	١١	١١/٩	٢/٣
شیراز	٦٨/٦	–	٥/٩	٥/٦	٧/٣	٦	٤/٥	٢/١
قزوین	٥٤/٧	١/٢	٤/٨	٧/٨	٩	٩/٨	٩/٦	٣/١
قم	٧٠/٢	٥/٧	٩/٩	٦/٥	٣/٨	٢/١	١/٦	٠/٢
کرمان	٥٨/٩	٠/٨	٣/٣	٦/٣	٦	٧/٢	٩/١	٨/٤
کرمانشاه	٤١/٦	٠/٦	٦/١	٨/٩	١٣/٥	٩/٤	١٣	٦/٨
گرگان	٤٨/١	٠/٧	٣/٣	٨/٧	١٤/٩	١٠/٥	١٠/١	٣/٦
مشهد	٦٠/٨	١/٧	٦/٩	٨/١	٧/٥	٦/٥	٦	٢/٥
همدان	٧٢	٠/٣	١/٤	٣/٨	٥/١	٧/١	٨/٤	٢
یاسوج	٥٤/٦	٠/٢	٢/٣	١/١	٥/٨	٧/٢	٢٠	٨/٧
یزد	٥٠/٤	٥/١	١١/٣	١٤/٥	٩/٨	٤/٣	٣/٣	١/٣
٢٨ شهر	٥٧/٤	١/٥	٥/٤	٧/٢	٨/٩	٧/٨	٨/٤	٣/٤

جدول ۱۳-۵. زمان قدم زدن در خیابان در جمعیت در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	عدم انجام	سالی یک بار	سالی چند بار	ماهی یک بار	ماهی چند بار	هفته‌ای یک بار	هفته‌ای چند بار	هر روز
اراک	۸۷/۳	۰/۲	۲/٤	۱/۵	۱/۷	۱/٤	۳/۱	۲/۳
اردبیل	۹۱/٦	۰/۲	۰/۷	۱/۲	۱/۲	۱/۸	۲/۵	۰/۹
ارومیه	۸۸/۷	۰/۱	۰/٦	۱/۸	۱/٦	۲/٤	۲/۷	۲/۲
اصفهان	۹۷/۲	۰/۵	۳/۷	٤/۲	۳/۸	۲/٦	۳/۵	۲/۵
اهواز	۵٤/۸	۰/۵	۳/۵	٦/۱	۷/۵	۱۲/۲	۸/٤	۷/۱
ایلام	۷۱/۹	۰/۲	۳/٦	۱/۸	٦/۱	۳/۱	۷/۵	۵/۸
بندرعباس	۹٤	۰/۳	۰/۲	۱	۱/۸	۰/۹	۱/۲	۰/٦
بوشهر	۹۱/٦	۰/۱	۰/۱	۱/۲	۱/۵	۱/٤	۲/۷	۱/٤
تبریز	۸۸/۳	۰/۵	۱/۹	۱/٦	۱/۹	۱/۸	۲/۲	۱/۹
تهران	۷۸/۳	۰/۹	۰/۷	۳/۸	۳/۲	٤/۱	٤/۷	٤/۳
خرم‌آباد	۷۸/۳	۰/۳	۱/۳	۲/۷	۳/٤	۲/٦	٤/۹	٦/۷
رشت	۷٦/۲	۰/۸	۳/٤	۳/۱	٤/۳	۳/۷	۵/۸	۲/۷
زاهدان	۹۰/٦	۰/٤	۱/۳	۱/٤	۱/٤	۰/۷	۲/۸	۱/٤
زنجان	۹۲/۹	۰/٦	–	۰/۳	۱/۲	۱/۲	۲	۱/۸
ساری	۸٤/٦	۰/۲	۰/۸	۲/٤	۱/۵	۲	٤/۹	۳/۵
سمنان	۸٤/۱	۰/۱	۱/٦	۱/۷	۲/٦	۲/۲	٤/٦	۳/۱
سنندج	۸٤/٤	۱/۳	۲/٦	۲/۵	۳/۱	۲	۲/۲	۱/۹
شهرکرد	۸٦/۷	۰/۵	۱/۵	۱/۹	۱/۵	۳/۵	۲/۹	۱/۵
شیراز	۸۵/۹	۰/۳	۱/۲	۲/٤	۳/۱	۱/۹	٤	۱/۳
قزوین	۸۲/۷	۰/۳	۰/۸	۱/۵	۲/٦	٤/۸	٤	۳/۱
قم	۹۲/۹	۰/٤	۰/٤	۱/۷	۱/۹	۱/۲	۱/۳	۰/۸
کرمان	۸۳/۷	–	۱/۷	۱/٤	۳/۳	۲/۱	۳/۵	٤/۲
کرمانشاه	٦۷/٦	۰/۵	۳/٤	۳/۲	٦/٤	٤/۵	۹/۱	۵/٤
گرگان	۷۸/۹	۰/۲	۱/۷	٤	۳/۲	۳/۸	٤/۹	۳/٤
مشهد	۸۵/٤	۰/۸	۱/۳	۲/۱	۲/۱	۳/۳	۲/۹	۲/۱
همدان	۹۲/۹	–	۰/۲	۰/۹	۰/٦	۱/۱	۲/۲	۲/۱
یاسوج	۸۵/٤	۰/۱	۰/۸	۰/۷	۲	۲/۹	٤/۲	۳/۹
یزد	۸۸/٦	۰/۹	۲	۲/۱	۱/۷	۱/۵	۱/٦	۱/۷
۲۸ شهر	۸۳/۷	۰/٤	۱/٦	۲/۱	۲/۷	۲/۸	۳/۸	۲/۹

جدول نام ۱۳-۶. نام ۳ پارک و مرکز تفریحی با بالاترین نسبت مراجعه خانواده‌ها در ۲۸ شهر

نام شهر	نام پارک- مرکز تفریحی	درصد مراجعه	نام پارک- مرکز تفریحی	درصد مراجعه	نام پارک- مرکز تفریحی	درصد مراجعه
اراک	پارک امیر کبیر	۳۷/۱	پارک آزادی	۱۵/۸	پارک دانشجو	۲۱/۸
اردبیل	شورابیل	۳۲/۲	پارک آزدی- ساحلی	۲۶/۴	پارک شهر- ملت	۳/۶
ارومیه	پارک ساعت	۲۵/۶	پارک ساحلی غدیر	۲۵/۹	پارک جنگلی	۱۲/۷
اصفهان	پل خواجو	۲۱/۶	ناژوان	۲۱/۶	پارک رجایی	۱۴
اهواز	پارک لاله	۴۰/۶	شهربازی- پارک پاداد	۲۸/۸	پارک جزیره	۱۷/۶
ایلام	پارک چغاسبز (فجر)	۷۱/۲	پارک ملت	۱۷/۶	پارک کوثر	۶/۸
بندرعباس	پارک شهید دباغیان	۵۴/۸	شهربازی زرون	۳۳	پارک دانشجو	۱۵/۵
بوشهر	کنار دریا	۶۲/۸	پارک خلیج فارس	۱۰/۴	پارک ساحلی	۴/۸
تبریز	ائل گلی (شاه گلی)	۵۳	باغلار باغی	۳۴/۸	گل باغ نماز	۱۰
تهران	پارک ملت	۲۴/۴	پارک ساعی	۱۴/۷	پارک لاله	۱۲/۸
خرم‌آباد	کیو- شهر بازی	۶۱/۹	پارک صخره‌ای	۳۴/۳	بوستان معلم	۱۵/۶
رشت	پارک قدس (محتشم)	۳۸/۲	شهر بازی	۴۰/۸	پارک شهر	۲۸/۲
زاهدان	پارک لاله	۲۲/۷	پارک ملت	۱۹/۸	کوهستان پارک	۱۰/۷
زنجان	شهر بازی	۳۱/۷	پارک میثم	۱۵/۲	بلوار آزادی	۱۲/۸
ساری	پارک آفتاب	۵۱	پارک شهرداری	۲۷/۷	جنگلی شهید زارع	۱۹/۶
سمنان	پارک ۱۷ شهریور	۵۶/۸	پارک ۸ شهریور	۳۸/۶	شهمیرزاد	۱۹/۸
سنندج	پارک آبیدر	۴۴/۳	دیدگاه – بلوار	۳۲/۸	امیریه	۱۶/۵
شهرکرد	ملت – شهر بازی	۶۱/۶	پارک لاله	۴۹/۸	پارک شهر	۸
شیراز	پارک آزادی	۳۶/۵	خلد برین	۹/۷	شادی شهر	۸/۷
قزوین	پارک ملت	۵۶/۶	پارک دهخدا- پادگان	۴۵	پارک ولی عصر	۱۳/۶
قم	شادی - میدان ۷۲ تن	۴۵	پارک شاهد	۱۱/۱	پارک سالاریه	۱۱/۹
کرمان	پارک نشاط	۳۰/۸	شادی- شهر بازی	۱۴/۲	باغ ملی	۱۲/۵
کرمانشاه	پارک طاق بستان	۳۸/۴	شهر بازی	۲۴/۶	پارک شیرین	۲۱/۲
گرگان	نهارخوران	۴۱/۹	پارک شهر	۲۹/۸	جنگل النگ دره	۸
مشهد	پارک ملت	۵۰/۶	کوهستان پارک	۲۵/۶	کوهسنگی	۲۲
همدان	مردم- لوناپارک	۵۳/۸	گنجنامه	۲۲/۴	آرامگاه باباطاهر	۱۶/۵
یاسوج	ابشار یاسوج	۴۰	میدان معلم	۲۱/۸	پارک شهر بازی	۱۷/۲
یزد	پارک هفتم تیر	۴۹/۳	پارک شادی	۴۱/۹	پارک غدیر	۲۹/۵

جدول ۱۳-۷. نام ۳ نمایشگاه و جشنواره با بالاترین نسبت مراجعه خانواده‌ها در ۲۸ شهر

نام شهر	نام نمایشگاه- جشنواره	درصد بازدید	نام نمایشگاه- جشنواره	درصد بازدید	نام نمایشگاه- جشنواره	درصد بازدید
اراک	نمایشگاه کتاب	۱۲/۸	نمایشگاه عرضه کالا	۱۱/٦	نمایشگاه شیلات	۸/٦
اردبیل	نمایشگاه کتاب	۱۰/٦	نمایشگاه بین المللی	۰/۸	نمایشگاه صنایع دستی	۰/٦
ارومیه	نمایشگاه کتاب	۱۲/۳	نمایشگاه ارتش	۳/٤	نمایشگاه پوشاک	۳/۲
اصفهان	نمایشگاه کتاب	۹/٦	نمایشگاه پل شهرستان	٤/۲	جشنواره فیلم کودک	٤
اهواز	نمایشگاه عرضه کالا	۳/۸	نمایشگاه دائمی خوزستان	۳/۲	جشن بزرگ فرهنگ جنوب	۱/٤
ایلام	نمایشگاه کتاب	۲٤/۸	نمایشگاه عکس	۲/۸	نمایشگاه نقاشی	۲/٤
بندرعباس	نمایشگاه کتاب	۱٦/۳	نمایشگاه عرضه کالا	۱۲/۷	نمایشگاه دفاع مقدس	۲/۸
بوشهر	نمایشگاه کتاب	۱۷/۸	نمایشگاه دهه فجر	٤/٤	نمایشگاه نقاشی	۱/۸
تبریز	نمایشگاه کتاب	۱۵/۲	بین المللی کتاب تهران	٦/۸	بین المللی کتاب تبریز	۱/۸
تهران	نمایشگاه بین المللی	۱٦/۱	نمایشگاه کتاب	۱۵/۹	نمایشگاه پوشاک	۲/۳
خرم‌آباد	نمایشگاه کتاب	۳٤/۷	نمایشگاه پوشاک	۲/٤	جشنواره فیلم فجر	۲
رشت	بین المللی کتاب تهران	۱۳/٤	نمایشگاه کتاب	۵/٤	نمایشگاه سامسونگ	۳/۸
زاهدان	نمایشگاه عرضه کالا	۲۱/۹	نمایشگاه کتاب	۸/۵	نمایشگاه ارتش	۰/٦
زنجان	نمایشگاه کتاب	۱۸/٤	بین المللی تهران	۱/٤	نمایشگاه صنایع دستی	۱/٤
ساری	نمایشگاه کتاب	۲۰/۳	نمایشگاه دفاع مقدس	۳/٤	نمایشگاه پوشاک	۲
سمنان	نمایشگاه کتاب	۲۵	حرا تا کربلا	۸/۲	نمایشگاه بین المللی	۷/٤
سنندج	نمایشگاه کتاب	۱۰/۸	نمایشگاه عرضه کالا	٤/۷	جشنواره رشد	۲/٦
شهرکرد	نمایشگاه کتاب	۳۰/٦	نمایشگاه قرآن	۷/٦	جشنواره فیلم کمدی	٤/۸
شیراز	نمایشگاه کتاب	٤/٤	نمایشگاه گل و گیاه	۲/۲	نمایشگاه نقاشی	۰/۸
قزوین	نمایشگاه کتاب	۲٤/٤	نمایشگاه گل و گیاه	۷/۲	بین المللی تهران	۵/۲
قم	نمایشگاه کتاب	۱۲/۵	نمایشگاه دفاع مقدس	۳	نمایشگاه سفالگری	۲/٦
کرمان	نمایشگاه کتاب	۱۹/٦	نمایشگاه عرضه کالا	۳/۸	نمایشگاه طراحی و...	۲
کرمانشاه	نمایشگاه کتاب	۱۷/٦	جشنواره شهدا	۵	نمایشگاه نقاشی	۳/٦
گرگان	نمایشگاه کتاب	٦/٦	نمایشگاه نقاشی	۵/٤	جشنواره تئاتر	٤/٤
مشهد	بین المللی وکیل آباد	۱٤/٤	نمایشگاه کتاب	۹	نمایشگاه صنایع غذایی	۱/۲
همدان	نمایشگاه کتاب	۱۰/۷	نمایشگاه حدیث ناگفته	٤/٦	نمایشگاه صنایع دستی	۱/۸
یاسوج	نمایشگاه قرآن	۵	جشنواره تئاتر	۱	نمایشگاه صنایع دستی	۱
یزد	نمایشگاه کتاب	۷/٤	نمایشگاه بین المللی	۱/۲	نمایشگاه صنایع دستی	۱

جدول ۱۳-۸. نام ۳ موزه و مکان تاریخی با بالاترین نسبت مراجعه خانواده‌ها در ۲۸ شهر

نام شهر	نام موزه – مکان تاریخی	درصد بازدید	نام موزه – مکان تاریخی	درصد بازدید	نام موزه – مکان تاریخی	درصد بازدید
اراک	موزه چهار فصل	٦/٤	موزه دانشگاه	۰/۸	موزه آستان قدس	۰/۲
اردبیل	موزه شیخ صفی	۸/۲	پل کلخوران	۰/۲	–	–
ارومیه	موزه ارومیه	۳/۸	موزه تاریخ طبیعی ارومیه	۰/٦	موزه تبریز	۰/٤
اصفهان	موزه تاریخ طبیعی	۷/۸	چهلستون	٤/٤	موزه دوران اسلامی	۱/۸
اهواز	آستان قدس	۰/٦	تاریخ طبیعی دانشگاه بوعلی	۰/۲	قلعه فلک الافلاک	۰/۲
ایلام	قلعه فلک الافلاک	۰/٦	موزه توس	۰/٤	موزه‌های تهران	۰/۲
بندرعباس	آستان قدس	۰/٤	حمام گنجعلی خان	۰/۲	تاریخ طبیعی شیراز	۰/۲
بوشهر	–	–	–	–	–	–
تبریز	موزه تبریز	۱۰/۲	موزه ملی	۱/۲	موزه مقبره الشعرا	۰/۸
تهران	حیات وحش هفت چنار	۲/۷	هنرهای معاصر	۱/۹	موزه دارآباد	۱/۷
خرم‌آباد	قلعه فلک الافلاک	۹/٤	کاخ موزه شمس	۰/٦	دارآباد تهران	۰/٤
رشت	موزه رشت	٤/۸	موزه مجتمع خاتم الانبیا	۱/۲	ارگ بم	۰/۲
زاهدان	–	–	–	–	–	–
زنجان	تاریخ طبیعی	۸/٤	موزه رختشویخانه	۲	کاخ موزه گلستان	۰/۲
ساری	–	–	–	–	–	–
سمنان	موزه حمام	۳	موزه ۲۲ بهمن	۲/٤	هنرهای معاصر- تهران	۰/٤
سنندج	موزه سنندج	۳/۵	تاریخ طبیعی	۱/۲	حیات وحش هفت چنار	۰/۸
شهرکرد	دارآباد تهران	۰/۲	تاریخ طبیعی	۰/۲	–	–
شیراز	تاریخ طبیعی	۰/۲	موزه شاه چراغ	۰/۲	–	–
قزوین	چهلستون – قزوین	۱۰/۲	قلعه فلک الافلاک	۲/٦	هنرهای معاصر- تهران	۰/٦
قم	موزه حضرت معصومه	۳/٦	فین کاشان	۰/٤	هگمتانه	۰/۲
کرمان	موزه دفاع مقدس	۱۳/۱	موزه صنعتی	٦	حمام گنجعلی خان	۵/۲
کرمانشاه	موزه تاریخ طبیعی	۱	تکیه معاون الملک	۰/۸	موزه اثار جنگی	۰/٦
گرگان	موزه گرگان	۳/۲	آستان قدس- مشهد	۱/٤	موزه‌های تهران	۱
مشهد	موزه آستان قدس	۱۰/۸	موزه توس	۳/۲	موزه باغ نادری	۲/٤
همدان	تاریخ طبیعی- دانشگاه	۱۵/۱	هگمتانه	۳/٤	کاخ موزه نیاوران	۰/٤
یاسوج	تاریخ طبیعی- شیراز	۰/۲	–	–	–	–
یزد	تاریخ طبیعی	۷/٤	قصر آیینه	۱/۲	موزه فرش- تهران	۰/٤

پایگاه اقتصادی- اجتماعی و گردش و تفریح

در مقایسه خانواده‌هایی که حداقل یک نفر از اعضای آن‌ها اهل ۱) رفتن به پارک و مراکز تفریحی، ۲) گردش در بازار و خیابان، ۳) قدم زدن در خیابان و ٤) بازدید از نمایشگاه و موزه است، به لحاظ پایگاه اقتصادی – اجتماعی و مداومت اعضای خانواده در انجام این فعالیت‌ها مبنای مقایسه قرار گرفت. با احتساب صفر برای خانواده‌هایی که هیچ‌یک از اعضای آن فعالیت‌های مذکور را انجام نمی‌دهند و ۱ تا ۷ برای «رفتن سالی یک بار» تا «هر روز رفتن»، میانگین فعالیت خانواده‌های ساکن در ۵ منطقه شهر، دارای وضع اقتصادی و منزلت شغلی متفاوت در ٤ مورد فوق الاشاره با هم مقایسه شد (جدول ۱۳-۹).

جدول ۱۳-۹.نسبت انجام انواع فعالیت تفریحی و جشنواره‌ای در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

نوع فعالیت	ارزش منطقه سکونت					وضع اقتصادی			منزلت شغلی		
	پایین	متوسط -	متوسط	متوسط +	بالا	پایین	متوسط	بالا	پایین	متوسط	بالا
رفتن به پارک و ...	۲/۱	۲/۳	۲/۳	۲/٦	۲/۷	۲/۳	۲/٦	۲/۸	۲/٤	۲/۸	۲/۸
بازدید از نمایشگاه و موزه	۰/۵	۰/۵۸	۰/٦٦	۰/۷۷	۰/۸۷	۰/٦	۰/۸۵	۱/۱	۰/٦۳	۰/۸۵	۱/۱
گردش در بازار و خیابان	۲/۷	۲/۷	۲/۷	۳	۲/۹	۲/۸	۲/۸	۲/٦	۲/۸	۲/۹	۳
قدم زدن در خیابان	۱/۳	۱/۳	۱/۳	۱/٤	۱/۳	۱/۳	۱/۳	۱/٦	۱/۳	۱/۳	۱/۵

ویژگی‌های فردی و گردش و تفریح

گروه‌های سنی، جنسی، فعالیت، تحصیلی، مجرد و متاهل به لحاظ ۱) رفتن به پارک و مراکز تفریحی، ۲) بازدید از نمایشگاه و موزه، ۳) گردش در بازار و خیابان و ٤) قدم زدن در خیابان در جمعیت نمونه با هم مقایسه شده‌اند (جدول ۱۳-۱۰ تا ۱۳-۱۳).

جدول ۱۳-۱۰. بازدید از موزه و نمایشگاه در جمعیت نمونه

ویژگی‌های فردی		بازدید از نمایشگاه و موزه		
		تعداد	٪ سطری	میانگین
سن	۶-۱۱ ساله	۱۷۲۲	۱۸/۹	۰/۳
	۱۲-۱۸ ساله	۳۹۷۷	۲۳/۵	۰/۴
	۱۹-۲۵ ساله	۲۳۵۲	۲۳/۳	۰/۴
	۲۶-۴۰ ساله	۳۱۴۰	۲۱/۹	۰/۴
	۴۱-۶۴ ساله	۱۸۹۲	۱۶/۳	۰/۳
	بالای ۶۴ سال	۱۰۴	۴/۷	۰/۱
جنس	مرد	۶۴۲۶	۱۹/۷	۰/۳
	زن	۶۷۴۲	۲۱/۳	۰/۳
تحصیلات	بی‌سواد	۳۸۴	۵/۴	۰/۱
	ابتدایی	۲۹۳۴	۱۴/۸	۰/۲
	متوسطه	۷۷۱۲	۲۴/۴	۰/۴
	عالی	۲۱۱۸	۳۸	۰/۶
وضع فعالیت	شاغل	۳۳۰۶	۲۰/۶	۰/۳
	دانشجو	۷۱۹	۳۶	۰/۶
	محصل	۵۵۶۲	۲۳/۱	۰/۴
	خانه‌دار	۲۳۴۳	۱۶/۴	۰/۳
	دارای درآمد	۳۹۴	۱۴/۱	۰/۲
وضع تاهل	دارای‌همسر	۵۱۴۳	۱۸/۷	۰/۳
	بدون‌همسر	۲۰۴	۱۱/۴	۰/۲
	مجرد	۷۸۱۸	۲۲/۵	۰/۴
زبان مادری	فارسی	۸۵۹۳	۲۴/۲	۰/۴
	ترکی	۱۹۱۱	۱۵/۸	۰/۲
	عربی	۱۵۵	۹/۶	۰/۳
	کردی	۱۱۰۸	۱۵/۸	۰/۳
	بلوچی	۱۵۲	۱۰/۹	۰/۲
	لری و لکی	۹۰۰	۱۷/۳	۰/۳
	گیلکی	۳۷۹	۲۵/۷	۰/۴
کل		۱۳۱۸۷	۲۰/۵	۰/۳

جدول ۱۳-۱۱. رفتن به پارک و مراکز تفریحی در جمعیت نمونه

ویژگی‌های فردی		رفتن به پارک و مراکز تفریحی		
		تعداد	٪ سطری	میانگین
سن	۶-۱۱ ساله	۶۳۰۲	۶۸/۱	۲/۲
	۱۲-۱۸ ساله	۱۱۲۰۵	۶۵	۲
	۱۹-۲۵ ساله	۶۱۸۵	۶۰/۱	۲
	۲۶-۴۰ ساله	۹۹۶۱	۶۸/۱	۲/۲
	۴۱-۶۴ ساله	۶۱۳۷	۵۲	۱/۶
	بالای ۶۴ سال	۶۵۷	۲۹/۶	۱
جنس	مرد	۲۰۲۵۹	۶۱/۱	۲
	زن	۲۰۰۹۵	۶۲/۵	۲
تحصیلات	بی‌سواد	۲۶۳۱	۳۶/۶	۱/۱
	ابتدایی	۱۲۳۳۴	۶۱/۳	۱/۹
	متوسطه	۲۱۶۳۰	۶۷	۲/۲
	عالی	۳۷۸۹	۶۶/۱	۲/۲
وضع فعالیت	شاغل	۱۰۰۴۹	۶۱/۴	۲
	دانشجو	۱۲۳۸	۶۰/۴	۲
	محصل	۱۶۵۰۳	۶۷/۴	۲/۱
	خانه‌دار	۸۶۵۲	۵۹/۶	۱/۹
	دارای درآمد	۱۲۹۸	۴۵/۷	۱/۵
وضع تاهل	دارای‌همسر	۱۷۰۳۱	۶۰/۷	۲
	بدون‌همسر	۷۶۰	۴۱/۹	۱/۳
	مجرد	۲۲۵۴۸	۶۳/۶	۲
زبان مادری	فارسی	۲۳۷۰۸	۶۵/۳	۲/۱
	ترکی	۶۵۷۱	۵۳/۶	۱/۷
	عربی	۹۷۶	۵۹/۲	۱/۸
	کردی	۴۵۰۷	۶۳/۳	۲/۱
	بلوچی	۴۶۸	۳۳/۵	۱
	لری و لکی	۳۲۹۴	۶۲/۴	۲/۱
	گیلکی	۱۰۱۱	۶۸/۳	۱/۸
کل		۴۰۴۴۷	۶۱/۸	۲

جدول ۱۳-۱۲. گردش در بازار و خیابان در جمعیت نمونه

ویژگی‌های فردی		گردش در بازار و خیابان		
		تعداد	٪ سطری	میانگین
سن	۶-۱۱ ساله	۳۴۴۴	۳۷/۲	۱/۵
	۱۲-۱۸ ساله	۶۶۶۳	۳۸/۶	۱/۶
	۱۹-۲۵ ساله	۴۴۹۱	۴۳/۶	۱/۹
	۲۶-۴۰ ساله	۷۶۳۶	۵۲/۲	۲/۳
	۴۱-۶۴ ساله	۵۰۵۹	۴۲/۸	۱/۹
	بالای ۶۴ سال	۵۷۴	۲۵/۹	۱/۲
جنس	مرد	۱۳۲۸۱	۴۰/۱	۱/۷
	زن	۱۴۵۲۱	۴۵/۲	۱/۹
تحصیلات	بی‌سواد	۲۵۰۲	۳۴/۸	۱/۵
	ابتدایی	۸۱۹۸	۴۰/۷	۱/۷
	متوسطه	۱۴۴۰۹	۴۴/۷	۱/۹
	عالی	۲۷۰۵	۴۷/۲	۲/۱
وضع فعالیت	شاغل	۷۳۸۴	۴۵/۱	۲
	دانشجو	۸۲۴	۴۰/۲	۱/۷
	محصل	۹۵۰۰	۳۸/۸	۱/۶
	خانه‌دار	۷۲۴۲	۴۹/۹	۲/۲
	دارای درآمد	۱۰۱۱	۳۵/۶	۱/۶
وضع تاهل	دارای‌همسر	۱۳۵۰۴	۴۸/۲	۲/۱
	بدون‌همسر	۶۴۹	۳۵/۸	۱/۶
	مجرد	۱۳۶۴۴	۳۸/۵	۱/۶
زبان مادری	فارسی	۱۵۳۲۷	۴۲/۲	۱/۸
	ترکی	۳۹۶۹	۳۲/۴	۱/۳
	عربی	۸۴۹	۵۱/۵	۲/۴
	کردی	۳۷۸۳	۵۳/۱	۲/۴
	بلوچی	۳۴۰	۲۴/۳	۰/۹
	لری و لکی	۲۶۸۹	۵۱	۲/۴
	گیلکی	۹۵۸	۶۴/۷	۲/۷
کل		۲۷۷۶۷	۶۲/۶	۱/۸

جدول ۱۳-۱۳. قدم زدن در خیابان در جمعیت نمونه

ویژگی‌های فردی		قدم زدن در خیابان		
		تعداد	٪ سطری	میانگین
سن	۶-۱۱ ساله	۱۲۴۸	۱۳/۵	۰/۶
	۱۲-۱۸ ساله	۲۶۹۵	۱۵/۶	۰/۷
	۱۹-۲۵ ساله	۱۹۲۶	۱۸/۷	۰/۹
	۲۶-۴۰ ساله	۲۸۱۲	۱۹/۲	۰/۹
	۴۱-۶۴ ساله	۱۶۸۷	۱۴/۳	۰/۷
	بالای ۶۴ سال	۲۹۱	۱۳/۱	۰/۷
جنس	مرد	۶۰۵۶	۱۸/۳	۰/۹
	زن	۴۵۹۵	۱۴/۳	۰/۶
تحصیلات	بی‌سواد	۷۸۴	۱۰/۹	۰/۵
	ابتدایی	۲۸۴۴	۱۴/۱	۰/۷
	متوسطه	۵۸۶۹	۱۸/۲	۰/۹
	عالی	۱۱۴۴	۲۰	۰/۹
وضع فعالیت	شاغل	۲۹۳۱	۱۷/۹	۰/۸
	دانشجو	۳۴۳	۱۶/۷	۰/۸
	محصل	۳۶۸۶	۱۵/۱	۰/۷
	خانه‌دار	۲۲۱۲	۱۵/۲	۰/۷
	دارای درآمد	۴۹۰	۱۷/۳	۰/۹
وضع تاهل	دارای‌همسر	۴۸۵۹	۱۷/۳	۰/۸
	بدون‌همسر	۲۰۵	۱۱/۳	۰/۵
	مجرد	۵۵۸۴	۱۵/۸	۰/۷
زبان مادری	فارسی	۵۷۷۲	۱۵/۹	۰/۸
	ترکی	۱۲۵۵	۱۰/۲	۰/۵
	عربی	۵۳۵	۳۲/۵	۱/۷
	کردی	۱۵۹۴	۲۲/۴	۱/۱
	بلوچی	۹۰	۶/۴	۰/۳
	لری و لکی	۱۰۷۸	۲۰/۴	۱
	گیلکی	۳۷۲	۲۵/۱	۱/۱
کل		۱۰۶۵۹	۱۶/۳	۰/۸

فصل چهاردهم / مسافرت

یکی از فعالیت‌های اصلی در تعطیلات سالانه، مسافرت است. در این قسمت ضمن مروری بر نحوه فعالیت تعطیلات سالانه، انجام مسافرت و مقاصد آن مورد بررسی قرار می‌گیرد.

تعطیلات سالانه

ابتدا پرسش شده: «اعضای خانواده در تعطیلات نوروزی و تابستانی بیشتر به چه فعالیت‌هایی می‌پردازند؟» در پاسخ به این سؤال ٤ گزینه مطرح شده است: ١) انجام فعالیت‌های معمول زمان فراغت ایام هفته، ٢) مسافرت، ٣) زیارت (به محلی غیر از محل سکونت) و ٤) دید و بازدید و مهمانی. در صورتی که پاسخ غیر از این بوده، در مقوله سایر قرار گرفته است. پاسخ خانواده‌ها در ٢٨ شهر به شرح جدول ١٤-١ است.

مسافرت در سال گذشته

سؤال بعدی در مورد مسافرت در سال گذشته است: «در یک سال گذشته اعضای خانواده جهت تفریح، زیارت یا دیدن اقوام به مسافرت رفته‌اند؟» ١٣٥٨٢ خانواده (٩٧/٢ درصد) به این سؤال پاسخ داده‌اند. از این تعداد ٦٥/٩ درصد پاسخ مثبت و ٣٤/١ درصد پاسخ منفی داده‌اند.

هدف مسافرت- سپس سؤال شده: «کدام‌یک از اعضا و برای چه منظوری؟» در پاسخ به این سؤال سه مقصد مسافرتی: ١) زیارت، ٢) تفریح و ٣) دیدن اقوام و خویشان، از هم تفکیک شده و مسافرت اعضا با این مقاصد قید شده است. جمعیت خانواده‌هایی که اظهار کرده‌اند در سال گذشته از اعضای خانواده حداقل یک نفر به مسافرت رفته است، ٤١٤٤٢ نفر است. ٨٤/٨درصد اعضای این خانواده‌ها در سال گذشته به مسافرت رفته‌اند. در صورتی که نسبت این افراد را به کل جمعیت محاسبه کنیم، نسبت ٥٣/٧ درصد به دست می‌آید. بعضی از افراد فقط به یک منظور مسافرت کرده و بعضی با هر سه منظور. به همین جهت نسبت مسافرت با اهداف مختلف با یکدیگر اشتراک دارند. جدول ١٤-٢ نسبت مسافرت جمعیت با اهداف مختلف را در کل جمعیت در ٢٨ شهر نشان می‌دهد.

مقصد مسافرت- پرسش بعدی در مورد مقصد مسافرت است. در مورد هر نوع مسافرت اعضا تا سه مقصد برای هر خانواده قید شده است. سفر اعضا به این مقاصد ممکن است به صورت دسته جمعی یا به صورت انفرادی باشد (جدول ١٤-٣ تا ١٤-٥).

مشهد شهری است که بالاترین نسبت سفر زیارتی به آن انجام می‌شود. ٢٤/٤ درصد

خانواده‌های نمونه اظهار داشته‌اند که در سال گذشته (نسبت به پاییز ۷۸) به آن سفر کرده‌اند. در مرتبه بعد قم قرار دارد با نسبت ٦/٦ درصد سفر به آن برای زیارت. ۱/۳ درصد خانواده‌های نمونه به سفر حج، ۱/۲ درصد به سفر به شیراز (زیارت شاه‌چراغ) و ۱ درصد به سفر به سوریه اشاره کرده‌اند. سایر مقاصد دارای نسبت‌هایی کمتر از ۱ درصد است.

بالاترین نسبت سفر تفریحی مربوط به سفر به تهران است. ۸ درصد خانواده‌ها اظهار داشته‌اند در سال گذشته به آن سفر کرده‌اند. سفر به شمال و کنار دریا با ۵/۹ درصد در مرتبه دوم قرار دارد. سفر به مشهد با ٤/٤ درصد، اصفهان با ۳/۹ درصد، شیراز با ۳/٦ درصد و همدان با ۱ درصد در مرتبه بعد قرار دارند. سایر مقاصد سفر تفریحی دارای نسبت‌هایی کمتر از ۱ درصد هستند.

در سفر به قصد دیدن اقوام و خویشان نیز تهران رتبه اول را دارا است. ۱۳/۲ درصد خانواده‌ها اظهار داشته‌اند که در طول سال گذشته برای دیدن اقوام و خویشان خود به تهران سفر کرده‌اند. سفر به اصفهان به قضد دیدار اقوام با ۲/۷ درصد، شیراز با ۲/۵ درصد، مشهد با ۱/۹ درصد، کرج با ۱/۳ درصد و شمال با ۱/۲ درصد در مرتبه بعد قرار دارند. سایر مقاصد دارای نسبت‌هایی کمتراز ۱ درصد در جمعیت خانواده‌های نمونه است.

در صورتی که مقاصد مسافرتی را برحسب موقعیت جغرافیایی آن‌ها نسبت به هر شهر به مقاصد درون استان تهران، بیرون از استان و خارج از کشور طبقه‌بندی کنیم، مقصد زیارتی ۸/۵درصد خانواده‌ها درون استانی، ۳۳/٦ درصد برون استانی و ۲/۵ درصد خارج از کشور است.

مقصد مسافرت تفریحی ۸/۹ درصد خانواده‌ها درون استانی، ۳۸/۸ درصد برون استانی و ۰/۵ درصد خارج از کشور است.

نسبت مسافرت خانواده‌ها برای دیدن اقوام و خویشان در درون استان ۱۳ درصد، برون استان ۳۵/۲ درصد و خارج از کشور ۰/۳ درصد است.

جدول ١٤-٦ تا ١٤-٨، نسبت مسافرت زیارتی، تفریحی و برای دیدار خویشان را به تفکیک: درون و بیرون استان و خارج از کشور برای ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

جدول ۱۴-۱. فعالیت‌های معمول تعطیلات سالانه خانواده‌ها در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع فعالیت			
	فعالیت‌های معمول زمان فراغت ایام هفته	مسافرت	زیارت (به محلی غیر از محل سکونت)	دید و بازدید و مهمانی
اراک	۵۰/۳	۴۲/۹	۳۴/۳	۶۷/۹
اردبیل	۱۷	۲۳/۴	۹/۶	۷۱/۴
ارومیه	۴۳/۳	۲۴/۵	۱۶/۷	۵۸/۳
اصفهان	۴۰/۸	۴۹/۶	۳۴	۷۲/۴
اهواز	۵۴	۴۲/۲	۳۱/۲	۶۶/۶
ایلام	۴۲/۸	۶۱/۸	۷۰/۸	۶۶
بندرعباس	۳۰/۲	۴۶	۲۲/۶	۴۷/۶
بوشهر	۱۷/۸	۳۹/۶	۳۶	۵۱
تبریز	۵۲/۴	۳۰/۶	۱۶/۶	۶۰/۸
تهران	۲۰/۵	۴۹/۷	۲۶/۱	۴۶/۶
خرم‌آباد	۴۶/۳	۳۱/۵	۱۹/۶	۵۳/۳
رشت	۳۶/۸	۴۱/۲	۲۶/۸	۶۹/۴
زاهدان	۴۲/۴	۴۴/۶	۱۷/۴	۴۵
زنجان	۲۵/۳	۳۱/۳	۱۷/۲	۴۸/۱
ساری	۵۹	۵۵/۶	۴۷/۸	۷۷/۹
سمنان	۲۳/۶	۵۷	۳۸/۸	۵۶/۸
سنندج	۴۴/۳	۳۲/۱	۱۸/۱	۵۳/۷
شهرکرد	۳۲/۸	۳۸	۲۹/۸	۶۰/۶
شیراز	۲۷/۶	۳۵/۹	۱۱/۳	۴۹/۴
قزوین	۴۷/۲	۵۵	۳۶/۶	۷۶/۸
قم	۵۱/۱	۵۸/۲	۳۱/۹	۵۱/۵
کرمان	۳۰/۸	۴۵/۸	۳۳/۵	۵۶/۹
کرمانشاه	۳۳/۸	۲۴/۸	۱۸/۲	۵۰
گرگان	۴۴/۷	۴۳/۱	۳۱	۵۴/۷
مشهد	۵۱/۴	۴۰/۸	۱۸/۲	۶۱
همدان	۱۱/۹	۲۹	۲۰/۲	۴۸/۴
یاسوج	۱۵/۸	۴۵/۶	۳۹/۲	۴۵/۸
یزد	۵۲/۱	۳۸/۵	۲۹/۹	۶۴/۱
۲۸ شهر	۳۷/۴	۴۱/۳	۲۸	۵۸/۳

جدول ۱۴-۲. نسبت مسافرت جمعیت در یک سال گذشته (نسبت به پاییز ۷۸) به تفکیک هدف در ۲۸ شهر

نام شهر	هدف (درصد)		
	زیارت	تفریح	دیدار خویشان
اراک	۲۵/۷	۱۶/۲	۳۲
اردبیل	۱۱/۱	۱۷	۲۱/۸
ارومیه	۱۳/۵	۱۲/۳	۲۸/۹
اصفهان	۳۰/۶	۳۰/۷	۲۹/۲
اهواز	۲۷/۳	۳۱/۹	۳۲/۲
ایلام	۷۰/۷	۵۶/۷	۵۰/۸
بندرعباس	۲۰/۷	۲۷/۷	۳۳/۱
بوشهر	۳۳/۱	۳۹	۴۲/۸
تبریز	۱۴/۹	۱۸/۹	۲۲/۵
تهران	۲۹/۱	۳۱	۳۳/۷
خرم‌آباد	۲۰/۷	۱۰/۸	۲۸/۷
رشت	۲۷/۲	۲۸/۱	۳۵/۵
زاهدان	۲۶/۶	۳۰/۵	۴۱/۹
زنجان	۲۲/۱	۲۱/۷	۲۶/۳
ساری	۳۴/۱	۳۰/۴	۳۹/۸
سمنان	۴۸/۸	۳۸/۳	۴۸/۷
سنندج	۱۸/۹	۲۴/۱	۴۱/۹
شهرکرد	۲۴/۱	۲۳/۳	۳۰/۳
شیراز	۱۹/۳	۲۶/۹	۳۳/۷
قزوین	۳۳/۱	۳۹/۳	۴۳
قم	۲۵	۱۶/۹	۴۳/۶
کرمان	۳۹/۶	۲۹/۲	۳۲/۴
کرمانشاه	۳۰	۲۹/۶	۴۳/۲
گرگان	۳۷/۹	۲۹/۱	۳۹/۲
مشهد	۱۸/۴	۲۳/۴	۳۳/۶
همدان	۲۴/۲	۲۴/۹	۲۸/۲
یاسوج	۴۸/۷	۴۸/۵	۵۵/۳
یزد	۲۹/۹	۲۳/۱	۲۵/۹
۲۸ شهر	۲۹	۲۸/۱	۳۵/۸

جدول ۱٤-۳. مهمترین مقاصد زیارتی برای خانواده‌های نمونه در ۲۸ شهر و نسبت سفر به آن

نام شهر	مقصد	٪	مقصد	٪	مقصد	٪
اراک	مشهد	۲۰/۸	قم- جمکران	۱۲	شیراز	۱/۲
اردبیل	مشهد	۱۳/۲	قم- جمکران	۳/٤	تهران	۱
ارومیه	مشهد	۱٦/۳	قم	٥	تهران	۱/۲
اصفهان	مشهد	۳۱/٦	قم- جمکران	۱۰/٤	مکه	۳/٤
اهواز	مشهد	۲٦	قم- جمکران	۸٤	شیراز	۲/۲
ایلام	صالح آباد	٥۱	مشهد	۲۱/٦	حاج بختیار	۱۱/۸
بندر عباس	مشهد	۱۹/۲	شیراز	۲/۲	قم- جمکران	۱/۸
بوشهر	مشهد	۲۷/٦	شیراز	۱٤/٤	قم- جمکران	۹/٤
تبریز	مشهد	۱٦/۸	قم	٥/۸	مکه	۱/۸
تهران	مشهد	۲۸/٤	قم- جمکران	۸/۲	مکه	۱/۹
خرم‌آباد	مشهد	۱۹/٦	قم	٦/۸	امامزاده محمد	٤/٤
رشت	مشهد	۲۱/٦	قم	٦/۸	امامزاده ابراهیم	٤
زاهدان	مشهد	۳۱/۲	قم	۲/٥	مکه	۱/۲
زنجان	مشهد	۲۳	قم- جمکران	۸/٤	مکه	۲
ساری	مشهد	۳۳/۳	قم-جمکران	٦/٦	پهنه کلا	۲/۸
سمنان	مشهد	٥۰/۸	قم	۱۲/۲	تهران	٤/٦
سنندج	مشهد	٦/۹	نگل	٦/۱	ویس القرن	٦/۱
شهرکرد	مشهد	۲٥/۲	قم	٤/٦	شیراز	۳/۲
شیراز	مشهد	۲۰/۸	قم-جمکران	۲/۸	سوریه	۱
قزوین	مشهد	۲۹/٦	قم-جمکران	۹/٤	تهران	۳
قم	مشهد	۲۸/۹	مکه	۲	امامزاده داود	۱
کرمان	مشهد	٤۰/۷	قم-جمکران	٥/۲	جوپار	٤/۲
کرمانشاه	مشهد	۱۸/٦	قم	۱۱/٤	تهران	۲/٤
گرگان	مشهد	٤۱/۹	قم	٦/٤	تهران	۳/٦
مشهد	قم- جمکران	۱٤/٤	مکه	۳/۸	سوریه	۳/٤
همدان	مشهد	۲۲/٦	قم	۱٥/۷	شیراز	۱
یاسوج	بی‌بی حکیمه	۱٥/۸	شیراز	۱٦/٦	مشهد	۱٤/٦
یزد	مشهد	۳۲/۹	قم-جمکران	٦/٤	مکه	۱/٦

جدول ۱٤-٤. مهمترین مقاصد تفریحی برای خانواده‌های نمونه در ۲۸ شهر و نسبت سفر به آن

نام شهر	مقصد	٪	مقصد	٪	مقصد	٪
اراک	تهران	۷/٦	شمال	٦/٤	اصفهان	۲/۸
اردبیل	تهران	۱۰/٦	آستارا	۳/٤	سرعین	۲/۸
ارومیه	تهران	٦	تبریز	۳	شمال	۱/۸
اصفهان	شمال	۱۲/٤	مشهد	۱۲/۲	شیراز	۳/۸
اهواز	مشهد	۱۳/٤	تهران	۱۱/۸	اصفهان	۱۱
ایلام	تهران	۱۱/۲	کاشان	۹/٦	مهران	۷/۲
بندرعباس	تهران	۸/۹	شیراز	۸/۵	مشهد	٦
بوشهر	شیراز	۳۰/٦	تهران	۱۲/٤	اصفهان	۱۱/٤
تبریز	شمال	۹/۸	تهران	٤/٦	سرعین	۳/٤
تهران	شمال	۲۱/۹	اصفهان	٤/۸	کیش	۲/۵
خرم‌آباد	تهران	۵/۲	اصفهان	۳/۲	شمال	۲/۲
رشت	تهران	۱۰/۲	بندر انزلی	٤/۲	لاهیجان	۳/۲
زاهدان	مشهد	۱٦/۳	زابل	۹/۵	تهران	٤/۵
زنجان	شمال	۱۰/۸	تهران	۸	اصفهان	۲/۸
ساری	تهران	۱۱/۲	مشهد	۱۰/٦	اصفهان	٤/٤
سمنان	تهران	۱۸/۲	شمال	۱۵/۸	مشهد	٦
سنندج	تهران	۷/۳	مریوان	٦/۷	کرمانشاه	٤/۳
شهرکرد	اصفهان	۸/۸	شیراز	۵/٦	شمال	۵/۲
شیراز	اصفهان	۷/۹	تهران	۷/۹	شمال	۵/۸
قزوین	شمال	۱۱/٦	تهران	۹/٦	آستارا	۵
قم	شمال	۷/۳	تهران	۳/٦	اصفهان	۱/٦
کرمان	مشهد	۸/۳	تهران	۷/۵	شمال	٦/۲
کرمانشاه	تهران	٦/٤	شمال	٦/۲	اصفهان	٤/۲
گرگان	تهران	۱۲/۵	مشهد	۱۰/۳	شاهرود	۳/٤
مشهد	شمال	۹/۸	تهران	۸/٦	اصفهان	۲/۲
همدان	تهران	۱۱/۳	شمال	۱۱	اصفهان	۳/۸
یاسوج	شیراز	۲۰	گچساران	۹/۸	نورآباد	۷/۲
یزد	مشهد	۹/٤	تهران	۹/۲	اصفهان	٤/۸

جدول ۱۴-۵. مهمترین مقاصد دیدار خویشان برای خانواده‌های نمونه در ۲۸ شهر و نسبت سفر به آن

نام شهر	مقصد	٪	مقصد	٪	مقصد	٪
اراک	تهران	۲۳/۴	اصفهان	۲/۶	کرج	۲/۶
اردبیل	تهران	۱۶/۸	روستاهای اطراف	۱/۶	مشکین شهر	۱/۶
ارومیه	تهران	۸/۷	تبریز	۶/۸	خوی	۳/۸
اصفهان	اصفهان	۱۰/۴	شیراز	۴	اهواز	۲/۶
اهواز	اصفهان	۱۰/۴	تهران	۹/۸	شیراز	۴/۲
ایلام	تهران	۱۷/۴	دهلران	۸/۴	مشهد	۶
بندرعباس	شیراز	۵/۶	تهران	۳/۴	کرمان	۲/۶
بوشهر	شیراز	۲۶/۴	اصفهان	۷/۸	تهران	۷/۴
تبریز	تهران	۱۱/۸	اهر	۲/۲	ارومیه	۰/۸
تهران	اصفهان	۳/۱	همدان	۲/۳	شمال	۲/۱
خرم‌آباد	تهران	۸/۶	بروجرد	۵/۴	اندیمشک	۳/۶
رشت	تهران	۲۳/۴	کرج	۲/۲	زنجان	۱/۸
زاهدان	زابل	۱۴/۹	مشهد	۱۱/۴	بیرجند	۵
زنجان	تهران	۲۰/۸	قم	۲/۴	کرج	۲
ساری	تهران	۱۶/۹	اطراف شهر	۵/۴	قائم شهر	۳/۴
سمنان	تهران	۳۷/۶۰	شمال	۹/۴	شاهرود	۳
سنندج	تهران	۷/۷	کرمانشاه	۷/۷	مریوان	۶/۱
شهرکرد	اصفهان	۱۶/۲	اهواز	۵/۲	تهران	۵
شیراز	تهران	۸/۳	اصفهان	۳/۶	بوشهر	۱/۶
قزوین	تهران	۲۳	کرج	۳/۶	شمال	۳/۲
قم	تهران	۱۹/۶	همدان	۴/۴	کرج	۳
کرمان	تهران	۶/۵	رفسنجان	۳/۶	جیرفت	۳
کرمانشاه	تهران	۱۲/۸	روستاهای اطراف	۳	سنقر	۳
گرگان	تهران	۱۳/۹	مشهد	۹/۳	شاهرود	۵/۲
مشهد	تهران	۱۰/۴	تربت حیدریه	۳/۲	قوچان	۳
همدان	تهران	۲۴/۸	کرمانشاه	۲/۶	قروه	۲/۲
یاسوج	شیراز	۱۵/۸	گچساران	۱۲/۸	نورآباد	۹/۸
یزد	تهران	۱۴/۶	مشهد	۴	اصفهان	۳/۲

جدول ۱۴-۶. نسبت مسافرت زیارتی خانواده‌ها به درون و بیرون استان و خارج از کشور در ۲۸ شهر

نام شهر	مقصد		
	درون استان	برون استان	خارج از کشور
اراک	۲/۴	۳۶/۹	۲/۶
اردبیل	-	۱۸/۸	۲
ارومیه	۰/۴	۲۲/۵	۱/۸
اصفهان	۱/۶	۴۵	۴/۶
اهواز	۵/۲	۴۰/۸	۱/۶
ایلام	۹۶/۸	۴۳/۲	۱/۴
بندرعباس	۲/۸	۲۶/۸	۱/۴
بوشهر	۱/۶	۵۷	۳/۴
تبریز	-	۲۳/۶	۲/۶
تهران	۱/۲	۳۷/۵	۳/۹
خرم‌آباد	۵/۴	۲۹/۳	۱/۶
رشت	۱۱/۲	۲۹	۲/۲
زاهدان	۰/۴	۳۵/۵	۱/۷
زنجان	۱/۸	۳۳/۳	۳/۴
ساری	۸/۲	۴۲/۴	۴
سمنان	۲/۶	۶۸/۸	۳/۴
سنندج	۲۱/۳	۱۰/۴	۱/۲
شهرکرد	۱/۶	۳۸/۴	۲/۲
شیراز	۱/۶	۲۵/۸	۱/۶
قزوین	۷/۶	۴۳	۳/۸
قم	۰/۲	۳۱/۵	۲/۸
کرمان	۹/۱	۵۲/۴	۵/۴
کرمانشاه	۱۳/۸	۳۷/۲	۰/۸
گرگان	۱/۴	۵۶/۳	۲/۴
مشهد	۳/۴	۲۱/۶	۸/۲
همدان	۰/۴	۳۹/۹	۰/۸
یاسوج	۴۳	۴۷/۲	۰/۴
یزد	-	۴۲/۷	۳/۴
۲۸ شهر	۸/۵	۳۳/۶	۲/۵

جدول ۱۴-۷. نسبت مسافرت تفریحی خانوادهها به درون و بیرون استان و خارج از کشور در ۲۸ شهر

نام شهر	مقصد		
	درون استان	برون استان	خارج از کشور
اراک	۲/۴	۲۵/۱	–
اردبیل	۹/۴	۲۳/۸	۰/۲
ارومیه	۳/۶	۲۲/۵	۰/۶
اصفهان	۵/۲	۴۴/۲	۱/۴
اهواز	۱۰	۵۷/۸	۰/۲
ایلام	۴۲/۶	۶۱/۸	–
بندرعباس	۸/۱	۴۶/۸	۰/۲
بوشهر	۲/۲	۸۵	۱/۲
تبریز	۴/۶	۲۸/۲	۰/۲
تهران	۱/۷	۴۸/۲	۲/۱
خرم‌آباد	۲/۸	۲۱/۶	–
رشت	۱۶/۲	۱۹	۰/۴
زاهدان	۱۶/۳	۴۳	–
زنجان	۱	۳۳/۹	۰/۶
ساری	۱۲/۲	۴۴/۲	۱/۴
سمنان	۱۰	۶۳	۰/۶
سنندج	۱۶/۷	۲۲/۴	۰/۶
شهرکرد	۱	۴۰/۲	۰/۴
شیراز	۷/۹	۳۹/۵	۱
قزوین	۳/۶	۷۰/۸	۰/۴
قم	۱/۸	۲۶/۷	۰/۴
کرمان	۱۷/۱	۳۶/۵	۰/۲
کرمانشاه	۱۹/۲	۳۵	–
گرگان	۲	۵۴/۳	۰/۶
مشهد	۹	۳۳	۰/۶
همدان	۳/۴	۴۲/۱	–
یاسوج	۳۱/۲	۷۲/۴	–
یزد	۲/۶	۳۷/۹	۰/۸
۲۸ شهر	۸/۹	۳۹/۳	۰/۵

جدول ۱٤-۸. نسبت سفر به منظور دیدارخویشان به درون و بیرون استان و خارج از کشور در ۲۸ شهر

نام شهر	مقصد		
	درون استان	برون استان	خارج از کشور
اراک	۹/۲	۳۹/۹	–
اردبیل	۹/۲	۲٤/۲	–
ارومیه	۱۷/۳	۲۵/٦	۰/۲
اصفهان	۷/۲	۳٤/٤	–
اهواز	۲۱/۲	٤۰/۲	۰/۸
ایلام	۲۵/۲	۵۳	۰/٦
بندرعباس	۱۳/۱	۳۳/۷	۱
بوشهر	۵/٦	٦۸	–
تبریز	۸/۲	۱۸/٤	۱
تهران	۲/۹	٤۰/۸	۱/٤
خرم‌آباد	۸	٤۱/۳	۰/۲
رشت	۱۰/۸	۱۸/٤	۰/٤
زاهدان	۲٦	۳۵/۳	–
زنجان	۵/٤	۳۷/۱	–
ساری	۱۹/۱	۳٦/۱	۰/٦
سمنان	۱۱	٦۷/٦	۰/٤
سنندج	۳۰/۷	۲۵	–
شهرکرد	۲/٤	٤۱/٤	۰/٦
شیراز	۱۵/۷	۲۵/۲	۰/٦
قزوین	۱۰/۲	۵۰/۸	–
قم	٤/۸	۵٦/٦	–
کرمان	۲۲/٤	۱۹/۲	–
کرمانشاه	۳۰/٤	۳٤/٦	–
گرگان	۵/٦	۵۲/۳	–
مشهد	۲۵/۲	۲٤/۲	–
همدان	۱/٦	٤٦/۲	–
یاسوج	۳۸/۸	۵۰/٤	–
یزد	۱/٦	۳٦/۳	۰/٤
۲۸ شهر	۱۳	۳۵/۲	۰/۳

پایگاه اقتصادی- اجتماعی و انجام مسافرت

رابطه انجام مسافرت از سوی اعضای خانواده و مقصد آن در ۳ مقوله درون و بیرون استان و خارج از کشور با پایگاه اقتصادی- اجتماعی خانوادهها از طریق سه شاخص ارزش منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی سرپرست خانواده مورد بررسی قرار میگیرد (منزلت شغلی در سه گروه بالای ۸۰، ٦۰-۸۰ و کمتر از ٦۰ طبقهبندی شده است).

با بالا رفتن پایگاه اقتصادی- اجتماعی خانواده، نسبت مسافرت به صورت مطلق و سفر زیارتی، تفریحی و به قصد دیدن اقوام به بیرون استان و سفر زیارتی و تفریحی به خارج از کشور افزایش مییابد. در حالی که سفر درون استانی تغییری نمیکند یا کاهش مییابد. سفر دورن استانی بیش از منطقه سکونت از وضع اقتصادی و رتبه اجتماعی تاثیر میپذیرد.

جدول ١٤-۹. مسافرت در پایگاههای اقتصادی- اجتماعی مختلف

متغیر	ارزش منطقه سکونت				
	پایین	متوسط -	متوسط	متوسط +	بالا
انجام مسافرت	۵۷/۳	٦۲/۹	٦٦/٦	۷۰/۵	۷٦/۱
مسافرت زیارتی:					
درون استانی	۸/۹	۸/۸	۷/۵	۹/۷	۸/۳
برون استانی	۲۵/۵	۳۱/٦	۳۳/۷	۳٤/۹	٤۰/۲
خارج از کشور	۱/۵	۱/۷	۲/٤	۳/۷	۳/۷
مسافرت تفریحی:					
درون استانی	۸/۹	۹/۵	۸/٦	۸/۵	۱۰/۱
برون استانی	۲٤	۳۰	۳۹/٤	٤۸/۲	۵۸/۲
خارج از کشور	۰/۲	۰/۳	۰/۵	۰/٦	۰/۸
مسافرت برای دیدن اقوام:					
درون استانی	۱٦/۷	۱۳/۷	۱۲/۲	۱۱/۳	۱۱/۲
برون استانی	۲۳/۱	۳۰/۲	۳٤/۷	٤۰/٦	٤۹/۸
خارج از کشور	۰/۲	۰/۱	۰/۳	۰/٤	۰/۲

ادامه جدول ١٤-٩. مسافرت در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

متغیر	وضع اقتصادی			منزلت شغلی		
	پایین	متوسط	بالا	پایین	متوسط	بالا
انجام مسافرت	٦٤/٦	٧٢	٧٤/٣	٦٥/٨	٧٤/٦	٨٣/٤
مسافرت زیارتی:						
درون استانی	٩/٥	٦/٧	١/٩	٨/٩	١٠	٣/٩
برون استانی	٣١/٦	٣٨/٥	٣١/١	٣٢/٤	٣٨/٩	٣٩/٢
خارج از کشور	٢/٢	٤/١	١٠/٤	٢	٢/٤	٦
مسافرت تفریحی:						
درون استانی	٩/٦	٧/٦	٢/٨	٩/٥	٨/٤	٨/١
برون استانی	٣٥/٥	٥٣/٢	٦٥/١	٣٧/٦	٥٣/٢	٨٠/٨
خارج از کشور	٠/٣	٠/٦	٢/٨	٠/٤	٠/٦	٢/١
مسافرت برای دیدن اقوام:						
درون استانی	١٤	١٠/٢	٤/٧	١٤/٣	١١/٥	١١/٧
برون استانی	٣٢/٩	٤٠/٢	٣٨/٧	٣٣	٤٥/٩	٦٢/٦
خارج از کشور	٠/٢	٠/٣	-	٠/٢	٠/٢	١/٢

فصل پانزدهم / ورزش

در زمینه ورزش، از انجام ورزش، نوع و زمان آن، عضویت در باشگاه و کلوپ و تماشا و خرید وسایل ورزشی سؤال شده است.

انجام ورزش

ابتدا پرسش شده: «از اعضای خانواده کسی اهل انجام ورزش و بازی (بیرون و داخل منزل) است؟» ٦٥/٧ درصد خانوادهها (٩١٧٧ خانواده) به این سؤال پاسخ مثبت و ٣٤/٣ درصد (٤٧٩٩ خانواده) پاسخ منفی دادهاند.

نوع ورزش- سپس از نوع ورزش و انجام آن توسط اعضای خانواده پرسش شده است. در خانوادههای اهل ورزش، ٤٦٠٥٢ نفر افراد بالای ٦ سال زندگی میکنند (٧٠/٤ درصد جمعیت نمونه) که ٤٥ درصد آنها (٢٠٧٤٠ نفر) معمولا ورزش میکنند. در صورتی که نسبت این افراد را به کل جمعیت محاسبه کنیم، نسبت ٣١/٧ درصد به دست میآید. جدول ١٥-٤، نسبت انجام ورزش در جمعیت را در ٢٨ شهر نشان میدهد.

این افراد به انجام ١ تا ٥ نوع ورزش میپردازند. ٢١/٤ درصد جمعیت نمونه به انجام ١ورزش، ٧/١ درصد ٢ و ٣/٢ درصد به انجام ٣ تا ٥ نوع ورزش میپردازند. جدول ١٥-١، نوع ورزش و نسبت انجام آن در خانوادهها (حداقل توسط ١ نفر) و توسط افراد و جدول ١٥-٥ نسبت انجام انواع ورزش را به تفکیک ٢٨ شهر نشان میدهد.

محل انجام ورزش- سؤال بعدی در مورد محل انجام ورزش بوده است. در این مورد پاسخگو میتوانسته از گزینههای: ١) خانه، ٢) کوچه و خیابان، ٣) استادیوم، باشگاه، میدان ورزشی، مکانهای ورزشی محله (کلا محل ورزشی)، ٤) مدرسه و دانشگاه، ٥) پارک و ٦) سایر اماکن، استفاده کند.

٦٠/٧ درصد افراد اهل ورزش در ١ محل، ٢٣/٩ درصد در ٢، ٧/٨ درصد در ٣ و ٢/٣ درصد در بیش از ٣ محل ورزش میکنند. ٥/٣ درصد هم به این سؤال پاسخ ندادهاند. جدول ١٥-٢، نسبت انجام ورزش در اماکن مورد اشاره و جدول ١٥-٦، نسبت انجام ورزش را در اماکن مختلف به تفکیک شهر نشان میدهد.

جدول ۱۵-۱. انجام انواع ورزش در خانواده و توسط افراد

نوع ورزش	خانواده‌ها		افراد	
	تعداد	٪ کل	تعداد	٪ کل
فوتبال	٤٨٣٢	٣٤/٦	٩٥٥٠	١٤/٥
نرمش و حرکات ورزشی	٢٧٨٥	١٩/٩	٥٥٥٣	٨/٥
والیبال	١٩٣٧	١٣/٨	٣١٩٦	٤/٩
بسکتبال	٧٦٦	٥/٥	١٥٨٤	٢/٤
بدنسازی	٧٤٧	٥/٣	١٣٢٧	٢
شنا	٦٨٩	٤/٩	١٤١٤	٢/٢
کشتی	٤٧٣	٣/٤	٧٠٢	١/١
کوهنوردی	٤٤٧	٣/٢	٨٩٣	١/٤
کاراته	٣٩٤	٢/٨	٥٥٣	٠/٨
بدمینتون	٣٣١	٢/٤	٧٦٥	١/٢
دومیدانی	٢٩٦	٢/١	٥٤٤	٠/٨
دوچرخه سواری	٢٧١	١/٩	٥٦٦	٠/٩
تنیس- تنیس روی میز	٢٤٨	١/٨	٥٤٠	٠/٨
تکواندو	٢٢٦	١/٦	٣٥٩	٠/٥
ژیمناستیک	٢٠١	١/٤	٣٣٦	٠/٥
وزنه برداری	١٩٩	١/٤	٢٥٣	٠/٤
پیاده روی	١٦٣	١/٢	٣٧٨	٠/٦
رزمی	١٤٧	١	٢٥٣	٠/٤
کنگفو	١٠٧	٠/٨	١٣٧	٠/٢
باستانی- محلی	٨٩	٠/٦	١٣٩	٠/٢
بوکس	٧٨	٠/٥	١١١	٠/٢
جودو	٥٤	٠/٤	٩٠	٠/١
بارفیکس	٤١	٠/٣	٩٠	٠/١
هندبال	٤٠	٠/٣	٥٣	٠/٠٨
ماهیگیری	٢٦	٠/٢	٣٤	٠/٠٥
اسکیت	٢٣	٠/٢	٤٨	٠/٠٧
تیراندازی	١٧	٠/١	٢٢	٠/٠٣
یوگا	١٧	٠/١	١٩	٠/٠٣

ادامه جدول ۱۵-۱. انجام انواع ورزش در خانواده و توسط افراد

نوع ورزش	خانواده‌ها		افراد	
	تعداد	٪ کل	تعداد	٪ کل
پرش	۱۵	۰/۱	۵۶	۰/۰۸
اسب دوانی- سوارکاری	۱۲	۰/۰۸	۲۱	۰/۰۳
کانگ فوتوا	۱۱	۰/۰۸	۱۲	۰/۰۲
موتورسواری	۱۱	۰/۰۸	۱۶	۰/۰۲
وشو	۹	۰/۰۶	۱۰	۰/۰۱
اسکی	۷	۰/۰۵	۱۱	۰/۰۱
قایقرانی	٤	۰/۰۳	٦	۰/۰۰۹
هاکی	٤	۰/۰۳	۵	۰/۰۰۹
پرتاب وزنه	۳	۰/۰۲	۳	۰/۰۰۵
شکار	۲	۰/۰۲	۳	۰/۰۰۵
واترپلو	۲	۰/۰۲	۲	۰/۰۰۵

شانسو، آی کی دو، اروبیک، بیس بال، پرتاب نیزه، پرش از ارتفاع، تک چرخ، دست رشته، شمشیر بازی، فولکانتاک، کاتا، کوک سول دان و گلف هر کدام ۱ مورد در خانواده و بین ۱ تا ۳ فرد در جمعیت به انجام آن می‌پردازند.

جدول ۱۵-۲. محل انجام ورزش

متغیر	محل ورزش					
	خانه	کوچه و خیابان	مکان ورزشی	مدرسه و ...	پارک	سایر اماکن
تعداد	۷۹۸۵	٤٦۰۵	۷۵٤۵	۷۲٦۸	۱٦۸۹	٤۹۰
٪ در جمعیت اهل ورزش	۳۸/۲	۲۲	۳٦/۱	۳٤/۷	۸/۱	۲/۳
٪ در کل جمعیت	۱۲/۲	۷	۱۱/۵	۱۱/۱	۲/٦	۰/۷

زمان ورزش- پرسش‌های بعدی در مورد زمان انجام ورزش است: «۱) هر یک از اعضای خانواده به طور متوسط چقدر از وقت خود را صرف ورزش می‌کند؟ ۲) در هفته گذشته هر یک از اعضا چقدر از وقت خود را به انجام ورزش اختصاص داده‌اند؟» میانگین زمان ورزش برای افراد اهل ورزش در هفته ۳/٤ ساعت و برای کل جمعیت ۷۲ دقیقه در هفته است. میانگین زمان ورزش در هفته گذشته (پاییز ۷۸) برای افراد اهل ورزش ۳/۲ ساعت و برای کل

جمعیت ٦١ دقیقه است. جدول ١٥-٣، زمان ورزش در هفته را به صورت طبقه‌بندی شده و جدول ١٥-٧، میانگین زمان ورزش برای اهل ورزش و سرانه زمانی ورزش در جمعیت را به تفکیک شهرنشان می‌دهد.

جدول ١٥-٣. زمان انجام ورزش در هفته و هفته گذشته

متغیر		زمان انجام ورزش (ساعت)							
		١ و ١-	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨ و +
درهفته	٪ در جمعیت اهل ورزش	١٨/٧	٢٨/١	١٥/٢	١١/٥	٥/٥	٧	٤/٩	٩/١
	٪ درکل جمعیت	٦	٩	٤/٩	٣/٧	١/٨	٢/٢	١/٦	٢/٩
درهفته گذشته	٪ در جمعیت اهل ورزش	٢٨/٨	٢٥	١٢/٧	٩/٦	٥	٦/١	٤/٣	٨/٤
	٪ درکل جمعیت	٩/٢	٨	٤/١	٣/١	١/٦	٢	١/٤	٢/٧

عضویت در تشکل ورزشی

پرسش بعدی در مورد عضویت افراد در تیم، باشگاه، کلوپ و به طور کلی تشکل‌های ورزشی است: «از اعضای خانواده کسی عضو باشگاه، کلوپ یا تیم ورزشی هست؟» در ٢١/٩ درصد خانواده‌ها حداقل ١ نفر عضو باشگاه، تیم یا کلوپ ورزشی است. در جمعیت نمونه ٥/٥درصد افراد (٣٥٩٣ نفر) عضو تشکل‌های ورزشی هستند.

تماشای ورزش

تماشای ورزش سؤال دیگری است که از جمعیت نمونه پرسش شده است: «کدام یک از اعضای خانواده برای تماشای ورزش به اماکن، سالن‌ها و میدان‌های ورزشی می‌رود؟» ١١/٦درصد جمعیت نمونه (٧٦٢٠ نفر) برای تماشای ورزش به اماکن ورزشی می‌روند.

زمان تماشا- سؤال بعدی در مورد زمان تماشای ورزش در اماکن ورزشی است: «به طور متوسط چه بخشی از اوقات فراغت خود را در هفته صرف این امر می‌کنند؟» در جمعیت اهل تماشا، میانگین زمان تماشا در هفته ٢/٦ ساعت است. در صورتی که سرانه تماشای ورزش را برای کل جمعیت محاسبه کنیم، رقم ١٨ دقیقه در هفته به دست می‌آید.

جدول ١٥-٨، نسبت عضویت در تشکل‌های ورزشی، نسبت تماشای ورزش در اماکن ورزشی و سرانه زمانی تماشا در این اماکن را در جمعیت نشان می‌دهد.

جدول ۱۵-٤. نسبت انجام ورزش در جمعیت نمونه در ۲۸ شهر (درصد)

شهر	انجام ورزش
اراک	۳۳/۱
اردبیل	۱۹/٦
ارومیه	۲۵/۲
اصفهان	۳٦/٦
اهواز	۳۲/۸
ایلام	۳۹/۱
بندرعباس	۲٤/۷
بوشهر	۳۰
تبریز	۳۲/۵
تهران	۳۸/۱
خرم آباد	۳٦/۵
رشت	۳۱/٦
زاهدان	۲۸/۲
زنجان	۲٤/۸
ساری	۳٦/۷
سمنان	۳۳/۳
سنندج	۲۲
شهرکرد	۳۹/۹
شیراز	۲۸/۳
قزوین	۳۸/٤
قم	۳۵/۵
کرمان	۳۳/۷
کرمانشاه	۳۲/٦
گرگان	۳۱/۱
مشهد	۳۳/۹
همدان	۲۹/٦
یاسوج	۳۰/۲
یزد	۳۱/۵
۲۸ شهر	۳۱/۷

جدول ۱۵-۵. نسبت انجام انواع ورزش در جمعیت نمونه در ۲۸ شهر (درصد)

شهر	نوع ورزش						
	فوتبال	نرمش	والیبال	بسکتبال	شنا	کوهنوردی	بدنسازی
اراک	۱٦/۷	۷/۹	۳/۵	۲/۸	۲/۲	۱/۹	۲
اردبیل	۷/٤	۷/۳	۱/٦	۱/۱	۰/۸	۰/۳	۱/۲
ارومیه	۱۱/۸	۹/۱	۳/۱	۱/۸	۲/٤	۰/۵	-
اصفهان	۱۵/۹	۹/٤	۷/٦	۳/۷	٤/٤	۲/۲	۱/۷
اهواز	۱۹/۵	۸/٤	۳/٦	۲/۷	۲/۵	-	۱/۹
ایلام	۱۸/٦	۱۳/۵	۷/۷	۱/۱	۱/۵	۱/۵	۳/۷
بندرعباس	۱٤/٤	۵	۲/۳	۱/۸	۱	۰/۱	۲
بوشهر	۱۷/۹	٤/۲	٤/٤	۲/۳	۱/٦	۰/۱	۳/٤
تبریز	۱۳/۲	۱۰/۸	۳/۳	۱/۳	۳/٤	۳/۳	۱/۹
تهران	۱۳/۳	۱۵/۱	٤/۵	۳/۳	۵/۱	۳/۳	-
خرم آباد	۱۷/۷	۱۳/۸	۵	۱/۲	۱/۲	٤/۱	۱/۸
رشت	۱۱/۵	۷/۹	۳/٦	۲/۱	۳/۳	۰/۳	۲/۸
زاهدان	۱۵	۷/۲	۵/۹	۱/۹	۱/۹	۱	۱
زنجان	۹/۹	٦/۳	۱/٦	۱/۷	٤/۲	۲/۱	۱/۸
ساری	۱٦/۲	۱۱/۱	۷/٦	٤/۱	۱/۹	۰/۳	۲/۵
سمنان	۱۳/۹	۷/۳	۸/٤	۳/۳	۰/۹	۰/۷	۳/۸
سنندج	٦/٦	۷/٦	۱/۷	۲	۱	۱/۳	۲
شهرکرد	۱۵	۱۲	۷/۸	۵/٤	۵/۳	۱/٤	۲/٤
شیراز	۱۲/۵	۷/۷	۳/۱	۱/۷	۲	۱	۰/۲
قزوین	۱٦	۱۱/۸	۸/۳	۳/٦	۲/۷	۲	٤/٤
قم	۱۵/۷	۱۷/۵	۵/۱	۱/۲	۰/۷	۰/۳	۱/٦
کرمان	۱٦/۷	۷/۵	۷	۳/۳	۱/۷	۱/۷	۲/۱
کرمانشاه	۱٤/۲	۷/۹	٦/۸	۲/۳	۲/۲	۳/٤	٤
گرگان	۱٤/۹	۸/۹	۳/۷	۳/۷	۱/۱	۰/۸	۲/۵
مشهد	۱٦/۸	۱۱/۲	٤/۹	۲/۸	۱/۸	۱/۵	۱/٤
همدان	۱۱/۳	۷/۷	٤/۳	۲/۷	۱/۱	۱/٦	۱/۸
یاسوج	۱۸/۵	٦/۲	۵/٤	۱/۷	۲/٤	۰/۹	۱/٤
یزد	۱۵/۳	۸/۸	٤/٦	۱/۹	۱/۱	۰/٤	۰/٤
۲۸ شهر	۱٤/۵	۸/۵	٤/۹	۲/٤	۲/۲	۱/٤	۲

جدول ۱۵-٦. نسبت انجام ورزش در محل‌های مختلف در جمعیت اهل ورزش در ۲۸ شهر (درصد)

شهر	محل ورزش			
	خانه	کوچه و خیابان	مکان ورزشی	پارک
اراک	۳٦/٦	۲۱/٦	۳٤/٦	۱۷/۵
اردبیل	٤۳/۸	۱٤/۱	۳۵/۵	٤/٤
ارومیه	۳۸/۵	۲۳/۲	۳۸	۷/۵
اصفهان	۳۷/۵	۱۸	۳۵/۱	۱۹/٦
اهواز	٤۳/۳	۳۲/٦	۳۳/۳	۷/۵
ایلام	٤۹	۲۳/۳	٤۰/۹	٤/٤
بندرعباس	۳۱/۷	۲۸/۳	۳۸/۷	۳/۱
بوشهر	۳۱/٦	۳۰/۱	٤۱/۵	۵/۸
تبریز	۳۲/۱	۱۹/٦	۳۷/۲	٦
تهران	۳۲/۹	۱٤/۵	۳۹/۵	۱۱/٦
خرم آباد	٤۳/۳	۲۸/٤	۳۵/٤	۷/۵
رشت	۳۲/۸	۱٦/٦	٤۷/٤	۸/۲
زاهدان	٤۱/۲	۲٦/۷	۳۳/۷	۱۰/۸
زنجان	۳۵/۵	۱۷/٤	٤۷/۸	۸/۸
ساری	٤۲/٦	۲٤/۵	۳٦/٦	۳/۳
سمنان	۲۹/۳	۱٦/٤	٤٤/۲	۷/۲
سنندج	۳٤/٦	۱٤/۳	٤۱/۲	۳/٤
شهرکرد	۳۳/٤	۱٤/۷	٤۰	٤/۷
شیراز	۳۵/٤	۲۱/۹	۳۷/۲	۹/۸
قزوین	۳۷/۱	۱٦	٤۰/۲	۱۰/۸
قم	۵۲/۵	۲٦/۱	۱۸/۳	۲/۲
کرمان	۳٤/۳	۲۰/۵	۲۹/۷	۹/۹
کرمانشاه	٤۲	۲۲/۲	۳٤/۲	۱۳/۲
گرگان	٤۰/۲	۲۹/۵	۳۱/۳	٤/۵
مشهد	٤۳/۸	۲۲/۱	۲٦/۲	۱۲/۲
همدان	۳۸/۲	۲۲/۹	۲۹/۷	۷/۷
یاسوج	۳۳/۷	۲۲/۳	۳۹/۳	٤/۸
یزد	۳۱/۷	۲۲/٤	۲۷/۵	۸/۵
۲۸ شهر	۳۸/۲	۲۲	۳٦/۱	۸/۱

جدول ۱۵-۷. زمان ورزش درهفته در ۲۸ شهر (دقیقه)

شهر	متوسط زمان ورزش در جمعیت اهل ورزش	سرانه زمانی ورزش در جمعیت
اراک	۲۲۵	۷۵
اردبیل	۲۲۰	٤۳
ارومیه	۲۲۳	٥٦
اصفهان	۲۱۷	۸۰
اهواز	۲۲۸	۷۵
ایلام	۲٥٤	۹۹
بندرعباس	۲۰۸	٥۲
بوشهر	۲۰۳	٦۱
تبریز	۲۰۷	٦۷
تهران	۲۱۹	۸٤
خرم آباد	۲۷٥	۱۰۰
رشت	۲۲٥	۷۱
زاهدان	۲۲۸	٦٤
زنجان	۲۲۸	٥٦
ساری	۲۲۳	۸۲
سمنان	۲۱۱	۷۱
سنندج	۲٤۷	٥٤
شهرکرد	۲۳۳	۹۳
شیراز	۲۱۲	٦۰
قزوین	۲۱۰	۸۰
قم	۲۰۷	۷٤
کرمان	۲۱۰	۷۰
کرمانشاه	۲۲٥	۷٤
گرگان	۱۰۸	٥۷
مشهد	۲۰۹	۷۱
همدان	۲۱٦	٦٤
یاسوج	۲۱۰	٦٦
یزد	۱۹۸	٦۳
۲۸ شهر	۲۰٤	۷۲

جدول ۱۵-۸. عضویت در تشکل‌های ورزشی، تماشای ورزش در اماکن ورزشی و سرانه زمانی تماشای ورزش در این اماکن در کل جمعیت در ۲۸ شهر

شهر	نسبت عضویت در تشکل‌های ورزشی (٪)	نسبت تماشای ورزش در اماکن ورزشی (٪)	سرانه تماشای ورزش به دقیقه
اراک	٦/٤	۹/۳	۱۱
اردبیل	۳/۹	۱۱/٦	۲۷
ارومیه	٤/۸	۱۱/۱	۱۹
اصفهان	٦/۳	۷/۹	۱۰
اهواز	۳/۱	۱۵/۱	۲۵
ایلام	۹/۳	۱٤/٦	۲۰
بندرعباس	٤/٤	۱۲	۱۸
بوشهر	۳/٦	۱٤/۸	۲۸
تبریز	٤/۹	۱۳/٤	۲۰
تهران	۵/٦	۱٦/٦	۲۹
خرم آباد	۷/٤	۱۱/۲	۱۲
رشت	٦/۹	۸/۷	۱۲
زاهدان	۳/۱	۸/۸	۱۵
زنجان	۵/۷	۷/۵	۱۵
ساری	٦	۱٤/۱	۲۳
سمنان	۷/۳	۱۸/۲	۲۹
سنندج	٦/٤	۱۱/٤	۲۰
شهرکرد	۷/۲	۹/۷	۱٤
شیراز	٤/۵	۹/۹	۱٤
قزوین	۸	۱۷/۳	۲۸
قم	۳/۲	۲/۹	۳
کرمان	٦	۱۳/٦	۲۲
کرمانشاه	۵/۹	۱۲/۷	۲٤
گرگان	٤/۸	۹/۲	۱۳
مشهد	٤/۵	۱۰/۱	۱٦
همدان	۵/۲	۱۵/٦	۲٦
یاسوج	۵	۱۱/٤	۱۷
یزد	٤/٦	۷	۹
۲۸ شهر	۵/۵	۱۱/٦	۱۸

پایگاه اقتصادی- اجتماعی و انجام ورزش در خانواده

خانواده‌هایی که حداقل یک نفر از اعضای آن‌ها اهل انجام ورزش است، با خانواده‌هایی که فردی در آن‌ها به ورزش نمی‌پردازد، به لحاظ پایگاه اقتصادی – اجتماعی از طریق سه شاخص ارزش منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی سرپرست خانواده با هم مقایسه شدند (منزلت شغلی در سه گروه بالای ۸۰، ۶۰–۸۰ و کمتر از ۶۰، طبقه‌بندی شده است). علاوه بر این از جهت ۱) نوع ورزش (در مواردی که تعداد انجام دهنده زیاد است)، ۲) تنوع فعالیت ورزشی در خانواده (انواع ورزش انجام شده توسط اعضا با احتساب صفر برای خانواده‌هایی که ورزش نمی‌کنند)، ۳) محل ورزش اعضا (وجه غالب)، ٤) عضویت در تشکل‌های ورزشی (حداقل ۱ عضو) در خانواده‌های اهل ورزش و ۵) تماشای ورزش (حداقل ۱ عضو) در خانواده‌های اهل ورزش، با هم مقایسه شده‌اند. این‌ها مولفه‌هایی است که هر یک به نحوی اهل ورزش بودن اعضای خانواده را از عضویت تا تماشاچی بودن نشان می‌دهد (جدول ۱۵–۹).

با افزایش ارزش منطقه سکونت، نسبت پرداختن به بدنسازی، نرمش، کوهنوردی و شنا، ورزش در مکان ورزشی، عضویت در تشکل ورزشی و تماشای آن در اماکن ورزشی افزایش و نسبت پرداختن به فوتبال و انجام ورزش در کوچه و خیابان کاهش می‌یابد.

با بهبود وضع اقتصادی، نسبت انجام ورزش (به صورت کلی)، نرمش، بدنسازی، شنا و کوهنوردی، انجام ورزش در مکان ورزشی، عضویت در تشکل ورزشی و تماشای ورزش در اماکن ورزشی افزایش و نسبت انجام ورزش در کوچه و خیابان کاهش می‌یابد.

با بالا رفتن رتبه اجتماعی خانواده، نسبت انجام ورزش (به صورت کلی)، پرداختن به نرمش، بدنسازی، شنا و کوهنوردی، انجام ورزش در مکان ورزشی افزایش و نسبت پرداختن به فوتبال، والیبال و کشتی کاهش می‌یابد. نسبت عضویت در تشکل‌های ورزشی و تماشای ورزش در گروه منزلتی متوسط بیش از دو گروه دیگر است.

مجموعه نتایج حاکی از آن است که با بالا رفتن پایگاه خانواده، نسبت انجام ورزش به صورت کلی، نرمش، بدنسازی، کوهنوردی و شنا، ورزش در اماکن ورزشی افزایش و نسبت پرداختن به فوتبال و ورزش در کوچه وخیابان کاهش می‌یابد.

جدول ۱۵-۹. انجام ورزش در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

فعالیت ورزشی	ارزش منطقه سکونت				
	پایین	متوسط - پایین	متوسط	متوسط+	بالا
انجام ورزش (٪)	۶۲/۳	۶۳/۸	۶۵/۵	۶۹/۶	۶۹/۶
نوع ورزش (٪):					
فوتبال	۵۹/۷	۵۳/۹	۵۱/۸	۴۹/۹	۴۴/۵
نرمش و حرکات ورزشی	۲۹	۳۰	۲۸/۸	۳۲/۹	۳۲/۴
والیبال	۲۳/۵	۲۱/۶	۲۰/۵	۱۹/۶	۲۰/۵
بسکتبال	۷	۷/۲	۸/۳	۹/۴	۱۰/۳
بدنسازی	۶/۴	۷/۱	۷/۹	۹/۸	۱۰/۹
شنا	۳/۹	۵/۲	۷/۸	۹/۵	۱۳/۲
کشتی	۵/۶	۵	۵/۱	۵/۱	۴/۲
کوهنوردی	۳/۶	۳/۴	۴/۸	۶/۴	۷/۵
کاراته	۴/۷	۴/۴	۴/۶	۳/۶	۳/۸
تنوع فعالیت ورزشی (میانگین)	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۳	۱/۳
محل انجام ورزش (٪):					
خانه	۴۴/۱	۴۴/۷	۴۲/۱	۴۱/۸	۴۵/۱
کوچه و خیابان	۳۵/۹	۳۰/۵	۲۸/۸	۲۶/۶	۲۴/۴
مکان ورزشی	۴۲	۴۶/۴	۵۱/۷	۵۴/۵	۵۹/۵
مدرسه و دانشگاه	۴۷	۴۳/۹	۴۲/۶	۴۰/۱	۴۱/۵
پارک	۱۰/۸	۱۰/۸	۸/۴	۱۲/۳	۱۱/۶
عضویت در تشکل ورزشی (٪)	۳۰	۳۰/۲	۳۳/۱	۳۶	۳۶/۷
تماشای ورزش در اماکن ورزشی (٪)	۲۷/۱	۲۷	۲۸	۲۹/۶	۳۰/۸

ادامه جدول ۱۵-۹. انجام ورزش در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

فعالیت ورزشی	وضع اقتصادی			منزلت شغلی		
	پایین	متوسط	بالا	کمتر از ۶۰	۶۰-۸۰	بالاتر از ۸۰
انجام ورزش (٪)	۶۲/۹	۷۲/۶	۷۵/۳	۶۶/۴	۷۲/۶	۷۷/۵
نوع ورزش (٪):						
فوتبال	۵۲/۶	۵۲/۸	۵۱/۶	۵۴/۱	۵۱/۸	۴۲/۱
نرمش و حرکات ورزشی	۲۹/۸	۳۰/۹	۳۳	۲۹/۹	۳۲/۳	۳۵/۵
والیبال	۲۰/۵	۲۱/۵	۲۴/۶	۲۱/۶	۱۹/۹	۱۷/۸
بسکتبال	۷/۷	۹/۶	۹/۲	۸/۲	۸/۲	۹/۳
بدنسازی	۷/۶	۹/۳	۱۱	۷/۴	۹/۳	۱۱/۲
شنا	۶/۱	۹/۸	۱۲/۱	۶/۷	۱۰/۴	۲۲
کشتی	۵/۱	۵/۳	۵/۶	۵/۳	۴/۹	۱/۵
کوهنوردی	۴/۵	۵/۲	۶/۱	۴/۶	۴/۹	۸/۵
کاراته	۴	۴/۶	۶/۸	۴/۳	۳/۶	۳/۱
تنوع فعالیت ورزشی (میانگین)	۱/۱	۱/۳	۱/۵	۱/۲	۱/۳	۱/۵
محل انجام ورزش (٪):						
خانه	۴۲/۶	۴۵/۲	۴۶/۲	۴۳	۴۵	۵۳/۷
کوچه و خیابان	۲۹/۶	۳۱/۴	۲۶/۱	۳۱/۸	۲۵/۷	۱۷/۸
مکان ورزشی	۴۸/۴	۵۳/۸	۵۸/۹	۴۸/۷	۵۴/۳	۵۸/۷
مدرسه و دانشگاه	۴۲/۳	۴۴/۸	۴۴/۲	۴۴/۸	۴۴/۵	۳۳/۲
پارک	۱۰/۲	۱۱/۱	۸/۹	۱۰/۴	۱۰/۲	۱۳/۱
عضویت در تشکل ورزشی (٪)	۳۲/۵	۳۴/۷	۳۷/۵	۳۲/۲	۳۷	۲۹/۷
تماشای ورزش در اماکن ورزشی (٪)	۲۶/۷	۳۱	۳۲/۸	۲۸/۵	۳۱/۷	۲۸/۷

ویژگی‌های فردی و انجام ورزش

گروه‌های سنی، جنسی، فعالیت، تحصیلی، مجرد و متاهل به لحاظ ۱) انجام، ۲) نوع، ۳) زمان صرف شده برای انجام ورزش در هفته (در جمعیت اهل ورزش)، ۵) سرانه زمانی انجام ورزش در هفته (برای کل جمعیت)، ٦) عضویت در تشکل‌های ورزشی و ۷) تماشای ورزش در اماکن ورزشی در جمعیت نمونه با هم مقایسه شده‌اند (جدول ۱۵-۱۰ تا ۱۵-۱٤).

از سن ۱۲ سالگی با افزایش سن، نسبت انجام ورزش، سرانه زمانی، نسبت عضویت در تشکل‌های ورزشی و تماشای ورزش و پرداختن به فوتبال، نرمش، والیبال و شنا کاهش و با افزایش تحصیلات (تا دیپلم) افزایش می‌یابد.

نسبت انجام ورزش، سرانه زمانی و نسبت عضویت در تشکل‌ها و تماشای ورزش در اماکن ورزشی و انجام انواع ورزش (جز والیبال و بسکتبال) برای مردان بیش از زنان است. نسبت پرداختن به والیبال و بسکتبال برای زنان بیش از مردان است.

نسبت انجام ورزش به صورت کلی، سرانه زمانی ورزش، نسبت عضویت و تماشا و پرداختن به انواع ورزش برای محصلان و دانشجویان بیش از سایر گروه‌های فعالیت است (جز کوهنوردی که نسبت آن برای افراد شاغل به اندازه دانشجویان است).

جدول ۱۵-۱۰. ویژگی‌های فردی و انجام ورزش

ویژگی‌های فردی		انجام ورزش		
		تعداد	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۳۵۱۶	۳۸	۱۷
	۱۲-۱۸ ساله	۸۹۶۳	۵۲	۴۳/۲
	۱۹-۲۵ ساله	۳۵۴۱	۳۴/۴	۱۷/۱
	۲۶-۴۰ ساله	۳۲۲۸	۲۲/۱	۱۵/۶
	۴۱-۶۴ ساله	۱۳۵۵	۱۱/۵	۶/۵
	بالای ۶۴ سال	۱۳۷	۶/۲	۰/۷
جنس	مرد	۱۳۵۰۱	۴۰/۷	۳۵/۳
	زن	۷۱۸۰	۲۲/۳	۳۴/۷
تحصیلات	بی‌سواد	۲۳۴	۳/۳	۱/۱
	ابتدایی	۴۸۲۱	۲۳/۹	۲۳/۳
	متوسطه	۱۳۳۰۷	۴۱/۲	۶۴/۳
	عالی	۲۳۴۱	۴۰/۸	۱۱/۳
وضع فعالیت	شاغل	۴۱۲۶	۲۵/۲	۲۱/۵
	دانشجو	۹۲۲	۴۵	۴/۸
	محصل	۱۲۰۵۹	۴۹/۳	۶۲/۷
	خانه‌دار	۱۵۹۶	۱۱	۸/۳
	دارای درآمد	۵۱۹	۱۸/۳	۲/۷
وضع تاهل	دارای‌همسر	۴۵۷۳	۱۶/۳	۲۲/۱
	بدون‌همسر	۱۵۱	۸/۳	۰/۷
	مجرد	۱۵۹۵۳	۴۵	۷۷/۲
زبان مادری	فارسی	۱۲۶۰۸	۳۴/۷	۶۱/۱
	ترکی	۳۲۰۹	۲۶/۲	۱۵/۶
	عربی	۴۷۹	۲۹/۱	۲/۳
	کردی	۲۰۶۱	۲۸/۹	۱۰
	بلوچی	۲۶۸	۱۹/۲	۱/۳
	لری و لکی	۱۷۱۱	۳۲/۴	۸/۳
	گیلکی	۴۳۶	۲۹/۵	۲/۱
کل		۲۰۷۴۰	۳۱/۷	۱۰۰

جدول ۱۵-۱۱. ویژگی‌های فردی و زمان انجام ورزش (ساعت)

ویژگی‌های فردی		زمان انجام	سرانه زمانی
		میانگین	میانگین
سن	۶-۱۱ ساله	۳/۴	۱/۴
	۱۲-۱۸ ساله	۳/۵	۲
	۱۹-۲۵ ساله	۳/۵	۱/۳
	۲۶-۴۰ ساله	۳/۲	۰/۷
	۴۱-۶۴ ساله	۳/۲	۰/۴
	بالای ۶۴ سال	۳/۶	۰/۲
جنس	مرد	۳/۸	۱/۷
	زن	۲/۸	۰/۶
تحصیلات	بی‌سواد	۳/۱	۰/۱
	ابتدایی	۳/۴	۰/۹
	متوسطه	۳/۵	۱/۵
	عالی	۳/۴	۱/۵
وضع فعالیت	شاغل	۳/۳	۰/۹
	دانشجو	۳/۴	۱/۶
	محصل	۳/۵	۱/۹
	خانه‌دار	۲/۹	۰/۳
	دارای درآمد	۳/۶	۰/۷
وضع تاهل	دارای‌همسر	۳/۱	۰/۵
	بدون‌همسر	۳/۲	۰/۳
	مجرد	۳/۵	۱/۷
زبان مادری	فارسی	۳/۳	۱/۲
	ترکی	۳/۴	۱
	عربی	۳/۶	۱/۲
	کردی	۳/۷	۱/۲
	بلوچی	۳/۸	۰/۸
	لری و لکی	۳/۶	۱/۳
	گیلکی	۳/۶	۱/۱
کل		۳/۴	۱/۲

جدول ۱۵-۱۲. ویژگی‌های فردی و عضویت در تشکل‌های ورزشی

ویژگی‌های فردی		عضویت در تشکل‌های ورزشی		
		تعداد	٪ سطری	٪ستونی
سن	٦-١١ ساله	٣٣٧	٣/٦	٩/٤
	١٢-١٨ ساله	١٨٤١	١٠/٧	٥١/٢
	١٩-٢٥ ساله	٨٠٩	٧/٩	٢٢/٥
	٢٦-٤٠ ساله	٤٩٠	٣/٤	١٣/٦
	٤١-٦٤ ساله	١١٣	١	٣/١
	بالای ٦٤ سال	٣	٠/١	٠/١
جنس	مرد	٢٧٦٤	٨/٣	٧٧/١
	زن	٨٢٢	٢/٦	٢٢/٩
تحصیلات	بی‌سواد	١٨	٠/٣	٠/٥
	ابتدایی	٤٦٨	٢/٣	١٣
	متوسطه	٢٦٤١	٨/٢	٧٣/٦
	عالی	٤٦١	٨	١٢/٨
وضع فعالیت	شاغل	٦٨٠	٤/٢	٢٠/٩
	دانشجو	٢٣٣	١١/٤	٧/٢
	محصل	٢١١٩	٨/٧	٦٥/١
	خانه‌دار	١١٤	١	٤/٤
	دارای درآمد	٧٧	٢/٧	٢/٤
وضع تاهل	دارای‌همسر	٥٥٣	٢	١٥/٥
	بدون‌همسر	١٦	٠/٩	٠/٤
	مجرد	٣٠٠٥	٨/٥	٨٤/١
زبان مادری	فارسی	٢٠٩١	٥/٨	٥٨/٥
	ترکی	٥٧١	٤/٧	١٦
	عربی	٥١	٣/١	١/٤
	کردی	٤٥٣	٦/٤	١٢/٧
	بلوچی	٢٦	١/٩	٠/٧
	لری و لکی	٣٢٤	٦/١	٩/١
	گیلکی	٨٩	٦	٢/٥
کل		٣٥٩٣	٥/٥	١٠٠

جدول ۱۵-۱۳. ویژگی‌های فردی و تماشای ورزش در اماکن ورزشی

ویژگی‌های فردی		تماشای ورزش در اماکن ورزشی		
		تعداد	٪ سطری	٪ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۸۱۴	۸/۸	۱۰/۷
	۱۲-۱۸ ساله	۳۲۶۹	۱۹	۴۲/۹
	۱۹-۲۵ ساله	۱۶۲۵	۱۵/۸	۲۱/۳
	۲۶-۴۰ ساله	۱۳۰۴	۸/۹	۱۷/۱
	۴۱-۶۴ ساله	۵۷۸	۴/۹	۷/۶
	بالای ۶۴ سال	۳۰	۱/۴	۰/۴
جنس	مرد	۶۰۱۳	۱۸/۱	۷۹/۲
	زن	۱۵۷۹	۴/۹	۲۰/۸
تحصیلات	بی‌سواد	۱۰۰	۱/۴	۱/۳
	ابتدایی	۱۳۶۳	۶/۸	۱۷/۹
	متوسطه	۵۲۷۰	۱۶/۳	۶۹/۲
	عالی	۸۸۱	۱۵/۴	۱۱/۶
وضع فعالیت	شاغل	۱۹۵۳	۱۱/۹	۲۸/۲
	دانشجو	۳۷۴	۱۸/۳	۵/۴
	محصل	۳۹۴۵	۱۶/۱	۵۶/۹
	خانه‌دار	۴۲۷	۲/۹	۶/۲
	دارای درآمد	۲۳۶	۸/۳	۳/۴
وضع تاهل	دارای‌همسر	۱۷۸۰	۶/۳	۲۳/۴
	بدون‌همسر	۵۲	۲/۹	۰/۷
	مجرد	۵۷۵۹	۱۶/۳	۷۵/۹
زبان مادری	فارسی	۴۴۹۰	۱۲/۴	۵۹/۳
	ترکی	۱۲۸۱	۱۰/۴	۱۶/۹
	عربی	۱۷۹	۱۰/۹	۲/۴
	کردی	۹۱۳	۱۲/۸	۱۲
	بلوچی	۸۰	۵/۷	۱/۱
	لری و لکی	۵۷۳	۱۰/۹	۷/۶
	گیلکی	۱۱۹	۸	۱/۶
کل		۷۶۲۰	۱۱/۶	۱۰۰

جدول ۱۵-۱٤. ویژگی‌های فردی و نسبت انجام انواع ورزش (درصد سطری)

ویژگی‌های فردی		فوتبال	نرمش	والیبال	بسکتبال
سن	٦-۱۱ ساله	۲۲/٦	۱۰/۹	٤/٤	۲/٤
	۱۲-۱۸ ساله	۲۸/۱	۱۰/۲	۱۰/۷	٦/۲
	۱۹-۲۵ ساله	۱٤/۵	۷/۹	۵/۳	۱/۹
	۲٦-٤۰ ساله	٦/۳	۸/۷	۲/۱	۰/۵
	٤۱-٦٤ ساله	۱/۷	۵/۳	۰/۸	۰/۲
	بالای ٦٤ سال	۰/۱	۳/٤	۰/۱	۰/۱
جنس	مرد	۲٦/۳	۸/۳	۳/۷	۱/۸
	زن	۲/۵	۸/۷	٦	۳/۱
تحصیلات	بی‌سواد	۰/۸	۱/۷	۰/۲	۰/۱
	ابتدایی	۱۲/۵	۷/۷	۲/۵	۱/۲
	متوسطه	۱۹/۲	۱۰	۷/۳	۳/۷
	عالی	۱۳/٦	۱۱/٤	۵/۸	۲/٤
وضع فعالیت	شاغل	۹/۵	۸/۱	۲/۵	۰/٦
	دانشجو	۱٦/٤	۸/۲	۸/۲	۳/۸
	محصل	۲۷/۲	۱۱	۹	۵/۱
	خانه‌دار	۰/۷	۵/۸	۱/۲	۰/۳
	دارای درآمد	۵/۷	٦/۱	۱/۷	۱/۲
وضع تاهل	دارای‌همسر	۳/٦	۷/۲	۱/٦	۰/۳
	بدون‌همسر	۱/۲	۳/۹	۰/۹	۰/۳
	مجرد	۲۳/۹	۹/۸	۷/۷	٤/۲
زبان مادری	فارسی	۱۵/۸	۹	۵/۸	۳/۳
	ترکی	۱۱/۲	۷	۳	۱/۳
	عربی	۱۷/۷	۸/۱	۳/۷	۱/٤
	کردی	۱۲/۲	۹/۲	٤/۵	۱/۵
	بلوچی	۱۱/۸	٤/۱	۲/۸	۰/٦
	لری و لکی	۱۷/۷	۹/٦	۵/۲	۱/۵
	گیلکی	۱۰/۹	۸/٤	۳/٦	۱/۸

ادامه جدول ۱۵-۱٤. ویژگی‌های فردی و نسبت انجام انواع ورزش (درصد سطری)

ویژگی‌های فردی		شنا	بدنسازی	کوهنوردی	کشتی
سن	٦-۱۱ ساله	۲/۱	۰/٦	۰/۹	۰/۸
	۱۲-۱۸ ساله	۳	۲/۲	۱/۲	۲/۳
	۱۹-۲۵ ساله	۲/۵	٤/۳	۱/۷	۱/٤
	۲٦-٤۰ ساله	۲/۱	۲/۵	۱/۷	۰/٤
	٤۱-٦٤ ساله	۱/۱	۰/۸	۱/٤	۰/۲
	بالای ٦٤ سال	۰/۱	–	۰/۵	–
جنس	مرد	۲/٤	۲/٦	۱/۹	۲
	زن	۱/۹	۱/٤	۰/۸	۰/۱
تحصیلات	بی‌سواد	۰/۱	۰/۱	۰/۲	۰/۱
	ابتدایی	۱/۱	۰/۷	۰/۷	۰/۵
	متوسطه	۲/۷	۲/۹	۱/٦	۱/٦
	عالی	۵/۵	٤/۳	۳/۵	۱/۳
وضع فعالیت	شاغل	۲/۱	۲	۲/۲	۰/۷
	دانشجو	۵/۲	٦/۱	۲/۲	۲/۲
	محصل	۲/۹	۱/۸	۱/۲	۱/۸
	خانه‌دار	۱	۱/۵	۰/٦	۰/۱
	دارای درآمد	۰/۸	۱/٤	۱/۳	۰/٦
وضع تاهل	دارای‌همسر	۱/٤	۱/٦	۱/۳	۰/۳
	بدون‌همسر	۱/۱	۰/۵	۰/٤	۰/۲
	مجرد	۲/۸	۲/۵	۱/٤	۱/۸
زبان مادری	فارسی	۲/٦	۲/۲	۱/۳	۰/۹
	ترکی	۲/۳	۱/٤	۱/٤	۰/۹
	عربی	۱	۱/۳	۰/۲	۰/۲
	کردی	۱	۲/۸	۱/۵	۲
	بلوچی	۰/۸	۰/۷	۰/۹	۰/۳
	لری و لکی	۱/۳	۱/۹	۲/٤	۲/۳
	گیلکی	۲/٦	۲/۵	۰/۲	۰/۷

فصل شانزدهم / بازی

در زمینه بازی، در خصوص استفاده از ٦ نوع وسیله بازی توسط اعضا، زمان بازی و بازی در بیرون منزل پرسش شده است.

انجام بازی

ابتدا سؤال شده: «در خانواده شما از چه نوع وسیله بازی و سرگرمی استفاده می‌شود؟» برای پاسخ به این سؤال ٦ گزینه در اختیار پاسخگو قرار گرفته است: ۱) آتاری، میکرو، سگا و ...، ۲) کامپیوتر و کمدور و ...، ۳) شطرنج، ٤) انواع کارت‌های بازی (بزرگسالان)، ٥) انواع کارت و اسباب‌بازی کودکان و ٦) تخته نرد. در صورتی که خانواده از وسیله دیگری برای بازی استفاده می‌کرده، گزینه سایر برای آن علامت خورده است. دلیل طرح ٦ گزینه برای این سؤال، تفکیک موارد بازی از ورزش و هم چنین محدود نمودن وسایل بازی به چند مقوله بوده است.

در ٥۳/۹ درصد خانواده‌ها (۷٥۳٥ خانواده) از وسایل بازی مورد اشاره استفاده می‌شود. در ٤۹/۱ درصد خانواده‌ها از ۱ وسیله، ۳۱/٥ درصد ۲، ۱۳/۹ درصد ۳ و ٥/٥ درصد خانواده از بیش از ۳ وسیله بازی استفاده می‌شود.

۳۰/٥ درصد جمعیت نمونه (۱۹۹٦٥ نفر) با وسایل مورد اشاره بازی می‌کنند. ٦۰/۱ درصد با ۱ وسیله، ۲۸/٥ درصد با ۲، ۸/۷ درصد با ۳ و ۲/۷ درصد با بیش از ۳ نوع وسیله بازی می‌کنند. جدول ١٦-۲ و ١٦-۳، نسبت استفاده از انواع وسیله بازی را در خانواده‌ها و جمعیت نمونه در ۲۸ شهر نشان می‌دهد. بیشترین نسبت استفاده مربوط به شطرنج است.

زمان بازی- سپس در مورد زمان بازی پرسش شده است: ۱) «هر یک از اعضای خانواده به طور متوسط چقدر از وقت خود را در هفته صرف بازی از طریق وسایل مورد اشاره می‌کنند؟» ۲) «در هفته گذشته هر یک از اعضا چقدر از وقت خود را صرف بازی با این وسایل کرده‌اند؟»

میانگین زمان بازی در هفته ۲/٤ ساعت در جمعیت اهل بازی و سرانه بازی با وسایل مذکور برای کل جمعیت، ٤٤ دقیقه در هفته است. میانگین زمان صرف شده جهت بازی در هفته گذشته (پاییز ۷۸) در جمعیت اهل بازی ۱/۷ ساعت و در کل جمعیت ۳۱ دقیقه است. جدول ١٦-۱ و ١٦-٤ زمان بازی را به صورت کلی و به تفکیک ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

جدول ۱۶-۱. زمان بازی در هفته و هفته گذشته

متغیر		زمان (ساعت)					
		۰ و ۱-	۱	۲	۳	٤	٥ و+
در هفته	تعداد	۹۳	۲٤٤	۱٥۹	٦۰	۲۸	٦۱
	٪ در جمعیت اهل بازی	۱٤/٤	۳۷/۸	۲٤/۷	۹/۳	٤/۳	۹/٥
	٪ در جمعیت کل	٤/۸	۱۲/٥	۸/۲	۳/۱	۱/٤	۳/۱
در هفته گذشته	تعداد	۳۱٦	۱۳٥	۱۰٥	٤۰	۲۰	۲۹
	٪ در جمعیت اهل بازی	٤۹	۲۰/۹	۱٦/۳	٦/۲	۳/۱	٤/٥
	٪ در جمعیت کل	۱٦/۲	٦/۹	٥/٤	۲/۱	۱	۱/٥

مراجعه به مراکز بازی- سؤال بعدی در مورد مراجعه به مراکز بازی در خارج از خانه است: «اعضای خانواده برای بازی با این نوع وسایل به کلوپ و مراکزی خارج از منزل مراجعه می‌کنند؟» ۱۲/٦ درصد خانواده‌ها (۱۷٦۰ خانواده) اظهار داشته‌اند که اعضای آن‌ها برای بازی به کلوپ‌ها می‌روند. تعداد افرادی که به این مراکز مراجعه می‌کنند ۳۲۱۷ نفر است که ٤/۹درصد افراد جمعیت نمونه را تشکیل می‌دهند.

سپس از نوع بازی‌هایی که برای آن به این مراکز مراجعه می‌کنند پرسش شده است. خانواده‌ها می‌توانسته‌اند تا سه مورد را ذکر کنند. بیشترین بازی‌هایی که از آن‌ها نام برده‌اند به‌ترتیب عبارتند از: آتاری، سگا، بازی‌های کامپیوتری، میکرو، فوتبال دستی، سونی و شطرنج. جدول ۱٦-٥، نسبت مراجعه به مراکز بازی در جمعیت را به تفکیک شهر نشان می‌دهد.

جدول ۱۶-۲. استفاده از انواع وسایل بازی در خانواده‌ها در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع وسیله بازی						
	آتاری، میکرو، سگا و ...	کامپیوتر	شطرنج	انواع کارت بازی بزرگسالان	انواع کارت و اسباب‌بازی کودکان	تخته نرد	سایر
اراک	۲۰/۸	۳/۸	۳۰/۹	۱۱	۱۸/۸	۳/۲	۲/٤
اردبیل	۱۸/٦	۳	۳۳/۸	۷/٤	۱۱/۸	۰/۸	۰/٦
ارومیه	۲٤/۹	۳/۸	۳۰/٦	۱۰/۵	۱۷/۵	۲/٦	۳/٦
اصفهان	۲۷	۱۰/٦	۳۳/٦	۱۹/۲	۲۱/٦	۵/٦	۲/٦
اهواز	۲۵/٦	٦/۸	۲٦/۸	۹/٦	۲۰/۸	۲/۲	٦/٦
ایلام	۲۸/٦	٤	۳۵/۸	۸/٦	۱۲/٦	۲/٤	۷
بندرعباس	۲۵/۸	٤/٤	۱٤/۹	٤/۸	٦/۳	۱/٤	۱/٤
بوشهر	۳۰/٤	۵/٤	۲٦/۸	۸/۲	۱٤	۰/۸	۰/۲
تبریز	۲۲/۲	۳/٤	۳٦/۸	۸	۱۱	۰/۸	۲/۲
تهران	۲۳/۸	۱۱/٦	۳۰/۸	۱۲	۹/۵	۸/۱	۲/۷
خرم‌آباد	۲۳	۱	۳۲/۳	۹/۸	۱۱/٦	۱/٦	۲/۸
رشت	۲٦/٦	۹/٤	۳۹/٤	۱۳	۱٤/۲	۵/٦	۲/٦
زاهدان	۳۰/۲	۳/۷	۲۵/۸	۱۲/۲	۱۲/٦	۰/٦	۲/۷
زنجان	۱۹/۸	۳/٤	۳٦/۹	۱۳/٤	۱٤/۲	۲/۲	۲/۲
ساری	۳۰/۷	٦	٤۳/۲	۱۳/۳	۱۵/۹	۳	۱/۸
سمنان	۲۵	٤/٦	۳۵	۱٦	۱۹/۸	۱/٦	۳
سنندج	۱۷/۹	٤/۷	۳۳/۷	۲٤/٤	۸/۵	۱۸/۵	۱/٦
شهرکرد	۲۷/۸	۵/۲	۳۸	۱۰/٦	۱٤	۲	۰/٦
شیراز	۲۵/۲	۹/۳	۲۷/٤	۱۰/۱	۱٦/۵	۳/٦	۰/۸
قزوین	۳٦	۷/۸	٤٤/۸	۱۳/۸	۲۳/٦	۳/۲	۳/۸
قم	۱۸/۸	۳/۲	۱٤/۳	٤/٤	۸/۱	–	۲/٤
کرمان	۲۸	۱۲/۹	۳٤/۷	۱۳/۱	۱٤/۷	۳	٦/۲
کرمانشاه	۲۲	٦/۲	۳۹/٦	۱٤	۱۹/۲	٦/٤	۱/۸
گرگان	۲۵/۲	٤/٤	۳۲/۲	۷/۸	۱٤/۹	۳/٤	۲/٦
مشهد	۳۲	٦/۸	۳۱/٤	۱۱/٦	۱۹/۲	۲	۸/۸
همدان	۲۸/٦	٦/۳	۳٤/۳	۱۳/۹	۱۵/۹	۲/٤	۵
یاسوج	۲۰/٤	۳/۸	۳۳/٦	۳/٦	۱۱/٤	۱/۲	۰/٤
یزد	۲۱/۸	٤/٤	۲٦/۱	۹/۸	۱۱	۲/٦	٤/٦
۲۸ شهر	۲۵/۲	۵/۷	۳۲/۳	۱۱/٦	۱٤/٦	۳/۲	۳

جدول ۱٦-۳. نسبت استفاده از انواع وسایل در جمعیت در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	نوع وسیله بازی						
	آتاری، میکرو، سگا و ...	کامپیوتر	شطرنج	انواع کارت بازی بزرگسالان	انواع کارت و اسباب‌بازی کودکان	تخته نرد	سایر
اراک	۱۱/٦	۲/۲	۱۷/٦	٦/۱	۷/۳	۱/۵	۱/۸
اردبیل	۷/۳	۱/۳	۱٦/٤	٤/٦	٤/٦	۰/۳	۰/۳
ارومیه	۱۱/۳	۱/۵	۱٤/۵	۵/۱	٦/۳	۱/۲	۱/٦
اصفهان	۱۳/۳	۵	۱۷	۹/۹	۸/۳	۲/۳	۱/٤
اهواز	۱۲/۳	۳/۱	۱٤	٤/۹	٦/۸	۱/۱	۳/۹
ایلام	۱۳/۵	۱/۵	۱۹	۵	٤/٤	۱/۱	٤/۷
بندرعباس	۱۲	۱/۹	۷/۷	۲/۷	۲/۱	۰/۵	۰/۹
بوشهر	۱۵/۳	۲/٦	۱٤/۳	۳/۹	۵/۹	۰/۵	۰/۲
تبریز	۱۱/۵	۱/٦	۱۹/۵	٤/۸	٤/۱	۰/۵	۱
تهران	۱۱/٤	۵/۹	۱۷/۵	۷/۲	۳/۹	۳/۹	۱/٤
خرم‌آباد	۱۱/۲	۰/۵	۱٦/۹	٦	۳/۷	۰/۷	۱/٤
رشت	۱۳/٤	٤/۱	۲۱	۸/۹	۵/۷	۳/٦	۱/۵
زاهدان	۱۳/۸	۱/٦	۱۲	٦/۱	٤/٤	۰/۵	۱/۵
زنجان	۹/۳	۱/۹	۲۰/۳	٦/۹	۵/۵	۱/۳	۱/۱
ساری	۱٤/۸	۲/۷	۲۳/٤	۸/۱	٦/۳	۱/۵	۱
سمنان	۱۲	۲/۳	۱۸/۹	۸/۳	۷/۸	۰/۷	۱/٦
سنندج	۸/۷	۲/۵	۱۷/٦	۱٤/۲	۳/۸	۹/۵	۰/٦
شهرکرد	۱۳/٤	۲/۳	۲۰/۲	۵/۷	۵/۲	۰/۵	۰/۳
شیراز	۱۱/۲	٤/۵	۱٤/۲	۵/۲	٦	۱/۸	۰/۵
قزوین	۱۸/٤	۳/٦	۲۳/۱	۱۳/۱	۸/۸	۱/۷	۱/۷
قم	۱۰/۲	۱/۵	۷/۸	۲/۲	۲/۸	–	۱/۱
کرمان	۱٤/۵	٦	۱۸/۷	۷/۹	۵/۳	۱/٤	٤
کرمانشاه	۹/٤	۳	۲۰	۷/۵	٦/۹	۲/۵	۰/٦
گرگان	۱۳/۲	۲/۱	۱۸/۹	۵	٦/۱	۲/۱	۱/٤
مشهد	۱۷/۷	۳	۱٦/٦	٦/٦	۷/۹	۰/۹	۳/٤
همدان	۱۳/۵	۳/٤	۱۹/۸	۷/٤	۵/٦	۱/۱	۲/۵
یاسوج	۱۰/۷	۱/۷	۲۰/۳	۲/۱	٤/۱	۰/۵	۰/۱
یزد	۱۱/٦	۱/۹	۱۳/۹	۵/٤	٤/۳	۱/٤	۲/٤
۲۸ شهر	۱۲/٤	۲/٦	۱۷/۱	٦/٤	۵/۵	۱/٦	۱/٦

جدول ۱۶-٤. میانگین زمان بازی در جمعیت اهل بازی و سرانه آن در کل جمعیت در هفته و هفته گذشته

نام شهر	در هفته		در هفته گذشته	
	در جمعیت اهل بازی (ساعت)	در کل جمعیت (دقیقه)	در جمعیت اهل بازی (ساعت)	در کل جمعیت (دقیقه)
اراک	۲/۲	٤۱/۳	۱/۳	۲۳/٤
اردبیل	۲/۱	۳۲/۱	۱/۸	۲۷/۹
ارومیه	۲/٤	۳۹/۸	۱/۹	۳۱/۷
اصفهان	۲/٤	٤۹/۱	۱/۷	۳۳/۹
اهواز	۲/٦	٤۸/۸	۱/۹	۳٤/۸
ایلام	۲/۹	۵٤/۷	۲	۳۷/٦
بندرعباس	۲/۱	۲٤/۸	۱	۱۲/۳
بوشهر	۲/٦	٤۰/۱	۱/۹	۲۹/٤
تبریز	۱/۹	۳٤/۲	۱/٤	۲٤/۵
تهران	۲/۲	٤۳/٤	۱/۳	۲٤/۹
خرم‌آباد	۲/۷	٤٦/۷	۲/۲	۳۸/٤
رشت	۲/٦	۵۱/۹	۱/۹	۳۹/۱
زاهدان	۲/۸	٤٤/۲	۲	۳۲/۳
زنجان	۲/۲	۳۸/۲	۱/٦	۲۷/۸
ساری	۲/۲	٤۷/۳	۱/۵	۳۱/۳
سمنان	۲/۳	٤۷/۲	۱/٤	۲۸/۵
سنندج	۲/۹	٦۱/۳	۲/۲	٤٦
شهرکرد	۲/٦	۵۰/۸	۱/۹	۳٦/۳
شیراز	۲/٦	٤۳/۸	۱/۷	۲۹/۳
قزوین	۲/۵	٦۱/۲	۱/۸	٤٤/۳
قم	۳	۳۳/٦	۱/۷	۱۹/٦
کرمان	۲/٤	۵۱/۳	۱/۵	۳۳/٤
کرمانشاه	۲/٦	٤۸/٦	۲/۲	٤۰/٦
گرگان	۲/۱	۳۹/۵	۱/۲	۲۳
مشهد	۲	٤۳/٦	۱/٤	۲۹/۹
همدان	۲/۵	۵۲/٤	۱/۸	۳۷/۹
یاسوج	۲/۲	۳۷/۹	۱/۷	۲۸/٤
یزد	۲/۲	۳۵/۵	۱/۱	۱۷/۹
۲۸ شهر	۲/٤	٤٤/٤	۱/۷	۳۱

جدول ١٦-٥. نسبت مراجعه به مراکز بازی در ۲۸ شهر (درصد)

شهر	مراجعه به مراکز بازی
اراک	٤/٦
اردبیل	۳/۱
ارومیه	٤/۳
اصفهان	٤/٦
اهواز	۳
ایلام	٥/۹
بندرعباس	۲/٤
بوشهر	٤/٥
تبریز	۱۳/۲
تهران	٥/٤
خرم آباد	٦/۳
رشت	٥/۱
زاهدان	٥/٤
زنجان	٤/۷
ساری	٥
سمنان	٥/۳
سنندج	۲/۷
شهرکرد	۳/۷
شیراز	٤
قزوین	٥/۲
قم	۲
کرمان	٥
کرمانشاه	٦/٤
گرگان	٦/٦
مشهد	٥/٤
همدان	٦/٥
یاسوج	٤/٥
یزد	۳/۲
۲۸ شهر	٤/۹

پایگاه اقتصادی- اجتماعی و انجام بازی

خانواده‌هایی که حداقل یک نفر از اعضای آن‌ها اهل بازی با وسایل مورد پرسش هستند با خانواده‌هایی که فردی در آن‌ها با این وسایل بازی نمی‌کند، به لحاظ پایگاه اقتصادی – اجتماعی از طریق سه شاخص ارزش منطقه سکونت، وضع اقتصادی و منزلت شغلی سرپرست خانواده با هم مقایسه شدند (منزلت شغلی در سه گروه بالای ۸۰، ۶۰-۸۰ و کمتر از ۶۰، طبقه‌بندی شده است). علاوه بر این خانواده‌ها از جهت مراجعه اعضا به مراکز بازی بیرون از منزل با هم مقایسه شده‌اند (جدول ۱۶-۶).

جدول ۱۶-۶. بازی در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

نوع بازی	ارزش منطقه سکونت				
	پایین	متوسط – پایین	متوسط	متوسط+	بالا
بازی با:					
آتاری، میکرو، سگا و ...	۱۹/۸	۲۱	۲۵/۳	۳۰	۳۴/۳
کامپیوتر و کمدور	۲/۵	۳/۹	۵/۲	۸/۳	۱۱/۸
شطرنج	۲۷/۳	۲۹/۲	۳۳/۳	۳۵/۵	۳۹/۲
کارت (بزرگسالان)	۱۱/۹	۱۱/۱	۱۰/۴	۱۲	۱۵/۶
کارت و اسباب‌بازی (کودکان)	۱۴/۲	۱۵	۱۳/۸	۱۵/۳	۱۶/۵
مراجعه به کلوپ‌ها	۱۳/۳	۱۱/۷	۱۳	۱۲/۴	۱۳/۸

جدول ۱۶-۶. بازی در پایگاه‌های اقتصادی- اجتماعی مختلف

نوع بازی	وضع اقتصادی			منزلت شغلی		
	پایین	متوسط	بالا	کمتر از ۶۰	۸۰-۶۰	بالاتر از ۸۰
بازی با:						
آتاری، میکرو، سگا و ...	۲۱/۹	۳۱/۷	۳۸/۶	۲۶/۲	۳۵/۳	۳۷/۷
کامپیوتر و کمدور	۴/۲	۸/۳	۱۱	۴/۹	۸/۸	۲۵/۴
شطرنج	۲۹/۶	۳۸/۵	۴۰/۲	۳۲/۷	۴۲/۵	۴۶/۴
کارت (بزرگسالان)	۱۱	۱۲/۵	۱۵/۹	۱۱/۸	۱۳/۹	۱۶/۸
کارت و اسباب‌بازی (کودکان)	۱۳/۶	۱۷	۱۸/۴	۱۶	۱۹/۸	۲۱
مراجعه به کلوپ‌ها	۱۲/۱	۱۳/۴	۱۵/۱	۱۳/۶	۱۳/۸	۱۳/۵

با بالا رفتن پایگاه اقتصادی- اجتماعی خانواده نسبت بازی با انواع وسایل بازی (جز اسباب‌بازی کودکان) افزایش می‌یابد.

ویژگی‌های فردی و بازی

گروه‌های سنی، جنسی، فعالیت، تحصیلی، مجرد و متاهل به لحاظ ۱) بازی با انواع وسایل مورد پرسش و ۲) مراجعه به کلوپ‌ها، در جمعیت نمونه با هم مقایسه شده‌اند (جدول ۱۶-۷ و ۱۶-۸).

با افزایش سن، نسبت استفاده از انواع وسایل (آتاری، کامپیوتر، کارت بازی بزرگسالان و شطرنج) و مراجعه به مراکز بازی بیرون از خانه کاهش می‌یابد. نسبت بازی با انواع وسایل و مراجعه به مراکز بازی برای مردان بیش از زنان و برای دانشجویان و محصلان بیش از سایر گروه‌های فعالیت است. با افزایش تحصیلات نسبت استفاده از کامپیوتر و شطرنج افزایش می‌یابد. نسبت استفاده از آتاری، کارت و مراجعه به مراکز بازی برای افراد دارای تحصیلات متوسطه بیش از سایر گروه‌های تحصیلی است.

جدول ۱۶-۷. ویژگی‌های فردی و بازی با انواع وسایل

ویژگی‌های فردی		آتاری، میکرو و سگا		کامپیوتر	
		٪ سطری	٪ ستونی	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۲۵/۱	۲۸/۷	۲/۸	۱۴/۹
	۱۲-۱۸ ساله	۲۳/۱	۴۹/۳	۴/۴	۴۴/۱
	۱۹-۲۵ ساله	۱۰/۱	۱۲/۸	۳/۸	۲۲/۸
	۲۶-۴۰ ساله	۴/۱	۷/۴	۱/۶	۱۳/۸
	۴۱-۶۴ ساله	۱/۲	۱/۷	۰/۷	۴/۵
	بالای ۶۴ سال	۰/۵	۰/۱	–	۰/۱
جنس	مرد	۱۶	۶۵/۹	۳/۳	۶۲/۹
	زن	۸/۵	۳۴/۱	۲	۳۷/۱
تحصیلات	بی‌سواد	۱/۳	۱/۲	۰/۲	۰/۷
	ابتدایی	۱۲/۲	۳۰/۴	۱/۲	۱۴/۶
	متوسطه	۱۵/۶	۶۲/۴	۳/۳	۶۱/۱
	عالی	۸/۵	۶	۷/۱	۲۳/۷
وضع فعالیت	شاغل	۵/۱	۱۰/۹	۱/۹	۱۹/۴
	دانشجو	۱۲/۵	۳/۴	۹	۱۱/۵
	محصل	۲۴/۷	۷۹/۵	۴	۶۱/۵
	خانه‌دار	۲/۴	۴/۵	۰/۶	۵/۲
	دارای درآمد	۴/۷	۱/۷	۱/۴	۲/۵
وضع تاهل	دارای‌همسر	۲/۹	۱۰/۱	۱/۱	۱۷/۹
	بدون‌همسر	۱/۸	۰/۴	۰/۶	۰/۶
	مجرد	۲۰/۳	۸۹/۴	۴	۸۱/۵
زبان مادری	فارسی	۱۴/۶	۶۶/۲	۳/۵	۷۴/۲
	ترکی	۹/۱	۱۴	۱/۵	۱۰/۹
	عربی	۷/۵	۱/۵	۰/۹	۰/۹
	کردی	۱۰/۱	۸/۹	۱/۹	۸
	بلوچی	۹/۱	۱/۶	۰/۳	۰/۲
	لری و لکی	۹/۸	۶/۴	۱/۴	۴/۳
	گیلکی	۱۰/۳	۱/۹	۲/۸	۲/۴

ادامه جدول ۱۶-۷. ویژگی‌های فردی و بازی با انواع وسایل

ویژگی‌های فردی		شطرنج		کارت بازی(بزرگسالان)	
		٪ سطری	٪ ستونی	٪ سطری	٪ ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۱۸/۵	۱۵/۲	۶	۱۳/۳
	۱۲-۱۸ ساله	۲۸/۶	۴۴	۹/۴	۳۸/۶
	۱۹-۲۵ ساله	۲۱/۶	۱۹/۸	۹	۲۲/۱
	۲۶-۴۰ ساله	۱۱/۴	۱۴/۹	۵	۱۷/۳
	۴۱-۶۴ ساله	۵/۶	۵/۹	۳	۸/۴
	بالای ۶۴ سال	۱	۰/۲	۰/۶	۰/۳
جنس	مرد	۲۱/۳	۶۳/۳	۷/۷	۶۱/۲
	زن	۱۲/۷	۳۶/۷	۵	۳۸/۸
تحصیلات	بی‌سواد	۰/۹	۰/۶	۰/۹	۱/۶
	ابتدایی	۱۰/۷	۱۹/۲	۴/۳	۲۰/۵
	متوسطه	۲۳/۲	۶۶/۸	۸/۷	۶۶/۸
	عالی	۲۶/۴	۱۳/۵	۸/۱	۱۱/۱
وضع فعالیت	شاغل	۱۴/۴	۲۲/۷	۶/۳	۲۷
	دانشجو	۳۱/۴	۶/۲	۱۰/۲	۵/۴
	محصل	۲۶/۴	۶۲	۸/۵	۵۳/۹
	خانه‌دار	۴/۶	۶/۵	۲/۸	۱۰/۵
	دارای درآمد	۹/۷	۲/۶	۴/۴	۳/۳
وضع تاهل	دارای‌همسر	۸/۶	۲۱/۵	۴/۱	۲۷/۵
	بدون‌همسر	۲/۶	۰/۴	۱/۷	۰/۷
	مجرد	۲۴/۶	۷۸/۱	۸/۴	۷۱/۷
زبان مادری	فارسی	۱۸/۲	۵۹/۳	۶/۹	۵۹/۹
	ترکی	۱۶/۱	۱۷/۷	۵	۱۴/۸
	عربی	۱۱/۹	۱/۸	۴/۲	۱/۷
	کردی	۱۶/۸	۱۰/۸	۸/۲	۱۳/۹
	بلوچی	۵/۲	۰/۶	۳/۶	۱/۲
	لری و لکی	۱۷/۱	۸/۱	۴/۶	۵/۸
	گیلکی	۱۸/۶	۲/۵	۸/۴	۳

جدول ۱۶-۸ ویژگی‌های فردی و مراجعه به مراکز بازی بیرون از خانه

ویژگی‌های فردی		مراجعه به کلوپ‌ها	
		٪ سطری	٪ ستونی
سن	۶-۱۱ ساله	۸/۴	۲۴/۱
	۱۲-۱۸ ساله	۹/۳	۴۹/۹
	۱۹-۲۵ ساله	۳/۹	۱۲/۴
	۲۶-۴۰ ساله	۱/۹	۸/۸
	۴۱-۶۴ ساله	۱/۲	۴/۵
	بالای ۶۴ سال	۰/۳	۰/۲
جنس	مرد	۷/۸	۸۰/۷
	زن	۱/۹	۱۹/۳
تحصیلات	بی‌سواد	۰/۹	۲/۱
	ابتدایی	۴/۸	۳۰/۱
	متوسطه	۶/۲	۶۲/۱
	عالی	۳/۲	۵/۷
وضع فعالیت	شاغل	۲/۷	۱۴/۸
	دانشجو	۴/۳	۲/۹
	محصل	۹/۱	۷۴/۱
	خانه‌دار	۱/۳	۶/۱
	دارای درآمد	۲/۳	۲/۱
وضع تاهل	دارای‌همسر	۱/۶	۱۴/۱
	بدون‌همسر	۱	۰/۶
	مجرد	۷/۷	۸۵/۳
زبان مادری	فارسی	۴/۷	۵۳/۷
	ترکی	۵/۷	۲۱/۸
	عربی	۳/۶	۱/۹
	کردی	۴/۷	۱۰/۵
	بلوچی	۵/۲	۲/۳
	لری و لکی	۵/۲	۸/۶
	گیلکی	۳/۸	۱/۷

فصل هفدهم / تسهیلات فرهنگی

Digitized by Google

فاصله خانواده‌ها تا مراکز فرهنگی

فاصله بلوک‌های نمونه با مراکز فعالیت فرهنگی: ۱) کتابفروشی، ۲) دکه مطبوعاتی، ۳) ویدئو کلوپ و فروشگاه عرضه محصولات فرهنگی، ٤) پارک و فضای سبز،٥) سالن و زمین ورزشی، ٦) مسجد و حسینیه و زیارتگاه، از طریق افراد آشنا در محل پرسش شده است. جدول ۱۷-۱ میانگین فاصله خانواده‌های نمونه را در هریک از ۲۸ شهر تا این مراکز نشان می‌دهد.

در صورتی که فاصله خانواده‌ها تا مراکز مذکور را طبقه‌بندی کنیم، می‌توان مشخص نمود که فاصله چه نسبت از جمعیت تا این مراکز کم و فاصله چه نسبتی، از این مراکز زیاد است. جدول ۱۷-۲ فاصله خانواده‌ها را تا این مراکز به صورت طبقه‌بندی در ۲۸ شهر نشان می‌دهد.

جدول ۱۷-۱. متوسط فاصله بلوک‌های نمونه تا مراکز فرهنگی در ۲۸ شهر

نام شهر	نوع مرکز فرهنگی					
	کتابفروشی		دکه مطبوعاتی		ویدئو کلوپ و ...	
	میانگین	s.d	میانگین	s.d	میانگین	s.d
اراک	۲۰۰۷	۱۵۷۳	۱۷۱۶	۱۱۸۰	۸۴۱	۸۸۴
اردبیل	۶۴۸	۷۷۵	۸۵۷	۸۸۲	۶۵۱	۶۸۷
ارومیه	۷۳۴	۹۷۵	۸۹۱	۱۰۵۰	۸۴۲	۹۶۳
اصفهان	۱۰۷۹	۱۵۰۲	۱۱۳۶	۱۴۲۷	۸۷۷	۹۵۸
اهواز	۱۸۴۱	۲۱۷۸	۸۸۴	۱۰۹۳	۱۲۱۳	۱۵۶۲
ایلام	۱۲۴۸	۸۸۹	۸۰۷	۷۳۸	۱۲۱۴	۸۸۳
بندرعباس	۹۱۵	۱۱۵۱	۵۱۶	۷۱۰	۱۴۷۰	۱۸۳۶
بوشهر	۱۲۲۲	۱۶۳۷	۷۳۴	۸۳۴	۹۵۸	۱۰۳۹
تبریز	۱۳۲۴	۱۶۲۸	۱۷۹۹	۱۷۵۶	۱۵۹۱	۱۶۱۴
تهران	۱۰۴۹	۱۳۴۹	۵۹۱	۵۳۸	۷۵۸	۸۳۳
خرم‌آباد	۱۱۰۴	۹۱۱	۹۰۴	۸۴۲	۶۴۴	۶۲۳
رشت	۱۲۷۶	۱۵۸۳	۷۷۹	۸۲۹	۱۱۹۷	۱۵۰۶
زاهدان	۲۶۴۵	۱۲۲۸	۱۸۶۶	۱۰۴۸	۱۵۳۱	۷۹۱
زنجان	۱۳۰۵	۱۷۳۱	۹۷۶	۹۶۸	۹۵۷	۹۳۷
ساری	۸۷۷	۷۷۰	۷۵۶	۷۴۳	۶۷۵	۶۱۷
سمنان	۱۳۳۷	۹۰۲	۱۴۲۵	۹۲۸	۱۶۴۶	۱۱۴۳
سنندج	۱۵۳۹	۱۱۳۷	۷۹۵	۷۵۹	۹۲۹	۷۶۳
شهرکرد	۸۸۸	۱۱۰۹	۸۷۰	۹۷۴	۱۱۶۸	۱۰۶۷
شیراز	۱۱۹۲	۱۶۶۵	۵۴۹	۷۰۰	۶۷۶	۵۶۷
قزوین	۶۶۳	۷۲۷	۶۳۵	۶۷۵	۵۸۰	۶۸۶
قم	۱۹۶۱	۱۱۶۵	۹۱۵	۱۱۹۵	۷۲۹	۵۹۲
کرمان	۱۰۹۸	۱۲۳۷	۱۳۸۵	۱۶۰۱	۱۶۸۷	۱۵۳۵
کرمانشاه	۸۲۵	۷۸۶	۷۲۶	۶۵۸	۸۱۲	۷۲۵
گرگان	۷۳۰	۷۰۶	۶۹۴	۷۶۴	۵۵۱	۶۵۳
مشهد	۱۵۷۷	۲۰۰۴	۱۱۵۰	۱۴۸۱	۱۱۵۵	۱۸۲۷
همدان	۹۹۴	۱۲۱۳	۱۱۰۲	۹۸۴	۵۹۹	۶۱۷
یاسوج	۱۱۴۷	۹۲۳	۱۴۰۶	۹۱۰	۱۳۱۶	۸۴۳
یزد	۸۳۵	۷۲۲	۱۳۷۰	۱۲۱۲	۱۱۵۷	۱۰۴۵
۲۸ شهر	۱۲۲۱	۱۳۶۱	۱۰۱۰	۱۰۹۰	۱۰۲۵	۱۱۲۴

ادامه جدول ۱۷-۱. متوسط فاصله بلوک‌های نمونه تا مراکز فرهنگی در ۲۸ شهر

نام شهر	نوع مرکز فرهنگی					
	پارک و فضای سبز		سالن و زمین ورزشی		مسجد و حسینیه	
	میانگین	s.d	میانگین	s.d	میانگین	s.d
اراک	۷۲۷	۸۱۱	۱۴۲۳	۱۲۸۱	۴۳۵	۹۹۰
اردبیل	۹۳۷	۱۱۵۰	۱۱۰۰	۱۰۷۵	۲۱۱	۳۵۳
ارومیه	۸۵۹	۸۶۱	۱۵۴۰	۱۶۶۷	۲۵۲	۳۵۲
اصفهان	۱۳۷۶	۱۵۰۰	۱۳۷۳	۱۳۶۳	۲۹۴	۲۸۹
اهواز	۱۰۷۶	۱۶۶۱	۱۰۵۴	۱۱۱۵	۲۷۰	۳۶۰
ایلام	۸۳۷	۸۵۰	۹۵۰	۸۶۲	۳۸۴	۴۱۵
بندرعباس	۱۵۴۳	۱۷۸۰	۱۱۹۸	۱۳۰۴	۳۰۵	۵۴۳
بوشهر	۹۰۴	۱۱۹۵	۹۲۸	۹۰۹	۳۵۹	۵۷۱
تبریز	۱۹۶۷	۱۶۷۹	۱۸۶۸	۱۶۷۸	۴۲۷	۹۱۹
تهران	۹۸۸	۱۲۵۰	۱۱۷۹	۱۵۵۵	۴۲۷	۷۵۵
خرم‌آباد	۸۷۵	۸۱۲	۱۴۴۸	۱۲۳۷	۴۱۵	۳۹۵
رشت	۱۲۲۶	۱۶۰۶	۱۷۴۹	۱۳۹۹	۵۲۴	۵۷۱
زاهدان	۱۲۵۹	۹۵۲	۱۷۱۱	۱۳۱۵	۴۴۷	۲۵۸
زنجان	۹۶۶	۱۵۸۴	۱۰۹۷	۱۵۰۲	۴۰۹	۸۰۰
ساری	۱۳۹۴	۱۲۵۱	۱۱۵۱	۹۶۸	۲۶۷	۴۴۱
سمنان	۱۲۷۳	۱۰۰۱	۱۳۰۸	۸۳۶	۹۱۸	۱۱۳۶
سنندج	۶۸۴	۶۵۶	۱۰۲۵	۱۰۱۹	۳۰۴	۴۵۶
شهرکرد	۱۰۸۴	۱۰۱۹	۱۱۸۵	۱۰۳۳	۵۸۱	۵۷۳
شیراز	۸۴۵	۱۰۱۲	۱۱۲۶	۱۲۱۸	۳۸۲	۴۹۲
قزوین	۷۸۳	۸۸۷	۹۹۳	۹۴۸	۳۱۳	۳۷۸
قم	۱۱۰۹	۸۸۳	۷۶۸	۵۰۱	۲۰۴	۱۳۱
کرمان	۷۷۹	۱۱۶۴	۱۴۴۴	۱۶۸۸	۳۲۰	۴۰۴
کرمانشاه	۶۴۷	۵۱۵	۹۳۳	۶۳۶	۵۲۹	۴۲۹
گرگان	۶۹۰	۷۱۵	۷۶۸	۷۴۹	۲۹۸	۴۴۶
مشهد	۱۱۸۷	۱۶۸۶	۱۳۹۹	۱۵۴۷	۲۹۲	۳۷۳
همدان	۸۲۴	۱۰۲۷	۷۴۰	۶۸۶	۳۶۷	۵۲۴
یاسوج	۱۰۵۹	۹۲۹	۱۰۳۴	۸۹۴	۷۱۸	۶۱۱
یزد	۸۵۸	۱۰۲۹	۱۳۹۲	۱۴۵۱	۴۴۴	۴۵۰
۲۸ شهر	۱۰۲۹	۱۲۱۱	۱۲۱۲	۱۲۳۵	۳۹۷	۵۸۰

جدول ۱۷-۲. فاصله خانواده‌های نمونه تا کتابفروشی در ۲۸ شهر

نام شهر	فاصله (متر)								
	۰-۱۰۰	۱۰۱-۲۰۰	۲۰۱-۳۰۰	۳۰۱-۴۰۰	۴۰۱-۵۰۰	۵۰۰-۱۰۰۰	۱۰۰۱-۲۰۰۰	۲۰۰۱-۵۰۰۰	۵۰۰۰+
اراک	۳/۸	۳/۲	۶/۴	۱/۶	۷/۲	۱۵/۸	۲۶/۳	۲۹/۵	۶/۲
اردبیل	۲۰/۳	۱۳/۸	۱۲/۲	۸/۹	۸/۹	۲۲	۱۲/۲	۰/۸	۰/۸
ارومیه	۲۵/۳	۱۷	۱۰/۵	۴/۹	۱۲/۱	۱۳/۴	۶/۵	۱۰/۳	–
اصفهان	۱۰	۱۹/۲	۱۰/۸	۶/۷	۱۷/۵	۱۵	۶/۷	۱۱/۷	۲/۵
اهواز	۱۴/۱	۱۳/۱	۹/۱	۱/۷	۷/۵	۱۶/۶	۶/۴	۲۵/۹	۵/۶
ایلام	۸/۸	۵/۸	۴/۸	۳/۲	۴/۸	۲۱/۴	۳۵/۸	۱۵/۴	–
بندرعباس	۱۸/۳	۸/۹	۹/۱	۵/۸	۱۵/۷	۲۱/۷	۱۲/۹	۷/۶	–
بوشهر	۱۳/۲	۱۳	۱۱/۶	۴/۱	۱۶/۴	۱۰/۸	۲۰/۹	۷/۱	۳
تبریز	۱۷/۷	۱۴/۵	۵	۴	۱۱/۳	۱۲/۹	۱۵/۷	۱۶/۳	۲/۴
تهران	۱۰/۱	۱۰/۱	۱۱/۳	۴/۵	۱۱	۲۹/۳	۱۱/۳	۱۱/۳	۱/۱
خرم‌آباد	۵/۸	۵/۸	۹/۱	۵/۶	۱۳/۵	۲۲/۴	۲۹/۸	۸/۱	–
رشت	۷/۳	۴/۸	۷/۱	۴	۱۶/۳	۳۲/۳	۱۶/۱	۹/۷	۲/۴
زاهدان	۰/۸	–	–	–	۰/۸	۱۱/۷	۲۶/۷	۵۸/۳	۱/۷
زنجان	۷/۹	۶/۵	۸/۱	۳/۲	۱۶/۲	۲۵/۱	۱۹/۴	۹/۵	۴
ساری	۱۷	۵/۷	۹/۷	۰/۸	۱۷	۲۱/۹	۲۲/۳	۵/۷	–
سمنان	۴/۴	۳/۲	۵/۶	۷/۲	۸/۸	۱۶/۶	۳۴/۷	۱۵/۴	–
سنندج	۴/۴	۴/۸	۳/۲	۲/۴	۸/۹	۲۳/۹	۲۶/۶	۲۵/۸	–
شهرکرد	۱۰/۸	۱۶/۷	۱۲/۴	۶/۴	۱۱/۸	۱۴/۳	۱۹/۵	۷/۲	۰/۸
شیراز	۱۳/۵	۱۳/۷	۹/۶	۱/۷	۶/۱	۲۶/۵	۱۶/۵	۹/۸	۲/۶
قزوین	۲۳/۲	۱۲/۱	۷/۴	۴/۶	۱۳/۹	۲۵/۸	۷/۴	۵/۶	–
قم	۲/۲	۲/۴	۱/۶	۰/۸	۲/۴	۱۲/۹	۳۷/۸	۳۸/۲	۱/۶
کرمان	۱۵/۵	۸/۷	۵/۶	۴/۸	۱۳/۳	۲۲	۱۵/۱	۱۴/۳	۰/۸
کرمانشاه	۱۱/۲	۹/۶	۱۱/۲	۶/۴	۱۴/۴	۲۲/۴	۲۰/۶	۴	–
گرگان	۷/۷	۲۱/۱	۹/۱	۴/۵	۱۳/۶	۲۳/۶	۱۷/۹	۲/۶	–
مشهد	۱۵/۷	۸/۳	۷/۵	۲/۳	۱۸/۲	۱۶/۴	۸/۳	۱۵/۹	۷/۵
همدان	۱۹	۶/۳	۹/۴	۱/۸	۹/۸	۲۹/۱	۱۶/۱	۶/۵	۲
یاسوج	۱۲/۴	۶/۶	۶/۶	۰/۸	۶/۸	۱۸	۳۴/۱	۱۳/۸	۰/۸
یزد	۴/۹	۱۶/۴	۴/۱	۴/۱	۲۱/۳	۲۶/۶	۱۷/۲	۵/۵	–
۲۸ شهر	۱۱/۶	۹/۶	۷/۷	۳/۸	۱۱/۶	۲۰/۲	۱۹/۵	۱۴/۲	۱/۶

جدول ۱۷-۳. فاصله خانواده‌های نمونه تا دکه مطبوعاتی در ۲۸ شهر

نام شهر	فاصله (متر)							
	۰-۱۰۰	۱۰۱-۲۰۰	۲۰۱-۳۰۰	۳۰۱-۴۰۰	۴۰۱-۵۰۰	۵۰۰-۱۰۰۰	۱۰۰۱-۲۰۰۰	۲۰۰۱-۵۰۰۰	۵۰۰۰+
اراک	۶	۲/۴	۳/۲	۱/۶	۵/۶	۲۳/۸	۲۶/۱	۳۱/۳	-
اردبیل	۹/۷	۵/۶	۱۴/۵	۱۰/۵	۱۲/۹	۲۶/۶	۱۲/۱	۷/۳	۰/۸
ارومیه	۱۹/۴	۱۰/۸	۱۲/۵	۴/۲	۱۵/۸	۱۵	۱۱/۷	۱۰/۶	-
اصفهان	۸/۵	۱۵/۴	۱۱/۱	۳/۴	۱۰/۳	۲۹/۱	۷/۷	۱۲	۲/۶
اهواز	۱۶/۴	۱۲/۹	۵/۷	۶/۶	۱۴/۳	۲۵/۸	۸/۸	۹	۰/۴
ایلام	۱۲	۱۲/۲	۱۰/۶	۲/۴	۸/۸	۲۸/۶	۲۱/۴	۴	-
بندرعباس	۲۸/۴	۱۸/۷	۱۲/۱	۴	۱۳/۷	۱۳/۷	۶/۲	۳/۴	-
بوشهر	۱۱/۴	۱۷	۱۰/۵	۵/۹	۲۲/۹	۱۴/۸	۱۳/۶	۳/۹	-
تبریز	۸/۹	۶/۷	۷/۳	-	۹/۵	۱۸/۱	۱۹/۴	۲۷/۶	۲/۶
تهران	۱۳/۹	۱۵/۹	۱۵/۹	۵	۱۷/۴	۱۸/۹	۱۱/۹	۱	-
خرم‌آباد	۶/۶	۷/۴	۱۸/۳	۲/۵	۱۰/۷	۳۳/۹	۹/۷	۱۱/۱	-
رشت	۷/۲	۱۰/۴	۱۷/۶	۸/۸	۱۴/۴	۲۱/۶	۱۶/۸	۳/۲	-
زاهدان	۲/۵	۱/۷	۱/۷	-	۱/۷	۱۹/۲	۳۶/۷	۳۵/۸	۰/۸
زنجان	۴/۶	۹/۶	۷/۸	۹/۶	۲۰/۳	۱۵/۹	۲۴/۱	۸	-
ساری	۱۴/۷	۱۴/۷	۱۳/۱	۱/۶	۹	۲۳/۷	۲۰	۳/۳	-
سمنان	۳/۲	۲/۸	۵/۶	۸/۸	۱۱/۲	۹/۶	۳۶	۲۲/۸	-
سنندج	۱۲/۳	۵/۶	۸/۷	۱۰/۵	۱۵/۳	۲۳/۴	۱۸/۵	۵/۶	-
شهرکرد	۹/۲	۱۶/۴	۹	۷/۴	۱۱/۸	۲۴	۱۱/۲	۱۱	-
شیراز	۲۵/۸	۱۲/۴	۱۲/۴	۸/۳	۸/۳	۲۶/۷	۳/۵	۲/۷	-
قزوین	۱۵/۴	۱۲	۱۵/۴	۹/۴	۱۶/۳	۱۸/۶	۸/۶	۴/۳	-
قم	۷/۱	۷/۷	۸/۱	۱۲/۱	۱۲/۱	۲۷/۳	۲۱/۶	۲/۴	۱/۶
کرمان	۲۲	۵/۶	۲/۴	-	۱۱/۸	۱۹	۱۴/۴	۲۲/۴	۲/۴
کرمانشاه	۸/۵	۱۳/۷	۹/۷	۶/۴	۱۸/۵	۲۳/۳	۱۷/۵	۲/۴	-
گرگان	۷/۱	۱۸/۶	۱۷/۵	۷/۸	۱۰/۴	۲۱/۶	۱۲/۱	۵	-
مشهد	۹	۱۲/۳	۵/۷	۸	۱۵/۶	۲۲/۲	۱۴	۹/۹	۳/۳
همدان	۹/۵	۱۲/۱	۳/۵	۱/۷	۱۱/۹	۲۲/۵	۲۹/۴	۹/۵	-
یاسوج	۶/۶	۶	۷/۴	۳/۱	۲/۵	۱۴/۹	۳۰/۶	۲۸/۹	-
یزد	۳/۸	۸/۳	۵	۶/۹	۱۰/۴	۲۱/۱	۲۶/۵	۱۷/۱	۹
۲۸ شهر	۱۱/۱	۱۰/۵	۹/۷	۵/۶	۱۲/۳	۲۱/۵	۱۷/۵	۱۱/۳	۰/۶

جدول ۱۷-٤. فاصله خانواده‌های نمونه تا ویدئو کلوپ در ۲۸ شهر

نام شهر	فاصله (متر)								
	۰-۱۰۰	۱۰۱-۲۰۰	۲۰۱-۳۰۰	۳۰۱-٤۰۰	٤۰۱-۵۰۰	۵۰۰-۱۰۰۰	۱۰۰۱-۲۰۰۰	۲۰۰۱-۵۰۰۰	۵۰۰۰+
اراک	۱۶/۳	۱۰/٤	۳/۸	۵/۸	۱۶/۹	۲۵/۳	۱۵/۷	۵/۸	-
اردبیل	۲۱/۱	۱۰/۶	۹/۸	۸/۱	۱۳	۲۳/۶	۸/۱	۵/۷	-
ارومیه	۲۲/۹	۱۳/۲	۱۰/۱	٤/٤	۸/۸	۱۵/۹	۱۶/۳	۸/٤	-
اصفهان	٤/۷	۹/۹	۱۲/۶	۷/۲	۱۸/۹	۲۸/۸	۱۱/۷	۶/۳	-
اهواز	۱۳/۷	۱۳/۷	۵/۶	٤/۸	۱۱/۳	۲۲/۶	۱۰/۵	۱۶/۱	۱/۶
ایلام	۷/۳	۷/۵	۶/۱	۱/۶	۷/۳	۲۰/۱	۳٤/۱	۱۵/۹	-
بندرعباس	۱۳	٤/۹	۹/۶	٤/۱	۱۱/۲	۲۱/۷	۱۵/۷	۱۶/۳	۳/۷
بوشهر	۸/۱	۹/۱	۱۰/۵	۵/۷	۱۵/۶	۲٤/۱	۲۲/۳	۳/۹	۰/۶
تبریز	۸/۳	۸/۱	۸/۵	٤/۸	۱۱/۱	۱٤/۹	۱۷/۹	۲٤	۲/٤
تهران	۲۶	۹/۱	۹/۱	۳/۹	۱٤/۳	۱۸/۲	۱۱/۷	۷/۸	-
خرم‌آباد	۷	۱۱	۱۵/۸	۹/۵	۱۸/۹	۲۸/۱	٤/٤	۵/۳	-
رشت	۱۰	۷/٤	۱۰/۷	۷/٤	۱۱/۵	۲۲/۱	۱۹/۷	۸	۳/۳
زاهدان	۰/۸	۲/۵	۱/۷	۰/۸	۳/۳	۲۷/۷	٤۱/۷	۲۱/۵	-
زنجان	۶/٤	۱۲/۳	۱۳/۲	۶/۶	۷/٤	۱۸/۱	۲۹/٤	۵/۸	۰/۸
ساری	۱۸/۵	۱۱/۲	۶/۶	۲/٤	۱۶/۱	۳۰/۵	۱۲	۲/۶	-
سمنان	۲/۸	۰/۸	۶/٤	۸/۸	۸	۱۷	۲۲/٤	۳۳/۸	-
سنندج	۸/۲	۸	۸/۸	۶/٤	۱۱/۲	۲۵/٤	۲۰/۸	۱۱/۲	-
شهرکرد	۶/۷	۹/۷	۶/۱	٤/۸	۱۰/۳	۲۹/۱	۱۷	۱۶/۲	۰/۲
شیراز	۱۸/۹	۷/۳	۷/۳	۱۰	۱۳/۲	۲۶/۱	۱۷/۳	-	-
قزوین	۱۵/۹	۲۰/۶	۹/۳	۱۰/۳	۱۳/۱	۲۱/۵	۶/۵	۲/۸	-
قم	۶/۵	۸/۱	۹/۸	۱۳	۱٤/٤	۲۸/۵	۱۶/۵	۳/۳	-
کرمان	۶/۳	۶/۳	۱۱/۹	٤	۱/۶	۱۹/۶	۲۳/٤	۲٤/٤	۲/٤
کرمانشاه	۱٤/۷	۱۱/۳	۵/۶	۲/٤	۱۶/۹	۲٤/۱	۲۱/۷	۳/۲	-
گرگان	۱۰/۷	۲٤/۷	۱۸/۸	۳/۳	۱۱/۵	۱۹/۶	۸/۲	۳/۱	-
مشهد	۲۲/۷	۱٤	۹/۱	۲/۵	۱۲/۶	۱۷/۷	۵/۸	۹/۹	۵/۸
همدان	۱۶/۹	۲۳/۱	۱۰/۶	۰/۹	۱۷/۷	۱٤	۱۵/۱	۱/۸	-
یاسوج	۶/۱	٤/۲	٤/۸	۲/۵	۹/۵	۱۱/۸	۳۸/٤	۲۲/۷	-
یزد	[illegible]	۶/۷	۷/۵	۷/۷	۱۰/٤	۲۱/۲	۲۹/۳	۱۰/۶	-
		۱۰/۱	۸/۹	۵/۵	۱۱/۹	۲۲/۱	۱۸/۵	۱۰/۸	۰/۸

جدول ۱۷-۵. فاصله خانواده‌های نمونه تا پارک و فضای سبز در ۲۸ شهر

نام شهر	فاصله (متر)								
	۰-۱۰۰	۱۰۱-۲۰۰	۲۰۱-۳۰۰	۳۰۱-۴۰۰	۴۰۱-۵۰۰	۵۰۰-۱۰۰۰	۱۰۰۱-۲۰۰۰	۲۰۰۱-۵۰۰۰	۵۰۰۰+
اراک	۲۴	۹/۷	۵/۷	۱/۶	۱۷/۴	۲۵/۵	۱۰/۵	۵/۷	–
اردبیل	۲۰/۲	۱۰/۵	۱۳/۷	۲/۷	۷/۳	۱۸/۵	۱۸/۵	۸/۱	۰/۸
ارومیه	۱۶/۸	۱۳/۶	۸	۴/۸	۱۵/۲	۱۷/۴	۱۶	۸	–
اصفهان	۱۱/۲	۱۲/۱	۴/۳	۲/۶	۷/۸	۲۴/۱	۱۹/۸	۱۵/۵	۲/۶
اهواز	۱۶/۱	۱۱/۱	۹/۷	۵/۶	۱۲/۳	۲۳/۸	۸/۹	۹/۷	۲/۸
ایلام	۱۶/۳	۷/۳	۸/۷	۶/۵	۹/۵	۲۸/۴	۱۸/۵	۴/۸	–
بندرعباس	۱۰/۱	۸/۵	۴/۲	۴/۸	۱۲/۱	۲۰/۹	۱۶/۷	۱۹/۷	۳
بوشهر	۲۵/۲	۷/۹	۶/۵	۴/۳	۱۳	۱۸/۷	۲۰/۱	۳/۹	۰/۶
تبریز	۸/۳	۳/۳	۴/۱	۳/۳	۱۱/۸	۱۴/۶	۲۰/۳	۲۹/۵	۴/۹
تهران	۱۰/۶	۱۴/۶	۶/۳	۳/۲	۱۵/۹	۲۷/۲	۱۳/۸	۶/۳	۲/۱
خرم‌آباد	۱۰/۸	۷/۸	۹/۵	۵/۲	۱۵/۷	۲۶/۵	۱۳/۸	۱۰/۸	–
رشت	۶/۸	۶	۷/۵	۵/۱	۹/۴	۳۶/۸	۱۷/۹	۷/۱	۳/۴
زاهدان	۱/۷	۴/۲	۲/۵	۵/۸	۵/۸	۳۲/۵	۳۵/۸	۱۰/۸	۰/۸
زنجان	۹/۴	۱۱/۲	۱۸/۵	۷/۲	۱۵/۳	۱۹/۳	۹/۴	۵/۶	۴
ساری	۱۲/۹	۸/۸	۳/۲	۱/۶	۸/۸	۲۴/۱	۱۸/۳	۲۲/۳	–
سمنان	۱۳/۴	۸/۸	۱/۶	۴	۵/۶	۱۷/۸	۲۸/۲	۲۰/۶	–
سنندج	۱۶/۸	۱۰/۶	۵/۷	۷/۲	۱۷/۲	۲۲/۹	۱۸	۱/۶	–
شهرکرد	۱۳/۴	۹/۳	۸/۵	۴/۹	۱۱/۴	۱۷/۵	۲۲	۱۳	–
شیراز	۲۲/۲	۸/۶	۵/۲	۶/۳	۱۱/۲	۲۴/۶	۱۴	۶/۹	۰/۹
قزوین	۱۸/۵	۹/۵	۱۲	۵/۶	۱۴/۸	۲۱/۱	۱۱/۱	۷/۴	–
قم	۱۳/۱	۴	۱/۶	۷/۳	۶/۳	۲۲/۴	۲۹/۹	۱۵/۴	–
کرمان	۲۳/۸	۱۵/۵	۷/۹	۵/۶	۱۱/۷	۱۶/۷	۱۰/۳	۷/۷	۰/۸
کرمانشاه	۱۶/۸	۷/۲	۹/۶	۴	۱۵/۲	۳۶	۱۰/۴	۰/۸	–
گرگان	۱۸/۸	۸/۳	۱۰/۱	۱۰/۸	۹/۳	۲۵/۵	۱۳/۷	۳/۵	–
مشهد	۲۰/۹	۱۰/۲	۳/۳	۴/۵	۱۰	۲۳/۵	۱۴/۹	۹/۲	۳/۵
همدان	۲۰/۲	۸/۸	۱۴/۱	۷	۷	۲۰	۱۶/۷	۵/۳	۰/۹
یاسوج	۷/۵	۱۱/۷	۹	۳/۳	۸/۳	۲۱	۲۷/۵	۱۱/۷	–
یزد	۱۲/۴	۱۰/۳	۱۰/۷	۷/۴	۱۴/۸	۲۳/۹	۱۳	۶/۶	۰/۸
۲۸ شهر	۱۵	۹/۲	۷/۵	۵/۱	۱۱/۴	۲۳/۲	۱۷/۵	۱۰	۱/۱

جدول ۱۷-٦. فاصله خانواده‌های نمونه تا مرکز ورزشی (سالن، زمین) در ۲۸ شهر

نام شهر	فاصله (متر)								
	۱۰۰-۰	۲۰۰-۱۰۱	۳۰۰-۲۰۱	٤۰۰-۳۰۱	٥۰۰-٤۰۱	۱۰۰۰-٥۰۰	۲۰۰۰-۱۰۰۱	٥۰۰۰-۲۰۰۱	٥۰۰۰+
اراک	۷/٦	٥/۸	۲/٤	۱/٦	۱۷/٥	۱۹/۹	۲۲/۳	۲۱/۱	۱/۸
اردبیل	۱٦/۹	۳/۲	٥/٦	٤/۸	۸/۹	۲٥	۲۱/۸	۱۲/۹	۰/۸
ارومیه	۱۱/۲	۹/٥	۹/۷	۲/٦	۷	۱۲/۳	۲۸/٦	۱٥/٤	۳/٥
اصفهان	٤/۸	۷	٤/٤	۳/٥	۱۲/۲	۳۰/٦	۲٥/۳	۸/۷	۳/٥
اهواز	۱۰/۱	۱۱/۸	۱٤/۳	۲/٥	٥	۲۹/٤	۱۲/٦	۱٤/۳	-
ایلام	۱۳/۱	۷/٤	۹/۲	۲/٥	۱۱/٥	۱۹/۳	۲۷/۳	۹/۸	-
بندرعباس	۱۷/٥	٦	۱۰/۳	۸/۷	۸/۲	۱٦/۳	۱۳/۷	۱۹/۳	-
بوشهر	۱۱/٦	۱۳/۲	۸/۱	٦/۷	۱٦/۸	۱٦/٦	۲۰/۹	٦/۱	-
تبریز	۷/۹	۱۰/۱	۳/۳	٤/۱	٥/۸	۱٤/۹	۲٦/٥	۲۲/٤	٥
تهران	۱٦/۱	٦/٥	۳/۳	٦/٥	۱٦/۳	۲٥/۱	۱٤/۲	۹/۸	۲/۲
خرم‌آباد	۱/۷	٥/٤	۸/٤	۹/۲	۸/٦	۲۳/٤	۱۰/٤	۳۲/۲	۰/۸
رشت	٤/۱	٤/۳	٤/۱	٦/٦	۷/۲	۱۹	۲۱/٥	۳۰/٦	۲/٥
زاهدان	-	۳/٤	۳/٤	۱/۷	۰/۸	۲٥/۸	٤۰/٥	۲۱	۳/٤
زنجان	٦/٥	۷/۹	٥/۷	۱۳/۸	۸/۱	۲٤/۳	۲۸/۹	۰/۸	٤
ساری	۱۸	٦/٥	۲/٤	۱/٦	٦/٥	۲۲/۹	۳۰/۲	۱۱/۸	-
سمنان	۱۰/٤	٤/٤	٥/٦	۰/۸	۲/٤	۱۹/٤	٤۱/۲	۱٥/۸	-
سنندج	۱۲/۳	۷/۹	۲/٤	۷/۳	۸/۹	۲۹/۸	۲٤/۲	٦/٥	۰/۸
شهرکرد	۸/۷	۸/۷	٤/٦	۰/۸	۸/۷	۳٤/۹	۱۷/۹	۱٥/۷	-
شیراز	٥/۸	۹/۱	۱۰/۱	۸/۳	٤	۳۰	۲۱/۹	۹/۸	۱
قزوین	۱۱/۳	۷/٦	۹/٥	۲/۸	۱۱/۳	۲۸/۱	۲۰/۸	۸/٥	-
قم	٥/۷	٦/۱	٦/٥	۱۰/٥	۱۲/۱	۳۷/٦	۲۰	۱/٦	-
کرمان	۹/۹	٦/۳	٤	٤/۸	۱٤/۹	۲٤/٤	۱٥/۱	۱٥/۹	٤/۸
کرمانشاه	۸/۸	۸	۳/۲	۳/۲	۱۰/٤	۳۹/۲	۲٥/٦	۱/٦	-
گرگان	۱۳/۲	۱۰/٥	۸/۲	۱۰/۷	۸/٤	۲۳	۲۰/٤	٥/٦	-
مشهد	۱۲/۳	۸	٤/۱	٤/۹	۹/٤	۲۷/۱	۱٥	۱٥/۸	۳/۳
همدان	۷/٤	۱٤/۷	۱۰/۱	۱۱	۱٥/٤	۲٤/۸	۱۲/۹	۳/۷	-
یاسوج	۹/٦	۱۰/٥	۱۱/٤	۱/۸	٥/۳	۲۰/۸	۲۷/٤	۱۳/۲	-
یزد	۷/۳	۳/۲	۱۰/۳	۲/٤	۹/۷	۲٦/۸	۱۹/۳	۱۹/۳	۱/٦
۲۸ شهر	۹/٦	۷/٦	٦/٥	٥/۲	۹/۳	۲٤/٦	۲۲/٥	۱۳/۳	۱/٤

جدول ۱۷-۷. فاصله خانواده‌های نمونه تا مسجد، حسینیه و زیارتگاه در ۲۸ شهر

نام شهر	فاصله (متر)								
	۰-۱۰۰	۱۰۱-۲۰۰	۲۰۱-۳۰۰	۳۰۱-۴۰۰	۴۰۱-۵۰۰	۵۰۰-۱۰۰۰	۱۰۰۱-۲۰۰۰	۲۰۰۱-۵۰۰۰	۵۰۰۰+
اراک	۳۹/۵	۲۲/۸	۱۰/۲	۵/۶	۱۱/۲	۵/۶	۱	۳/۲	۰/۸
اردبیل	۵۲/۸	۲۲	۱۳/۸	۳/۳	۱/۶	۴/۹	۰/۸	۰/۸	-
ارومیه	۵۳/۷	۱۶/۲	۱۰/۳	۱/۶	۱۱/۳	۴/۴	۱/۶	۰/۸	-
اصفهان	۳۵/۶	۲۶/۳	۱۰/۲	۳/۴	۱۲/۷	۹/۳	۲/۵	-	-
اهواز	۴۸/۸	۱۸/۲	۹/۹	۱/۷	۹/۹	۱۰/۷	-	۰/۸	-
ایلام	۳۰/۸	۲۳/۴	۸	۶/۶	۴/۴	۲۱/۲	۵/۶	-	-
بندرعباس	۵۳/۴	۱۳/۷	۱۱/۷	۰/۴	۱۰/۷	۶/۵	۲/۲	۱/۲	۰/۲
بوشهر	۳۱/۸	۲۶/۶	۱۰/۵	۵/۶	۱۴/۳	۷/۴	۲/۲	۱/۶	-
تبریز	۴۵/۶	۲۰	۸/۶	۱/۷	۱۲/۶	۵/۹	۱/۵	۳/۴	۰/۸
تهران	۳۴	۲۹/۸	۹/۹	-	۵/۵	۱۶/۳	۱/۱	۳/۳	-
خرم‌آباد	۱۳/۱	۲۰/۳	۱۸/۱	۱۱/۷	۲۱/۱	۱۱/۵	۳/۳	۰/۸	-
رشت	۲۲	۱۸/۷	۱۱/۴	۴/۱	۱۷/۹	۱۷/۹	۶/۵	۱/۶	-
زاهدان	۱۰/۹	۱۵/۱	۱۵/۱	۹/۲	۱۳/۴	۳۵/۳	۰/۸	-	-
زنجان	۳۴/۵	۱۹/۷	۱۳/۷	۶/۴	۱۲/۹	۴/۸	۶/۴	-	۱/۶
ساری	۵۱/۳	۲۲/۸	۴/۲	۳/۴	۹/۳	۶/۸	۰/۶	۱/۷	-
سمنان	۳۵/۱	۱۲/۳	۸/۱	۴	۶/۷	۵/۲	۵/۸	۲۲/۸	-
سنندج	۵۰/۴	۱۴/۴	۷/۲	۶/۴	۱۰/۴	۶/۴	۳/۲	۱/۶	-
شهرکرد	۲۰/۴	۱۲/۱	۱۱/۹	۴/۸	۱۸/۱	۱۹/۲	۱۱/۹	۱/۶	-
شیراز	۳۷	۱۳/۹	۱۵	۵	۹/۸	۱۶	۱/۷	۱/۷	-
قزوین	۳۸/۸	۲۲/۹	۱۷/۴	۰/۸	۴/۳	۱۱/۶	۴/۱	-	-
قم	۳۷/۲	۲۲/۶	۲۶/۷	۹/۷	۳	۰/۸	-	-	-
کرمان	۳۹/۳	۱۹/۴	۱۱	۷/۲	۸/۸	۱۰/۲	۳/۲	۰/۸	-
کرمانشاه	۱۴/۴	۱۸/۴	۹/۶	۵/۶	۲۱/۶	۲۲/۴	۸	-	-
گرگان	۴۸	۲۱/۹	۹/۱	۰/۹	۵/۳	۹/۵	۴/۴	۰/۹	-
مشهد	۴۰	۲۷/۲	۹/۹	۱/۶	۱۰/۵	۸/۲	۲/۵	-	-
همدان	۲۵/۸	۲۶	۸/۴	۹/۱	۱۵/۸	۱۴	-	۰/۹	-
یاسوج	۱۶/۵	۱۱/۴	۹/۹	۷/۶	۸/۳	۱۸/۲	۲۶/۴	۱/۷	-
یزد	۱۴/۹	۲۷/۱	۱۷/۵	۳/۵	۱۳/۶	۱۷/۳	۴/۴	۱/۸	-
۲۸ شهر	۳۴/۹	۲۰	۱۱/۷	۴/۷	۱۰/۹	۱۱/۶	۴	۱/۹	۰/۱

فصل هجدهم / تقاضای فرهنگی

یکی از اقلام مورد پرسش، فعالیت‌های مورد انتظار برای زمان فراغت و تعطیلات سالانه است که از آن به عنوان تقاضای فرهنگی یاد می‌شود.

نوع فعالیت مورد انتظار برای زمان فراغت ایام هفته

بعد از سؤال از نوع فعالیت‌های زمان فراغت، پرسش شده: «معمولا افراد برای زمان فراغت خود فعالیت‌هایی را در نظر دارند که به علت وجود موانعی چون بی‌پولی، کم‌حوصلگی، عدم امکانات و نظایر آن نمی‌توانند آن چنان که می‌خواهند آن را سپری کنند. اعضای خانواده شما دوست دارند وقت آزاد (فراغت) خود را در ایام هفته و روزهای تعطیل (غیر از تعطیلات سالانه) چگونه بگذرانند؟» برای هر خانواده تا پنج مورد (در صورت اظهار) ثبت شده است. بعضی از موارد مانند کار کردن، رسیدگی به امور منزل و استراحت مواردی است که جنبه فرهنگی ندارد. به همین جهت از ذکر آنها خودداری شده است. مهمترین موارد فعالیت ذکر شده برای ایام هفته و روزهای تعطیل که دارای فراوانی نسبتا بالایی است، در جدول ۱۸-۱ آمده است. نسبت‌ها به تعداد پاسخ‌گویان (٤٦٥٦٨ نفر) محاسبه شده است. از موارد ذکر شده می‌توان به عنوان تقاضای فرهنگی بالقوه یاد کرد.

بیشترین نسبت تقاضا و انتظار مربوط به تفریح و گردش و مسافرت است. انجام دید و بازدید و رفت‌وآمد با دیگران در مرتبه دوم قرار دارد.

در صورتی که نسبت این انتظارات را در خانواده‌هایی که به این سؤال پاسخ داده‌اند (۱۲۳٤٥ خانواده)، محاسبه کنیم، نسبت‌های جدول ۱۸-۲ حاصل می‌شود.

جدول ۱۸-۱. فعالیت مورد انتظار برای زمان فراغت ایام هفته و تعطیلات آخر هفته در جمعیت

نوع فعالیت	تعداد پاسخ	درصد
گردش و تفریح	۱۷۱۲۰	۳۶/۸
مسافرت به قصد تفریح، زیارت، دیدن اقوام	۱۵۸۴۵	۳۴
دید و بازدید، مهمانی، شب نشینی و...	۱۰۰۱۵	۲۱/۵
انجام فعالیت‌های مذهبی	۱۲۵۰	۲/۷
استفاده از رادیو، تلویزیون و ویدئو	۴۱۳۶	۸/۹
زیارت اماکن متبرکه	۳۱۸۵	۶/۸
رفتن به سینما و تئاتر	۵۰۱۴	۱۰/۸
انجام انواع فعالیتهای هنری و دستی	۴۹۴۸	۱۰/۶
انواع کلاسهای آموزشی، تقویتی و ...	۲۳۷۳	۵/۱
مطالعه کتاب، روزنامه، مجله و ...	۳۲۴۹	۷
انجام انواع ورزش	۳۳۷۱	۷/۲
بازدید از موزه، نمایشگاه و مراکز تاریخی	۵۹۵	۱/۳
بازی	۴۳۴	۰/۹
تماشای ورزش، مسابقات در اماکن ورزشی	۳۱۰	۰/۷
درس خواندن، ادامه تحصیل	۱۵۴	۰/۳
رفتن به کتابخانه	۱۷۸	۰/۴

جدول ۱۸-۲. فعالیت مورد انتظار برای زمان فراغت ایام هفته و تعطیلات آخر هفته در خانواده‌ها

نوع فعالیت	تعداد پاسخ	درصد
گردش و تفریح	۳۷۸۳	۳۰/٦
مسافرت به قصد تفریح، زیارت، دیدن اقوام	۳۸٤۲	۳۱/۱
دید و بازدید، مهمانی، شب نشینی و...	۲٦٥۰	۲۱/٥
انجام فعالیت‌های مذهبی	۳۹٦	۳/۲
استفاده از رادیو، تلویزیون و ویدئو	۹٥٤	۷/۷
زیارت اماکن متبرکه	۷٤٦	٦
رفتن به سینما و تئاتر	۱۲٥۷	۱۰/۲
انجام انواع فعالیتهای هنری و دستی	۲٥۹۱	۲۱
انواع کلاسهای آموزشی، تقویتی و ...	۱۰۹۰	۸/۸
مطالعه کتاب، روزنامه، مجله و ...	۱۳۰٥	۱۰/٦
انجام انواع ورزش	۱٥۳۷	۱۲/٥
بازدید از موزه، نمایشگاه و مراکز تاریخی	۱٥۲	۱
بازی	۱۳۹	۱/۱
تماشای ورزش، مسابقات در اماکن ورزشی	۱۲۲	۱
درس خواندن، ادامه تحصیل	۸۳	۰/۷
رفتن به کتابخانه	۷۰	۰/٦

موانع فعالیت مورد انتظار- بعد از سؤال از فعالیت‌های مورد انتظار، از خانواده‌ها پرسش شده، چه موانعی در جهت انجام این فعالیت‌ها وجود دارد و از آن‌ها خواسته شده تا مهمترین موانع را در هر مورد ذکر کنند. برای هر مورد تا دو مانع ثبت شده است. موانع با چند گزینه سؤال شده است: ۱) بی‌پولی، ۲) کم‌حوصلگی، ۳) نداشتن وسیله و ٤) کمبود امکانات در جامعه. در صورتی که به مانعی غیر از این موارد اشاره شده جداگانه در پرسشنامه قید شده است.

بی‌پولی عاملی است که از عرصه اقتصاد بر فعالیت فرهنگی تاثیر می‌گذارد. کم‌حوصلگی را می‌توان بیانی برای کمبود زمان دانست. در فعالیتهای اوقات فراغت زمان عاملی است که در مقایسه با نوع فعالیتهای دیگری که در آن می‌تواند انجام شود، از جمله فعالیت اقتصادی،

ارزیابی می‌شود و در تصمیم گیری فرد برای انتخاب نوع فعالیت اثر می‌گذارد. کمبود امکانات به زیر ساختها و زمینه‌های فراهم شده اشاره دارد. نداشتن وسیله مقوله‌ای است مشتق از بی‌پولی و در مواردی عدم وجود امکانات در جامعه.

از ۱۱۹۹٤ خانواده که به این سؤالات پاسخ داده‌اند، ۹۷ درصد (۱۱٦٦۱ خانواده) یکی از موانع عمده در جهت فعالیت‌های مورد انتظارخود را بی‌پولی ذکر کرده‌اند. ۳۵/٦ درصد بی حوصلگی، ۵۹ درصد نداشتن وسیله، ۳۰/۲ درصد کمبود امکانات در جامعه و ٤۱ درصد مواردی غیر از اینها را به عنوان مانع ذکر کرده‌اند.

در صورتی که نسبت انواع موانع ذکر شده را به جمعیت نمونه (افراد) بسنجیم، ارقام ذیل بدست می‌آید: ٦۲/٤ درصد افراد بی‌پولی، ٤۵/٦ درصد نداشتن وسیله، ۲۰/۹ درصد کم‌حوصلگی و ۱۸/۷ درصد کمبود امکانات را مانع برآورده شدن انتظارات خود می‌دانند. ۲۲/۷درصد هم مواردی غیر از این‌ها را به عنوان مانع ذکر کرده‌اند.

جدول ۱۸-۳ و ۱۸-٤، نسبت انواع موانع را در هر شهر به درصد (در هر سطر) به تعداد خانواده پاسخگو و جمعیت نمونه نشان می‌دهد. ارقام بیش از ۱۰۰ در بعضی خانه‌های جدول اشاره به بیان آن مانع به صورت مکرر برای انتظارات مختلف است.

رقم مربوط به بی‌پولی از یک سو نشان می‌دهد تلقی آحاد جامعه از فعالیت فرهنگی زمان فراغت تلقی کالایی است. مرور نوع فعالیتها هم همین امر را تایید می‌کند. زیرا عمده موارد تقاضا، تقاضا برای نوعی کالا و خدمات فرهنگی است که مستلزم هزینه است.

نکته دوم: در صورتی که بپذیریم چنین حدی از تقاضا برای فعالیت فرهنگی وجود دارد، می‌توان انتظار داشت که با افزایش درآمد این تقاضا به صورت بالفعل درآید. لذا می‌توان آن را یک جهت‌گیری کلی برای آینده جامعه در حال توسعه دانست که به موازات رشد اقتصادی، عرصه خدمات و کالاهای فرهنگی هم با تقاضای بیشتری مواجه شود.

جدول ۱۸-۵، تقاطع موانع و مهمترین انواع فعالیت مورد انتظار خانواده‌ها را نشان می‌دهد. ارقام جدول درصدهای سطری است که به نسبت تعداد خانواده پاسخگو محاسبه شده است.

جدول ۱۸-۳. نسبت انواع موانع فعالیت مورد انتظار به خانواده‌های پاسخگو در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	بی‌پولی	کم‌حوصلگی	نداشتن وسیله	کمبود امکانات
اراک	۹۸/۵	۱۶/۷	۴۷/۵	۳۰/۳
اردبیل	۹۷	۲۹/۲	۷۲/۱	۱۷/۵
ارومیه	۹۲/۹	۳۱	۵۱/۹	۲۱/۴
اصفهان	۱۲۰/۱	۳۱/۲	۴۶/۵	۱۹/۵
اهواز	۱۱۷	۴۵/۵	۶۶	۲۳/۴
ایلام	۱۰۸/۳	۵۶	۱۰۱/۸	۱۶/۸
بندر عباس	۹۲/۶	۲۳/۱	۷۱/۳	۳۳/۸
بوشهر	۹۴/۵	۴۸/۶	۶۶/۴	۲۳/۳
تبریز	۱۰۸/۹	۳۵/۱	۵۲/۲	۲۶/۲
تهران	۹۸/۲	۲۸/۵	۸۱/۴	۳۱/۴
خرم آباد	۱۲۳/۶	۲۱/۲	۶۵/۴	۲۹/۵
رشت	۹۳/۸	۳۲/۶	۴۶/۴	۴۷/۸
زاهدان	۸۶/۶	۵۳/۷	۸۲/۵	۴۷/۲
زنجان	۸۲/۹	۳۴/۶	۴۳/۱	۲۰/۳
ساری	۸۶/۲	۲۶/۴	۵۱/۶	۴۵/۳
سمنان	۷۸/۷	۴۴/۵	۴۰/۷	۴۰/۷
سنندج	۱۲۷/۷	۳۰/۷	۴۴/۸	۲۲/۲
شهر کرد	۱۳۴/۲	۶۹	۷۵/۹	۳۱/۸
شیراز	۶۳/۱	۳۲/۱	۴۱/۴	۲۲/۳
قزوین	۷۱/۵	۲۱/۸	۳۹/۸	۲۲/۵
قم	۹۲/۳	۱۳/۷	۴۳/۱	۴۳/۱
کرمان	۸۹/۸	۳۶/۳	۳۷/۹	۳۳
کرمانشاه	۱۴۵/۲	۵۷/۸	۱۱۴/۵	۳۸
گرگان	۷۴/۵	۴۰/۲	۴۱/۸	۴۳/۸
مشهد	۷۷/۵	۲۳/۲	۳۵/۶	۲۵/۵
همدان	۷۵/۵	۲۵/۸	۳۰/۲	۱۸/۳
یاسوج	۸۴/۷	۴۰/۵	۹۸/۹	۴۸/۱
یزد	۶۶	۳۴/۸	۷۰/۱	۲۶/۴
۲۸ شهر	۹۷	۳۵/۶	۵۹	۳۰/۲

جدول ۱۸-٤. نسبت انواع موانع فعالیت مورد انتظار به جمعیت نمونه در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	بی‌پولی	کم‌حوصلگی	نداشتن وسیله	کمبود امکانات
اراک	٥٦/٦	٨/٣	٣٣/١	١٦/٧
اردبیل	٨١	٢٠/١	٦٦/١	١٢/٩
ارومیه	٦٤/٥	١٨/١	٣٨/٦	١٤/١
اصفهان	٦٦	١٨/٧	٣٨/١	١٤/٧
اهواز	٨١/٤	٢٧/٦	٥٢/٢	١٢/٥
ایلام	٧٨/٧	٣٨/١	٩٠/٩	١٣/٦
بندر عباس	٥٦/٩	١٢	٥١/١	١٨/٦
بوشهر	٦٢/٧	٣٥/١	٥٢/٢	١٩/٢
تبریز	٧٩/٨	٢١/٤	٤٣/٣	٢٠/٥
تهران	٦٥/٨	١٥/٩	٣٩/٩	٢٠/٦
خرم آباد	٨٦/٤	٩/٩	٤٩/١	١٤/١
رشت	٦٤/٢	٢٠/٤	٣٥/٧	٢٧/٨
زاهدان	٦٢/٣	٣٠/٨	٦٤/٧	٣٤/١
زنجان	٥٧	١٨/٨	٣١/٥	١٣/٣
ساری	٥٦/٣	١٦/٤	٣٨/٥	٢٥/٥
سمنان	٤٤/٥	٢٣	٢٦/٥	٢٤/٤
سنندج	٧٧/٣	١٨/٣	٤٢/٦	١٨/٥
شهر کرد	٨٩	٤٦	٦٩/٧	٢٧/٥
شیراز	٣٣/٩	١٣/٢	٢٤/٤	١٠/٩
قزوین	٣٧/٢	١١/٥	٢٤/٣	١٠
قم	٤١/٢	٤	٢٣/٤	١٧/٢
کرمان	٥٨/٣	٢١/٧	٣٠/١	٢٤
کرمانشاه	١٠٩	٣٥/٤	٩٥/٦	٢٣/٤
گرگان	٣٧/٨	٢٣/٣	٢٣/٣	٢٠/٧
مشهد	٤٠/١	٩/٥	٢١/٥	٩/٨
همدان	٣٦/٢	١٠/٢	١٦/٧	٦/٦
یاسوج	٦٣/٣	٢٦/٥	٧٥/٢	٣٦/١
یزد	٤٣/٧	٢٠/٦	٤٨/٨	١٢/٧
۲۸ شهر	٦٢/٤	٢٠/٩	٤٥/٦	١٨/٧

جدول ۱۸-۵. تقاطع مهمترین فعالیت مورد انتظار خانواده‌ها و موانع ذکر شده برای آن‌ها (درصد)

نوع فعالیت	بی‌پولی	کم‌حوصلگی	نداشتن وسیله	کمبود امکانات
گردش و تفریح	۱۰۰	٤۲/۹	۸٦/۹	۳٤/۸
مسافرت به قصد تفریح، زیارت، دیدن اقوام	۱۰۰	۳۰/٥	۹۷/۳	۲٥/۷
دید و بازدید، مهمانی، شب نشینی و...	۱۰۰	٦۰/٦	۸۸/٤	۲۲/۱
انجام فعالیت‌های مذهبی	۸۱/٤	٤۰/۲	٥۳	۳٦/۲
استفاده از رادیو، تلویزیون و ویدئو	۸۹/۳	۷۳	٥۹/٥	۲۹/٦
زیارت اماکن متبرکه	۱۰۰	۳۰/٥	۱۰۰	۲۷/۱
رفتن به سینما و تئاتر	۱۰۰	٤۹/٦	٦٥/۸	٤٦/۸
انجام انواع فعالیتهای هنری و دستی	۱۰۰	۳۸/٤	٤٤/۷	۳٥/٤
انواع کلاسهای آموزشی، تقویتی و ...	۱۰۰	۲٦/۸	٤۸/۲	٤۳/٥
مطالعه کتاب، روزنامه، مجله و ...	۷٦/۷	٦٤/٦	٤۰/٦	٤۳/۱
انجام انواع ورزش	۱۰۰	۳۰	٤٦/۹	٦۲/۹
بازدید از موزه، نمایشگاه و مراکز تاریخی	۸۰/۳	۳٦/۸	٦۰/٥	۹٤/۷
بازی	۱۰۰	۳۹/٤	٦٦/٤	٤۷/٤
تماشای ورزش، مسابقات در اماکن ورزشی	۹۱	۱۷/۲	۲۹/٥	٥۳/۳
درس خواندن، ادامه تحصیل	۷٤/٤	۳۸/٥	۲٤/٤	۳۹/۷
رفتن به کتابخانه	۸٥/۷	۳۲/۹	٥۰	۸۰

فعالیت مورد انتظار برای تعطیلات سالانه

در بخش دیگری از پرسشنامه با این سؤال که: «اعضای خانواده دوست دارند تعطیلات سالانه (نوروزی و تابستانی) خود را چگونه بگذرانند؟» در خصوص فعالیت مورد انتظار برای تعطیلات سالانه پرسش شده است. خانواده‌ها می‌توانسته‌اند تا سه مورد فعالیت را نام ببرند. در مجموع برای ٥۱۸۲۰ نفر از جمعیت نمونه نوع فعالیت مورد انتظار بیان شده است. در جدول ۱۸-٦، عمده موارد ذکر شده بر حسب تعداد افراد پاسخگو محاسبه شده است.

تقاضای ۹۹/۳ درصد جمعیت نمونه پاسخگو (با محاسبه موارد مکرر) برای تعطیلات سالانه، مسافرت با مقاصد مختلف است: مسافرت (۱۹/۹٪)، مسافرت تفریحی (۳۹/۷٪)، مسافرت برای زیارت (۳٤/۸٪)، مسافرت برای دیدن اقوام (۳٪)، مسافرت خارج (۰/۹٪)، زیارت کربلا

(۰/۵٪)، حج (۰/۵٪) و دیدن اقوام خارج از کشور (۰/۷٪).

جدول ۱۸-٦. نسبت تقاضا برای فعالیت‌های مختلف در تعطیلات سالانه در جمعیت پاسخگو

نوع فعالیت	تعداد	درصد
گردش و تفریح	۷۱۵۲	۱۳/۸
بازدید از آثار و اماکن تاریخی	۱۳۵	۰/۳
بازدید از نمایشگاه، موزه و جاهای دیدنی	۱۲٦	۰/۲
بازی، کار و ماشین نویسی با کامپیوتر	۱۹۳	۰/٤
حج، رفتن به مکه	۲٦٤	۰/۵
دیدن اقوام خارج از کشور	۳٤۳	۰/۷
دیدار اقوام، دید و بازدید و ...	۳۹٤٤	۷/٦
رفتن به باشگاه، کلوپ و استادیوم ورزشی	۳۲۲	۰/٦
رفتن به کتابخانه	۱۱۱	۰/۲
زیارت	۵۸۹۹	۱۱/٤
زیارت کربلا	۲٦۰	۰/۵
رفتن به سینما	۲۷۰	۰/۵
فعالیت‌های هنری و دستی	۱۹۵۹	۳/۸
کلاسهای آموزشی و تقویتی	٤۲۰۲	۸/۱
کلاس آموزش قرآن	۱۳۲	۰/۳
مسافرت	۹۹٦٦	۱۹/۲
مسافرت برای تفریح	۲۰۵۹٤	۳۹/۷
مسافرت برای زیارت	۱۸۰۰۹	۳٤/۸
مسافرت برای دیدن اقوام	۱۵۳۰	۳
مسافرت به خارج	٤٦٦	۰/۹
مطالعه	٤۲۸	۰/۸
ورزش	۱۰٦۷	۲/۱
رفتن به ییلاق، باغ، روستا و خارج از شهر	٤۱۹	۰/۸

اگر درصد تقاضا را به تعداد خانواده بسنجیم (۱۲۱۷۲ خانواده)، نسبت تقاضا برای مسافرت (در اشکال مختلف آن) به تعداد خانواده (با محاسبه موارد مکرر) ۹۸/٤ درصد است. نسبت

تقاضا (با محاسبه موارد مکرر) برای گردش و تفریح ۱۲/۷، کلاس آموزشی ۱۱/۱، زیارت ۱۰/٦، دید و بازدید ۷/۳، فعالیت‌های هنری و دستی ۷/۲، ورزش ۳/٦، مطالعه ۱/۲ و رفتن به ییلاق و خارج شهر ۱/۵ درصد در خانواده‌هاست (جدول ۱۸-۷).

جدول ۱۸-۷. نسبت تقاضا برای انواع فعالیت در تعطیلات سالانه در خانواده‌های پاسخگو

نوع فعالیت	تعداد	درصد
گردش و تفریح	۱۵٤۹	۱۲/۷
بازدید از آثار و اماکن تاریخی	۳۱	۰/۳
بازدید از نمایشگاه، موزه و جاهای دیدنی	۳۱	۰/۳
بازی، کار و ماشین نویسی با کامپیوتر	۵۳	۰/٤
حج، رفتن به مکه	۹۳	۰/۸
دیدن اقوام خارج از کشور	۷٤	۰/٦
دیدار اقوام، دید و بازدید و ...	۸۸۳	۷/۳
رفتن به باشگاه، کلوپ و استادیوم ورزشی	۱۱۵	۰/۹
رفتن به کتابخانه	۳۳	۰/۳
زیارت	۱۲۹۱	۱۰/٦
زیارت کربلا	۸٦	۰/۷
رفتن به سینما	۷۱	۰/٦
فعالیت‌های هنری و دستی	۸۷۷	۷/۲
کلاسهای آموزشی و تقویتی	۱۳٤۹	۱۱/۱
کلاس آموزش قرآن	۵٦	۰/۵
مسافرت	۲۳۳۲	۱۹/۷
مسافرت برای تفریح	٤٦۳۰	۳۸
مسافرت برای زیارت	٤۲۷۹	۳۵/۲
مسافرت برای دیدن اقوام	۳۲۷	۲/۷
مسافرت به خارج	۱٤۹	۱/۲
مطالعه	۱۵۵	۱/۳
ورزش	٤۳۳	۳/٦
رفتن به ییلاق، باغ، روستا و خارج از شهر	۱۸۸	۱/۵

موانع- بعد از سؤال از فعالیت‌های مورد انتظار، در خصوص موانعی که در جهت برآورده شدن آن انتظارات وجود دارد با سؤال ذیل پرسش شده است: «چه موانعی در این راه وجود دارد؟ مهمترین آن را در هر مورد ذکر کنید.» پاسخگو از میان چهار گزینه: بی‌پولی، کم‌حوصلگی، نداشتن وسیله، کمبود امکانات می‌توانست پاسخ خود را مشخص نماید. در صورتی که پاسخ وی غیر از این موارد بود در مقوله سایر قرار می‌گرفت و ثبت می‌شد. در مورد هر فعالیت تا دو پاسخ قابل درج بود.

از مجموع ۱۱۸۸٦ خانواده که به این سؤال پاسخ داده‌اند، ۱۱٦/۸ درصد (۱۰۰ درصد) مانع عمده را بی‌پولی ذکر کرده‌اند (بالا بودن نسبت مذکور از صد به دلیل آنست که بعضی خانواده‌ها برای دو یا سه نوع فعالیت مورد انتظار خود بی‌پولی را به عنوان مانع ذکر کرده‌اند). ٦۹/٤ درصد نداشتن وسیله، ۲۱/۱ درصد کمبود امکانات در جامعه و ۱۵/٤ درصد کم‌حوصلگی (نداشتن وقت) را به عنوان مانع در جهت تحقق فعالیت مورد انتظار خود ذکر کرده‌اند. ۲٦/٤ درصد هم موانعی غیر از این موارد را متذکر شده‌اند.

در جمعیت نمونه، ۸۷ درصد بی‌پولی، ۵۷/۲ درصد نداشتن وسیله، ۱٤/۵ درصد کمبود امکانات در جامعه و ۱۰/۵ درصد کم‌حوصلگی را به عنوان مانع انتظارات آن‌ها برای تعطیلات سالانه ذکر کرده‌اند. ۱۷/٦ درصد هم مواردی غیر از این ٤ مقوله را بیان کرده‌اند (جدول ۱۸-۸ و ۱۸-۹).

مرور این ارقام نشان می‌دهد مانند فعالیت‌های مورد انتظار ایام هفته در این مورد هم بی‌پولی مانع اصلی در جهت تحقق خواسته خانواده‌ها برای تعطیلات سالانه (عمدتا مسافرت) محسوب می‌شود.

جدول ۱۸-۸ نسبت انواع موانع ذکر شده در خانواده‌ها در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	بی‌پولی	کم‌حوصلگی	نداشتن وسیله	کمبود امکانات
اراک	۱٤٦/۱	۷/۲	۵۹/۷	۱۵/۹
اردبیل	۱۱۹/۹	۱۳/۱	۸٦/۳	۱٦/۱
ارومیه	۱۲۱/۹	۱۵/۹	٦۷/٤	۲۱/٤
اصفهان	۱۲۹/٤	۱۲/٤	۵۹/۲	۱۸/۹
اهواز	۱۱۹/۷	۲۳/۱	٦۸/۲	۱۵/۹
ایلام	۱۰۱/۵	۲۲/۹	۹۷/۳	۱۱/۲
بندر عباس	۱۳۳/٤	۸/۲	۷۸/٦	۱۸/۱
بوشهر	۹۸/۵	۱٤/٦	٦۷/۷	۱۳/۱
تبریز	۱۲٤/۷	۱٤/٦	٦۱/٤	۱۹/۹
تهران	۱۱۷	۱۲/٤	٦۲/۲	۲۷/۸
خرم آباد	۱۳۰/۹	۷/۲	۸۱/٦	۹/۲
رشت	۱۱۰/۲	۸/۷	۷۸/۹	۲٤/٦
زاهدان	۱۰۲/۳	۲۱/٤	۷۵/۱	۲۵/۳
زنجان	۱۱۵	۲۱/٦	٦۲/۲	۲۱/۹
ساری	۱۰۷/۷	۱۰/۷	۷۰/۹	۲٦/۱
سمنان	۱۱۱	۲۵/۳	۵۰/۷	۳٤/٦
سنندج	۱۳۳/۹	۱۰/۷	٦۷/۲	۱۷/۹
شهر کرد	۱۰٤/۸	۲۷/۱	٦۲/٤	۱٦/٦
شیراز	۱۲۲/۹	۲۸/۱	۵۲/۵	۲۳/۱
قزوین	۱۱٤/۵	۱۲/٤	٦۰/٤	۲۲/٤
قم	۱۲۸/۲	٦/۷	۵۹	۳۳/۳
کرمان	۱۳۵/٤	۱۸/٦	٤۵	۲۰/۹
کرمانشاه	۱۱۰	۱۷/۱	۷۹/۹	۲٤/۸
گرگان	۱۰۰/۳	۱۸/۹	۵۷/۵	۳۵/۱
مشهد	۱۲۲/۹	۱۱/۲	۵۰/۷	۲۱/۹
همدان	۱۳۰/۲	۱۵/٤	٦۰/۹	۱۳/۹
یاسوج	۸۸/۳	۱۲/۹	۹٤/٦	٤۷/۸
یزد	۱۱۳/۵	۱۰/۷	۷۹/٦	۱۵/۹
۲۸ شهر	۱۱٦/۸	۱۵/٤	٦۹/٤	۲۱/۱

جدول ۱۸-۹. نسبت انواع موانع ذکر شده در جمعیت در ۲۸ شهر (درصد)

نام شهر	بی‌پولی	کم‌حوصلگی	نداشتن وسیله	کمبود امکانات
اراک	۸۱/۱	٤/٦	٤٠	۸/٦
اردبیل	۱۰۱/۱	۹/۵	۷۷/٦	۱۲/۹
ارومیه	۸۷/۹	۱۰	۵۱/۸	۱٤/۸
اصفهان	۹۰	۸/۲	٤۸/۸	۱۳/۸
اهواز	۸٦/۸	۱۵/۵	۵۲/۱	۹/۸
ایلام	۸۷	۱۷/٤	۸۸/۲	۱۰/۷
بندر عباس	۹٦	٤/۳	٦۲/۸	۱۰/۹
بوشهر	۱۰۲/٦	۱۳/۲	۷۵/٦	۱۱/۷
تبریز	۱۰۱/۲	۱۰/٦	۵٤	۱٤/٤
تهران	۷۱/۵	۵/٦	٤۳/۵	۱٦/۲
خرم آباد	۱۳٤/۸	٦/٦	۸٦/۱	۷/۲
رشت	۱۰۸/۲	۸/۵	۷۹/۲	۲۲/۹
زاهدان	۸۹/۸	۱۷	٦۷/۳	۲۱/۵
زنجان	٦۵/٤	۱۱/۳	۳۸/۲	۱۲/۱
ساری	٦۷/۸	۵/۸	٤۷/٦	۱۵/۲
سمنان	٦۵/٦	۱۳/۹	۳۱/۸	۱۸/٤
سنندج	۹۷/۸	۷/۱	٦۵/۹	۱۷/٦
شهر کرد	۱۱۰/٤	۲۸	۷۸/۵	۱۵/۸
شیراز	۵۰/۳	۹/۸	۲٦/۲	۹/۲
قزوین	٦۰/۸	۵/۹	۳٤/۹	۱۲/۹
قم	۸۱/٦	۳/٦	۳۹	۱۵/۷
کرمان	۹٦/٦	۱٤/۸	۳۷/۵	۱٤/۳
کرمانشاه	۱٤۱/۷	۲۰/۵	۱۰۹/٦	۲٦
گرگان	۵٤/۹	۱۰/۱	۳۳/۱	۱٦/۸
مشهد	٦٦/٤	۵/۲	۳۰/۳	۹/٦
همدان	٦٦/۵	۵/٦	۳۲/٦	۵/٦
یاسوج	۷۸/۲	۹/۵	۸٦/٤	۳۳/۱
یزد	۷۸/٦	٦/۲	۵۵/۹	۸/۳
۲۸ شهر	۸۷	۱۰/۵	۵۷/۲	۱٤/۵

فهرست منابع

اداره کل مطبوعات داخلی، لیست نشریات دارای مجوز انتشار، نیمه اول سال ۷۸ و نیمه اول سال ۷۹.

کاظمی‌پور، شهلا، تحرک اجتماعی و مهاجرت در شهر تهران، رساله دکتری جامعه‌شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان مرکزی، شهرستان اراک، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی شهرستان اردبیل، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان اصفهان، شهرستان اصفهان، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان خوزستان، شهرستان اهواز، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان ایلام، شهرستان ایلام، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان هرمزگان، شهرستان بندرعباس، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان بوشهر، شهرستان بوشهر، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی، استان تهران، شهرستان تهران، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان لرستان، شهرستان خرم آباد، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان گیلان، شهرستان رشت، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی، استان سیستان بلوچستان، شهرستان زاهدان، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان زنجان، شهرستان زنجان، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی، استان مازندران، شهرستان ساری، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان سمنان، شهرستان سمنان، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان کردستان، شهرستان سنندج، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان شهرکرد، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان شیراز، شهرستان شیراز، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی شهرستان قزوین، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی شهرستان قم، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان کرمان، شهرستان کرمان، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی شهرستان گرگان، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان خراسان،

شهرستان مشهد، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان همدان، شهرستان همدان، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان کهکیلویه و بویر احمد، شهرستان یاسوج، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۷۵، نتایج تفصیلی استان یزد، شهرستان یزد، تهران، ۱۳۷٦.

مرکز آمار ایران، نتایج طرح آمارگیری از قیمت و اجاره مسکن در شهرهای منتخب نیمه اول سال ۱۳۷٦، تهران، ۱۳۷۷.

مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش برنامه‌ای، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، نظرسنجی از مردم تهران درباره منزلت مشاغل، شماره ۲٤۰، دوره ۳، شماره ٦۲، ۱۳۷۵.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، دفتر طرح و برنامه‌ریزی، شاخص‌های فرهنگی، نشریه آماری و تحلیلی فرهنگی و هنری ۳، وضعیت سینما در کشور طی سال‌های ۱۳٦۷-۱۳۷۷.